MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

10

FAUSTA'NIN SONU

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

dedalus

"Hep gurur... Bu adam tepeden tırnağa gurur. Kendisine teklif edilen taçları, tahtları hep gururu yüzünden reddetti. Her türlü parlak geleceği, mevkiyi gururu yüzünden tepti. Gururu yüzünden meteliksiz bir maceracı olarak kaldı. Ömrü boyunca yalnız gururuna hizmet etti ve şimdi de gururu yüzünden mahvolacak! Orada kendisini ölümün beklediğini seziyor! Sezdiği halde gitmemeyi gururuna yediremiyor."

Sorrientès düşesi ve İspanya kraliyet elçisi unvanıyla Fransa'ya yeniden gelen Fausta, aradan yıllar geçmesine rağmen iktidar hırsından hiçbir şey yitirmemiş, üstüne üstlük gözünü iyiden iyiye karartmıştır. Bu kez Pardaillan'ın eski dostlarından Angoulême dükünün aklına girer ve onu tahta oturtup krallığın gücünü ellerine almak için uğraşmaya başlar. Çocuk Kral XIII. Louis'yi öldürme pahasına hem de.

Ancak karşısındaki en büyük engel koskoca krallık değil, Pardaillan'ın kendisidir. Pardaillan hem Fausta'ya hem de Angoulême düküne karşı gelir, böyle bir şeye asla müsaade etmeyeceğini söyler ve kılıçlar yeniden çekiliverir.

Tüm bunlar olurken Kont Valvert de, daha doğar doğmaz ölüme mahkûm edilen, ama binbir zorlukla hayata tutunan sevgilisi Florence'ı "saygıdeğer annesinin" elinden kurtarmaya çalışır. Bir yanda Fausta, bir yandan Concini, bir yanda Pardaillan vardır ve bu düşmanlığın ancak ölümle biteceğinin hepsi farkındadır.

Pardayanlar serisi bu kitapla sona erse de şövalyeliğin ruhu kalbimizdeki yerini korumaya devam ediyor: Dört kuşaklık Pardaillan ailesi de, altmış beş yılda girişilen birbirinden zorlu maceralar da, Fransa, İtalya, İspanya sokaklarındaki irili ufaklı kahramanlar da her daim yanımızda!

/dedaluskitap
dedalus.com.tr

ISBN: 978-605-7639-71-4

© Dedalus Kitap - 2022

Yazar: Michel Zévaco
Kitabın Adı: *Pardayanlar 10 / Fausta'nın Sonu*
Orijinal Adı: *Les Pardaillan*
Çeviren: Cemil Cahit Cem, Hazal Çevik

Sertifika No: 49834
ISBN: 978-605-7639-71-4
Set ISBN: 978-605-7639-57-8

Dedalus Kitap: iki yüz altmış sekiz
Roman: yüz yirmi iki

Birinci Baskı: ocak iki bin yirmi iki

Yayın Yönetmeni: Faruk Akhan
Editör: Okan Çil
Çeviri Editörü: Fatma Kurt
Düzelti: Esra Ermiş
Sayfa Düzeni: Burhan Üçkardeş
Kapak Tasarım: Saim Aktan

Baskı-Cilt: Repar Tasarım Matbaa, Yenibosna
Merkez Mh. Cemal Ulusoy Cd. No: 43
Bahçelievler/İstanbul (Sertifika no: 40675)

Osmanağa Mh. Mürver Çiçeği Sk. No: 5 D: 6
Kadıköy/İstanbul

www.dedalus.com.tr

Tel: +90 216 418 04 38
Mail: dedalus@liberplus.com.tr

Dedalus Kitap, Liber Plus Yay. ve Org. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.

MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

10

FAUSTA'NIN SONU

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

Michel Zévaco

1860 yılında doğan Zévaco, üniversite yıllarında keskin zekâsıyla dikkat çekiyordu. Mezuniyetinin ardından Isère Koleji'nde retorik dersleri vermeye başladı. Ancak politik fikirleri sebebiyle hükümet tarafından görevden uzaklaştırıldı. Bunun üzerine Paris'e giden Zévaco, Jules Roques tarafından çıkarılan, o günlerin anarşist gazetesi L'Egalite*'nin yazı işleri müdürü olarak çalışmaya başladı.*

1890 yılından itibaren özellikle "polemik adamı" adını duyurmaya başlayan Zévaco, zamanının hükümet yetkilileriyle giriştiği tartışmalar sonucunda, daha çok siyasi mahkümların bulunduğu Sainte-Pelagie Hapishanesi'nde bir süre hapis yattı.

L'Egalite*'nin mahkeme kararıyla kapatılmasının ardından* Courrier Français*'de sanat ve edebiyat eleştirileri kaleme almaya başlayan Zévaco bu dönemde tefrika halinde yayımlanan tarihi romanlar da yazmaya başladı.* Le Capitan *(1907),* Nostradamus *(1909),* Le Pont des soupirs, *2 cilt (1909),* L'Héroïne *(1910) bu romanlardan bazılarıydı.*

Zévaco asıl ününü ise 1900 yılında yine tefrika olarak yayımlamaya başladığı Les Pardaillans *ile kazandı.*

Beş çocuk babası olan Zévaco, 1918'de henüz 58 yaşındayken öldü.

Cemil Cahit Cem

1909 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. İstanbul Erkek Lisesi'nde orta ve lise eğitimini tamamladı, yükseköğrenimini Freiburg Üniversitesi'nde yaptı. Yurda döndükten sonra Türkiye Yayınevi'nde çalıştı. Cemil Cahit Cem'in romanları ve çeşitli konularda kaleme aldığı kitaplarının yanı sıra, başta Michel Zevaco'da yapmış olduğu Pardayanlar serisi olmak üzere pek çok çeviri eseri de bulunmaktadır. 1958'de İstanbul'da öldü.

Hazal Çevik

1997 yılında Adana'da doğdu. 2020 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Mezun olduktan sonra edebiyat alanında Türkçe, Fransızca ve İngilizce çeviriler ve absürt tiyatro alanında çalışmalar yapmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM
COSSONNERIE SOKAĞI'NDA (DEVAMI)

Cossonnerie Sokağı'nda, gidiş geliş tamamen durmuştu. Hem Marché Aux Poirées Sokağı tarafında, hem de Saint-Denis Sokağı tarafında meraklı işsiz güçsüz kalabalığı birbirini ite kaka, kaba küfürler savurup ağır şakalar yapıyor, işin aslını bilmeden, içgüdüleriyle kuvvetli taraftan yana çıkarak meçhul suçlulara atıp tutuyordu.

Fakat hepsi bu kadar da değildi.

İki okçu birliği arasında geniş bir alan boş bırakılmıştı. Bu alana da Concini ile muhafızları yerleşmişlerdi. Bunlar da başlarında komutanları Rospignac ile yardımcıları Roquetaille, Longval, Eynaus, Louvignac da dahil olmak üzere yirmi kişi kadar vardı. Muhafızların arkasında ise, onların emirlerine körü körüne itaat eden otuz kadar cellat suratlı herif vardı ki Pardaillan sokağa girdiği sırada bu kalabalığın arasından geçtiği halde hiçbiri onu fark etmemişti. Sözün kısası burada da Concini ile öteki elebaşılardan başka elli kadar silahlı adam bulunuyordu.

Albaran ise Concini'nin yanında duruyordu. Onun maiyetinde her zamanki birliğini teşkil eden on kişiden başka kimse yoktu. Sadece olayları seyreder görünüyor ve işin idaresini Concini'ye bırakmışa benziyordu.

Sonuç olarak ev, iki yüz kadar silahlı insan tarafından kuşatılmış bulunuyordu.

Sanıyoruz ki, mahalledeki evlerin bütün pencereleri açıldığını, meydana da meraklı bir kalabalığın doluştuğunu anlatmaya gerek yoktur. Bu kuru kalabalık meçhul suçlulara, neden suçlandıklarını bilmemelerine rağmen, avaz avaz bağırıp duruyorlardı.

Kuşatılmış olanların hemen gözlerine çarpan şey, bulundukları evin pencerelerinde kimsenin olmayışıydı. Bütün evin pencereleri

kapalıydı. Pardaillan, akla yakın olan şu ihtimali öne sürdü:

"Evin bütün kiracılarını dışarı çıkarmış olacaklar..."

"Muhtemelen!" dedi Valvert. "Belki bizi, evle beraber havaya uçuracaklardır," diye devam etti.

Landry Coquenard kederli bir sesle söze karıştı:

"Umarım bizi domuz yavruları gibi ateşte kızartmazlar!"

Pardaillan birden ona dönüp sordu:

"Sen bunları gördün mü?"

Landry Coquenard pancar gibi kızarmış bir suratla:

"Görmez olur muyum, efendim?" dedi. "Eve giderken Saint Eustache Tepesi'nde, Croix du Trahoir tarafından gelen okçuları gördüm. Başta onları çok önemsemedim ve yoluma devam ettim. Ama yol boyunca peşimi hiç bırakmadılar ve oldukça yakın bir şekilde takip edildiğimi anladım. Cossonnerie Sokağı'na vardığım zaman, takip edilip edilmediğimi anlamak için arkamı gördüm. Bir de ne göreyim? Okçular Marché Aux Poirées Sokağı'nı kuşatmışlar. O kadar korktum ki hemen ters yöne, Saint-Denis Sokağı tarafına doğru koştum. Fakat orası da aynı halde kuşatılmıştı. Kendimi bir anda okçularla çevrili dev bir kafesin içindeymişim gibi hissettim. Korkmaya başladım. Ama hâlâ neden böyle bir şey yaptıklarına anlam verememiştim,"

Landry Coquenard kendine kızarak devam etti:

"Tanrım! Olanları gördün! Benim cezamı ver! Cehennemde kül olana kadar yanmayı hak ediyorum, Tanrım!"

"Devam et!" dedi Pardaillan, hiç de samimi olmayan bir şekilde.

"O sırada nereden baksam bir düzine okçu bizim sokağa çoktan girmişti bile. Sokağa bakan evlerde oturan insanlara kapılarını kilitlemelerini, dışarı çıkmamalarını söylediler. Oradaki evlerde kalmadıklarını söyleyen insanlara ise bir an önce sokağı boşaltmaları gerektiğini söylediler. Fakat onlara iki kez söylemedikleri şeyi ben size söyleyeceğim."

Pardaillan bakışlarını adamın gözlerine sabitleyerek:

"O zaman isteseydin sen de oradan gidebilirdin!" dedi.

"Kolaylıkla gidebilirdim, mösyö."

"O halde neden gitmedin?"

"Çünkü tam o sırada Mösyö Concini'nin iri yarı uşakları geldi. Onları görünce neler döndüğünü anladım. İş işten geçmişti."

"Yine de tam o sırada kaçabilirdin. Hiçbir şey için geç değildi. O eski efendinin eline bir geçersen başına nelerin gelebileceğini benden daha iyi biliyor olman gerek!"

Bilmez olur muyum, efendim? Benim de ilk aklıma gelen şey bu oldu. Ama kendi kendime Mösyö Valvert'in evde olduğunu ve sokakta olup bitenden haberinin olmadığını düşündüm. Ne de olsa aniden sokağa çıkarsa başına neyin geleceği belli olmazdı. Bu ihtimalleri düşünerek hemen ona haber vermem gerektiğini düşündüm ve eve koştum. İyi ki de eve gelmişim. Siz de tam evden çıkmak üzereymişsiniz. Şunu da söyleyeyim ki şövalye, sizin de kontla beraber olduğunuzu görünce hem şaşırdım hem içim yandı."

Landry Coquenard bu sözleri gayet samimi bir tavırla söylemişti. Büyük bir fedakârlık yapmış olduğunun asla farkında değilmiş gibi görünüyordu. Odet de Valvert, uşağının gösterdiği bu sadakatten o kadar duygulandı ki heyecanını belli etmemek için kendini zor tuttu. Pardaillan da bir an ona dikkatle baktı, sonra tatlı bir sesle:

"Meğer sen ne yürekli bir adammışsın, Landry!" dedi.

"Hayır, mösyö, hayır... Bende yürek yok. Tam tersine, ben ödleğin biriyim. Başım derde girince bir fırsatını bulup sağıma soluma bakmadan tabanları yağlamaya bakarım."

Pardaillan:

"Ya kaçamazsan?" diye sordu.

Landry Coquenard birdenbire sert ve kararlı bir tavır takınarak cevap verdi:

"O zaman kıçımı kurtarmak için elimden geleni yaparım, mösyö."

Pardaillan soğuk bir eda ile konuyu kapadı:

"Mademki üçümüz de tehlike karşısındayız, öyleyse hep birden kıçımızı korumaya çalışalım."

Pardaillan bir süre daha pencereden olan bitene baktı, iki tarafta da okçular vardı. Kapıda da Concini ve dev adamları vardı. Concini hararetli bir şekilde Albaran ile bir şey konuşuyor gibiydi.

"Bu şeytanlar ne planlıyor olabilirler?" diye öfkeyle mırıldandı Pardaillan.

Bu sırada Pardaillan çevredeki evlerin çatılarını inceliyordu:

"Bu şekilde kaçmaya çalışırsak çok yüksek ihtimalle kemiklerimizin hepsi kırılır."

"Evet, mösyö. Ama çok küçük de olsa buradan kurtulmak için bir şansımız var!" dedi Valvert.

"Başka bir seçeneğimiz yoksa bu şansı çok iyi değerlendirmek zorundayız."

Bu sırada Landry Coquenard'ın sesi yükseldi:

"Dikkat eve giriyorlar."

Gerçekten Concini'nin maiyetinden yirmi kadar silahşor düzenli bir şekilde ikişer ikişer eve giriyordu. Başlarında çalımla yürüyen Rospignac vardı.

Pardaillan'la Valvert, hemen pencereden ayrıldılar. Landry Coquenard ise yine orada, gözcü olarak kaldı.

Pardaillan:

"Buraya girmeye kalkarlarsa kapı pek az dayanacak," dedi.

Valvert:

"Acaba onları merdiven başında karşılasak nasıl olur? Merdiven geniş değil. İkimiz sahanlığa yerleşirsek içlerinden birkaçını temizleriz."

"Ondan şüphem yok, ama pek kalabalıklar... Bu kalabalık karşısında uzun süre dayanamayız. Hem sonra evi havaya uçurmayacakları veya ateşe vermeyecekleri ne malum? Az önce siz de böyle söylemiyor muydunuz? Onun için tek çare, kemiklerimizin kırılması pahasına da olsa damdan atlayıp kaçmak."

Pardaillan beklenmedik bir şekilde öfkeyle devam etti:

"Hay anasını satayım! Fausta'nın beni öldürmesini istemiyorum. Onun planlarını mahvetmek bile umurumda değil."

"O halde karar verin, mösyö!"

"Zaten karar vermediğimi mi düşünüyorsunuz? Hadi, toparlanın. Bir an önce harekete geçelim."

Pardaillan böyle diyerek pencereye doğru döndü. Muhakkak ki bir yandan dışarısını gözlerken bir yandan da kurtulma imkânlarını hesaplamış, her ihtimali göz önüne almış, hatta damlara çıkınca hangi yöne gitmesi gerekeceğini bile düşünmüştü.

"Bu heriflerden hiçbiri, bu yoldan bizim peşimize düşmeye cesaret edemez," dedi. "Böyle bir işe kalkışabilmek için ölümü göze almak lazım. Bu bakımdan herhangi bir hücuma uğrayacak değiliz. Dolayısıyla ben, hiçbir endişeye kapılmadan, önden gidebilirim. Benim zaten önden gitmem de lazım çünkü üstünde gezineceğimiz damların tavan arası pencerelerinden birinde bekleyip yolumuzu kesmeye de kalkışabilirler."

Landry Coquenard sordu:

"Eğer o pencerelere kadar gidebilirsek, onların birinden içeriye dalıvermemiz daha doğru olmaz mı?"

Pardaillan onun yüzüne baktı. Landry sararmıştı, ama soğukkanlılığını büsbütün kaybetmiş değildi. Şövalye yumuşak bir eda ile:

"Aşağıdan bizi gözetlemeyecekler mi sanıyorsunuz?" dedi. "Bu sefer de aynı tehlikelere, girdiğimiz evde göğüs germemiz lazım gelecek."

Landry hak verdi:

"O da doğru ya..."

Pardaillan devam etti:

"Hayır, tam tersine, yolumuzun üstünde rastlayacağımız pencerelerden sakınmamız lazım. Siz bana güvenin ve peşimden gelin. Hem de ayağınızın kaymamasına, başınızın dönmemesine dikkat ederek gelin..."

Kılıcını çekti. Valvert'le Landry de onun gibi yaptılar. Şövalye pencereden yavaşça saçağa tırmandı, oradan da çatıya çıktı. Bir iki adım attıktan sonra dönüp arkadaşlarını bekledi.

Şövalye çatıda görününce, aşağıda, sokakta bir kızılca kıyamet kopmuştu. Pencerelerden bakan seyircilerden bazıları da cesaretlerini ispat etmek istercesine, bangır bangır bağırmaya başladılar.

"Haydut kaçıyor!"

"Tutun! Yakalayın! Yakalayın!"

Şövalyenin hemen ardından Landry Coquenard, onun arkasından da Odet de Valvert çatıya çıkmıştı. Onların görünmesi de şövalyenin ortaya çıkmasında olduğu gibi bağırıp çağırmalara, gürültü patırtıya, kaba küfürlere yol açtı.

Pardaillan kısaca:

"Haydi, yola koyulalım," dedi.

Ve kendisi hemen yürümeye başladı. Öteki ikisi de onun gibi, kılıçları ellerinde ilerlediler. Yavaş, fakat emin adımlarla yürüyor, başları dönmesin diye katiyen aşağıya bakmıyorlardı.

Sokaktaki kuru kalabalığın gürültüsü birden yok olmuştu. Ortalığa bir ölüm sessizliği çöküvermişti.

Pardaillan ve iki arkadaşı hâlâ ilerlemeye devam ediyorlardı. Böylece birkaç evin çatısını da aşmışlardı. Şövalye birden durup, arkasına dönmeden emir verdi:

"Durun!"

Sonra birden seslendi:

"Dikkat edin! Bize yaylım ateşi açacaklar! Derhal çatıya uzanıverin!"

Bir yandan böyle söylerken öte yandan da yapılacak hareketi göstererek, boylu boyunca dama uzanıverdi. İki arkadaşı da onu taklit etti. Aynı saniyede bir tek gürleyiş hailinde, bir sürü silah patlayıverdi. Üç arkadaş, kurşunların başları üzerinden ıslık çalarak geçtiğini hissettiler. Bunlardan birkaçı damların kiremitlerini paramparça etti. Kiremit parçaları barut dumanının örttüğü sokağa yuvarlandı.

Pardaillan ihtiyatla doğrularak:

"Hemen yola koyulalım ve bir saniye bile kaybetmeyelim!" dedi. "Tüfeklerini doldurur doldurmaz yine bir yaylım ateşi açacaklardır."

Ve yeniden yola koyuldular. Pardaillan hızlanmıştı. Ötekiler de ona yetiştirme gayretiyle hızlandılar. Pardaillan, boyuna ulaşmak istediği hedefi gözlüyor ve bu hedefin, yavaş da olsa yaklaştığını görüyordu. Bu şekilde neredeyse yirmi adım ilerlediler.

Dışarısı oldukça karışık görünüyordu. Sesler yarı anlaşılır yarı anlaşılmaz bir şekilde, gürültü olarak duyuluyordu. Dışarıdaki insanlara emirler yağıyordu. Nedeni bilinmez bir şekilde, kuru kalabalık

da bu karışıklığın içinde "Ölüm!" diye bağırıyordu. Tüm bu karışıklığın arasında bu üç ahbap düşmanlardan kaçmaya çalışıyordu.

Bu firar eden üç adam yavaş yavaş ve emin adımlarla ilerliyordu. İlk hedefi, dimdik inen iki çatının birleştiği yerdi. Orada dar bir geçit vardı. Geçidin iki yanında da iki çatı sarp bir kayalık gibi yükseliyordu. Her iki çatının arasında emniyette olacaklar ve düşme korkuları kalmayacaktı. Böylece, hiç değilse biraz daha rahat yürüyecek ve yine birazcık olsun dinlenme imkânı bulacaklardı.

Üstelik bu çatıların arasına girince, sola doğru dönmüş olacaklar ve Cossonnerie Sokağı'ndan, dolayısıyla sokağı dolduran silahlı kalabalıktan uzaklaşacaklardı. Artık yaylım ateşinin kurşunlarına hedef olma tehlikesi de kalmayacaktı.

Aşağıdakiler de bu manevrayı sezmiş ve kovaladıkları avın ellerinden kaçacağını kestirip yeniden deliler gibi bağırıp çağırmaya koyulmuşlardı. Sonra yeni emirler duyuldu. Ağızdan dolma tüfekler aceleyle dolduruldu.

Bunun üzerine Pardaillan, adımlarını daha hızlandırdı. Sonra birdenbire sola atlayıp gözden kayboldu ve:

"Çabuk!" diye seslendi:

Sonra hemen geri döndü. Landry Coquenard peşindeydi. Adamı kavradığı gibi kaldırıp arkasında bir yere itti. Yine kıskaca benzeyen o müthiş ellerini uzattı ve bu sefer de Valvert'i kavradıktan sonra kendisi boylu boyunca yere uzanırken onu da yüzükoyun yere yatırdı.

Tam zamanında davranmışlardı. Başarıyla gerçekleştirilen bu harikulade kaçışı, öncekinden daha büyük bir gürleme izledi. Pardaillan artık kurşunların erişemeyeceği kadar uzaklaşmış olduklarına aklı kesince, çatıda düz bir yere oturup arkadaşlarını da oturttuktan sonra:

"Biraz soluklanalım," dedi.

Hani buna ihtiyaçları da yok değildi. Soluk soluğa kalmışlardı. Kan ter içindeydiler. Şimdi birdenbire sinirleri gevşediği için kuvvetlerinin tükenmiş olduğunu seziyorlardı. Sırtlarını dama dayadılar ve böylece güneşin rahatlık verici ışıklarına karşı epey dinlendiler.

İlk önce kendini toparlayıp aklı başına gelen Pardaillan oldu ve arkadaşlarını da harekete geçirmeye çalışarak:

"Şimdi burada gevşeyip uyuyacak değiliz," dedi. "Daha yakamızı kurtarmış sayılmayız. Şimdiye kadar yaptığımız, bundan sonra yapacağımızın yanında hiç sayılır."

İki arkadaşı da kesin bir hareketle doğruldu. Pardaillan yine başa geçti ve tekrar yola koyuldular. Epey bir zaman kolayca ve tehlikesizce yol aldılar. Bu iki çatı arasında boyuna sağa, sola dönüyor ve durmadan yürüyorlardı, ama böyle nereye gidiyorlardı? Bunu bir tek bilen vardı, o da Pardaillan'dı. Ama hiç bir şey söylemiyordu. Zaten buna lüzum da yoktu. Odet ile Landry'nin ona o kadar büyük güvenleri vardı ki çıt çıkarmadan peşinden yürüyüp duruyorlardı.

Şövalye birdenbire durdu. On adım kadar ötelerinde, dik çatı son buluyor ve boşluk beliriyordu. Pardaillan dedi ki:

"Dikkat! Şimdi bir başka çatının üstünde gideceğiz. Sağımızda yine boşluk bulunacak... Yanlış bir adım atarsak veya başımız dönerse kaldırımlara düşüp paramparça oluruz."

Landry bu sözün kendisine olduğunu anladı ve efendisi susarken o cevap verdi.

"Artık baş dönmesine de alıştım, mösyö..."

Pardaillan tekrar söylenerek:

"Üstelik bu kuduz kurtlara da tekrar görüneceğiz," dedi. "Bunu yaylım ateşinden korktuğum için söylemiyorum. Nasıl olsa tüfek kurşunlarının erişemeyeceği kadar uzaktayız. Fakat gittiğimiz yönü görmelerini istemem..."

Bir saniye düşündükten sonra devam etti:

"Şimdi şu çatı boyunca ilerleyeceğiz. Bu yol bizi, şuradaki dik çatıya götürecek. O çatı boyunca da gidersek, tekrar Cossonnerie Sokağı'na dönmüş oluruz. Dolayısıyla o taraftan aşağı inmeye kalkarsak, yakalanacağımız kesin." Landry'ye döndü. "Şimdi bana bak Landry! Şunu iyice kafana yerleştir. Eğer o dediğim dik çatıyı aşıp öbür tarafına ulaşabilirsek, belki orada bir kurtuluş imkânı buluruz. Belki diyorum; dikkat et. Çünkü bundan da pek emin değilim."

Landry endişeyle bakındı:

"Şu çatıyı mı aşacağız, mösyö? Pek de dikmiş... Başarabilirsek bravo bize... Üzerinden kayıp sokakta kemiklerimiz tuzla buz olmazsa iyi."

Pardaillan soğuk bir eda ile:

"Göreceğiz," dedi. "Eğer eski efendinin eline diri diri geçmekten bir korkun yoksa hemen geri dön, tik rastladığın tavan arası penceresinden içeri gir ve inip efendine teslim ol. Bize gelince, ben ve Valvert düşüp kemiklerimizin tızla buz olmasını tercih ederiz."

Landry kesin bir tavırla:

"Kararımı vereli çok oldu, mösyö!" dedi. "Diri diri Concini'nin eline düşmektense, ölmeye hazırım."

Pardaillan, adamın kesin tavrını görünce gülümsedi:

"Öyleyse şimdi yapacağımız cambazlığı anlatayım," dedi.

Ve anlattı. Konuşmasını bitirdikten sonra:

"Anlaşıldı mı?" diye sordu

"Anlaşıldı, mösyö!" diye cevap verdi Landry.

"Bunun için yeterince güçlüsün değil mi?"

"Endişelenmeyin efendim! Göründüğümden çok daha güçlüyümdür."

"Hadi o zaman gidelim! Her şey yoluna girecek, merak etmeyin..."

Pardaillan önde yürüyordu. Çatı boyunca usul usul ilerledi. Göstermiş olduğu çatıya yaklaşınca da durdu. Peşinden Landry, onun arkasından da Valvert geliyordu. Onlar çatıda belirir belirmez, sokakta yeniden kıyamet kopmuş ve herkes, gördüklerini birbirine bağıra çağıra haber vermeye başlamıştı. Neyse ki, Pardaillan'ın dediği gibi, atış menzilinin dışındaydılar. Böyle olmasına rağmen tek tük silah atan olmadı değil. Ama bu, boşuna mermi harcamaktan başka bir sonuç vermedi.

Pardaillan, bir tek yanlış hareketin kendisini uçurabileceği boşluğu sağına almış, bekliyordu. Landry de onun yanına gelince durdu. Sonra hafifçe çömelir gibi yaptı. Sırtını boşluğa verip ayaklarını saçağa iyice dayayıp yüzükoyun çatıya yattı. Kendini iyice yerleşmiş hissedince, vücudunu gererek:

"Haydi!" dedi.

Bu, Valvert'in beklediği hareketti. Delikanlı hemen Landry'nin bacaklarına yapıştı. Oradan sırtına tırmandı. Harikulade bir çeviklik

ve çabuklukla Landry'nin omuzlarına basıp çatıya boylu boyunca uzanıp yerleşti. O vakit Landry ellerini uzatarak omuzlarına basan Valvert'in ayak bileklerini sımsıkı tuttu.

Bu suretle Valvert bu acayip insan merdiveninin ikinci basamağını teşkil etmiş oldu ve bu merdiven, kaygan ve sarp çatıya boylu boyunca dayanıp kaldı.

Sokağa yeniden müthiş bir sessizlik çökmüştü. Concini, Albaran, Roquetaille ve ötekiler, bu korkunç ve çılgınca cambazlığın müthiş bir felaketle ve üçünün birden boşluğa uçmasıyla neticelenmesini yürekten istemekle beraber, heyecanlarından soluklarını kesmişler, yaşananları hayran hayran seyrediyorlardı.

Valvert, Landry'nin omuzlarına iyice yerleştiğini hissedince, şövalyenin beklediği işareti vermekte gecikmedi. O zaman Pardaillan da aynı çeviklik ve ustalıkla, önce Landry'nin, sonra da Valvert'in vücudunu tırmanıp aştı ve Valvert'in omuzlarına basınca kendi omuzları damın, tepesini aşmış oldu. Pardaillan bu durumda da kalmadı. Çatının tepesine asılıp kendini yukarıya çekti. Ve orada ata biner gibi oturup bacaklarını iki yana sarkıttıktan sonra öne doğru yattı. Bu işin olması ancak birkaç saniye sürdü. Şövalye hiç vakit kaybetmedi. Oraya iyice yerleşti. Vücudunu gerdi ve kolunu uzatınca, Valvert onun bileğine yapıştı. O vakit şövalye, yavaş yavaş, fakat emin bir hareketle Valvert'i kendine doğru çekmeye başladı. Böylece hem Valvert'i çekiyordu hem de delikanlının ayak bileklerine asılmış olan Landry'yi...

Valvert, elleri damın tepesi hizasına gelince, hemen oraya yapıştı. Bu sefer o da kendisini omuzlarından çeken Pardaillan'ın yardımıyla yukarıya tırmandı. O vakit Landry Coquenard, Pardaillan'ın ellerinin yeteceği bir yüksekliğe ulaşmış oldu. Şövalyenin canlı kıskaçlara benzeyen elleri onu bir defa yakalayınca bir daha bırakır mıydı? Landry, Pardaillan tarafından tutulduğunu hissedince hemen efendisinin ayak bileklerini bırakmış, Valvert de damın tepesine tırmanıvermişti. Sonra Landry'ye yer açmak için biraz ayrıldı ve çatının tepesine, ata biner gibi oturdu.

Landry Coquenard damın tepesine tırmanmak için en ufak bir kuvvete ihtiyaç hissetmedi. Şövalye ile Valvert, kendisini tuttukları gibi yukarı çektiler tepeye yüzükoyun yatırıverdiler.

Biraz soluk aldılar. Ama bu pek kısa sürdü. Hemen arkasından, dama tırmanma cambazlığından daha zor olan öbür taraf saçağına inme cambazlığına girişiler. Yalnız bu sefer, manevranın en zorlu ve tehlikeli tarafını daima kendine ayıran Pardaillan, öbür tarafa ilk sarkan oldu. Daha doğrusu o, Valvert'in ayak bileklerine asıldı... Valvert, Landry'nin ayak bileklerine tutunup sarktı ve Landry de iki eliyle damın tepesine sımsıkı yapıştı. Fakat manevranın geri kalan kısmına göre bu kadarı hiçti. Nitekim en aşağıda bulunan Şövalye, ayaklarını saçaktaki oluğa sokup da iyice yerleştikten sonra:

"Hop!" diye bağırdı.

Landry, her üçünün de hayatının, Pardaillan'a ve Valvert'i sımsıkı tutmasına bağlı olduğunu anlayarak, gözlerini kapadı ve kendini aşağıya doğru salıverdi...

Şövalye, yukarıdan gülle gibi inen Landry'yi kucaklarken, sarsılmadı bile... Arkasından Valvert'in inmesi daha kolay oldu. Bu tehlikeli cambazlık artık sona ermişti. Şimdi, daha büyük bir güvenle ve daha hızla yürüyorlardı... Çünkü ayak bastıkları çatı daha genişti ve yanlış adım atma tehlikesini önlüyordu.

Sokakta kimse görünmüyordu. O kadar hızlı davranmaları gerekiyordu ki duracak bir dakikaları bile yoktu. Dosdoğru ileriye gitmeyi planlıyorlardı ama karşılarına birilerinin çıkacağı ihtimalini de akıllarından çıkarmıyorlardı. Bu yüzden hiç kimseye yakalanmadan, acele bir şekilde yürümeye devam ediyorlardı.

Pardaillan birdenbire durdu ve gayet garip bir sesle:

"Burası," dedi, "atlayalım!"

Üçü birden kendilerini boşluğa doğru bırakıverdiler.

Peşinde uluyan ve küfreden sürü olduğu halde Marché Aux Poirées Sokağı'na dalmış olan Concini, avlarının, ölümü tercih etmek pahasına elinden kaçtığını görerek, hiddetinden kudurmuş bir halde, hiç değilse onların cesaretlerinden öç alabilmek için çılgın gibi koşuyordu...

Albaran onun arkasından, sakin ve ağır adımlarla ilerliyordu. Halinden memnun görünüyordu, çünkü görevini başarmıştı. Fausta ondan, Concini'nin tasarladığı gibi, işkence etmek için Pardaillan'ı diri diri yakalamasını istememişti.

Halbuki Pardaillan, damın üstünden tam dört kat yükseklikten boşluğa uçmuştu. Kaldırıma düşüp bir et ve kemik yığını haline geldiği muhakkaktı. Belki daha ölmemişti. Fakat böyle düşüşten sonra can çekişmesi de uzun sürmezdi ki... Bu bakımdan Albaran tam bir iç rahatlığıyla hanımının bu adamdan yakayı kurtarmış olduğuna inanabilirdi.

İKİNCİ BÖLÜM
BEYAZLI KADIN

Paris'in Haller civarındaki sokakların çoğu, o sokaklarda yapılan ticarete göre isimlendirilmişti. Feure Sokağı da bunlardandı. "Feure" kelimesi eski Fransızcada saman, ot anlamında kullanılan "feurre" ya da "fouarre" kelimesinden gelir. Gerçekten de bu sokağa ot ve saman ticareti hâkimdi. Gerçi bu sıralarda Feure Sokağı, halkın dilinde değişip Fers[1] Sokağı şeklini almış bulunuyordu, ama burası Paris'in belli başlı ot ve saman pazarlarından biri olmaya devam ediyordu.

Bu kısa bilgiyi, hikâyemizin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacağı için veriyoruz.

Feure Sokağı'nda gayet mütevazı görünüşlü, orta halli bir ailenin evi vardı. Burada bir iki yıldır bir ana kız oturuyordu. Daha doğrusu, mahalleli böyle söylüyordu. Fakat onların kimin nesi olduklarını bilen yoktu. Böyle olmalarına rağmen hal ve tavırlarındaki kibarlıktan ötürü mahalleli onlardan bahsederken, "hanım" ve "küçük hanım" demeyi âdet edinmişti. Hanımla kızının oldukça esrarengiz bir hayatı vardı. Bazen haftalarca ortadan kayboluyorlar ve onların nereye gittiklerini kimse bilmiyordu. Sonra birdenbire tekrar meydana çıkıveriyorlardı ve halk, onların ne zaman gelmiş olduklarını bir türlü anlayamıyordu. Bu yalnız hanım, sırtında her zaman gayet sade ve mütevazı bir beyaz elbise taşıdığı için bütün mahalle kendisine, "Beyazlı Kadın" adı takmış bulunuyordu. Şimdi bu kadının yaşayışına bir göz atarak, üstündeki sır perdesini kaldırmaya çalışalım:

İkisi de hayatlarını kazanmak için değil, vakit geçirmek için el işleriyle meşguldüler. Çünkü evlerinin döşemesinin basitliğine ve giyinişlerinin sadeliğine rağmen ana kızın fakir olmadıkları her hallerinden pekâlâ seziliyordu. Belliydi ki ikisinin de akılları işlerinde değildi. Sıkıntılarını birbirlerine belli etmemek için ellerine iş almış-

1. Bugün, Berger Sokağı'nın bir parçasıdır.

lardı. Basit bir şekilde döşenmiş salonda yuvarlak masanın etrafında beyazlı kadın ve küçük hanım oturuyordu. Hava sıcak olduğu için sokağa bakan pencere ardına kadar açıktı. Anne zar zor otuz yaşında görünüyordu. Eşsiz mavi gözleri, bembeyaz bir teni, minyon ama orantılı bir fiziği vardı. Muhteşem bir asalet havasına sahipti. Yüzüne yayılmış olan tanımlanamayan keder perdesi yüzünden daha da büyüleyici, çok saf ve çok narin gözüküyordu. Kız on beş yaşında, annesinin kopyası gibiydi. Boyu daha uzundu. Fiziksel olarak canlı ve cesurdu, içinde, yaşayan bir savaşçının ruhunu hissedebiliyordunuz. Birbirleriyle konuşmuyorlardı, sadece arada kısa, birkaç kelime alışverişinde bulunuyorlardı. Belli ki ikisinin de aklı ellerindeki işte değildi. Anne derin, kederli düşüncelere dalmış gibiydi. Daha heyecanlı bir karaktere sahip olan genç kız ise endişeli ve huzursuz görünüyordu. Kulağını sokaktan gelecek bir gürültüye diktiği belli oluyordu. En ufak bir ses üzerine irkiliyordu. Sinirli olmakla beraber zarif bir hareketle yerinden kalkıp pencereye koşuyor, sokağı araştırıyordu. Aradığını bulamayınca, hayal kırıklığıyla sevimli bir şekilde somurtuyordu, içini çekti, oturduğu yere geri döndü. Böyle anlarda anne, her ne kadar derin düşlerde görünse de düşlerinden sıyrılır ve kızının yüzünü bir tür endişeyle sorgulardı. Çoğu zaman, sevimli genç kızın yüzündeki hayal kırıklığını görebilmek için ona bir bakış atmak bile yeterli olurdu. Sonra anne içini çeker ve ağzını açmadan tekrar hayallerine dalardı. Bazen bu açık tanıklık anne için yeterli olmaz, yumuşak berrak bakışlarıyla kızına soru sorardı. Genç kız iste her defasında bu soruyu olumsuz bir kafa hareketiyle cevaplar ve nakışına dönerdi.

Dakikalar geçmek bilmiyor, bir şeyler bekleyen bu iki kadının sabırsızlığı, her geçen dakika biraz daha artıyordu. Bir aralık anne seslendi:

"Git bak bakalım, geliyor mu, Giselle'ciğim."

Giselle, kalkıp pencereye gitti, hayal kırıklığı ile içini çekerek yerine dönerken:

"Gelmiyor, anneciğim," cevabını verdi. Sonra şu sözleri ilave etti:

"Acaba gelecek mi? O cehennemden çıktığından beri kendisini ancak iki sefer görebildik. O iki sefer de gelmesiyle gitmesi bir oldu. Baksana, bu defa da geleceğini kaç gün önceden haber verdiği halde,

günlerdir beklememize rağmen görünmedi. Ben onun bugün geleceğinden ümidimi kestim, anne..."

Annesi cevap verdi:

"Öyle ama Giselle'ciğim, o artık canının istediği gibi hareket edemiyor ki... Kendinin malı olmaktan çıktı, taraftarlarının malı oldu." Bu sözlerin söylenişinde açık bir burukluk vardı. "Bundan böyle epey ihtiyatlı davranması lazım..."

Kadının, bekledikleri adamı mazaretli görmek istediği belliydi. Genç kız da sözlerini bu anlama alarak tatlı bir gururla itiraz etti:

"Beni yanlış anlama, anneciğim... Ben babamın hareketlerini tenkide kalkışıyor değilim. Ben babamı sayar ve ona itaat ederim. Yalnız, onun hesabına endişeleniyorum. Başına bir felaket, bir kaza gelecek diye içim titriyor."

Anne içini çekti:

"Haklısın, babanın kendini içine attığı bu müthiş serüvende bir sürü düşmanla mücadele etmesi lazım. Bir sürü tehlikeden sakınması gerekiyor." Anne yine pişmanlıkla içini çekerek sözüne devam etti:

"Halbuki daha önce ne kadar mutluyduk. Yine öyle mutlu olabilirdik. Bu düşünceler nereden onun kafasına yerleşti, bilmem ki..."

"O efendi," dedi Giselle kararlı bir şekilde ve cevapsız bir tartışmadaymış gibi.

"Neden bu aptallık?" Anne duymamış gibi konuşmaya devam etti. Kaç damla gözyaşımıza mal oldu, aşağılanmalar, işkenceler, sefil yaşam... Yılları geri dönüşü olmayan bir şekilde kaybettik.

"O efendi," diye tekrarladı Giselle nazik bir inatla.

"Çok mutluyduk!" diye, gözlerindeki yaşlarla tekrarladı anne.

Giselle annesini hararetle kucaklayıp göğsüne bastırarak:

"Yine mutlu olacağız, göreceksin anne!" dedi.

"Benim çok sevdiğim evladım, evet, sen mutlu olacaksın," dedi anne, kızının okşamalarına şefkatle karşılık vererek. "Hak ettiğin gibi mutlu olacaksın." Ve tasavvur edilemez bir hayal kırıklığıyla başını salladı: "Ama ben asla olmayacağım! Çünkü eski Charles'ımı, çok sevdiğim ve sadece bana tapan Charles'ı, bir daha asla bulamayacağım..."

Ve beyazlı kadın, bir daha asla gelmeyecek olan kayıp bir mutluluğun hatırlattığı acı dolu düşüncelerine geri döndü. Kızı Giselle şefkatle içini çekti.

Aradan epey zaman geçti. Giselle, belki yüzüncü defa pencereden bakıyordu ki birdenbire dudaklarından bir sevinç çığlığı fırlayıverdi:

"Geliyor!"

Çabucak pencereden ayrılıp annesine koştu, onu kucakladı ve gülmesiyle ağlaması birbirine karışırken, annesinin yüzünün her yanından öperek, sevinçten kendini kaybetmiş gibi söylendi:

"Geliyor anneciğim! Babam geliyor! At sürüşünden tanıdım! O diyorum sana! Artık ağlama, geliyor işte! Gidip ona kapıyı açayım!"

Ve bir kuş hafifliğiyle merdivenleri uçarcasına inerek kapıya koştu. Sürgüleri çekti, kanadı açarak Marché Aux Poirées Sokağı tarafına bakmaya başladı.

Oradan gelen bir atlı, Feure Sokağı'na giriyordu. Babasına tapan kızın, atlının kim olduğunu anlaması için onun gözlerine bakması yetiyordu. Ancak atlının burnunun ucu bile görünmüyordu. Onda görülebilen tek şey, cilalı çelikten büyük mahmuzları olan esnek ve yüksek bir çift siyah çizme, uzun bir kılıç ve gri büyük bir pelerindi. Genç kız kapının eşiğinden sevinç gözyaşlarıyla ona bakıp bekliyordu.

Tam bu sırada, iki ev ileride bir kapının önünde duran ot yüklü bir araba, yolu tamamen tıkamıştı. Araba geçerken, genç kız da yol vermek zorunda kalıp kapıdan içeri girmişti. Atlı gelince, duvara iyice yaklaşıp arabaya yol verdi. Araba, yavaş yavaş, ağır yükü altında gıcırdaya gıcırdaya geçti.

Atlı, ancak araba geçtikten sonra tekrar yoluna koyulabildi. Kızını gördü. Hayvanını hızlandırarak az sonra kızının yanına ulaştı. Atından inip kızını şefkatle bağrına bastı. Kızının masum alnıyla altın buklelerini öperken mırıldandı:

"Evladım! Giselle'ciğim! Nasılsın bakayım?"

"Baba! Babacığım! Nihayet gelebildiniz! Nihayet sizi sağ salim gördük! Tanrı'ya şükürler olsun!"

Tekrar sarıldılar. Birbirlerini hararetle süzüyor, okşuyorlardı.

Belliydi ki babası kızını taparcasına seviyordu ve o da bu sevgiye büyük bir saygıyla karşılık derin bir muhabbet duyuyordu.

Böylece bir an kendilerini unuttular ve bu unutuş onlara pek kısa geldiyse de gerçekte dakikalar sürdü.

*

Pardaillan, Feure Sokağı'nın yem tüccarlarının sokağı olduğunu pekâlâ biliyordu. Zaten Landry Coquenard da kendilerini kurtarma ihtimali olan bir tek şanstan bahsederken de bu sokağı düşünmüştü. Eğer hep birlikte sağ salim Feure Sokağı'na kadar ulaşabilirlerse, orada belki bir saman veya ot yığını bulma şansına da kavuşurlardı. Bu sayede, tehlikesizce bir damdan oraya atlayabilirlerdi.

Böylece Pardaillan, damların üstünden, o kurtarıcı saman yığınını aramaya koyulmuştu. Dimdik bir çatıyı, mucizevi bir gayret ve maharetle aştıktan sonra, bakalım bu saman veya ot yığınına rastlayabilecekler miydi? Ne yazık ki şans onlardan yüz çevirmişe benziyordu. Şövalye bütün sokağı araştırdığı, başı dönüp aşağıya yuvarlanma tehlikesine aldırmadan eğilip baktığı halde hiçbir ot veya saman yığını göremedi.

Tam ümidini kesmek üzereydi ki birdenbire büyük bir kapı açıldı. Oradan, tepeleme ot yüklü bir araba çıktı. Şövalye, arkadaşlarına hemen bu arabayı göstererek:

"Yol burada bitti. Atlayalım!" dedi.

Ve birbiri ardından atladılar. Bu atlayıştan hissettikleri tek şey, yumuşak bir ot yığınına gömülmenin verdiği rahatlık oldu. Pardaillan, o ana kadar sokağa indikten sonra ne yapacağını hiç düşünmemişti. O, her şeyin bir zamanı olduğuna, o zaman gelmedikçe, hiçbir şeyin yapılamayacağına inanan insanlardandı. İşte o zaman gelip çatmıştı. Ne var ki şövalye, sokakta ne yapacağını düşünmeye fırsat bulamadı. Ot arabası, arabacının, çıktığı kapıyı kapatmasına yetecek kadar bir zaman durmuş, az sonra yine hareket etmişti. Tabii, Şövalye Pardaillan, Odet de Valvert ve Landry Conquenard da arabanın tepesindeydiler. İşin kötüsü, araba dosdoğru. Marché Aux Poirées Sokağı'na yönelmişti. Concini, Albaran ve okçular o tarafa doğru koşuyorlardı. Yollarının üzerinde ot yüklü bir araba görür görmez onu aramaya kalkışacaklarından şüphe edilemezdi. Böylece Pardaillan ve arkadaşları, binbir tehlike atlattıktan, akıl almayacak

cambazlıkları başardıktan sonra, bir ot yığınına gömülü olarak ökseye yakalanmış kuşlar gibi avlanacaklardı. Hem de bu iş, tam kurtulduklarını sandıkları bir sırada olacaktı...

Pardaillan yoğun bir öfkenin onu tanınmaz hale getirdiği ürkütücü bir sesle homurdandı:

"Anlaşılan, alnımızda şu Fausta'yı yere çalmadan ölmek yazılı. Madem böyle, aşağıya inip hiç değilse birçoğunu temizleyip öyle geberelim."

Şövalye böyle diyerek arabanın üstünden aşağıya kaymaya hazırlanıyordu. Fakat Fausta'nın böyle havadan bir zafer kazanacağından duyduğu üzüntü öyle büyüktü ki inmekte bir an tereddüt etti. O sırada araba, tesadüfen yolun sağından gidiyor, iki yanından taşan ot yığını, evlerin duvarlarına sürüne sürüne geçiyordu. O kadar ki, biraz önceki gibi, Giselle bile araba geçinceye kadar kapıdan içeri girmek zorunda kalmış, daha ötede bulunan babası da arabaya yol vermek için duvara yapışırcasına geri çekilmişti.

Pardaillan'la arkadaşları, ot yığınının üstünde evlerin birinci katlarının hizasındaydılar. Etrafına, denize düşüp de sarılacak bir tahta parçası arayan bir kazazede ümitsizliğiyle bakınan şövalye, birdenbire yanı başında, ardına kadar açık, koskoca bir pencere görüverdi. Az sonra bu pencereye ulaşmış bulabileceğini düşündü. Fakat pencereden girerlerse, evdekilerin feryadı basıp Concini ile haydut sürüsünü de buraya çekebileceklerini hesaba katmadı bile. Sadece, bu eve girerse biraz vakit, hiç değilse üç beş dakika kazanabileceğini tahmin etti. Kazanılmış bu birkaç dakika ise, hem onu, beni de arkadaşlarını kurtarabilirdi.

Bu iş üzerinde daha fazla kafa yormayıp tereddüdü bırakarak, kılıcının ucuyla Valert'e ve Landry'ye pencereyi gösterince, ikisi de Pardaillan'ın ne demek istediğini hemen kavradılar. Bu sırada açık pencerenin tam hizasında bulunuyorlardı. Pardaillan bu evin kime ait olduğunu veya orada yaşayanların kim olduğunu sorgulamadı. Şimdiye kadar birçok örneğini vermiş oldukları çeviklik ve maharetle pencerenin önündeki demirin üstünden aşıp içeriye sıçramalarıyla hemen camı kapamaları bir oldu.

Meçhul atlı da kızı da arabacı da bu manevrayı görmüş değillerdi. Zaten şu ot yığınının üstünde birtakım insanlar bulunabileceği akıl-

larından bile geçmezdi. Nitekim, yükü biraz hafifleyen araba, gıcırdaya gıcırdaya geçip gitti. Ama pek uzun bir yol gidemedi. Az ötede hemen durduruldu. Şaşalayan arabacı, kendini Concini'nin canavar sürüsünün ortasında buluverdi. Hele muhafız komutanını görünce, adamcağızın bu şaşkınlığının yerini müthiş bir korku alarak dişleri takırdamaya başladı. Biraz sonra da arabacı, sıkı bir sorguya çekildi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BEYAZLI KADIN (DEVAMI)

Beyazlı kadın, kızının babasını karşılamaya koştuğunu gördü. Uzun zamandır beklediği an gelmişti. O kadar büyük bir heyecana kapılmıştı ki ağzından çıkan sözleri yarı anlaşılır yarı anlaşılmaz bir şekilde söylemişti:

"Ah benim canım sevgilim. Nihayet o an geldi. Sonunda seni göreceğim Charles... Hasret sona eriyor canım..."

Hemen harekete geçerek kızının peşinden koşacaktı. Tam bu sırada üç adam, üç korkunç hayalet, ellerinde kılıçlarla pencerede belirdiler ve beyazlı kadının bulunduğu odaya atlayıverdiler.

Beyazlı kadın, sırtını pencereye çevirmiş ve kapıyı açıp dışarı çıkmak üzere elini tokmağa uzatmıştı. Pardaillan, Odet de Valvert ve Landry Coquenard'ın odaya sıçrarken çıkardıkları gürültü üzerine dönen kadın, üç kılıçlı adamı karşısında görünce ne şaşırdı ne de korktu. Tam tersine dimdik kesildi. İmdat istemeye bile tenezzül etmeyerek, hiç titremeyen bir sesle sordu:

"Siz kimsiniz? Ne istiyorsunuz? Buraya ne hakla..."

Beyazlı kadın birdenbire duraladı. Dudaklarından dökülen sorular, ansızın bir hayret çığlıyla kesilivermişti:

"Mösyö Pardaillan!"

Pardaillan da bu kadını hemen tanıyıvermenin heyecanıyla haykırdı.

"Violetta!"

Genç kadın heyecanla Pardaillan'ın kollarına atıldı ve masum bir tavırla alnını ona uzatırken dudaklarında şu kelimeler döküldü.

"Siz buraya, benim evime geldiniz ha, mösyö? Bugün benim için ne de mutlu bir gün! Tüm sevdiklerim yanımda olacak..."

Pardaillan, kadının alnına bir öpücük kondurduktan sonra:

"Violetta'cığım!" dedi. "Dünyada her şey aklıma gelirdi de hırsız gibi girdiğim şu odada sizinle karşılaşacağım aklıma gelmezdi. Doğrusu, görüştüğümüze pek sevindim!"

Bu sözleri söyleyen Pardaillan samimi bir şekilde gülümsüyordu. Violetta ise uzun süredir görmediği abisine sevgi ile bakıyordu. Yüzünde en ufak bir endişe belirtisi yoktu, ama ne yazık ki bütün bunlar, uğradığı korkunç hayal kırıklığını, içinde kaynaşan üzüntülü hisleri saklamak için takındığı birer maskeden başka bir şey değildi.

Başlarda oldukça temkinli bir şekilde Pardaillan'ı takip eden Odet de Valvert ve Landry Coquenard da Pardaillan'la Violetta'nın samimi bir şekilde kucaklaşmasını görünce oldukça rahatlamışlardı. Onlar da gülümseyerek bu aile saadetini andıran tabloyu seyrediyorlardı. Landry Coquenard kocaman bir gülümsemeyle Valvert'in kulağına fısıldadı:

"Şövalyenin arkadaşlarıyla beraber olduğumuz için gerçekten çok şanslıyız!"

Valvert de Landry gibi gülümsüyordu.

"Bence de! Sanırım Concini ve dev adamları bu sefer bizi ele geçiremeyecekler!"

Pardaillan'ın ne düşündüğünü bilselerdi neşelenmek için ne kadar erken bir vakit olduğunu anlayacaklardı. Gerçekten de Pardaillan'a bakınca onun ne düşündüğünü anlamak imkânsızdı. Violetta'ya çok özlediği kardeşini görmüş gibi sevgi ve özlemle bakıyordu. Yüzünde en ufak bir endişe belirtisi dahi yoktu. Ne yazık ki tüm bunlar, Violetta ile karşılaştığından dolayı, yaşadığı yoğun hayal kırıklığını ve üzüntüsünü gizlemek için, Pardaillan'ın taktığı bir maskeydi. Kendi kendine düşünmeye devam ediyordu:

"Bugün üstüme çöken bu uğursuz kâbus da ne? Şimdi de Angoulême düşesinin evine düşme talihsizliğine uğradım. Evde sadece bu tatlı ve müşfik kadın bulunmuş olsaydı, haydi neyse... Eminim ki bizi kurtarmak için kanının son damlasına kadar verir... Ama dükü ne yapacağız? Madam Fausta'nın ortağı Angoulême dükü, yani geleceğin X. Charles'ı... Charles d'Angoulême'le ahbaplığımız sona ereli epey oldu. Bizi burada görürse işimiz tamamdır!"

Bu kara düşünceler, Pardaillan'ın kafasından yıldırım hızıyla geçip gitti. Şövalye, hemen arkasından da şöyle düşündü:

"Hayır! Bu merhametli kadının gözlerinin önünde kocasıyla çarpışıp kendisini üzmek istemem! Öte yandan, koyun gibi boğazlanmak da hiç işime gelmez. Böyle bir şey Fausta'nın ekmeğine yağ sürmek demek olur... Şu halde bir tek çarem kalıyor: Dük karşıma çıkmadan çekip gitmek!"

Şövalye bu kararı verince her şeyi apaçık anlatan gözlerle Valvert'e bakıp, durumu ona gizlice bildirdi. Delikanlı her zamankinden daha çok tetikte bulunmak gerektiğini hemen sezdi. Kendisini tam bir emniyette sandığı sırada böyle bir aksilikle karşılaşmış olmasına pek şaştı. Fakat bu durum, Landry Coquenard'a bir dirsek atıp onu da uyarmasına engel olamadı. Bir yandan her ihtimale karşı hazırlıklı dururken, bir yandan da gözlerini, kulaklarını dört açıp başlarına geleni kavramaya çalıştı. Ve çok geçmeden meselenin farkına vardı. Angoulême düşesi bu sırada şövalyenin kollarından sıyrıldı, aynı saf ve dokunaklı sevinçle:

"Ah!" dedi. "Angoulême dükü eve gelip de öz abisi gibi sevdiği Şövalye Pardaillan'ı burada görünce kim bilir ne kadar sevinecek!"

Valvert içinden, "Angoulême dükü mü?" diye söylendi. "Lanet olsun! Bugün de işler ne kadar ters gidiyor, canım!"

Pardaillan, dükün evde olmadığını öğrenince rahat bir nefes almıştı. Fakat adamın, neredeyse geleceğini sezdiği için daha fazla gecikmeyi doğru bulmadı ve:

"Düşes!" dedi. "Evinize giriş tarzımızdan da herhalde anlamışsınızdır, gayet nazik bir durumda bulunuyoruz. Peşimizde bir kuduz köpek sürüsü var ve bizi kovalayıp duruyor..."

Düşes onun sözünü kesti:

"Bunu pek iyi anladım, ama burada tam bir emniyette olduğunuzu söylememe bilmem lüzum var mı, şövalye?"

Kadının verdiği bu güven, Pardaillan'ı şüphesiz tatmin edemezdi. Dükle karşılaşmaktan çekiniyor ve bir an önce buradan gitmeyi düşünüyordu. Onun için hemen müsaade istemeye davrandı:

"Geldiğim kadar ani çekip gitmemi mazur görün! Yemin ederim ki durumum başka türlü hareket etmeme imkân vermiyor, Violetta!"

Ve daha başka bir şey söylemesine lüzum kalmamış gibi Valvert'le Landry'ye peşinden gelmelerini işaret ederek kapıya doğru ilerledi. Pardaillan'ın yolunu kesen düşes, sitem dolu bir eda ile:

"Nasıl olur, şövalye?" dedi. "Ben size Charles'dan bahsediyorum da siz cevap vermekten bile kaçınıyorsunuz. Size diyorum ki tesadüfen sığınmış olduğunuz bu ev, en emin ve sadık dostlarınızdan birine aittir. Bu dostunuz, birazdan yanınızda olacak ve kanını uğrunuzda akıtmak için can atacaktır. Size bunu söylüyorum, ama siz yine gitmek istiyorsunuz. Hem de sizi kovalayanların ve belki de hâlâ aramakta olanların ellerine tekrar düşme pahasına gitmek istiyorsunuz. Neden, şövalye? Neden?"

Onun bütün söylediklerinden Pardaillan'ın aklında kalan tek şey dükün neredeyse geleceğiydi. Sabırsızlıkla:

"Bunu size anlatmaya kalkarsam uzun sürer!" dedi. "Tanrı aşkına, bize yol verin Violetta! Belki daha vakit geçmiş değildir!"

Violetta mahzun bir tavırla:

"Anladım," dedi. "Peki şimdi bu evden bir an önce gitme sebebinizin, sevgili kocamla karşılaşmak istemediğiniz için olduğunu düşünmeye başladım."

Pardaillan oldukça üzüntülü bir ses tonuyla Violeta'ya döndü:

"Ah Violetta'm! Sizi hüsrana uğratmayı hiç istemem..."

"Böyle bir şeyi nasıl söyleyebilirsiniz? Damarlarımdaki son kanı bile size vermekten onur duyarım. Bundan bir şüpheniz mi var?"

"Ah sevgili Violetta... Lütfen geçmemize izin verin!" dedi Pardaillan oldukça sabırsız bir şekilde.

Violetta Pardaillan'ın gözlerinin içine bakarak şu anda neler hissettiğini anlamaya çalıştı. Ama Pardaillan duygularını usta bir şekilde gizliyordu. Violetta ise gerçeği öğrenmek istiyordu. Pardaillan'ın neden böyle davrandığı konusunda bir tahmini vardı ama emin değildi. Violetta oldukça sakin bir şekilde:

"Peki!" dedi. "Sizin dediğiniz olsun. Ama şurasını da söyleyeyim ki çok geciktiniz. Dük şimdi merdivenleri çıkıyor! Bakın, ayak seslerini dinleyin!"

Pardaillan elini kapı tokmağına götürmüşken bu sözleri duyunca duraladı. Kulak kabarttı ve dükün merdiveni çıkarken yüksek sesle

kızı Giselle'le konuştuğunu duydu. O zaman öfkeden çılgına dönerek, kendi kendine:

"Lanet olsun!" diye söylendikten sonra iki adım geriledi. Gözlerini etrafta gezdirerek, dükü görmeden kaçabileceği bir yer aradı.

Düşes, onun bütün hareketlerini üzüntü dolu bir dikkatle izliyordu. Şimdi her şeyin farkına varmıştı. Şövalyeye yaklaşarak zarif elini onun omuzuna koydu ve hıçkırıklarını zorla zapt edebildiğini belli eden bir sesle:

"Demek yanılmamışım!" dedi. "Demek, kocamla karşılaşmak istemiyorsunuz! Üstelik ondan öyle kaçıyorsunuz ki insan ancak bir düşmanından bu kadar kaçabilir!"

Pardaillan artık itiraf etmekten başka çare bulamamıştı:

"Evet! Öyle..." dedi ve omuz silkerek ilave etti:

"Bunu size söylemek istemiyor, bu gerçeği öğrenmekle çok kederleneceğinizi biliyordum. Dük ve ben birbirimizin can düşmanı olduk!"

Pardaillan'ın yüz hatları, böyle bir gerçeği açıklamanın verdiği sıkıntıyla kırıştı. Şövalye, genç kadının sarardığını, aklının karıştığını hissedince, ellerini müşfik bir tavırla avucuna alarak son derece tatlı bir sesle:

"Emin olun, suç bende değil Violetta!" dedi.

Kadın kederli bir tavırla:

"Ne yazık, ben de suçun sizde olmadığını tahmin ediyorum," dedi. "Fakat Charles nasıl oldu da bunu yaptı?"

Violetta'nın kafası karışmıştı. Öfkeden güzel mavi gözlerini alev bürümüştü:

"İnanamıyorum! Hayır, hayır! Kabul etmiyorum, bu imkânsız bir şey! Charles abisi gibi sevdiği birine ne olursa olsun düşman kesilemez! Asla Şövalye Pardaillan'ın düşmanı olamaz!"

Kocasına hissettiği güven bağını sorguluyordu. Ama bir türlü mantıklı bir cevap bulamıyordu. Pardaillan Violetta'nın bu sözlerine cevap olarak:

"Siz hatırasını asla unutamadığınız geçmişin etkisiyle böyle konuşuyorsunuz. Halbuki dük ancak bugünü görüyor, başka bir şey

göremiyor. Doğrusunu söylemek gerekirse, bugün ben onun gözünde tasarılarını suya düşürmeye çalışan bir engelim. Bu bakımdan kendisi bu engeli ortadan kaldırmak zorunda. Şimdi elim ayağım bağlı bir halde, ona teslim olacak kadar talihsizlik içine düştüğüme göre, bu güzel fırsattan yararlanıp beni ortadan kaldırmaya çalışacağından emin olabilirsiniz."

Violetta haykırdı:

"Sizin hayatınıza kastedecek kadar nankör ve bayağı bir insan olduğuna asla inanamam!"

Dükün, Fausta kendisini zindana atarken hiçbir yardımda bulunmadığını ve sonradan da zindandan kurtarmak için hiçbir teşebbüse geçmediğini hatırlayan Pardaillan, acı acı gülümseyerek:

"Ne yazık ki gerçek böyle," dedi. "Olayları olduğu gibi görmek lazım. Sizin bilmediğiniz gerçek şu, Violetta! Dük, bizi kovalayan bu adamlarla birlik oldu. Bu durumda bizden kurtulmak için düşmanlarımızı imdadına çağırmasından daha tabii ne olabilir? Hatta böyle yapmazsa, hata eder."

Düşes isyan etti:

"O da mı? Charles d'Angoulême de mi? Valois soyundan bir insan, IX. Charles'ın oğlu da mı bu haydutlarla iş birliği yapıyor? Böyle bir şeye inanmam için bu iddianın ancak sizin ağzınızdan çıkması lazımdı şövalye! Bilmem ki ne diyeyim? Ama ne kadar alçalmış olursa olsun yine Charles'ın böyle bir şey yapabileceğine..."

Pardaillan birden düşesin sözünü keserek:

"İşte kendisi de geliyor! Gerçeği şimdi anlarsınız..." dedi.

Sonra, bu acıklı konuşmanın sessiz, lakin çok dikkatli ve herhalde oldukça da şaşkın şahitleri olan Odet de Valvert'le Landry Coquenard'a dönerek, tatlı fakat emreden bir sesle:

"Kılıçlarınızı kınlarına sokun!" dedi. "Bu asil kadının gözleri önünde dövüşerek ona kocasının ölüm kederini veremeyiz!"

Valvert hiç tereddüt etmeden Pardaillan'a itaat etti. Sakin bir şekilde çok güvendiği adamı seyrediyordu. Landry Coquenard oldukça endişelenmiş bir haldeydi. Başta kılıcını kınına koymak istemedi. Valvert'in kulağına fısıldarken hissettiği o mutluluktan eser kalmamıştı. Concini'nin eline düşmekten oldukça korkuyordu. Bu-

nun yaşanması an meselesi olabilirdi. Ama Pardaillan'ın ve Valvert'in içinde bulunduğu rahat tavırlardan, Landry onların bu ihtimali göz ardı etiğini düşünüyordu.

Angoulême düşesi ise oldukça hayal kırıklığı içinde kendi kendine söyleniyordu:

"Bir zamanlar pamuk kalpli olan Charles'ım bir demir parçasını Pardaillan'ın üzerine nasıl indirebilir ki! İğrenç hırsı onu bu hale getirmiş olmalı. Pardaillan'a bir şey yapması için önce benim cesedimi çiğnemesi gerek. Nasıl bu hale geldi? Sevdiğim adam, sevgisine sonsuz güvendiğim adam nasıl bu hale geldi?"

Kendi kendine bunları düşündükten sonra, düşes oldukça ciddi bir tavırla kapıya yakın duran Pardaillan'ın yanına geçti. Violetta onun yanında o kadar gururlu ve kararlı görünüyordu ki Pardaillan kendi kendine konuşmaya başladı:

"Dük tahtını madem ki Fausta'yla paylaşmaya karar vermiş, o halde Violetta'yla olan bağları eskisi kadar güçlü değil demektir. Yoksa genç bir delikanlıyken Violetta için neleri yaptığının farkında değil mi bu adam! Fausta'nın bu ilişkide ne büyük tehlike olduğunun farkında değil mi?"

Bu sırada kapı birdenbire açıldı. Gözleri ışıldayan, yüzü kızarmış Giselle, bağırarak, rüzgâr gibi içeriye girdi:

"Anneciğim, anneciğim! İşte babam geldi!"

Fakat Pardaillan'ı görünce şaşırıp durdu. Herhalde şövalyeyi çok iyi tanıyordu. Zira çocukça bir sevinçle:

"Mösyö Pardaillan!" diye bağırarak, hemen şövalyenin boynuna atılıverdi.

Pardaillan, kızı bir baba şefkatiyle kucakladıktan sonra hayran hayran seyrederek:

"Bizim küçük Giselle'e bakın hele!" dedi. "Ne kadar da büyümüş, güzelleşmiş! Artık sende hiç o eski afacan kız hali kalmamış, yahu! Koskoca, akıllı uslu bir kız olmuşsun. Hem de pek güzel bir kız..."

Giselle utanıp kızararak:

"Babam da kim bilir ne kadar sevinecek!" dedi.

Bu arada Pardaillan yavaş yavaş genç kızın yanından ayrılıp

pencereye doğru yaklaştı. Düke kılıç çekmek istemiyordu, ama bir koyun gibi boğazlanma niyetinde de değildi. Ancak dükün hâlâ görünmeyişi şaşılacak şeydi. Nitekim sabırsızlanan düşes, kızına sordu:

"Baban nerede kaldı?"

Giselle:

"Mahmuzlarını çıkarmaya çalışıyor," cevabını verdi. Aynı saniyede merdivenin alt basamaklarından dükün sesi duyuldu:

"Geliyorum, geliyorum!"

Düşes hâlâ tutkuyla sevdiği adamla karşılaşmaktan hem heyecanlı hem de bu olanlardan dolayı oldukça üzüntülüydü. Eve girdiğinde onu ne kadar özlediğini hissetmişti ama içinden gidip kocasının boynuna sarılmak hiç gelmiyordu bile. Yerinden hiç kıpırdamadan onu bekliyordu. Şüphesiz şu anda şövalyeyle aynı şeyleri düşünmekteydi:

"Ah, Tanrım! Bu ses! Bu sakin ses sevgilisini tüm kalbiyle seven birinin sesi mi?"

En azından çocuğunun babasına duyduğu hayranlığın bir bahanesi vardı. Ama ya kendisinin duyduğu hayranlığın bahanesi neydi? Gelen kişi bir zamanlar karısına hayran, onu delicesine seven bir adam değildi artık.

Violetta'nın güzel gözlerinin eski parıltısı kalmamıştı. Kendini o kadar sıkmıştı ki dudaklarından acı bir inilti çıkmıştı. Yaşadığı bu üzüntüyü kimseye belli etmek istemiyordu. Gayet güçlü bir şekilde omuzlarını dikleştirdi, mor dudaklarına sahte bir gülümseme yerleştirdi ve Pardaillan'ın yanında kapıya doğru baktı.

Nihayet dük kapıda belirdi. Karısıyla kızı arasında kollarını kavuşturmuş, dimdik ve hareketsiz duran şövalyeyi görür görmez hayretle irkilerek homurdandı:

"Pardaillan burada ha?"

Aynı anda kılıcını, çok çevik bir hareketle sırtından sıyırarak çekti, fakat hemen hücuma geçmedi. Çarpışmaya hazır bir vaziyette durarak, şimşekler çakan gözlerini düşmanına dikti.

Bu sahnenin şahitleri üstüne bir anda bir ölüm sessizliği çökmüştü.

Pardaillan hiç kımıldamadı. Dudaklarından, sırrını yalnız kendisi bildiği, manası sezilmeyen tebessümlerinden biri geçti ve Violetta'ya, "Ben size söylememiş miydim?" demek isteyen bir bakışla baktı.

Düşes gözleri yuvalarından fırlayacakmışçasına bakıyor, gördüklerine sanki inanamıyordu. Şövalyenin sessiz sorusuna gözlerini göğe kaldırarak:

"Maalesef haklıymışsınız!" demek ister gibi karşılık verdi. Giselle de içlerinde derin bir şaşkınlık okunan, iri gözlerle bakınıyordu. Olan bitenden hiçbir şey anladığı yoktu. Babasına sordu:

"Babacığım, bakın kim gelmiş! Sevgili arkadaşınızı hatırladınız mı?"

Babası soğuk ve tehdit dolu bir sesle şövalyeye sordu:

"Buraya ne diye geldiniz, Pardaillan?"

Pardaillan cevap verecekti, ama düşes, bir kraliçe ihtişamıyla işaret ederek onun ağzını kapattı ve sonsuz bir azametle kocasının önüne dikilerek:

"Angoulême dükü!" dedi. "Size iyilik etmiş olan bir adamın karşısında yalın kılıç gördüğüm kimse gerçekten siz misiniz?"

"Kapa çeneni Violetta! Hiçbir şey bilmiyorsun! Hiçbir şeyden haberin yok!"

Kadın bu söze daha da hiddetlenmişti. Asil bir şekilde doğruldu ve Charles'ın karşısına dikildi:

"Tanrım! Anneniz, ben ve siz hayatlarımızı kime borçluyuz mösyö? Pardaillan olmasaydı hayatta kalabileceğinizi düşünüyor musunuz? Bu adam bizim için, sizin sandığınızdan çok daha fazla kan döktü mösyö! Hayatımızın hep güçlü düşmanlarla çevrili olduğunu biliyorum. Ama emin olun ki bu adam olmasaydı biz bu güçlü düşmanların altında ezilecektik! Şimdi tüm bunlara rağmen gelip ona bir de kılıç mı çekiyorsunuz? Nasıl bir vicdan size bunu yaptırabiliyor? Hadi o halde, çekin kılıcınızı! Nasıl küçük düştüğünüzün farkında değil misiniz?"

Düşes, kocasının bakışlarından onun artık kendisine tutkuyla bağlı olmadığını anladı. Sözlerinin de kocası için hiçbir anlam ifade etmediği ortadaydı. Eğer kendisi ve kızı orada olmasaydı eski kadim

dostu Pardaillan'ı ve arkadaşlarını öldüreceğinden hiç şüphesi yoktu.

Düşes, dükü ikna etmek için her şeyi bütün çıplaklığı ve ayrıntılarıyla anlatmak üzere söze başlayacaktı ki buna vakit bulamadı. Zira tam bu sırada sokak kapısı gümbür gümbür çalınmaya başladı.

Dük merakla yerinden sıçradı. Dışarıdan gür bir sesin:

"Kral adına kapıyı açın!" diye bağırdığı duyuldu.

Dük alnında biriken endişe terlerini elinin tersiyle silerken, düşes de titreyerek Pardaillan'a bakıyordu. Şövalyenin acı acı güldüğünü gören Violetta meseleyi hemen kavradı. Alçak sesle:

"Sizin için mi geldiler?" dedi.

Pardaillan fısıldadı:

"Elbette ya!"

Sonra düke dönüp yüksek sesle:

"Gidin kapıyı açın ve kendi hesabınıza hiç çekinmeyin, mösyö! Sizi temin ederim ki bunlar dostlarınızdır.

"Dostlarım mı? Ne dostlar ama!" diye mırıldandı Angoulême dükü.

"Hadi!" dedi Pardaillan. "Hemen Senyör Concini'yi içeri buyur edin!"

"Bu kendini bilmez, ukala İtalyan herif dostum falan değil!" dedi Angoulême dükü oldukça sinirli bir şekilde.

Pardaillan bu sözü duymazlıktan gelerek devam etti:

"Senyör Albaran da buradadır!"

"Albaran da değil!" diye bağırdı dük, daha da sinirlenmişti.

"Bu da sizin dostunuz değil, öyle mi? Bu nasıl mümkün olabilir? Albaran Fausta'nın en güvenilir adamıdır. Buna rağmen ne cüretle Albaran'ın yegâne dostlarınızdan biri olmadığını söyleyebilirsiniz ki?"

Pardaillan açıkça dükle alay ediyordu.

"Prenses Fausta mı?" diye araya girdi düşes.

"Evet, Violetta! Kendisine Sorrientès düşesi diyen kadın Fausta'nın ta kendisi!" diye cevap verdi Pardaillan.

"Kiniyle, öfkesiyle, yaptığı kötülüklerle bunca zaman peşimizi bırakmayan şirret kadın Fausta mı?"

"Evet Violetta'cığım. Tanıdığımız başka Fausta mı var? Bahsettiğiniz Fausta işte!"

Violetta öfkeden deliye dönmüştü:

"Belki de onlarca defa dükün canına kasteden kadın şimdi onun can dostu öyle mi? Doğru mu anladım?"

"Ah Violetta'm. Evet, doğru anladınız. Şimdi neden kocanıza düşman olduğumu da anladınız mı?"

"Ah! Bu ne ayıp şey! Yüz karası!"

"Kral adına kapıyı açın. Yoksa kapınızı kırarım!" dedi sokaktaki ses.

Pardaillan, düke doğru yaklaştı ve:

"Haydi gidin, bu fırsattan yararlanın. Onlara kapıyı açın ve benim burada olduğumu haber verin. Geri yanını da bırakın, diledikleri gibi hareket etsinler. Bu suretle benden ebediyen kurtulmuş olacaksınız. Artık, o kadar arzuladığınız tahtı ele geçirmenize hiçbir engel kalmayacak. Ben ölünce hemen tahta konar ve sonra da onu Fausta ile paylaşıverirsiniz. Gidin diyorum size, ne duruyorsunuz? Bir daha böyle bir fırsat elinize geçmez."

Angoulême dükü ancak bu sözlerden sonra Pardaillan'ın gayet ciddi bir tembihte bulunduğunu kavradı. Eskiden olsaydı, böyle bir tembih onu hiddetinden köpürtür ve ancak kanla yıkanabilecek bir dövüşe yol açardı. Ama o zamanlar geçmişti artık...

Violetta gözlerini kocasından ayırmıyordu. Dükün gözlerinin parıldadığını fark etti. Ne düşündüğünü anlayarak içinden söylendi:

"Mösyö Pardaillan'ın yerden göğe kadar hakkı varmış! Şimdi gidip onu ele vermeyi tasarlıyor... Lanet olsun şu mevki ve ikbal hırsına! Dünyanın en temiz yürekli asilzadesini, en alçak insan haline getirdi!"

Fakat umduğu olmadı ve dük yerinden kıpırdamadı. Umursamaz bir tavırla omuz silkerek, garip bir tebessümle sırtını kapıya dayadı. Bu haliyle, herhalde şövalyenin yolunu kestiğini belirtmek istiyordu.

Sokakta, kapıya ağır balyozlar indirilmeye başlanmıştı. Aynı sert ses bir kere daha yükseldi:

"Son defa söylüyorum! Ya açarsınız yahut da kapıyı kırdırırım!"

Dük sakince:

"Canınız isterse kırın!" diye söylendi.

Fakat bu hal, Pardaillan gibi ileriyi gören bir adamı yanıltamazdı. Birazcık şüphesi vardıysa bile, dükün acemice sözleri, bu şüphesini tamamen dağıtarak, düşüncesinde ne kadar haklı olduğunu anlamasına yetti. Ve Şövalye birdenbire gerçeği görür gibi oldu. Düke dönerek alaycı sesiyle:

"Ne kadar safsınız!" dedi.

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu düşes merak eden bir tavırla.

Pardaillan Violetta'nın sorusunu duymazdan gelerek:

"Tebrik ederim!" dedi. "Fausta'dan çok şey öğrenmiş olduğunuz belli. Prensesin verdiği derslerden adamakıllı istifade ettiğiniz meydanda. Şimdi şu yapmaya yeltendiğiniz işte de onun parmağı yoksa kahrolayım... Eğer şu eski kadın papadan ders almamış olsaydınız, bu kurnazlık hiç aklınıza gelmezdi."

Sonra bu sözleri dehşetle dinleyen ve şövalyenin delirip delirmediğini kendi kendine sormaya başlayan düşese dönüp soğukkanlılıkla anlatmaya koyuldu.

"Dük hazretleri böyle davranacaklarına aşağıya inseler ve kapıyı açıp bizi teslim etseler daha iyi bir iş yapmış olurlardı. Böyle yapmış olsalardı, hiç olmazsa kötü ve aşağılık bir hareketi de açıkça yapabilecek bir cesarete sahip olduklarını gösterirlerdi. Yazık ki bu kadarcık kötü bir cesaret örneği bile gösterecek halleri yok. Onun içindir ki dışarıdakilerin kapıyı kırmalarını tercih ediyorlar. Kapı kırılınca, ki aşağıda nasıl vurduklarına bakarsanız bu iş hiç de uzun sürmeyecek, Concini ile Albaran ve adamları evin içine üşüşüverecek ve beni enseleyecekler. O zaman her şey yoluna girmiş olacak... Mösyö benden kurtuluverecek, ama ben kendisini, beni ele vermekle itham edemeyeceğim. Bu eşsiz buluşa ne dersiniz Violetta?"

Düşes bu "eşsiz buluş" karşısında bir an, sessiz sedasız başını sallayıp, "Ben demedim miydim?" demek isteyen şövalyeye ve gık bile demeden duraklamış haliyle şövalyenin dediklerini doğrulayan kocasına baktı. Sonra nefretten çok keder dolu bir sesle, düke:

"Acaba bu kadar aşağılık bir hesapla hareket ettiğiniz doğru mu?" dedi. "Ulu Tanrım! Artık o kadar sevmiş olduğum asil Charles d'Angoulême'i tanıyamaz oldum!"

Sokakta kapıya müthiş darbeler indiriliyordu. Evdekilerin verilen emre itaat etmediklerini gören Concini, kapının kırılmasını buyurmuştu. Gerçi kapı şimdilik dayanıyordu, ama uzun zaman mukavemet edemeyeceği de ortadaydı.

Düşes birdenbire sert bir tavırla kocasına:

"Mösyö! Derhal aşağıya inin ve bu adamlarla konuşun!" dedi.

Dük razı oldu:

"Mademki siz böyle istiyorsunuz, gideyim, madam!"

Dudaklarında, az önce beliren o acayip gülümseyiş vardı. Fakat düşes, bu sefer kanmadı. Beyaz eliyle dükün kolundan tuttu ve tam kocası kapıyı açarken kendisini durdurarak:

"Bir dakika..." dedi. "Artık sizi tanımayacak derecede değişmiş bulmama rağmen bu adamları eve sokup, evinize sığınmış Tanrı misafirini onlara teslim edeceğinizden şüphelenmek suretiyle size hakaret etmek istemem! Fakat aklınızı tamamen başınızda göremediğim ve her ihtimali hesaba katmak gerektiğini düşündüğüm için size şu kadarını söyleyeyim, eğer bu adamlar yukarıya çıkarlarsa şu kapının eşiğinde benim ölümü çiğnemeden içeriye giremeyecekler!"

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
GISELLE D'ANGOULÊME

Violetta, bu sözleri söyledikten sonra, koynundan çıkarıp elinde sinirle sıktığı ufak bir hançeri göstererek tehdidinin boş olmadığını belirtti. Aynı zamanda bakışlarıyla, kocasının içini okumaya çalışıyordu. Dükün gözlerinde kanlı bir kıvılcımın çaktığını gördü. O zaman, bu tehdidin kocasını yapacağı işten alıkoyamayacağına aklı kesti. Artık meseleyi iyice anlamıştı. Kocasının kendisine karşı duymuş olduğu aşk tamamen bitmişti. Yüreğinde sözle tarif edilmez bir acı hissetti. Bütün gücünü toplayıp ümitsizce kendini tuttu. Zayıf görünmek istemedi ve karmakarışık kafasında, kocasının direnişini kıracak bir fikir aradı. Ve bulunca korkunç bir soğukkanlılıkla açıkladı:

"Bundan başka, benim ölümün yanında, kızınızın ölüsünü de bulunacağınızdan emin olabilirsiniz."

İşte dükü şaşırtan tek söz bu oldu. Bütün babalık sevgisini belirten bir iniltiyle:

"Kızım da mı? Biricik yavrum da mı?" dedi.

Düşes rahat bir nefes aldı. Kocasının yüreğini kaplayan zırhın zayıf noktasını bulmuştu. Israrla devam etti:

"Evet, kızınız da. Gerçek bir Valois olduğu için babası gibi şerefsizlik yolunu takip etmeyecek, benim gibi kendisine kıymayı tercih edecek olan kızınız da. Öyle değil mi kızım?"

Babasıyla annesi arasındaki tartışmayı pek fazla bir şey anlamaksızın gittikçe artan bir heyecanla izlemiş olan Giselle, bu soruya şöyle cevap verdi:

"Elbette anne! Babamın şerefi ayaklar altında çiğnendikten sonra ben yaşamışım neye yarar? Tabii, o zaman ben de sizin kanınıza bulanmış olan hançerle, tahammül edemeyeceğim bu hayata bir son veririm!"

Asil yürekli kızcağız tereddütsüz konuşmuştu. Sözlerindeki eda verdiği kararın kesinliği hakkında hiçbir şüpheye yer bırakmıyordu. Bunu babası da anladı. Annesi, evladına müşfik bir bakışla teşekkür etti. Baba ise bu sırada alnında soğuk terler birikirken alçakgönüllü bir sesle yalvardı:

"Giselle, kızım!"

Fakat genç kız, annesinin istediği cevabı vermiş olmakla beraber kendinden emin ve saf bir tavırla gülümseyerek, babasına olan inancını da belirtti:

"Babam Angoulême dükünün şeref ve haysiyete aykırı bir iş yapabileceğine inanamam!"

Ve bunu öyle bir inandırıcı vurguyla söyledi ki, hiçbir insani ya da ilahi gücün bu kutsal kararı sarsamayacağını hissetti.

Kıza hayran kalan Pardaillan, kendi kendine:

"Altın yürekli kız!" diye mırıldandı.

Baba, kızına minnet dolu gözlerle baktı. Kızının kendisi hakkındaki yüksek fikirleri, taşıyamayacağı kadar ağır bir yükmüş gibi omuzlarını çökertti. Anne ise kızını hudutsuz bir sevgiyle bağrına bastı:

"Ah, kalbim! Masumiyetinin samimiyeti! Uygun olan ve naif görünümleri altında derin bir ders içeren kelimeleri nasıl söyleyeceğini biliyordun." Sonra kocasına dönüp: "Haydi, gidin mösyö!" dedi. "Artık ne yapacağınızı biliyorsunuz."

Dük odadan çıktı, merdiven basamaklarını dörder dörder atlayıp inerken, kapıyı açmaya geldiğini yüksek sesle haykırıyordu.

Kapının önündekiler hücumlarını hemen durdurdular. Tam zamanıydı, zira kapı da adamakıllı hırpalanmıştı.

Dük çıkar çıkmaz, Giselle de Pardaillan'a dönmüş ve gayet ciddi bir tavırla sormuştu:

"Mösyö Pardaillan, sizi abi gibi seven babamın şimdi size neden düşman gözüyle baktığını söyler misiniz?"

"Senin gibi küçük bir kıza bunu açıklamak çok uzun sürer," diye yanıtladı Pardaillan mahcup bir şekilde.

"Bana birkaç kelimeyle cevap veremez misiniz," diye ısrar etti

Giselle, "Anlamaya çalışacağım."

"Evet!" dedi ona söyleyeceklerini düşünen Pardaillan. "O güzel, berrak gözlerinden senin aptallıktan çok uzak olduğunu görebiliyorum."

Pardaillan kırlaşmış bıyıklarını burduktan sonra, sıkıntılı ve dalgın bir tavırla: "Onunla artık yollarımız ayrı da ondan..." diyerek kesip attı.

Giselle, o yaşta bir çocuktan umulmayacak ve insanı şaşırtacak bir ciddiyetle: "Anlıyorum," dedi. "Babam, IX. Charles'dan kendisine kalmış olan tahtı almak istiyor, siz de razı olmuyorsunuz. Mesele bundan ibaret değil mi, Mösyö Pardaillan? Babamın kendisine ait olan bir şey almasına neden razı değilsiniz, bunu bana söyler misiniz?"

Pardaillan bu beklenmedik saldırı karşısında çok şaşırmıştı. Bir an dili tutuldu. Ve kendine zaman tanımak için şaka yaptı:

"Düşes! Bana bu kadar iyi eğitimli küçük bir kızınız olduğunu söylememiştiniz!"

Giselle ciddi bir bakışla cevap verdi: "Ama mösyö bunu daha önce söyleyen sizdiniz."

Pardaillan kırlaşmış bıyıklarını, şaşkın bir tavırla ısırdı ve nihayet birden kararını vererek: "Yaa!" dedi. "İşte burada ayrılıyoruz. Ben bu tahtın babanıza ait olduğuna inanmıyorum!"

"Ne demek? Yani babam kendisine ait olmayan bir tahta mı göz dikti?"

"Öyle!"

Bu "öyle" kelimesi o kadar kuru, kesin ve itiraz kabul etmez bir tarzda söylenmişti ki, Giselle bir an duraladı. Sonra Pardaillan'a yaklaşarak onun ellerinden birini iki avucuna aldı ve saklamaya lüzum görmediği bir heyecanla söylendi:

"Mösyö Pardaillan! Annem ve babam, sizi bana çok küçük yaşta tanıttılar ve sevip saymayı öğrettiler. Bana sizin haysiyet ve dürüstlüğün canlı timsali olduğunuzu belirttiler. Bununla size, babama karşı beslediğim saygının bir eşini beslediğimi söylemek istiyorum. Babamın sözüne inandığım kadar, sizin de sözünüze inanırım. Her şeyi anlatmanıza ihtiyacım var."

"Bak sen bizim küçük kızımıza! Bu nasıl laflar öyle? Ne öğrenmek istiyorsun bakalım?"

"Bana lütfen ciddi bir şekilde cevap verin, mösyö. Babamla aynı fikirde değilsiniz. Bu yüzden neye inanacağım konusunda hiçbir fikrim yok. Kafam çok karışık."

Pardaillan küçük kızın bu çıkışından sonra bir süre tereddüt etti, ama daha sonra:

"Ağzındaki baklayı bir çıkar bakalım," dedi.

"Teşekkür ederim, mösyö. Sizden bir şey öğrenmek istiyorum. Babamın dedemden miras kaldığına inandığı Fransa tahtı üzerinde hakkı olmadığından emin misiniz?"

"Evet, eminim! Kurallara göre böyle bir hakkı yok."

"Peki, bunu ona söylediniz mi?"

"Bunu söylemekten dilimde tüy bitti."

"Sizi duymak istemedi mi?"

"Hayır."

Giselle bunca zaman Pardaillan'a güvendiği için bu soruları sormuştu. Pardaillan da gayet ciddi bir şekilde bu sorulara cevap vermişti. Ama bu konuşmadan sonra Giselle'in bakışları bir anda değişti. Bir süre sessiz kalıp düşündü. O eski samimiyetinden eser kalmamış bir şekilde sorularına devam etti:

"Yani babam kendisine ait olmayan bir şeye göz mü dikti?"

"Bunu daha önce farklı bir şekilde sormuştun ve ben de sana, 'Evet,' demiştim."

"Yani bu demek oluyor ki... Bu demek oluyor ki babam namussuz bir adam mı?"

"Ah, küçük kız! Bunca konuşmadan onu mu çıkardın?" diye bağırdı Pardaillan. Ama sonra sakin bir şekilde devam etti: "Ah Giselle'ciğim... Benim güzel çocuğum... Babandan şüphe mi ediyorsun?"

Pardaillan'dan aldığı tepkiden etkilenerek küçük kız da kendi kendine kızıyordu:

"Of! Bu benim suçum! Çenemi bir türlü tutamıyorum."

Giselle sanki Pardaillan'ın dediklerini duymamış gibi onun ellerini tutarak yalvardı:

"Tanrı aşkına bana cevap verin, mösyö!"

"Hâlâ orada mısın? Baban namussuz falan değil!"

"Ama o..."

"Hayır, Giselle!" diye sert bir şekilde kızın sözünü kesti Pardaillan. Ardından devam etti: "Namussuz kime derler bilir misin? Kendisinin olmadığını bile bile, başkasının malına göz dikene derler. Halbuki senin baban gibi, bu tahtın kendisine ait olduğuna inanan ve onu ele geçirmeye çalışan bir adam ise, sadece yanlış iş yapıyor demektir..."

Bu sözden sonra kendi kendine homurdandı:

"Ah kızım, ah... Eminim ki şu an bu konuşmayı yapmak yerine biriyle göğüs göğse dövüşseydim daha az gergin olurdum. Küçücük kızdan duyduğum sorulara bak hele! Vay canına! Sözleriyle insanı beyninden vurulmuşa döndürüyor! Acaba bana bunları sorarak babası hakkındaki düşüncelerimi mi öğrenmek istedi? Enteresan. Yine de babasına namussuz dedi. Böyle bir açık sözlülük görmedim doğrusu. Ne olursa olsun açık sözlülüğü de abartmamak gerek."

Giselle artık ikna olmuşa benziyordu. Pardaillan da bunun için epey çaba harcamıştı. Giselle heyecanlı bir şekilde:

"Babamın utanacak bir şey yapmadığını biliyordum!" dedi.

Babasına olan güveni başlarda kırılmış olsa da yeniden eskisine dönmüştü. Bunun için çok mutlu olduğu gözlerinden okunuyordu. Tek yaptığı mutlu bir şekilde gülümsemekti.

Giselle Pardaillan'ın jest ve mimiklerinden ne anlaması gerektiğini henüz kavrayabilecek yaşta değildi. Böyle bir deneyime de sahip değildi. Ama sordukları bu yaştaki bir çocuğun soracağı sorular türünden değildi. Kafasının oldukça çok çalıştığı ortadaydı. Kim bilir belki de bazı olaylara şahit olmuştu!

Çocuk içinde bulunduğu olayların nelere sebep olacağını tam olarak bilmese de Pardaillan ve Violetta pekâlâ her şeyin farkındaydılar. Violetta nedenini tam olarak bilmediği bir endişe halindeydi. Pardaillan ise oldukça meraklıydı.

Giselle ciddi bir şekilde soru sormaya devam etti:

"Peki mösyö, bana bu kadar nazik ve kibar davranırken, babacığım Angoulême düküne neden bu kadar sert ve öfkeli davrandığınızı söyler misiniz?"

Pardaillan oldukça şaşırdı ve kendi kendine, "Bu kız kesin başıma bela olacak," diye mırıldandı.

Bu arada okuyucularımıza şunu açıklamalıyız, Pardaillan her ne kadar bu küçük kızın sorularıyla meşgulmüş gibi görünse de kulağı hep sokaktan gelen seslerdeydi. Ve kendi kendine hep şu soruları soruyordu:

"Acaba dük, Concini'yle adamlarını getirecek mi? Yoksa kızına gösteriş olsun diye onları geri mi gönderecek? Ah, ah... Bir an için Violetta'nın bizi bu durumdan kurtarabileceğini düşünmüştüm. Ama çocuğu olmasına rağmen kocası üzerinde hiçbir etkisi yok."

Şövalye tam bu sırada pencerenin altında yürüyüşe geçen askerlerin ayak seslerini, birkaç saniye sonra da bir başka kapıya vuran bir koçbaşının insanı sağır edebilecek gürültüsünü duydu. Durumu kavraması için başka bir şeye lüzum kalmadı. Sakin görünüşüne rağmen, boyuna içini kemirmekte olan bir kurttan kurtulduğuna sevinerek hafifledi ve:

"İş halledildi. Dük, kızına layık olmaya karar verdi. Concini'nin eve girmesine engel oldu. Herhalde herifi, bizim burada olmadığımıza inandırmış olacak ki madrabaz İtalyan defolup gidiyor işte. Şimdi bahse girerim ki, dük biraz olsun Albaran'la çene çalma zevkine dayanamayacaktır!" diye düşündü.

Yanılmıyordu. Angoulême dükü, azametli tavrıyla, aranan kimselerin kendi evinde olmadıklarını söylemişti. Concini, kraliçenin gözdesi olmasına ve ona güvenmesine rağmen yine de Angoulême dükü gibi önemli bir insanın evini araştırıp, dediklerinin doğru olup olmadığını anlamaya kalkışacak kadar küstahça hareket edemezdi.

Tam bu sırada Albaran işe karıştı. Albaran, dükün, Pardaillan'dan kurtulmaya nasıl can attığını biliyordu. Mademki dük, şövalyenin kendi evine sığınmamış olduğunu bildiriyordu, şu halde söylediği gerçekti. Hemen Concini'nin kulağına eğilip çok kıymetli olan zamanını boşu boşuna burada kaybetmemesi lazım geldiğini fısıldadı. Fausta'nın adamı, dükten şüphelenmediği gibi, Concini de Fausta'nın adamından şüphelenmiyordu. Albaran'a inandı ve okçuların

komutanı Séguier'e gerekli emri verince, Séguier de başka bir eve gidip oranın kapısını çaldı. Çünkü Concini, sokağın bütün evlerinin teker teker aranmasını kesin olarak kararlaştırmıştı.

İşte, Pardaillan'ın tecrübeli kulağına çarpan gürültü, Séguier'in başında bulunduğu okçuların ayak sesleriydi.

Bu, Giselle'in soruyu sorduğu sıralarda oluyordu. Ve şövalye, net gözlerle çocuğa bakıp ona ne cevap verebileceğini bulmaya çalışırken, aniden aklına şu fikir geldi:

"Mademki dük, vaktiyle Violetta'ya karşı duyduğu saygıyı şimdi kızına besliyor. Mademki bu çocuğun babası üzerinde kuvvetli bir etkisi var, şu halde annesinin başaramadığını neden kızı başaramasın? Dük bu işten çekilirse, Fausta öyle müthiş bir darbe yemiş olacak ki belki bu darbenin altından kalkamayacak! Öyle ya. Bu darbeyi yedikten sonra belki de artık İspanya'ya dönmekten başka çare bulamayacak. Neden olmasın? Bu iş bana bakıyor. Bu çocuğun gayet dürüst ve alicenap bir tabiatı var. Hiç belli etmeden, yani babasına karşı duyduğu derin sevgiyi hiç sarsmadan kendisine bu işte yol gösterirsem, mesele halloldu demektir. Doğrusu bu oyun denenmeye değer. Hiç gecikmeyelim!"

Bu kararı verdikten sonra, hiç de yapmacık olmayan bir ciddiyetle cevap verdi:

"Beni dinle ve anlamaya çalış evladım! Babana karşı sert davrandım ve bir hatayı cinayetle bir tuttum. Çünkü öyle hatalar vardır ki en büyük cinayetlerden daha fecidir. Babanın işlemekte olduğu hata da peşinden pek korkunç sonuçlar doğurabilecek soydandır. Dolayısıyla büyük bir cinayetten daha ağır bir suçtur. Zira baban, bu tahtı ele geçirmek uğruna, binlerce insanı gözünü bile kırpmadan feda edebilir. Neden bu kadar sert olduğumu anlıyor musun?"

"Ah! Sizin kadar iyi bir adamın sağlam nedenleri olmadan bu kadar katı olamayacağını düşündüm. İnanın, sizden tutumunuzu haklı çıkarmanızı istemek aklımdan hiç geçmedi. Bu noktada size çok saygı duyuyorum. Sizden istediğim, efendim, babamın hatasını bir cinayetten daha kötü olarak yargılamak için kendinizi neye dayandırdığınızı bana açıklamanız."

"İlk olarak bu hata onun on yılını heba etmesine neden oldu. Bastille'de koskoca on yıl geçirdi. Ki bu da..."

"Ki bu da sadece onu ilgilendiriyor!" dedi Giselle, Pardaillan sözünü keserek. Bu kız o anda Pardaillan'ın gözüne Violetta gibi görünüvermişti.

"Peki, öyleyse..." dedi Pardaillan. Daha fazla ısrar etmedi. "Ama sevgili annen bu on yılı ne de zor bir şekilde geçirdi. Gözyaşları içinde babanın o sırada nerede, ne yaptığını bilmeden, korkarak geçirdi. Ya sana ne demeli? Babanı orada zar zor görebildin."

"O bir üstat!" dedi Giselle. Adeta meydan okumaya çalışır gibi bir özgüvenle söylemişti bu sözü. Kendiyle ilgili olan her şeyin kutsal olduğunu vurgular gibiydi.

"Yanılıyorsun..." dedi Pardaillan, son derece nazik bir ses tonuyla. "Sırf babanın hırsı için, onun sizi kurban feda etmeye hakkı yok!"

"O bir üstat!" dedi Giselle yeniden. Üzerinde tatlı bir inatçılığı vardı.

"Senin ve annenin hayatını feda etse bile mi bir üstat?"

"Her şeyde olduğu gibi bunda da elbet bir bildiği vardır."

"Oh... Her halükârda bunu sana bildirmeye hazırım. Ama sen de sizin ve başkalarının hayatında babanın bir söz hakkı olmadığını kabul edeceksin."

"Hiç şüpheniz olmasın, mösyö!"

"Çok iyi. Babanın bu hatası çok büyük suçtur. O, hiçbir şekilde kendinin olmayan bir taca sahip olmak için binlerce canı feda etti."

"Nasıl yani?" dedi Giselle. "Bu ne demek oluyor?" diye sordu. Şaşkınlıktan gözleri yuvalarından fırlayacak gibiydi.

"Bak sana anlatayım: Küçük Kral XIII. Louis'in birazcık olsun direnmeden tacını, tahtını bırakmayacağını elbette tahmin edersin. Buna hakkı olduğunu da kabul edersin, umarım..."

"Elbette."

"Baban birkaç yandaş arkadaşıyla kralın yerine kendi çabalarıyla geçemeyeceğini anladı. Bu yüzden Fausta'nın yardımlarını kabul etti."

"Bu onun düşmanı olan, sizin de daha önce savaşıp onu yendiğiniz kadın mı?"

"Ta kendisi. Tavırlarından anlıyorum ki bu anlaşmadan çok hoş-

lanmadın. Hatta Angoulême düküne böyle bir şeyi yakıştıramadın. Her ne olursa olsun baban onunla anlaştı. Çünkü Fausta'nın ona sunacağı imkânları görmek istedi."

"Bu imkânlar bu yüzden mi bu kadar çok önemli?"

"E tabii ki! Bunlar çok önemli imkânlar. Şimdilerde adı Sorrientès düşesi olan Fausta, burada İspanya kralını temsil ediyor. Aslında babana sağladığı imkân direkt olarak İspanya kralının desteğini vermek oluyor. Bunun da ne demek olacağını az çok tahmin edersin. Bu da nereden baksak binlerce hatta milyonlarca tecrübeli savaşçı demek..."

"İspanyol savaşçılar mı?" diye sordu Giselle. Kaşlarını çatmış huzursuz halinden, bu yabancı destekten pek de hoşlanmadığı anlaşılıyordu.

"Tabii," dedi Pardaillan.

"Yani babam da bunu kabul etti, öyle mi?"

"Evet."

Giselle utanarak başını eğdi. Babasına duyduğu saygıya rağmen onun bu davranışlarını yargılıyordu. Genç kızın manalı yüzünden bütün düşüncelerini okuyan Pardaillan, kayıtsız bir tavırla devam etti:

"Sen hiç 'Kutlu Birlik' teşkilatının rezaletlerini duydun mu?"

"Duymaz olur muyum? Üstelik dediklerine göre, teşkilatın bu kadar kanlı işler görmesine sebep, budalacasına memleketimize soktuğumuz İspanyollarmış. İspanyollar bizim en azılı düşmanlarımızdır."

"Çok doğru! Yalnız, pek az kimse bildiği için senin de öğrenemediğin bir şey daha varsa o da bu teşkilatın Prenses Fausta'nın eseri olduğudur. Ülkemizi yıllarca ateşe ve kana bulamış olan iç savaş, o yığınlarca cinayet, yıkıntı ve soygun, bütün bunlar Prenses Fausta, III. Henri'nin yerine Fransız tahtına Guise dükünü oturtmayı kafasına koyduğu için yapıldı. Eğer Guise dükü tahta çıkabilseydi, tabii ki bu tahtı Fausta ile paylaşmak zorunda kalacaktı. Yoksa Fausta neden bu kadar zahmete girsin? İşte kızım. Prenses Fausta'nın Guise düküyle beraber yapamadığı şeyi Sorrientès düşesi, Angoulême düküyle birlikte yapmak istiyor!"

Violetta kendini zapt edemeyerek:

"Demek dük bu tahtı sonra Fausta ile paylaşacak, öyle mi?" diye atıldı.

Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Bunu söylemedim," dedi.

Düşes öfkeyle haykırdı:

"Söylemediniz ama pekâlâ aklınızdan geçiriyorsunuz. Siz yalan söylemeyi bilmiyorsunuz, şövalye. Zaten Bastille'den çıktığından beri Charles'ın bana karşı hali ve tavrı o kadar değişti ki beni bekleyen müthiş yalnızlığı hissetmeye başlamıştım."

Pardaillan Giselle'e baktı. Onun solgun olduğunu gördü, annesinin açıklamasına, her şeyden daha şiddetli bir şekilde öfkelendiğini gördü. Ve genç kız nazikçe itiraz etti:

"Anne! Nasıl böyle korkunç bir şey söylersiniz! Bilirsiniz, onun böyle adi bir eylemde bulunabileceğine inanmak Angoulême dükü ne hakarettir. Eminim babam size aşkınızın ilk günlerinde olduğu gibi tapıyor! Eminim ki başına iyi ya da kötü bir olay gelse de aralarından özgürce seçtiği karısını terk etmek istemeyecektir."

Giselle ne olursa olsun babasını savunmak için mücadele etti. Fakat annesinin yaptığı suçlama, kızcağızın babasına duyduğu güveni sarsmıştı. Hâlâ onu savunuyordu ama eskisi gibi ona körü körüne inanmıyordu.

Bu sırada annesi acınası bir gülümsemeyle cevap verdi:

"Baban beni hâlâ seviyor, kızım... En azından buna inanmak istiyorum. Ama hırs denilen bu korkunç hastalığın insanın kalbinde ne tür bir yıkım yaratacağını tahmin bile edemezsin. Baban kral olmak istiyor. Evet, beni de seviyor. Ama kral olmasındaki engellerden biri onun kalbinde bulunmamsa eğer, eminim ki beni kalbinden o anda söküp atacaktır. Hem de bunu yaparken en küçük bir tereddüt dahi yaşamayacaktır."

Giselle tam söze başlayacakken annesi devam etti:

"Sana söylüyorum, kızım! Benim kalbimi kırdığı gibi seninkini de kıracak. O çoktan bizi kafasından çıkardı. Bunu Bastille'den çıktığı gün anladım. Artık bir zamanlar sevdiğim adam yoktu karşımda. Fausta ile anlaşma yaptığını biliyorum. Halbuki bu zamana kadar

benden bunu ne kadar da büyük bir özenle saklıyormuş! Baban tahtı Fausta ile paylaşacak. Bu da ancak onların evlenmesiyle mümkün olabilir. Baban Fausta'yla bu anlaşmaya yaptığı ilk anda kabul etti bunu. Bana inanmıyorsan, Pardaillan burada. Sana söylediğimden çok daha fazlasını biliyor."

Pardaillan adı geçtiğinde tereddüt etmeden konuşmaya başladı:

"Annen doğru söylüyor. Fausta bu teklifi babana yapar yapmaz baban hemen kabul etti."

"Görüyorsun ya işte!" dedi Violetta.

"Bu ne utanç verici bir şey!" dedi Giselle.

Pardaillan, genç kızın babasına olan derin sevgisi dolayısıyla onun hesabına mazeret bulmakta gecikmeyeceğini bildiği için düşünmesine bile fırsat bırakmadan, kesin bir soru sordu:

"Şimdi sana soruyorum: Babanın, şu tahtta hakkı olduğunu kabul etsek bile, sana sayıp dökmüş olduğum bu kötü yollardan elde edilecek bir tahtı ister misin?"

Genç kız isyan dolu hareketle bağırdı: "Ölmeyi tercih ederim!"

Pardaillan gülümsedi: "Gördün mü ya? Zaten senin bu cevabı vereceğini biliyordum. Sen anlayışlı bir kızsın!"

"Peki, ama dürüstlük ve yüksek kalpliliğin timsali olan babam nasıl oluyor da bunu anlamıyor? Yoksa durumu kendisine gerektiği gibi açıklayamadınız mı?"

"Pekâlâ açıkladım! Fakat kendisini sadece kafasındaki sabit fikre vermiş olan baban, yalnız kulaklarını tıkamakla kalmadı, aynı zamanda gerçeği görmemek için adeta gözlerini kapadı. Bu işi kendisine anlatabilecek derecede onun üzerinde etkili olabilecek bir tek kişi biliyorum."

"Kim?"

"Kim olacak? Sen."

"Ben mi? Peki, ama neden?"

"O biraz da senin için kral olmak istiyor. Sen Fransa prensesi olasın diye."

"Ben bu şekilde prenses olmayı kesinlikle istemem!"

Pardaillan keskin bakışlarıyla son bir defa daha genç kızı süzdü.

Giselle'in göstereceği yolda metanet ve samimiyetle yürüyeceğini sezerek, ne yapması gerektiğini ona anlattı:

"Öyleyse bunu babana söyle kızım! Hem o tarzda söyle ki aile reisi ve baba olarak ne yaparsa yapsın seni kararından caydıramayacağını anlasın!"

Giselle kesin bir tavırla:

"Söyleyeceğim!" dedi. "Hem şimdi söyleyeceğim. Zaten geliyor işte."

Gerçekten de tam bu sırada Angoulême dükü kapıyı açtı. İlk söze başlayan da o oldu. Pardaillan'a döndü ve yapmacık bir nezaketle:

"Mösyö," dedi, "Görüyorsunuz ki bütün söylediklerinize rağmen sizi peşinizden koşan adamlara teslim etmedim!"

Pardaillan hiçbir şey söylemeden soğuk bir selam verdi. Dük aynı yapmacık nezaketle devam etti:

"Fakat yaptığım işi yarım yapmayı da kendime yakıştıramam. Onun için size şunu da söylemeliyim: Bu sokak ve civarındaki diğer sokaklar bir süre sıkıca göz hapsinde tutulacak. Bu bakımdan sizi ve arkadaşlarınızı, lüzum göreceğiniz kadar burada kalmaya davet ediyorum. Bu süre içinde hiçbir şeyinizin eksik olmamasına gayret edeceğim. Üstelik düşmanlarınızın eline geçmeden buradan çıkıp gitmenize de yardımcı olacağım. Bunun tek sebebinin, eski dostluğumuz olduğunu da açıkça söyleyeyim. Ne var ki benim size düşman olmamı kendiniz istediğiniz için, size bir başka sefer rastladığım takdirde düşmanca davranacağımı da bilin."

Pardaillan düke layık olduğu gibi bir cevap verecekti, ama vakit bulamadı. Giselle, babasının sözlerini bitirdiğini görünce ona yaklaştı, tombul, beyaz kollarıyla boynuna sarıldı ve tatlı sesiyle yalvarmaya koyuldu:

"Babacığım..."

"Çocuğun bu hareketi karşısında babanın çatık kaşlı, sert ifadeli, karanlık yüzü birden aydınlandı. Bir anda her şeyi unutuverdi. Kızının soracağı bir şey olduğunu çok iyi anlamıştı. Sevecen bir gülümsemeyle:

"Ne istiyorsun, bakalım?" diye sordu.

"Bana bir iyilik yapmanızı istiyorum, babacığım."

"Ne kadar da duygulanmışsın! Bu çok önemli bir şey olmalı!"

"Yani istediğim iyiliğe göre beni dünyanın en mutlu kızı yapabilirsiniz. Ama inkâr ederseniz dünyanın en mutsuz çocuğuna dönüştürebilirsiniz."

"Söyle bakalım, canım kızımın mutluluğu için yapamayacağım şey yoktur."

Angoulême dükü ne ciddi ne de şaka yaparak konuşmuştu. Hiç endişeli görünmüyordu. Sadece kızının aklından neler geçtiğini merak etmişti. Kızının ne istediği hakkında hiçbir fikri yoktu. Giselle bunu babasının bakışlarından çok iyi anladı. Ama onun sevgi ve şefkat dolu bakışlarından doğruyu söylediğini de anladı. Gerçekten de Giselle'in mutluluğu için yapamayacağı hiçbir şey yoktu.

Giselle muzip bir gülümsemeyle babasının elinden tuttu ve onu Pardaillan'ın yanına getirdi. Ve aniden ciddi bir sesle yalvarmaya başladı:

"Babacığım! Size yalvarırım, artık Şövalye Pardaillan'la barışın! O her şeye rağmen sizin bu dünyada sahip olduğunuz tek ve gerçek dostunuz."

Angoulême dükü şaşırmıştı. Ama belki de içindeki tüm dostluk duygusu tamamen ölmemişti, çünkü kızının bu beklenmedik girişimine hiç kızmadı. Kaçmaya çalışmadı. Bu çocuğun söylediği şeyleri bir saygınlık havasıyla kabul etti. Ve çok ciddi, sanki üzgün gibi derin bir sesle:

"Pardaillan'la barışmak ha? Benim de bundan başka bir istediğim mi var? Bu barışma uğrunda her türlü fedakârlığa hazırım. Ama bakalım Pardaillan bu barışmayı istiyor mu?"

Daha fazla samimiyet göstermesi imkânsızdı. Ancak Pardaillan'ın yüzüne savurduğu oldukça sert ve aşağılayıcı sözlerden sonra, onun yerine pek çok kişi kuru ve kırılgan bir tavırla karşılık verebilirdi. Şüphesiz ya hesap yaparak ya da sevecen kalarak, iyi niyet sergiledi. Sorusunu sormak için doğrudan şövalyeye hitap ettiğinden, şövalye cevap verdi:

"İş bana kalıyorsa, bizi birbirimizden ayırmış olan anlaşmazlığı hafızamdan silip atmaya ben de hazırım. Dük, size namuslu bir dost

elini uzatmaktan başka bir isteğim yok. Çünkü yaptığınız bu hareketteki asaletin değerini takdir ediyorum."

Bu sözler üzerine Angoulême dükü, kendini tutamayıp kollarını açtı ve "Öyleyse, önce kucaklaşalım!" dedi.

Pardaillan, "Bütün kalbimle," diye karşılıkta bulundu. Fakat dükün kollarına atılacağı yerde berrak gözleriyle onu süzdü: "Biliyorsunuz ki size Sorrientès Konağı'nda ileri sürdüğüm şartı kabul ettiğiniz takdirde derhal yine eski sadık dostlar haline geleceğiz dük," dedi.

Bu sözler, dük üzerinde soğuk bir duş etkisi yaptı. "Demek hâlâ bu şartta ısrar ediyorsunuz?"

Pardaillan kuru bir, "Evet," dedi.

Dük de kesin her eda ile karşılık verdi: "Öyleyse artık bu konuyu kapayalım."

Sonra bu kısa tartışmayı dikkatle izleyen Giselle'e dönerek, tatlı bir tavırla:

"Ben elimden geleni yaptım," dedi. "Ama sen de görüyorsun ya kızım, Mösyö Pardaillan'la konuşmamıza bile imkân yok. Düşman kalmamızı isteyen ben değilim, kendisi. Artık bana bu işten bahsetme kızım."

Kızından daima alışık olduğu itaati göreceğini ve Giselle'in artık bu işten bahsetmeyeceğini umuyordu ama böyle olmadı. Giselle, "Bana kalırsa bu meseleden asıl şimdi bahsetmeliyiz, baba!" dedi. "Çünkü bence her şey söylenmiş değil."

Dük kaşlarını çattı: "Bunlar ne biçim laflar?"

Genç kız hiç istifini bozmadan: "Mösyö Pardaillan'la barışmanız için bir tek çare var," dedi. "O da reddettiğiniz bu şartı kabul etmenizdir. Şövalyeden gelen bir şart herhalde size şeref verecektir, baba."

Dük, "Artık yeter," diye kesip attı. "Hiçbir şey bilmediğin ve senin yaşındaki bir çocuğu ilgilendirmeyecek meseleler üzerinde konuşman hoşuma gitmiyor, kızım!"

"Affedersiniz monsenyör, zannettiğinizin tersine, ben söz konusu meseleyi pekâlâ biliyorum."

Dük boğulur gibi oldu:

"Biliyorsun ha? Neymiş bildiğiniz bakayım," dedi.

"Mösyö Pardaillan'ın size eski saygı ve sevgisini tekrar göstermek için sizden sadece Fransa tahtı üzerindeki iddianızdan vazgeçmenizi istediğini biliyorum."

Dük böyle bir karşılık alacağını aklının ucundan bile geçirmemişti. Bu yüzden oldukça şaşırdı. Pardaillan'ın, onun karısına ve kızına haber verdiğini hemen anladı. O an Pardaillan'ın dediklerini o kadar merak etti ki endişelenmeye başladı. Şüpheli bakışlarla bir karısına, bir kızına, bir de Pardaillan'a bakıyordu.

Ama sadece Giselle yakınında bulunuyordu. Pardaillan Valvert'i Violetta'yla tanıştırmış, bu üçü bir kenara çekilmişlerdi. Bu üç kişi baba ile kızı arasında ne olup biteceğiyle çok da ilgilenmiyor gibi görünüyordu. Halbuki onlar dikkatle bu konuşmaya odaklanmışlardı. Angoulême dükü ise konuşmanın kızıyla arasında kalacağını düşününce rahatlamıştı.

Bir anda tartışmadan haksız çıkacağını düşündü Angoulême. Bu yüzden tartışmayı kesmeyi düşündü. Ama bir anda:

"Oldukça basit değil mi? Gerçekten çok etkileyici sözlerin var. Sırf biriyle arkadaşlığa devam edebilmek için bir tahttan ne de kolay vazgeçebiliyormuşsun!" dedi.

"Eğer bu adam Pardaillan ise babacığım, her şeyden vazgeçerim. Taht onun yanında hiçbir şey ifade etmiyor."

"Bu delilik!"

"Bir keresinde bana dünyadaki bütün tahtlar bile gelse onun dostluğundan değerli olmayacağını söylemiştiniz. Şimdi ise kendinizle çelişiyorsunuz!"

Dük öfkeyle bağırdı:

"Tanrım! Bu ne demek? Sen benimle tartışmaya mı kalkıyorsun kızım? Böyle şeye hiç tahammülüm yok. Çabuk odana git bakayım."

Dük bu münakaşayı böyle sert bir emirle kesebildiğini görüyordu ama bu şekilde işi halletmiş de olmuyordu. Nitekim Giselle, babasının önünde derin bir saygıyla eğilerek:

"Peki, gidiyorum baba," dedi. "Yalnız izninizle söyleyeyim ki

Mösyö Pardaillan gibi ben de bu arzudan vazgeçmenizi kendi iyiliğiniz için istiyoruz."

Genç kızın bu sözleri söyleyişindeki eda, düke o kadar garip geldi ki ister istemez sordu: "Neden?"

"Çünkü daha başlangıçta kaybolmuş bir dava uğrunda uğraşmak boşunadır da ondan..."

Bunu kendine güvenerek, kehanette bulunuyormuş gibi bir tonda söyledi. Ancak oyun oynamadığı ve babasına baskı yapmaya çalışmadığı açıktı. Hayır, demek istediğini, olduğu gibi söylüyordu. Dük, kızının ona korkunç gerçeği önceden bildirdiğini anladı. Ve ölümcül bir endişeye kapılarak sordu:

"Davam neden başlangıçta kaybolmuş bakayım?"

Giselle kendine aynı güvenle ve tereddütsüzce, "Çünkü karşınızda Mösyö Pardaillan'ı bulacaksınız!" dedi.

Batıl inançlara sahip olan dük, doğaüstü bir neden bekliyordu. Söylenen sebep ise oldukça doğaldı. Kendini rahatlatmaya çalıştı. Dük tartışmayı yeniden açtığını fark etmeden:

"Onun kuvvetini kimse benden daha iyi bilemez," dedi. "Fakat o da alt tarafı bir insan. Ve ben onun hakkından geleceğimi umuyorum."

Genç kız, "Belki," dedi. "Fakat benim demek istediğim o değil. Şeref ve haysiyete son derece düşkün bir adam olan şövalye de size olan büyük sevgisine rağmen bu meselede size karşı bir tavır almış bulunduğuna göre, demek ki davanız kötü bir davadır. Ben çok cahil ve tecrübesiz olmama rağmen bu davanın, sizin için daha başlangıçta kaybolduğunu görüyorum."

"Bu zaten bana söylenmişti!" diye bağırdı dük.

Giselle'in canı yanmıştı. Dük sözlerine devam etti:

"Pardaillan bana karşı olduğu için ben kötü oluyorum ha? Pardaillan ile benim aramda kalmaktansa Pardaillan'ı mı seçiyorsun? Kendi kararlarını tek başına veremediğini görmek beni o kadar üzdü ki..."

Giselle bu konuşmadan oldukça etkilenmiş görünüyordu. Gözünden dökülen yaşları babası görmesin diye başını eğdi. Daha sonra başını kaldırıp babasının gözlerinin içine bakarak:

"Yalvarırım sizi incitecek bir söz söylemektense oracıkta ölmeyi isteyen çocuğunuzun konuşmasına izin verin. Davanızın kötü olduğunu söyledim. Ama bunu Pardaillan'ın düşüncelerinden etkilenerek söylemedim. Bir zamanlar en büyük düşmanlarımızdan biri olan, hatta annemin neredeyse celladı olacak kadınla bir anlaşma yaptınız. Bunu nasıl aklımdan çıkarabilirim? Bir karar verirken bunu nasıl göz ardı edebilirim? Peki ya neden böyle bir şey yaptınız? Çünkü İspanyol'un altınlarına ve savaşçılarına güveniyorsunuz. Halbuki sizi nelerin beklediğinin farkında bile değilsiniz!"

"Giselle!" diye bağırdı dük.

Giselle bunu duymadı ve devam etti:

"Sizin unutmamanız gereken şey bu. Ailemizin en büyük düşmanına sığınıyorsunuz!"

"Çok acımasızsın çocuğum!" dedi dük perişan bir halde.

"Hayır, babacığım!" dedi Giselle. "Ben sizi korumaya çalışıyorum. Yapmak üzere olduğunuz korkunç hatayı gerçekleştirmeden önce bunları size göstermek istiyorum. Neyse ki biraz da olsa bu hatayı yapmamanız için vaktimiz var. Şimdi beni dinleyin mösyö, size güvenmediğimden dolayı beni suçladınız. Peki ya size bu söylediklerimi bana kim söyledi sanıyorsunuz? Kim her şeyi bu kadar net bir şekilde anlamamı sağladı sanıyorsunuz? Şövalyenin ta kendisi. O kadar onurlu bir adam ki yalan söylemeye tenezzül bile etmez. Size tüm kalbimle inanıyorum. Ama ne olur size söylediklerimi dikkate alın..."

Dük, genç kızın samimi bir ışıltıyla parlayan gözlerine bakınca, dayanamayıp başını eğdi, sıkıntılı bir tavırla bıyıklarını burmaya koyuldu ve sonunda, utanmış bir eda ile mırıldandı: "Ben, bu tacı ve tahtı elde etmeyi özellikle senin için istiyordum, kızım!"

Bu üstü kapalı itiraf, Giselle üzerinde korkunç bir etki yaptı. Angoulême'in bu bencilliği, Giselle'in babasına duyduğu o sonsuz saygı bağını kırmıştı. Babası ise bunu fark etmemişti bile. Baba ve kız arasındaki ilişki bir yıkıma uğramıştı.

Kendini toparladı ve doğruldu. Ancak babasının karşısında artık eski Giselle yoktu. Soğuk bakışlarını ve hiç de içten olmayan bir gülümsemesini yüzüne yerleştirdi. Babasının söylediklerini kabul etmedi ve boğuk bir sesle:

"Eğer bu tacı gerçekten benim için istiyorsanız, boşuna yoruluyorsunuz, baba," dedi. "Ben sizin kullanmak istediğiniz vasıtalarla ele geçirilmiş bir prensesliğe kavuşmaktansa sokaklarda, kilise kapılarında dilenen bir zavallı olmayı tercih ederim."

Dük şiddetle ya da tatlılıkla, kızını verdiği karardan caydıramayacağını anlayınca acıklı bir tavırla:

"Demek şimdi sen benim babamın mirasından vazgeçmemi istiyorsun, öyle mi?"

Giselle'nin verdiği soğuk cevap şöyle oldu:

"Beni bağışlayın, monsenyör... Ben sizin basit bir hizmetkârınızım."

Dük, kızının söylediğinden bir mana çıkaramayıp sordu:

"Artık benim kızım değil misin?"

Soğuk ve kusursuz bir reveransla eğildi ve hiçbir şey olmamış gibi doğruldu. Baba omuzlarını düşürüp, sıkıntıyla içini çekerken küçük kız tekrarladı:

"Ben sizin sadece basit bir hizmetkârınızım. Bir şey istemek hakkım değil. Siz istediğinizi yaparsınız, monsenyör. Yalnız mademki bu işi benim için yaptığınızı söylüyorsunuz. Hakkınız saydığınız bir şeyden vazgeçmenizi istemesem bile, onu elde etmek için bu çarelere başvurmaktan el çekmenizi rica edersem, saygıda kusur etmiş olmam sanırım."

"Bu çarelerden vazgeçmek demek, elde başka çare olmadığına göre, babamın mirasından, yani tahttan vazgeçmek demektir."

"Bence hepsinden, hatta Auvergne kontu ve Angoulême dükü unvanlarınızdan, bütün malınızdan ve mülkünüzden vazgeçmeniz doğru olurdu. O zaman bütün gururumla başımı dik tutar, bir kral evladına yakışmayan hareketleri reddetmiş olan yoksul asilzade Charles de Valois'nın kızı olduğumu kıvançla ilan ederdim. Fausta'nın ve Felipe'nin iradesiyle acımasız bir güçle parçalanmış, yıkılmış ve küçültülmüş bir Fransa'nın kralı, Angoulême dükünün kızı olduğumu bilirken utanç içinde öleceğim. Ayrıca hiç şüpheniz olmasın, onlar da kendi paylarını nasıl böleceklerini bileceklerdir."

"Ya dediğini yapmazsam ne olacak?"

"Ben de annemle beraber yalnızlık içinde yaşamaya devam ederim."

Kızının annesinin terk edilmesinden bahsettiğini anladı. Ama bu sefer geri adım atmadı ve cesurca bir yalanla kendini riske attı: "Annenle beraber gideceksin ha? Ama o zaten benim yanımda olacak."

Daha ileri gidemedi. Kızı adama öyle bir bakış attı ki ses boğazında düğümlendi. Ve Giselle konuşmasına devam etti:

"Annem sizin yanınızda olmayacak; o da benim gibi ölümü şerefsizliğe tercih eder."

"Ne yapacaksın?" diye kekeledi dük, ne dediğini tam olarak bilmeden.

"Size az önce söyledim: Utanç ve acı bizi bir bıçak darbesinden daha feci şekilde öldürür," dedi dehşet verici bir sakinlikle.

Baba çılgın gibi bağırdı: "Ama ben senin ölmeni istemiyorum!"

"Öleceğiz! Ve bizi siz öldürmüş olacaksınız."

"Kızım!" diye hiddetle bağırdı.

Giselle tekrar etti:

"Öleceğiz! Ve bu kadar hırsla göz diktiğiniz tahtın basamaklarında, yalnız sizin için yaşamış olan karınızla kızınızın ölülerini bulacaksınız. Bu kanlı tahta oturmak için bizim kaskatı kesilmiş cesetlerimizi ayaklar altına almak zorunda kalacağınızı gördüğünüz vakit, belki de ne müthiş bir yanlışlık yapmış olduğunuzu anlayacak ve dehşet içinde gerileyeceksiniz."

Dükün gözlerinin önüne gelen müthiş manzara, onun son direnişini de kırmaya yetti. Artık dayanamadı ve babalık sevgisi, menfaat kaygısından da taht hırsından da ağır bastı. Yenilmiş ve perişan bir halde inledi: "Sus! Neden böyle korkunç şeyler söylüyorsun? Sus! Ne istiyorsan hepsini yapayım. Yeter ki sen ölümden bahsetme."

Giselle kendini tutamayıp bir sevinç çığlığı attı: "Şükürler olsun sana, ulu Tanrım! Zaten benim asil yürekli babamın er geç doğru yolu bulacağını biliyordum."

Dük, devamla, "Lanet olsun o taca!" dedi. "Dünyanın bütün taçlarına lanet olsun! Giselle'imin kolları boynumda olduktan sonra bana tacın ne lüzumu var?"

Fakat dük karısını yine unutuyordu. Nitekim Giselle birdenbire babasının kollarından sıyrılarak, "Ya annem?" diye sormaktan kendini alamadı.

Violeta sıranın kendisine gelmesini bekliyordu.

Pardaillan yavaşça, "İşte kızınız, nihayet babasını yere serdi," dedi. "Doğrusu övünmeye değer ahlak ve cesarete sahip bir evladınız var Violetta. Şimdi yaklaşalım bakalım." Ve yavaşça baba ile kızın yanına yaklaştılar.

Dük, içini sarıp kendisine ferahlık veren ve adeta yeniden canlandıran heyecanın etkisi altındaydı, yeniden âşık olmuş gibi karısına sarıldı ve kulağına sevgi dolu tatlı sözler fısıldamaya koyuldu. Kadın bir an için ilk saadet günlerine tekrar kavuştuğunu hissetti. Sonra sıra biraz da kendi eseri olan bu barışmayı güler yüzle seyreden şövalyeye geldi. Ana ile kız, dükün, Pardaillan'la barıştığını apaçık söylemesini bekliyorlardı. Dük nezaketle şövalyeye dönerek:

"Pardaillan," dedi. "Sorrientès düşesiyle olan bütün ilişkilerimi keseceğime söz veriyorum. Siz hayatta oldukça, Küçük Kral XIII. Louis'ye karşı hiçbir teşebbüste bulunmayacağıma da söz veriyorum."

Violetta ile Giselle daldıkları sevinç içinde bu sözlere dikkat etmediler. Pardaillan ise keskin bakışıyla dükü süzerken, kendi kendine söylendi:

"Verdiği söze bile geleceğe ait bir sınır koyuyor. Fakat sözünde samimi olduğunu anlıyorum. Ne yapalım, varsın böyle söz versin. Elden bir şey gelmez. Anlaşılan ömrünün sonuna kadar bu taht hırsı onun içini kemirecek."

Bir anlığına düşündü ve omuzlarını silkerek:

"Ancak öldüğümde tüm vaatlerimden kurtulacağım. O zaman kimin ne yaptığı umurumda olmayacak. Fakat kendimden emin olduğum bir şey var ki Fausta şu an utanç içindedir," diye düşünmeye devam etti ve daha sonra bu derin sessizliğini bozdu:

"Dük!" dedi ciddi bir şekilde. "Verilen sözünüzü anlıyorum ve onu az önce dile getirdiğiniz gibi geçerli buluyorum."

Dükün içini döktüğü bu dakikalar anlatılmadı. Sadece şunu söylemeliyiz: Dük bu kararından pişmanlık duymadı. Odet de Valvert'e

gelince Pardaillan'ın arkadaşı olduğu için bu evde oldukça saygıyla karşılanıyordu. Landry Coquenard'a gelince muhteşem bir hizmetkârdı. Ama kimse hizmetkâr olduğu için onu aşağılamıyordu. Pardaillan onu da bir dostu olarak görüyordu. Ona da evde büyük bir saygı duyuluyordu. Landry Coquenard Pardaillan'ı öyle çok seviyordu ki onun için canını bile feda edebilirdi.

Sonra düke dönerek:

"Dük, verdiğiniz sözü hafızama bir daha silinmemek üzere yerleştiriyorum," dedi.

Bu sözleri izleyen sevinç dolu dakikalar sözle tarif edilemezdi. Nihayet şövalye ciddi bir tavırla araya girdi:

"Peki ama monsenyör, Sorrientès düşesi meselesini nasıl halledeceksiniz?"

Dük tereddüt bile etmeden, "Yarın konağına gidip artık beni hesaba katmamasını ve taht üstündeki haklarımdan vazgeçtiğimi söyleyeceğim," dedi.

Pardaillan şiddetle itiraz etti: "Sakın böyle bir delilik yapayım demeyin. Yoksa sizi tekrar Bastille'e tıktırır. Fausta'nın ihanet olarak değerlendireceği bir şey için sizi affedeceğine inanıyor musunuz? Elinde imzalı bir emir bulunduğunu unutuyorsunuz galiba."

"Doğru, bu benim tamamen aklımdan çıkmıştı!"

Pardaillan ilave etti: "Hem şurasını da söyleyeyim ki Paris'te ne kadar saklanırsanız saklanın, Fausta sizi yine bulur."

"Hay Tanrı kahretsin! Bu kötü işte. Doğrusu tekrar Bastille'e girmektense, kılıcımı yüreğime saplayıverirm daha iyi..."

Düşes yalvarır gibi, "Charles!" dedi. "Niçin Orléans'a gitmiyoruz? Orada, annenizin yanında ne kadar mutluyduk!"

Pardaillan, Violetta'nın teklifini destekledi: "Bence de yapacağınız en yerinde hareket bu olur."

"Haklı olduğunuzu kabul etmem gerek," dedi ve pişmanlık duymadan söylerine devam etti:

"Hazırlıklarımızı yapmak için birkaç güne ihtiyacımız var. Bu süreyi bu küçük, bakımsız evde gizlice geçireceğiz."

"İşte saadet budur!" diye bağırdı Giselle. Adeta sevinçten ne ya-

pacağını bilememişti ve her zamanki gibi aceleyle annesine koşup onun kulağına fısıldayarak:

"Size mutlu günlerin yine geleceğini söylemiştim, anneciğim," dedi.

"Senin ve yüce gönüllü dostumuz Pardaillan'ın sayesinde..." dedi annesine de kızına sarılarak.

"Bir dakika!" dedi Pardaillan. "Albaran'ın, küçük ve bakımsız bir burjuva evi dediğiniz bu evi bildiğini unutuyorsunuz, dük. Sizi bulmak için elbette buraya da geleceklerdir. Gideceksiniz tabii. Ama birkaç günü burada geçirmeniz sizin için oldukça büyük bir risk. Bir dakika bile kaybetmeden bugün gitmeniz gerekiyor. Kendi topraklarınızda güvende olduğunuzda Fausta'ya nanik yapmayı unutmayın. Onunla aranıza saygılı bir mesafe koyduğunuzda Fausta'yı uyaracağım. Burada onun işlerini halledeceğim ki bu sırada sizi düşünüp plan yapmaya vakti olmasın. Öte yandan sizi öldüreceğini düşünmüyorum. Sizi öldürmesi için Concini ve Marie de Médicis'nin desteğine ihtiyacı var. Onlar olmadan hiçbir şey yapamaz. Oysa ki kraliçe ve sevgilisi sizden kurtulduklarına çok mutlu olacaklar. Gidin, dük. Hemen yola çıkmalısınız!"

Dükün şövalyeden aldığı bu tavsiye hayat kurtarıcı bir tavsiyeydi. Dük aceleyle yola koyulmak için hazırlanmaya başladı. Violetta ve kızı ise bu küçük ve bakımsız evde sadece temel ihtiyaçlarını giderebilecek bir ortamı hazırlamaya başladılar.

Bir saat sonra dük ve ailesi, Pardaillan'la vedalaştılar, evi ona ve arkadaşlarına teslim ettikten sonra altı atın çektiği bir arabaya binerek yanlarında da tepeden tırnağa kadar silahlı on kadar muhafızla birlikte hızla Orléans yoluna düştüler.

Bütün pencere ve kapıları sımsıkı kapalı olan evde Pardaillan, Valvert ve Landry Coquenard baş başa kalmışlardı. Dışarıdan bakılınca ev boş göründüğü için kimse onların burada olduğundan şüphe edemezdi. Kendi evlerindeymiş gibi rahatça yerleştiler.

Pardaillan, "Landry, git mutfağa bir göz at bakalım," dedi. "Düşesin bana söylediğine göre kilerde iki üç günlük yiyecek, mahzende de epey şarap varmış. Hemen bize, bir yemek hazırla. Bilmem siz ne durumdasınız, kont? Bana öyle geliyor ki sanki günlerdir bir şey yememişim de neredeyse açlıktan gebermek üzereyim."

Landry, "Durun öyleyse, şövalye," dedi. "Size bir yemek hazırlayayım da bakın bakalım Grand Passe-Partout hanında böylesine yemek yediniz mi?" Ve çabucak ortalıktan kayboldu.

Pardaillan, Valvert'in koluna girip delikanlıyı götürürken, "Hiç belli olmaz," dedi. "Belki burada bir hücuma uğrarız. Yeni evimizi bir gözden geçirelim. Buradaki savunma hazırlıklarımıza bakalım."

Evi pek çabuk dolaşmalarına rağmen ikisi de hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmadılar. Pardaillan, "Şimdi bodrumlara inelim de dükün bize bahsettiği şu Cossonnerie Sokağı'na varan yer altı dehlizini görelim."

Dehlizi hemen buldular. Gerçekten de giriş kapısı Cossonnerie Sokağı'nda bulunan bir eve ulaşıyordu. Oraya kadar gidip eve girerek sokak kapısını araladılar ve sokağa şöyle bir göz attılar. Dönüşte Pardaillan anlattı:

"Bu evin kapısı Marché Aux Poirées Sokağı'na ve meşhur la Truie Qui File hanına iki adım mesafede. Orası her zaman kalabalıktır. Oradan çıkarsak kimsenin gözüne çarpmayız."

Tekrar eve döndüler ve evvelce penceresinden içeriye dalmış oldukları geniş odaya girdiler. Burası şimdi gündüz olmasına rağmen kepenkleri sımsıkı kapalı olduğu için bir tek mumla aydınlanıyordu ve o da olmasa zifiri karanlıkta kalacaklardı. Valvert:

"Doğrusu, Angoulême dükünü kararından caydırmak için gösterdiğiniz ustalığa hayran kaldım," dedi. "Bir hamlede Fausta'yı da yere serivermiş oldunuz. Sizi tüm kalbimle tebrik ederim."

Pardaillan, alaycı tavrıyla, "Beni tebrik etmekte pek acele etmeyin," dedi. "Bu darbe Fausta'ya ağır gelecektir. Burası muhakkak. Başkası olsa bu darbenin altından kalkamaz. Onun bu mücadeleden çekileceğini de ummak istiyorum ama buna pek ihtimal veremiyorum."

"Canım, mösyö, Fausta artık elinde bir kral adayı bulunmadıktan sonra ne yapabilir ki?"

"Bu, başkasını da bulamaz, demek değildir. Ama kimi bulacak diyeceksiniz. Ne bileyim ben. Mesela Vendôme'u, Guise'i, Condé'u hatta Concini'yi ileri sürebilir. Fausta'nın neler icat edeceği bilinmez ki. İspanya kralı hesabına veya doğrudan doğruya kendi hesabına bir

dolap çevirir. Sırf kötülük olsun diye kötülük yapar. Çünkü kötülük onun mayasında var."

Pardaillan bu sözü henüz söylemişti ki kapı açıldı ve Landry Coquenard, bir saray teşrifatçısı nezaketiyle yerlere kadar eğilerek seslendi:

"Eğer değerli senyörlerim bitişikteki salona geçeceklerse et yemekleri servis edilsin."

"Hadi canım oradan!" dedi Pardaillan alay ederek. "Burada çok şık görünen ama bir o kadar da şakacı olan bir adam var."

Ve Landry Coquenard'ı komik bir şekilde taklit ederek:

"Senyörlerin et yemekleri demek ha! Oldukça ağız sulandırıcı duruyor..."

"Görünce bu iştahınızın daha da artacağından eminim," dedi Valvert de gülerek.

"Etleri mi görünce iştahım daha da artacak yoksa senyörleri mi?" diye soracaktı ki Landry Coquenard Pardaillan'ın bu sözünü aceleye kesti:

"Sadece etler şövalye, sadece etler oldukça ağız sulandırıcı görünüyor..."

"Seni gidi hınzır!" dedi Pardaillan. O sırada Valvert'in gülümsemesini göstererek sözüne devam etti: "Gülüşmelerimizden bile ne kadar sert adamlar olduğumuz anlaşılmıyor mu?"

Landry Coquenard şövalyenin moralinin yerinde olduğunu ve sadece biraz eğlenmek istediğini anlamıştı. Yine az önceki saray teşrifatçısı nezaketini daha da abartarak:

"Değerli senyörlerim, etlerinizin servis edildiğini hatta soğumakta olduğunu size saygıyla bildirmek isterim."

"Ah, kahretsin!" dedi Pardaillan. "Eğer etleri soğutursak bu, mutfağa yapılan çok büyük bir saygısızlık olur. Hadi Odet, gelin gidelim. Güzelim etlerimiz soğumasın."

Yemek odasına geçtiler. Masa muhteşem görünüyordu. Masanın üzerine özenle dizilmiş gümüş tabaklar ve kristal işlemeli bardaklar vardı. Buharı üstündeki yemeklerle ve oldukça lezzetli görünen tatlılarla Landry Coquenard bunca ısrarı boşa yapmamış oluyordu.

Pardaillan kendi hanında olmadığı için bu yemekleri ona Landry Coquenard servis edecekti.

Pardaillan oldukça mutlu bir şekilde masayı inceliyordu. Kalbine taht kuran Landry Coquenard'a:

"İşte neredeyse hoş görünen bir masa..." dedi.

Landry Coquenard övgü dolu bir iltifat bekliyordu. "Neredeyse hoş görünen demek!" dedi öfkeyle.

"Herhalde çok zehirlenmeyiz," dedi Pardaillan.

"Zehirlenmeyiz mi?" diye söylendi Landry Coquenard yeniden.

"Herhalde bu yemeği hoş gösteren de bizleriz," dedi Pardaillan.

"Hoş gösteren sizler misiniz?" diye söylendi Landry Coquenard.

Landry Coquenard'ın oldukça sinirlendiğini gören Pardaillan bu rolüne daha fazla devam edemedi. Valvert yanı başında gülmeye devam ederken bir kahkaha da o patlattı ve Landry Coquenard'ın gönlünü aldı.

Daha sonra ciddi bir şekilde:

"Haydi masaya gelin Odet! Midemize inmeyi bekleyen şahane yemekler var! Ancak ne kadar aç olursak olalım, bir yandan yemeğimizi yerken diğer yandan da gözümüz, kulağımız kapıda olsun. Kılıcımıza hemen ulaşabilecek durumda olalım. Fausta'nın yemeden içmeden bizi sinsi sinsi takip ettiğini hiç aklımızdan çıkarmayalım. Bizi ele geçirip öldürmenin derdinde. Her şansı deneyeceğinden eminim."

BEŞİNCİ BÖLÜM
İSPANYA KRALININ ÖZEL ELÇİSİ

O gün Fausta, krala ve naip kraliçeye, kendisinin İspanya Kralı Felipe'nin özel elçisi olduğunu belirten itimatnamesini sunacaktı.

Bu önemli olayda bir elçinin olması her zaman çok önemli bir konuydu. Halka sunulacak olan ve Louvre'a kadar sürecek olan bu geçit töreni her zaman ilgi çekici bir durumdu.

Ancak hem kraliyet ortamında hem de halk arasında İspanya kralının kendisine bir elçi atayacak olması o kadar büyük bir çalkantı uyandırmıştı ki herkes merakla bu elçinin kim olacağını bekliyordu. Bu olayın bu kadar büyük bir etki yaratmasının birkaç önemli nedeni vardı.

İlk olarak bu özel elçi bir kadındı. Daha önce hiç kadın bir elçi görülmemişti. Bu yüzden bu olay oldukça merak uyandırıcıydı. Pekâlâ ki bu elçi, hakkında türlü türlü efsanelerin uydurulduğu, ihtişamı ve yardımseverliğiyle halkın gönlünü fetheden Sorrientès düşesinden başka kimse olmayacaktı. Fausta, Sorrientès düşesi kimliğine bürünürken, ileri görüşlü fikirliliğiyle, her şeyi kurnazca planlayarak ilerlemişti.

Sarayda durmadan onun eşsiz güzelliğinden, büyüleyici cazibesinden, sonu olmayan hazinesinden bahsedilip duruluyordu. Ve İspanya'nın böylesine dost canlısı bir elçiye çok ihtiyacı vardı. Ayrıca Fausta hem İspanya'ya hem de Fransa'ya oldukça hâkimdi. Bir elçinin olması gereken özelliklerin fazlası bu kadında vardı.

Şehirde herkes böylesine görkemli, cömert, yardımsever, bonkör bir kadının elçi olmasını kutluyordu. Doğrusu bu durum halkın da işine gelmişti. En nihayetinde kraliyette kendilerini dinleyen, öyle olmasa bile dinliyor gibi görünen, bir elçi vardı. Kısacası Fausta'nın elçi olması hem kraliyetin hem de halkın hoşuna gitmişti. Ne kraliyet ne de halk bu durumdan hayal kırıklığına uğramıştı.

Fausta dekoru muhteşem bir şekilde hazırlanmış bir tiyatro sahnesinde olağanüstü bir performans sergilemiş gibiydi. Herkesi büyülemişti.

Her zaman olduğu gibi şimdi de bu geçit törenine hazırlanması için sokakların temizlenmesi ve süslenmesi görevi halka emredildi. Parisliler sokaklarında gerçekleşen böyle görkemli törenlere bayılırlardı. Ama her şeyin bir bedeli olduğu gibi bunun da Parisliler için bir bedeli vardı. Bu geçit törenlerini izleyen halk, geçit sırasında kendi aralarında fısıldaşırlardı. Fakat Fausta kendi geçit töreninde, halkın arasından geçerken fısıltı duymak istemiyordu. Bu yüzden Tremblay asilzadesi Robert Miron'a insanlar arasındaki fısıltıları yasaklaması için emir vermişti. Fausta'nın yardımcıları da Robert Miron'un arkasındaydılar. Halka masrafları önemsemeden sokağı muhteşem bir şekilde süslemeleri gerektiğini emrettiler. Zaten masraflar Fausta tarafından ödenecekti. Hatta masrafların bildirisi Sorrientès Konağı'na direkt olarak götürülecekti ve pazarlık yapılmadan geri ödenecekti. Süslenen sokaklar muhteşem görünüyordu...

Ciddi bir geçit töreni olacağından Parisliler de oldukça şık giyinmiş bir şekilde toplanmışlardı. Töreni bekliyorlardı.

İlk olarak törenlerin açılışından sorumlu Rodez Lordu Yüce Guillaume Pot muhteşem kostümüyle ve elinde asasıyla, kürkü ve yeleleri özenle fırçalanan atına binmiş, süslenmiş sokaktan geçmeye başlamıştı. Onun hemen arkasından okçu amirlerinden ve kralın şövalyelerinden biri olan Louis Séguier geçiyordu. Onun arkasında ise çığırtkan münadiler ve hemen arkasında kraliyetin bando takımı vardı. Trompetçilerin ciğerleri patlama seviyesine gelmiş, davulcular da tokmakları sanki gerdirilmiş bir deri parçasına değil de hiç hasar görmeyecek bir demir parçasına vuruyor gibiydiler. Bunların arkasında ise çok şık kostümlü birçok asilzade arasında, kırmızı saten örtülere bürünmüş atla çekilen ve kırmızı kadifeyle kaplanmış bir kraliyet tahtırevanı bulunuyordu. Bunların ardında kralın muhafızlarından biri olan diğer bir okçu amiri François l'Hospital bulunuyordu. Onun hemen arkasında, Virty markisinin emri altında bir bando takımı daha vardı. Bu grup direkt olarak Fausta'nın tören sırasında taşınmasıyla ilgileniyordu. Fausta'nın tahtırevanını anlatmadan önce bu arabanın önünde Bonoeil asilzadesi-

nin bulunduğunu söylemek gerekir. Bu asilzade, üzeri zambaklarla kaplı, kırmızı saten bir kumaşla örtünen bir ata binmiş, yolu takip ediyordu.

Kürkleri ve yeleleri titiz bir şekilde taranmış, altı beyaz atla çekiliyordu Fausta'nın tahtırevanı. Uzaktan bakınca sanki altın bir kâse gibi görkemli görünüyordu. Bu kâsenin içinde Fausta muhteşem görünüyordu. Gümüş renkli parıltılı elbisesini giymiş, değerli taşlardan oluşan takılarını takmıştı. Hem son derece zarif hem de heybetli görünüyordu. Saçları her zamankinden çok daha parlak, yüzü her zamandakinden çok daha gençti. Yüzüne sadece kendisine has olan gülümseyişini yerleştirmişti. Gönlünü fethettiği bu coşkulu kalabalığın arasından alkışlar içinde geçiyordu. Kafasında parıltılarıyla göreni kendine hayran bırakan elmaslarla dolu altın bir taç vardı.

Hemen sol tarafında muhteşem kostümü ve devasa cüssesiyle tüm dikkatleri üzerine çeken, bir Endülüs atına[2] binen Albaran bulunuyordu.

Bu muhteşem elçi tahtırevanını çevreleyen, fakat onun kadar gösterişli olmayan, yaklaşık on tahtırevan daha bulunuyordu. Bu küçük tahtırevanlarda ise olanca gösterişli kıyafetleriyle Fausta'nın güzeller güzelleri onur nedimeleri bulunuyordu.

Bunların ardından diğer asilzadeler, İspanyol ve Fransız din adamları, hizmetkârlar geliyordu.

Halkın, uğruna sokakları baştan aşağı yıkayıp ve süslediği, heyecanla beklediği, geçit töreni işte böyleydi. Böyle gösterişli bir olaya hayran olmamak elde değildi. Bu geçit töreninde halk herhangi bir şeye masraf etmemişti. Masraf etmemelerinin yanı sıra bir de bu önemli tören ticareti de hareketlendirmişti. Ve ticarete yeni atılan, bir zamanın burjuvaları olan tüccarlar içinse bu çok önemli bir olaydı.

Halk mutluluktan ne yapacağını şaşırmış gibiydi. Birkaç gün içinde Sorrientès Konağı'ndan, bu törene hazırlık için yaptıkları masrafın geri ödemelerini oldukça fazla bir şekilde almışlardı.

Bu görkemli olay muhteşem bir zafer yürüyüşüydü. Yürüyüş boyunca Fausta, küçük kral ve kraliçe tezahüratlarla karşılanmıştı ve

2. Normal atlardan daha kısa olan İspanyol kökenli bir at türü. (ç. n.)

kraliçe daha önce böyle bir coşku görmemişti.

Muhteşem taht salonunda bütün saray erkânı toplanmış bulunuyordu.

Zambak motifleri işlenmiş bir halıyla örtülü bir kerevetin üstüne iki taht oturtulmuştu. Bu koltuklardan birinde, boynunda nişanlar asılı bir kolye olduğu halde kral, öbüründe Naip Kraliçe Marie de Médicis oturuyordu. Kerevetin iki yanında iki grup asilzade duruyordu. Kralın tarafında; henüz dük olmamış ve sadece kralın kuşçubaşısı bulunan Luynes, Korsikalı askerlerin komutanı Ornano, Bellegarde dükü, ihtiyar Souvré markisi ve nihayet kralın gözüne girmekte Luynes'in en tehlikeli rakibi olan genç Montpouillan markisi vardı.

Bunların hepsi, Concini'nin şahsi ve amansız düşmanlarıydı.

Marie de Médicis'nin tarafında ise korkunç bakışlarıyla Léonora, kraliyet hazinesinden sorumlu Claude Barbin, Thémines markisiyle oğlu Lauzières kontu ve nihayet kendisini komutanı bulunduğu Bastille'de görmüş olduğumuz ihtiyar çapkın Châteauvieux senyörü vardı.

Her iki grup da sahte tören tebessümleriyle gülümsemekle beraber birbirlerini gözden kaybetmiyor ve endişeli bakışlarla diğerlerinin en ufak hareketlerini bile kolluyorlardı.

Üst sınıfa mensup herkes oradaydı. Lorraine Halkı, Paris ve Île de France valileri Mayenne dükü tarafından temsil edildi. Ama oraya ne Guise soyadını taşıyan biri ne Condé prensi ne Vendôme dükü ne de Soissons kontu geldi. Orada bulunan insanlar bu kişilerin gelmediğine pek de şaşırmadı. Çünkü bu kişiler IV. Henri'nin ölümünden sonra sorumlu oldukları toprakları sorunsuz bir şekilde yönetme ve genişletme peşindeydiler.

Muhafızlara gelince de, onlar amirleri Vitry markisi eşliğinde, muhteşem zırhlı kıyafetlerinin içinde kıpırdamadan duruyorlardı.

Concini'nin orada olduğunu söylememize herhalde gerek yoktur. Üstelik o burada ev sahibi sıfatıyla da bulunuyordu. Zaten naip kraliçenin arzu ve emriyle, Concini yalnız sarayda değil, bütün krallıkta, ülkenin asıl sahibi olan küçük kraldan daha fazla ev sahipliği taslıyordu. Ev sahibi olduğu için de her yere koşuyor, her işe yetişiyor ve Fausta ile baş başa vererek programını en ince ayrıntılarına

kadar hazırladığı bu şahane töreni idare ediyordu.

Öbür yandan Concini kişisel güvenliği için gereken tedbirleri almakta kusur da etmemişti. Bu yüzden, özel muhafiz amiri Rospignac ve diğer dört yardımcısı, yani Eynaus, Longval, Roquetaille ve Louvignac da oradaydılar. Ve hiç sezdirmeden, kendisine çok fazla yaklaşmadan, o nereye giderse peşinden gidiyor, en ufak bir işareti üzerine müdahaleye hazır bir durumda tetikte bulunuyorlardı. Bütün bunlara rağmen de Concini'nin epey muhafaza altında olduğunu kimse fark edemiyordu.

Concini'nin, törenin bütün programını hazırladığını söylemiştik. Bundan başka o, Léonora'nın tavsiyesiyle, elçi hazretlerinin kralla kraliçeye resmen takdimi ödevini de üzerine almıştı.

Léonora ne yaptığının gayet farkındaydı. "Sinyora" diye hitap ettiği kişinin öyle ya da böyle güvenini kazanmalıydı. Her zaman büyük bir saygı ve nezaketle yaklaşıyordu. Kendini onunla hep yakın bir arkadaş olarak hayal ediyordu. Ama gerçekte Léonora emin adımlarla silahını hazırlıyordu. Bu kadının üstesinden gelmek için önce güvenini kazanacaktı. Bir tehlike unsuru olarak görünmediğinin farkına varınca da onu öldürecekti. Bu zamanın gelmesini sabırla beklemesi gerekiyordu. Concini'nin de kendisine zorla itaat etmesini sağlamıştı. Léonora, Marie de Médicis'yi o kadar hesaba almıyordu ki Fausta'nın sırrını ve düşmanca planlarını ona anlatmaya lüzum görmedi.

Fausta Léonora'nın gereksiz samimiyetinin amacını çoktan anlamıştı. Ama Léonora'nın anlamaması için kandırılmaya devam ediyormuş gibi davrandı. Tüm asaletiyle Concini ve kraliçe dahil herkesi etkilemeye devam ediyordu.

İspanya kralının elçisi salona girince, Concini hemen onu karşıladı. Elinden tutarak tahta doğru götürdü. Fausta'nın solunda, İspanya'nın Fransa'daki daimi elçisi ve şimdiki halde Fausta'nın emrine girmiş olmasına karşılık bu durumuna hiç de üzülmüş görünmeyen Cardenas kontu yürüyordu.

Fausta, bu iki erkeğin ortasında güzel başını dimdik tutarak, bir imparatoriçenin zarif ve kendinden emin adımlarıyla ilerledi. O kadar genç, o kadar göz kamaştırıcı bir güzellikte görünüyordu ki geçtiği yol üzerinde hayranlık mırıltıları yükselmekte gecikmedi. Onun

bu ihtişamlı yürüyüşü karşısında bütün başlar saygıyla eğilmek zorunda kaldı.

Fausta böylece, tahtla arasında on adımlık bir mesafe kalıncaya kadar yürüdü. Bu sırada, prensesin elinden tutan Concini'nin sağında hafif bir kaynaşma oldu. Hem Fausta hem Concini başlarını o tarafa çevirdiler. Henüz yüzünü görmedikleri bir asilzadenin, dirsekleriyle kendine yol açmaya ve itiraz fısıltılarına rağmen ön safa geçmeye çalıştığını tahmin ettiler.

Çok geçmeden, bu gelenin Şövalye Pardaillan olduğunu ve onun ardında da Odet de Valvert'in bulunduğunu gördüler.

Concini bu beklenmedik karşılaşma üzerine o kadar şaşırdı ki Fausta'yı da Cardenas'ı da durdurarak olduğu yerde kalıverdi.

Sonra dişlerinin arasından İtalyanca olarak öfkeyle homurdandı.

"Lanet olsun! Yine gebermemişler!"

Fausta da İtalyanca olarak alçak sesle:

"Bunu size anlatmak için az çene yormadım," dedi.

"Yolumuza devam edelim, mösyö. Hem Tanrı aşkına gülümseyin, heyecanımıza herkesin şaşmaya başladığını görmüyor musunuz?"

Yalan değildi. Programda bulunmayan bu duruş ve Concini'nin her halinden belli olan heyecanı, ön safta bulunan seyircilerin gözlerinden kaçmamıştı. Bu seyirciler, Concini'nin nereye baktığın da merak ederek, başlarını Pardaillan'la Valvert'ten tarafa çevirdiler.

Concini'nin düşmanları, onu kötü bir duruma düşürecek bir olayın patlak vermesini dört gözle bekliyorlardı. Dostlarının bakışlarında ise saklamaya çalıştıkları bir endişe seziliyordu.

Ama anlaşılan Pardaillan ve Valvert'i burada bulunanların çoğu tanımıyor olacaklardı. Zira birçok kimsenin, bu arada kral ile Marie de Médicis'nin Pardaillan'la arkadaşına dikkat etmedikleri görüldü. Fakat Léonora ikisini de tanıdı. Yüzü sapsarı kesildi, heyecandan boğulacak gibi oldu. Nihayet kendini toparladı ve kalabalığın ortasında Rospignac'ı bularak bakışlarıyla ona sessiz bir emir verdi.

Bu sırada Concini de kendini toparlamıştı. Onun da ilk yaptığı hareket, başını çevirip Rospignac'ı aramak oldu. Bulunca, gözleriyle ona, sakin ve mütebessim halde etrafına bakınan Pardaillan'ı gös-

terdi. Rospignac, hemen meseleyi kavrayıp dört yardakçısına işaret etti. Hep birlikte kalabalıkta kendilerine yol açan şövalyeden tarafa yöneldiler.

Nihayet Fausta, Pardaillan'ın hizasına vardı. Kıvılcımlar saçan bakışlarıyla ona son bir tehdit daha fırlattı. Pardaillan alaylı alaylı gülüp yapmacık bir saygıyla eğilerek, son derece manalı bir karşılıkta bulundu. Fausta ise ateş kırmızısı dudaklarını büzerek o öldürücü tebessümlerinden biriyle gülümsedi.

ALTINCI BÖLÜM
TAKDİM TÖRENİ

Pardaillan, Fausta ne yaparsa yapsın ölmeyeceğini ve ne olursa olsun Fausta'yı her zaman bulabileceğini ona anlatmak istemişti. Fausta da bunu çok iyi anlamıştı.

Pardaillan'ın böyle bir törene sıradan bir seyirci olarak katılmadığı muhakkaktı. Ancak şimdilik sadece orada bulunduğunu belli etmekle yetindi ve bir köşeye çekilerek beklemeye koyuldu. Ancak bu şekilde olup bitenlerin hepsini görmesi ve ön planda konuşulanların hepsini teker teker duyması mümkündü.

Dolayısıyla, şövalyenin yanına kadar sokulmuş olan Rospignac ile adamları, ortada müdahale edilecek bir durum göremediler. Onlar da şövalye gibi bir kenara çekilip beklemek zorunda kaldılar. Fakat Pardaillan'ı gözden de kaybetmediler. Rospignac tekrar efendisine yaklaşırken, yardımcıları da şövalyeyi göz ucuyla süzüyorlardı. Pardaillan ise sıkı bir göz hapsine alındığının hiç farkında değilmiş gibi davranıyordu.

Bu sırada Fausta, Cardenas ve Concini, gelip önünde durmuşlardı. Üçü birden zarif ve gösterişli reveranslar yapmaya koyuldular. Ve Concini, ahenkli olmasına çalıştığı salonun öbür ucundan bile duyulan sesiyle:

"Majestenize, İspanya Kralı Felipe'nin özel elçisi Avila prensesi ve Sorrientès düşesini takdim etmekten şeref duyarım."

Ondan sonra Cardenas, hiç de İspanyol şivesine kaçmayan temiz bir Fransızca ile şöyle dedi:

"Majeste, yüce efendi kralımın, katınıza özel elçi olarak gönderdiği Sorrientès düşesinin itimatnamesini sunmakla şeref duyarım."

İtimatname doğruca krala değil, elçi kerevetin ayağına vardığı sırada vekilleriyle birlikte oraya gelmiş olan başvekile verildi. Bun-

dan sonra da kral, naip kraliçe ve Fausta, gayet ciddi tavırlarla söylevlerini verdiler.

Böylece törenin resmî kısmı bitmiş oldu. Bu kısımla beraber, törenin namlı aktörlerinin rolleri de sona ermiş oluyordu. Kral bu kadarla yetinebilirdi. Annesi bundan korkuyordu. Fakat Fausta'nın insanı içinden kavrayan çekiciliği ve kulağı okşayan ahenkli sesi, etkisini göstermişti. Kral ayağa kalkarak kerevetten aşağı indi, zarif bir hareketle şapkasını çıkararak, kendisine çok yakışan bir kibarlık ve zariflikle eğilip, Fausta'nın elini saygıyla tuttuktan sonra parmaklarının ucuna dudaklarını değdirdi ve:

"Madam!" dedi. "İspanyalı kardeşimizin, bizim katımızda kendisini temsil etmek üzere sizi seçmiş olması, bizi gerçekten memnun etti. Şurasını özellikle belirtmek isterim ki bu sarayda size layık olduğunuz muameleyi yapmaktan büyük bir zevk duyacağız."

Bu son sözler büyük bir etki yarattı. Daha önce hiçbir büyükelçiye bu kadar gurur verici bir karşılama yapılmamıştı. Marie de Médicis, oldukça kasvetli bir ruh hali içinde olan, ilk başta oldukça soğuk ve genellikle oldukça utangaç olan oğlunun, düşesin sarayda kalmasını isteyecek kadar ileri gideceğini düşünmeye bile cesaret edemezdi. Oğluna bir bakış ve gülümsemeyle teşekkür etti.

Fausta ise bir şekilde heybetli ve ürkütücü sakinliğiyle durdu. Krala hassas iltifatlardan birini söyleyerek yüksek sesle teşekkür etti. Ve ağzından çıkan bu emsalsiz iltifat üzerine kral mutluluktan kızardı. Fausta, o emin bakışla, tabiri caizse, kraliyet çocuğunun ahlaki değerini tarttı. Ve ona bir erkek, bir efendi gibi davranarak, henüz alışık olmadığı bir şekilde kralın özgüvenini okşadı.

Kral da ondan geride kalmak istemedi. Annesine dönerek, son derece hâkim ve ciddi bir tavırla, "İspanyol kardeşime mektup yazdığınız vakit bize düşesi elçi olarak gönderdiği için kendisine minnettar kaldığımızı bildirmeyi unutmayın madam," dedi.

Memnunluğu yüzünden okunan Marie de Médicis derhal cevap verdi: "Bu emri büyük bir sevinçle yerine getireceğim!"

Kral, Fausta'ya dönerek cesurca ekledi: "Siz hiç şüphesiz sarayımızın en güzel süslerinden biri olacaksınız, madam! Siz olmadıkça sarayımız bize karanlık ve kasvetli görünecek. Sizin varlığınız sarayımızı ışıklandıracak..."

Fausta bu iltifatlara karşılıkta bulunacaktı ama Marie de Médicis buna fırsat bırakmadan, krala dönüp:

"Düşes hazretlerinin şahsında emin bir dost bulacaklarını da ilave buyurun, kral hazretleri... Bu kadar sadık bir dost, yaşamakta olduğumuz devirde kolay kolay bulunmaz."

Kraliçe bu sözleri şüpheye yer bırakmayacak bir içtenlik vurgusuyla söyledikten sonra Fausta'ya yaklaştı ve sarayda geçerli görgü kurallarını unutarak, herhangi bir kadın gibi onun yanaklarına sevgi dolu iki öpücük kondurdu. Ona İtalyanca şunlar söyledi:

"Gelin, şekerim," dedi. "Gelin de sizi iltifatlara boğmak için yanıp tutuşan şu hanımlar ve asilzadelerle tanıştırayım..."

Doğruydu. Tüm bu asil hanımlar ve soylu asilzadeler olağanüstü güzellikte, görüldüğü kadar zengin olduğu bilinen Sorrientès düşesi ile tanışmak için can atıyordu.

YEDİNCİ BÖLÜM
ÖLÜNÜN ELÇİSİ

Bundan sonra anlatacağımız olayların daha iyi kavranması için, bu olaylarda rol alanların hepsinden sırayla bahsedeceğiz ve ilk önce kralı ele alacağız.

Kral kendi isteğiyle biraz kenara çekilmişti. Buna, annesinin senli benli bir tavırla Fausta'yı çekip götürerek kralı orada yüzüstü bırakışının sebep olduğu belliydi. Ama kraliçenin oğluna aldırdığı yoktu. Kendisini diğer saray erkanı da pek umursamıyor olacaktı ki az zaman sonra kimse onun yüzüne bakmaz oldu. Anlaşılan o da buna alışıktı ve bu halini pek yadırgamadı, Fausta'nın etrafında pervaneler gibi dönen saray erkeklerini seyre koyuldu.

Pardaillan, kerevetin sağ tarafında duruyordu. Kralın dört veya beş adım ötesindeydi. Kral salondan çıkıp gitmek istediği zaman, onun önünden geçmek zorunda kalacaktı. Şövalye kâh krala, kâh yanında bulunan Valvert'e bakıyordu.

Valvert'in bu ana kadarki rolü, Pardaillan'ı takip etmekten ibaret olmuştu. Şimdi de onun yanında duruyordu. Birini arıyormuş gibi kalabalığı gözden geçiriyor ve arada bir de iç çekiyordu. Bu iç çekişler sıklaştıkça, Pardaillan da yan gözle ona bakıp bıyık altından gülümsüyordu.

Şimdi dikkatimizi onlara verelim. Belki Louvre'a neden geldiklerini, bu törenin ortasında ne yaptıklarını öğrenebiliriz. Valvert stresli bir şekilde oflayıp pufluyordu. O kadar stresli görünüyordu ki çenesini oldukça sert bir şekilde sıktığı çok uzaktan bile belli oluyordu. Onun neler hissettiğini anlayan Pardaillan alçak sesle Valvert'in yanına eğildi ve:

"Ah delikanlı! Neden böyle oflayıp duruyorsun?" diye sordu.

"Mösyö... Kafamı nereye çevirirsem çevireyim onu göremiyorum. Yer yarıldı da içine mi girdi yoksa?" dedi Valvert.

"Kim?" diye sordu Pardaillan, sanki cevabı oldukça iyi bilmiyormuş gibi.

"Ne demek kim, efendim? Kimden bahsediyor olabilirim ki? Tabii ki sevdiceğim Florence."

"Ah, Tanrı beni ne yapmasın, Odet! Sürekli âşık olduğunuzu unutuyorum. Gerçekten güzel bir hayatınız var... Âşık olabiliyorsunuz... Delicesine sevdiğiniz birisi var..."

"Mösyö... İnanın ki bu saatten sonra onun buraya geleceğini düşünmüyorum..."

"Olabilir canım. Bu üst sınıfa ait toplantıda ne işi olacaktı ki? Hangi unvanla gelecekti ki?"

Bu sözlerden sonra bir sessizlik ortalığı kapladı. Valvert daha da çok iç çekiyor, ofluyordu. Pardaillan ise gri bıyıklarının altından muzipçe gülümsemeye devam ediyor, bir yandan da göz ucuyla Valvert'i izliyordu. Valvert sanki bir şey söyleyecekti, ama çekindiğinden dolayı bir türlü söyleyemiyor gibiydi. Sonunda delikanlı ağzındaki baklayı çıkarıverdi:

"Aklıma bir fikir geldi?"

"Ah, ah... Yok mu bu aşkın getirdiği delilik... Neymiş bakalım bu fikir?"

"Sizi bir süreliğine yalnız bırakmam gerekebilir..."

"Sadece bir süreliğine olacaksa bu hiç sorun değil."

"Fakat korkarım ki başınıza kötü bir şey gelecek!"

"Tanrım, ne gelecekmiş başıma acaba?"

"Ancre markisi burada mösyö. Bakın!"

"Lanet olası Concini mi? Haddinden fazla meraklı olan bu adam ne de cesur, öyle değil mi? Ama merak etmeyin. Beni yakalatmayı deneyeceğini düşünmüyorum. Bu onun boyunu oldukça aşar. Onun eline kendimi yakalatacak kadar büyük bir koz vereceğimi düşünmüyorsunuz herhalde!"

Pardaillan'ın az önceki muzip halinden eser kalmamıştı. Oldukça ciddi görünüyordu. Kralın hâlâ orada olup olmadığını kontrol etmek istercesine baktı ve sözlerine devam etti:

"Ben buraya bir rezalet çıkarıp kendimi yakalatmaya gelmedim.

Buraya kralla konuşmaya geldim. Ama gelirken tesadüfen de olsa Fausta ile aynı zamanda geldim. İnsanları aldatmaktan hiç hoşlanmam. Fakat Fausta'nın yoluma çıkaracağı engelleri az çok tahmin edersiniz. Eğer böyle bir şey olursa tabii ki de olanı biteni izleyecek değilim. Benim de elim armut toplamıyor! Tabii ki de bu engelleri kaldırmak için çaba sarf edeceğim. Bakar mısınız şu anda bana nasıl da bakıyor bu kadın! Sanki beni alt etmiş gibi bakıyor. Halbuki böyle bir şeyi aklının ucundan bile geçiremez! Sıra elbet bana da gelecek. Concini'ye gelince, onun biraz da olsa kafası çalışıyorsa, krala söyleyeceklerimi anlayacaktır. Siz merak etmeyin Valvert! Çıkın, gönül rahatlığıyla sevdiceğinizi arayın. Beni de düşünmeyin."

Pardaillan son sözlerini söylerken muzipçe bir gülümsemeyle Valvert'in içini rahatlatmıştı. Dostane bir şekilde sözlerine devam etti:

"Haydi gidin, delikanlı! Gidin de muhteşem bir dedektif gibi sevdiceğinizi arayın. Oldukça fazla odanın olduğu, bir sürü dolambaçlı koridorun olduğu bu yerde kaybolmanız o kadar muhtemel ki... Ama siz ne olursa olsun duygularınızı takip edin. Onlar yolunuza ışık tutacaktır. Haydi, yolunuz açık, şansınız bol olsun!"

Valvert de sevgilisini aramaya gitmişti. Sevgilisini bulabilecek miydi, yoksa eli boş mu dönecekti, bunu ileriki zamanlarda göreceğiz. Şimdilik olayları anlatmaya devam edelim.

Pardaillan'ın arkasında, kerevetin bir ucunda, kralın en yakın ve kendine oldukça sadık arkadaşları olan Luynes, Ornano, Bellegarde, Seuvré ve Montpouillan duruyordu. Hepsi de kralın bir işaret verip onları yanına çağırmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Kral ise onları tamamen unutmuş göründüğü için berikiler, ufak tefek kurnazlıklarla onun dikkatini kendilerine çekmeye boşu boşuna uğraşıp duruyorlardı.

Şövalyenin solunda ve epey uzağındaki bir pencere girintisinde, Pardaillan'ın büsbütün görmezlikten geldiği Louvignac, Eynaus, Longval ve Roquetaille alçak sesle bir şeyler konuşuyor ve şövalyeyi kollamaktan geri kalmıyorlardı.

Concini, pek kısa bir zaman için ortadan kaybolmuştu, ama Rospignac da onunla beraber yok olduğundan, markinin muhafız komutanına bazı emirler vermekte olduğu tahmin edilebilirdi. Bu

emirlerin Pardaillan ve Valvert'le ilgili olduklarını söylemekle de yanılmış olmayız. Her ne hal ise Concini, taht salonuna döndüğü halde, Rospignac epey bir zaman göze görünmemişti.

Kerevetin öbür ucunda, Pardaillan'ın bulunduğu yerin tam aksi tarafında, aralarında Kraliçe, Fausta ve Léonora'nın bulunduğu bir grup vardı. Bu gruptakiler, Fausta'ya iltifatlar yağdırmakla meşguldüler. Fausta ise bu iltifatları sadece ona has olan bir gülümsemeyle izlemekteydi. Fausta'nın karşılık beklemeden bir şey yaptığını düşünmek fazlasıyla mantıksız olacaktır. Fausta düşes kimliğiyle kendini tanıttığından beri halkın gönlünü, bonkörlüğüyle ve yardımseverliğiyle kazanmıştı. Tabii ki bunun bir bedeli olacaktı. Şimdilik halk, Fausta'ya dostluğunu ve bağlılığını gösteriyordu.

İşte herkesin unutup yalnız başına bıraktığı küçük kralın seyrettiği manzara buydu.

Ancak Fausta'nın bu kalabalığa cevap yetiştirmekle beraber, zaman zaman Pardaillan'dan tarafa bir göz atmaya vakit bulduğunu da söylemeliyiz. Zaten şövalye de bu bakışlardan birini alaycı bir eda ile Valvert'e göstermişti.

Bu sırada Concini tekrar salona dönmüştü.

Sakin, mağrur, dudakları aşağılayıcı bir tebessümle büzülü olduğu halde, küstah bir tavırla bu grubun orta yerinde durmuştu. Concini oranın efendisi gibi görünüyordu. Fausta'nın bu herkes tarafından sevilen hali Concini'yi gururlandırıyor gibiydi. En nihayetinde Fausta'yı Sorrientès düşesi kimliğiyle kraliçeye tanıştıran kişi de Concini'nin ta kendisiydi. Kraliçeyle Fausta'nın etrafında bir insan girdabı oluşmuştu sanki. Hayranlık tezahüratları katlanarak büyüyordu. Bu sırada küçük kralın da her şeye sahipmişçesine, umursamaz tavırlarını da bir görmeliydiniz. Kendisine verilen haraçları memnuniyetle karşılamıştı.

Concini son derece meşgul ve kendinden emin görünmesine rağmen, zaman zaman Pardaillan'dan tarafa kaçamak bir göz atmaktan da geri kalmıyordu.

Kral, Concini'nin geldiğini önce fark etmedi. Bütün dikkatini, gururunu kurnazca okşamış ve çocuk ruhunu büyülemiş olan Fausta'ya vermişti. Burada hemen küçük kralın Fausta'ya âşık olmadığını, sadece ona hayran olduğunu açıklamamız gerekmektedir. Küçük

kral henüz âşık olmak için çok gençti. Ve babası gibi şipsevdi olmadığını kanıtlaması gerekiyordu. Fausta'ya duyduğu bu hayranlık yüzünden, ileride, o da annesi gibi çok büyük acılar çekecekti.

Fakat nihayet bir an geldi ki Fausta'yı seyretmekten yoruldu. Bakışlarını ondan çevirip etrafı gözden geçirdi. O zaman, birdenbire küstah tavırlı Concini'yi gördü ve görmesiyle beraber gözlerinde kıvılcımlar çaktı.

Yüzü kıpkırmızı kesildi. Çevresine bakındı ve az önce oturmakta olduğu tahtın yanı başında, yapayalnız bırakılmış olduğunu fark etti. O zaman yüzünün bütün rengi uçtu. Ufak yumruklarını öfkeyle sıktı. Öfkeli bakışlarıyla ortalığı süzdü. Belki de muhafız komutanı Vitry'yi arıyordu. Fakat Vitry'yi göremedi ve onun yerine, dört adım kadar ötesinde, kendisini şefkat dolu bir merhametle süzen bir yabancıyı gördü.

Bu yabancı, Pardaillan'dı.

Şövalyenin saklamaya lüzum görmediği bu merhamet, krala acı bir hakaret gibi geldi. Zavallı küçük kral kendini oldukça zayıf ve çaresiz hissetti. Gururu fena halde yaralandı ve ısrarla kendine dikilen bu bakışlardan kurtulmak istedi. Pardaillan'ın kendisine acımasına tahammül edemedi. Hemen duygularını gizlemeye çalıştı.

Sağa doğru yürüyecekti, vazgeçti. Çünkü orada Concini, hindiler gibi kabarıp duruyordu. Sola doğru gidemedi, çünkü orada da müthiş bir kin duyduğu yabancı adam vardı. İleriye doğru yürümeye başladı. Bu sırada ne sağına ne de soluna bakıyordu. Fakat kendisi yürümeye başlar başlamaz, yabancı adamın da aynı şeyi yaptığını ve kendisini kraldan ayıran mesafeyi iki üç adımda alarak, gelip önünde gayet saygılı bir selam çaktığını gördü. Öfkeden benzi atmış kral, yabancıya çarpmamak için durmak zorunda kaldı. Aynı anda Pardaillan'ın gayet sakin bir sesle şu sözleri fısıldadığını duydu:

"Majeste, bir tek emir verin yeter. Hemen Concini'yi yakalayıp şu pencereden fırlatıvereyim."

Kral, şövalyeyi tanımış olsaydı, onun bu kadar sakin bir tavırla teklif ettiği şeyi kendisi de mantıklı bulacaktı. Ama onu tanımıyordu. Üstelik Pardaillan'ın bakışlarında okuduğu merhamet de daha başlangıçtan itibaren kendisinde kötü bir etki uyandırmıştı. Şövalyenin durumunu pek küstahça bulmuş olduğu ve yaptığı bu teklifi de

pek garipsediği için, saygısız bir asilzadenin kendisiyle alay etmeye kalkıştığını sanmıştı. Bu yüzden şövalyeye büsbütün hiddetlendi. Azametli bir tavırla dikildi ve salonu çınlatan bir sesle:

"Hey! Vitry!" diye bağırdı.

Bu bağırış, kurbağa dolu bir dereye düşen bir taş etkisi yaptı. Hemen Vitry, Ornano, Bellegarde, Lesdiguières, Thémines, Crépi, Brulart de Silleri ve daha birçoğu salonun dört bir köşesinden kralın yanına seğirtti.

Kraliçe, Fausta, Ancre markisinin karısı ve diğer tüm kadınlar olduğu yerde durmuşlardı. Hepsinin bir anda sesi kesilmiş, kafalarını aynı yöne çevirmişlerdi. Léonora koca gözleriyle kocası Concini'yi ve Pardaillan'ı yakın takibe almış, dikkatle izliyordu. Fausta ise memnun bir halden çok, endişeli görünüyordu. Çünkü Pardaillan'ı çok iyi tanıyordu ve onun aptalca bir şekilde, apaçık ortada duracağına ihtimal dahi vermiyordu.

Peki ya Pardaillan böyle bir karşılama bekliyor muydu? Belki de tam olarak böyle bir etki yaratacağını düşünüyordu. Küçük kralın takındığı tavır Pardaillan'ı kızdırmamıştı.

Fakat kral oldukça küçümseyici bir tavırla Pardaillan'a sormuştu:

"Pardon ama siz kim oluyorsunuz? Aklınızı mı kaçırdınız yoksa aklınızı yitirecek kadar içtiniz mi? Durun, durun! İlk önce söyleyin bakalım, siz kimsiniz?"

Pardaillan ilk iki soruya cevap vermeye lüzum görmeyerek üçüncüye, kralı şaşırtan gayet sakin bir tavırla, kelimelerin her hecesine ayrı ayrı basarak ve berrak bakışlarını da kralın yüzünden hiç ayırmaksızın cevap verdi:

"Ben Şövalye Pardaillan'ım!"

Şövalyenin, isminin kral üstünde bir etki uyandıracağından emin olması gerekiyordu. Çünkü bu ismi duyar duymaz kralın tavırları hemen değişivermişti. İki elini çocukça bir sevinçle çırparak heyecanla bağırdı.

"Şövalye Pardaillan!"

Şimdi gözlerini şövalyeye öyle saf bir hayranlıkla dikmişti ki alçakgönüllü şövalye bu ani duygu değişikliğine şaşırıp kalmıştı. Kral, muhafız komutanına seslendiğini de unutmuştu. Bu seslenişiyle bü-

tün salonu allak bullak ettiğinin ve kendisine yaranmaya çalışan bir sürü gönüllü savunucusunun koşup yanına geldiğinin farkında bile değildi. Pardaillan'dan başka kimseyi görmüyor gibiydi.

Kral, Concini'yi unutmuş gibi görünse de Concini, kralı bir an olsun aklından çıkarmamıştı. Kralın aklına Pardaillan dışında kimse gelmiyordu. Kral Concini'ye sırtını döndü...

Concini, kralda meydana gelen değişikliğin farkında değildi. Concini, şu şeytan Pardaillan'ı nihayet ele geçirdiğini düşündü. Peşinde dört adamı bulunduğu halde geldi. Kralın önünde aşırı bir saygıyla eğilerek, sevincini belli eden bir sesle:

"Majeste," dedi. "Şu serseri herifi tevkif etme ödevini, bendelerinizin en sadığı olan benden başkasına vermeyeceğinizi umarım," dedikten sonra doğruldu ve meydan okurcasına etrafına baktı: "Bu şanlı görev tamamıyla bana ait olmalı. Kimsenin bu görevi benden almaya cüret edeceğini düşünmüyorum."

Bu küstah hareketten sonra kimseden çıt çıkmadı. Çevresinde olan kimse bu görevi ondan almaya yeltenmedi bile. Çünkü hepsi kralın destekçileriydi. Ancre mareşali tüm bu destekçileri düşman olarak hafızasına kazıdı.

Concini kendi kendine daha da kibirlendi. Oldukça küstahça bir hareketle yerinden doğruldu. Pardaillan ise sanki burada yokmuş gibiydi, etrafa bakıyordu. Halbuki bu tantananın nedeni oydu. Concini, bu olayda kayıtsız kalan Pardaillan'ı ezmeye çalıştı fakat bu çok da mümkün olmayacaktı.

Kral tatlı bir rüyadan uyandırılmışçasına irkildi. Concini'ye buz gibi soğuk bir bakışla bakarak:

"Tevkif etmekten kim bahsediyor?" dedi.

Concini iki büklüm olarak kekeledi:

"Majesteleri muhafız komutanını çağırmadılar mı?"

"Bildiğime göre muhafızlarımın komutanı siz değilsiniz."

Gittikçe dizleri tutmaz olan Concini mırıldandı:

"Ben sanmıştım ki..."

Kral yine kuru ve soğuk tavrıyla:

"Yanlış sanmışsınız," diyerek Concini'nin sözünü kesti.

"Hem sonra benim kulağıma serseri herif gibi bir laf da çalındı."

Kral, Concini'yi tepeden tırnağa süzdükten sonra acı ve alaycı bir gülümseyişle sözüne devam etti:

"Mesela size serseri denilebilir mi, mösyö? Siz büyük bir asilzadesiniz. Markisiniz. Gerçi size markilik unvanını getiren toprakları üç sene önce şıkır şıkır para sayıp aldınız. Fakat ne önemi var? Bugüne bugün pekâlâ kırk göbekten markiymiş gibi gezip dolaşıyorsunuz ya... Hem sonra mesela, birkaç ay önce size mareşallik payesi verdiler. Bu şerefli unvan da her şeyi örtbas etmez mi? Kim diyebilir ki bir Fransız mareşali aşağılık bir serseridir diye? Alçakça, karanlık dalaverelere çevirerek devletin yüksek mevkilerine çıkmıştır diye? Onun için, siz katiyen bir maceracı olamazsınız, Marki d'Ancre! Ama öyle acayip kelimeleriniz var ki ağzınıza hiç yakışmıyor, azizim..."

Acı bir alayla söylenmiş olan bu sözlerin her biri, salonun sessizliği içinde, Concini'nin suratına birer tokat gibi inivermişti. Adamın yüzü, ölü yüzü gibi sararmıştı. Çılgınlık derecesine varan hiddet nöbetlerinde her vakit başına geldiği gibi dudakları köpüklenmişti. Mahvolduğunu hissediyordu. Arkadaşları büyük bir şaşkınlıkla birbirlerine bakıyorlardı. Kraliçe de huzursuz görünüyordu. Bu sözlerden dolayı Léonora, Concini'den çok daha büyük bir utanç içindeydi. Oldukça öfkeli bir şekilde küçük krala ve Pardaillan'a bakıyordu. İtalyanca bir şekilde hanımının kulağına aceleyle fısıldadı:

"Madam, madam... Bu tüm kraliyet önünde sizin tarafınızdan hakarete uğraması için... Sizin için. İçeri girmeyecek misiniz? Concini'yi savunmayacak mısınız? Hadi, hadi bunu yapın artık. Kral dahil herkese otoriterinizi gösterin."

Tabii ki sevgilisinin kurtarmak istiyordu. Ancak bunu tek başına yapamazdı. Léonora'nın tavsiyesi hakkında Fausta'nın ne düşündüğünü çok merak ediyordu. Bu tavsiyeyi onaylayıp onaylamadığı hakkında Fausta ile göz göze geldi. Fausta Concini'nin bu hareketine bir şey dememişti. Zaten her durumda ezeli düşmanına saldırması işine gelirdi. Aslında bu fikri de Léonora'ya kendisi söylemişti.

Kraliçe Marie de Médicis'nin dinlediği kişi Fausta'ydı.

Léonora buna boyun eğmek zorunda kaldı. Oldukça öfkelenmişti. Fausta'ya öyle bir bakış atmıştı ki bu bakışta bunun acısını çıkaracağını söylemişti adeta.

Concini'nin düşmanları, kraliçenin bu olaya müdahale edeceğini anlamışlardı. Eğer kraliçe müdahale ederse kralın da ona boyun eğmek zorunda kalacağının pekâlâ farkındaydılar.

Kralın yakınları işlerin nereye gideceğini anlayınca hemen onun arkasına geçtiler.

"Hadi, cesur efendim!" diye bağırdı Luynes. O kadar yüksek sesle bağırmıştı ki yakınlarda olanların kulakları acımıştı.

"Efendim..." diye kralın sol kulağına doğru fısıldadı Montpouillan. "Efendim izin verin şu İtalyan'ın karnını deşeyim."

"Madem ki siz Vitry'yi çağırdınız!" diye bağırdı Ornano. "O bilmiş uşağınız gelsin de Concini'nin cezasını versin."

Sadece Vitry bir şey demedi. Metanetini korudu. Ama sinirden de kıpkırmızı olmuştu. Düşmanına saldırmak için pusuda bekler gibiydi.

Pardaillan oldukça açık bir şekilde kayıtsız kalmaya devam etti. Ama sırf orada olduğu için çıkan bu tantanayı ilgiyle izliyordu. Zaman zaman da Fausta'yla göz göze gelip ona gülümsüyordu. Fausta da bu gülümsemeye bazen başını sallayarak cevap veriyordu.

Concini oldukça korkuyordu. Gerçi mevkisini kaybetmeyeceğinden emindi. Nasıl olsa kraliçe oradaydı ve Concini'yi yalnız bırakmazdı. Fakat Concini bundan değil, ölümden korkuyordu. Hayatının şu anda pamuk ipliğine bağlandığını anlamıştı.

Hele kötü bir kelime söylesin veya yanlış bir harekette bulunsun, fırsat bekleyen bütün düşmanları birden üstüne çullanıverecek ve hem kendisini hem de dört adamını hançerleriyle delik deşik edivereceklerdi. Boyun eğmekten başka çaresi yoktu. Hemen yaltaklanmaya başladı:

"Sadık bir köleniz için, sadece hizmet gayreti göstermiş olması yüzünden bu kadar ağır bir şekilde paylanmak ne acı!"

Anlaşılan, ateşli maiyetinin tavsiyesinin tersine, kral Concini'nin işini bu sefer bitirmek niyetinde değildi. Pek genç olmasına rağmen hislerine gem vurmasını biliyordu. Henüz Concini'nin hesabını görmenin zamanı gelmediğini düşünüyordu. Bu bakımdan Concini'nin boyun büküşü gururunu tatmin etti. Bu yarım başarıyla yetinmek gibi akıllıca bir karar verdi. Çevresindekileri

sert bir bakışla susturduktan sonra edasını tatlılaştırarak şöyle dedi:

"Belki ben de biraz ağır sözler söyledim, ama ne yapayım, yaşım gereği biraz ateşliyim. Sonra siz de benim kadar bilirsiniz ki mareşal, bazen yersiz bir gayret, suç teşkil eden bir ihmal kadar insanı sinirlendirir. Fakat affetmek kralların şanındandır. Ben de sizin geçmişteki hizmetlerinizden ve bu işteki iyi niyetinizden başka bir şey hatırlamak istemiyorum. Bu konuyu kapayalım, mareşal."

Concini rahat bir nefes aldı. Sert, çok sert bir sille yemişti. Fakat yakasını, umduğundan da daha ucuz kurtarıyordu. Kralın kendisine bahşettiği bu yarım lütuf onu şimdilik fazlasıyla memnun bırakmıştı. Gülümsedi ve tekrar doğrularak, uğradığı hayal kırıklığına rağmen düşmanlarını küçümseyen bakışlarla süzmeye koyuldu. Sonra yavaş yavaş gerileyip kraldan uzaklaştı.

Bu arada kral da şövalyenin yanına yürümüştü. Pardaillan yeni övgülere muhatap olacağını kestirerek sıkıntı duydu. Kral, şövalyenin elinden tuttu. Ciddi bir tavırla ve heyecanlandığı zamanlarda yaptığı gibi hiç kekelemeden, ortalığa hâkim olan saygılı sessizlik içinde şu inanılmaz sözleri söyledi:

"Madamlar, mösyöler! Fransa kralı sizlere Şövalye Pardaillan'ı takdim edebildiğine sevinir. Onu size takdim etmek hayatımın en şerefli işlerinden biri. Şövalye Pardaillan, hâlâ hafızalarımızda yaşayan Şövalye Bayard'dan beri benzeri görülmemiş, korkusuz, lekesiz bir efsane, bir kahramandır. Eğer kendisi istemiş olsaydı, otuz yıldan beri dük, mareşal, başvekil olacak; hudutsuz bir zenginliğe sahip bulunacak, ihtişam ve refah içinde yüzecekti. Fakat Pardaillan, kendisine yapılan bütün teklifleri reddetmiş, isteğiyle bir kenara çekilmiş, fakir ve alçakgönüllü kalıp şövalye unvanıyla yetinmiştir."

Küçük kral, bir eliyle şövalyenin elini tuttuğu için öteki elini kaldırdı. Sonra herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle ve fakat okşayıcı, yumuşak bir eda ile:

"Susun şövalye," dedi. "Siz istemeseniz de hiç değilse ömrünüzde bir defa olsun hakkınız, layık olduğunuz gibi size teslim edilmeli."

Ve yumuşak bir sesle, gözleri dalgın, sanki içinden bir hayali takip ediyormuş gibi devam etti:

"Bu konuşmayı yapmaktaki amacım, yalnız sizi meziyetlerinizden ötürü alkışlamak değildir. Hayır! Amacım aynı zamanda özel

elçisi bulunduğunuz namlı ölünün meziyetlerini anmak ve belirtmektir de..."

Bir an durarak, muammalı sözlerinin uyandırdığı merak havasının yatışmasını bekledi. Sonra başını dikti, gurur dolu bir sesle:

"Eğer size bu ölünün, çok şanlı ve saygıdeğer babam Kral Henri olduğunu söylersem, onun elçisini bu topluluğa takdim etmenin benim için pek yüksek bir şeref olmadığını kim iddia edebilir?"

Kral bir el hareketiyle sessizliği sağladıktan sonra Vitry'ye döndü ve kesin dille:

"Vitry," dedi. "Şövalye layık olduğu şekilde selamlansın!"

Vitry, tam bir asker gibi keskin ve sert hareketlerle topuklarının üstünde dönerek kılıcını çektikten sonra askerlerine gür bir sesle şu komutu verdi.

"Selam dur!"

Sonra tekrar topukları üstünde döndü. Yüzünü Pardaillan'a çevirdi ve kılıcını kaldırarak selam vaziyetinde durdu. Askerleri de o zaman âdet olduğu üzere mızraklarını baş aşağı tutup taş kesiliverdiler ve böylece Pardaillan, şahane bir surette selamlanmış oldu. Aynı anda kral da başından şapkasını çıkararak şövalyenin önünde saygıyla eğilerek dedi ki:

"Fransa kralı, Şövalye Pardaillan'ı saygıyla selamlar. Şövalye bu şerefe iki bakımdan hak kazanmıştır: Birincisi, eşsiz kişiliği yüzünden bu şerefe layıktır. İkincisi, kendisi babam Kral Henri'yi temsil etmektedir. Haydi madamlar, reverans yapın. Siz de eğilin mareşal, hepiniz eğilin ve kralınızın ilk olarak selamladığı zatı selamlayın."

Ve herkes şövalyeyi, kralın emrettiği tarzda selamlarken, Pardaillan bu selamlara kendine mahsus ve saray mensuplarınınkine hiç benzemeyen erkekçe bir selamla karşılık verdi. Herkes eğilmişti. Kraliçe, Fausta ve kralın örnek olduğu bu işten kaçınamayacağını kestiren Concini de eğilmişlerdi.

Bu iş bittikten sonra kral, şapkasını tekrar başına geçirerek samimi bir tavırla Pardaillan'ın koluna girdi...

SEKİZİNCİ BÖLÜM
VALVERT'İN ROSPIGNAC'A VERDİĞİ SÖZÜ TUTTUĞU AN

Tam bu sırada ve kralın esrara bürünmüş bu hareketlerini merakla izleyen kalabalığın mırıltıları arasında genç ve gür bir sesin keyifle nara attığı duyuldu.

"Yaşasın Şövalye Pardaillan! Yaşasın Kral XIII. Louis!"

Pardaillan yürekten gelen bir kahkaha attı ve işin bütün saraylıları asıl memnun eden tarafı, gayet az güldüğü bilinen kralın da keyifli keyifli tebessüm ettiğini görmek oldu. Bu nara, ortadaki gerginliği dağıtıvermişti.

Pardaillan salondaki gerginliği bir anda dağıtıveren adamı görmek üzere sesin geldiği yana döndü. Bu sesin Odet de Valvert'e ait olduğunu hemen anlamıştı. Ona doğru eliyle bir selam yollayarak gülümsedi. Bir kapının yanında duruyordu. Kral da onu şapkasını genç bir çılgınlıkla havada sallarken gördü. İyi bir hafızası olduğu için onu hemen tanıdı. Ve onu selamlayarak zarif bir gülümseme verdi. Böylece Valvert şapkasını havada daha da sert sallayarak tutkulu bir çığlık attı:

"Kralım çok yaşa! Yaşasın kral!"

Valvert'in bağırışı salondakileri de coşturmuştu. Herkes, her bir ağızdan: "Yaşasın kral! Yaşasın kral!" diye haykırmaya başladı.

Herkes bağırmaya başlasa da Concini ve maiyeti susuyordu. Fazla dikkat çekmemek için adamlarına gizlice bakışlarını dikerek bağırdı: "Kralım çok yaşa!"

Daha sonra, "Kralım çok yaşa!" diye Roquetaille, Louvignac, Eynaus, Longval ve diğerleri de kükredi.

Küçük kral bu şekilde alkışlandığını hiç görmemişti. Bir an öyle, hatırasını hiç unutamayacağı tatlı bir sarhoşluk içinde kalakaldı. Ba-

kışları parlıyordu. Kral unvanını taşıdığından beri bu kadar mesut olmadığını belli ediyordu. Kendisini alkışlayan kalabalığa yüksek sesle teşekkür ettikten sonra döndü, karanlık ve hüzünlü ömrünün en mutlu anlarından birini yaşamasına imkân vermiş olan adama şükranını göstermek istiyordu. Ona ayrıca teşekkür etmesi gerektiğini düşünüyor ve gözleriyle Odet de Valvert'i arıyordu. Odet hâlâ oradaydı, ama artık şapka sallamıyor, kollarını kavuşturmuş ve kimisinin neşesi gerçek olmakla beraber, çoğununki sahte olan saraylıları memnunluktan ziyade hakaretle seyrediyordu. Dudaklarında öyle alaycı ve aşağılayıcı bir tebessüm vardı ki ustası Pardaillan'ın mecbur gülümseyişini pek andırıyordu. Etkileyici yüzü açık bir kitap gibi okunabiliyordu. Ve bu izlenimlerin, gözlemlediği ve ilk kez ayak bastığı bu saray için pek de olumlu görünmediğini söylemeliyiz. Ancak ne kadar dalgın olursa olsun, kralın ve Pardaillan'ın tekrar ona döndüğünü çok net gördü. Ve kralın birkaç dakika içinde ikinci kez kendisine hitap etmeye tenezzül ettiği dostane jestini derin ve saygılı bir selamla selamladı. Kral, şövalyeye dönerek, "Bana öyle geliyor ki, Valvert kontu sarayımızdan pek hoşlanmadı," dedi.

Sonra saf ve kırgın bir eda ile ilave etti: "Ne göreceğini umuyordu, bilmem ki... Bizimkinden daha parlak bir saray görmek pek mümkün değildir sanırım."

"Kontu hayal kırıklığına uğratan saray değil, saray halkı olsa gerek, majeste. Kont sadece parlak dış görünüşlere körü körüne hayran kalmayan, aynı zamanda bu parlak dış görünüşlerin altında ne yattığını görmeye çalışan insanlardan biridir. Onu üzen şey, insanların yüzlerindeki sahte tebessüm maskesi. Gerçekten de majeste, eğer şimdi şuraya bir sihirbaz gelip de sihirli değneğiyle yüzlerdeki maskeleri düşürüvermiş olsaydı, altından kim bilir ne çirkin şeyler çıkardı..."

Kral birden, "Ya," dedi, "bakın ben bu meseleye hiç de bu yönden bakmamıştım. Eğer dediğiniz gibiyse, kontu yerden göğe kadar haklı bulurum. Ama galiba siz, kendisini pek iyi tanıyorsunuz, değil mi?"

"Onu ben yetiştirdim. Adam etmek için uğraştım. Kendisini evladım gibi de severim."

"Şu halde artık onun gücüne ve ustalığına şaşmamak lazım.

Doğrusu öğrenciniz size şeref verecek soydan, şövalye..."

Ve ilgisiz bir tavır takınmaya çalışarak, "Kendisi benim hayatımı kurtarmıştı. Bunu hiç unutmam. Hafızam pek kuvvetli, şövalye," dedi ve Pardaillan'ın kolunu bırakarak Concini'ye seslendi: "Yine barışıp dost olduk, mareşal..."

Concini memnunlukla eğildi. Hemen teşekkür etmeye hazırlanıyordu ki kral kendisine fırsat bırakmadan ilave etti: "Eğer hep böyle dost kalmamızı istiyorsanız Mösyö Pardaillan'ın da dostlarımdan olduğunu unutmamanızı rica ederim. Hem de en iyi dostlarımdan biri. Bu sözüm sadece size değil, şövalyenin dostum olduğunu unutacak olanların hepsine."

Bunu çok basit bir şekilde söylemişti, sesini yükseltmeden, sanki tesadüf eseriymiş gibi. Hepsinin örtülü tehdidi anladıkları da belliydi. Başlarını eğerek, çaresiz öfkelerini seğiren gülümsemelerin altına gizlemek zorunda kaldılar.

Kral bundan sonra Pardaillan'a dönerek, "Lütfen benimle beraber daireme gelin, şövalye," dedi. "Orada daha rahat ederiz. Burada bizi pek çok kulak dinliyor ve pek çok göz kolluyor."

Pardaillan aceleyle atılarak, "Bendeniz de tersini rica edeceğim, majeste," dedi. "Kralla bana lütfetmek istedikleri özel konuşmanın, burada olmasını özellikle rica edeceğim."

Kral, şövalyeyi daha fazla ısrar etmek zorunda bırakmamak için, "Sizin hiçbir dileğinizi reddedemem," cevabını verdi.

Buna istemeyerek razı geldiyse de şaşırdı. Bu reddin ancak ciddi nedenlerle olabileceğini anlamıştı ve sordu: "Nedenini öğrenebilir miyim?"

Pardaillan, çok kısa bir an için, konuşmaya çekiniyormuş gibi bakışlarıyla onu süzdü. Ve aniden karar verdi: "Efendim, buraya savaşmak için geldim. Düşmandan çekiniyormuş gibi görünmek istemiyorum." Ve krala bakmaya devam etti.

Kralın gözlerinin irileştiğini ve alev alev olduğunu gördü. Kısa bir andı. Sanki az önce duyduğu kelimelerin ciddiyetini anlamamış gibi çok doğal bir tonda cevapladı: "Öyleyse burada kalıp düşmanla yüzleşelim!" Ve çok sakin, kendine hâkim, etrafındaki herkesi uzaklaştıran bir hareket yaptı.

Pardaillan sırıtarak, "Vay be, cesur kral!" diye düşündü.

Meraklı bekleyişlerinden sonra hayal kırıklığına uğrayan saraylılar uzaklaşmışlardı. Endişesini, gülümsemeyle ve kendinden emin bir havayla saklayan Concini, kraliçenin yanına geri dönmüştü.

Merkezde kral ve Pardaillan'ın izole kaldığı büyük bir çember vardı. Tüm özel konuşmalar yeniden başlamıştı. Kimse onları umursamıyor gibiydi. Gerçekte ise tüm kulaklar o tarafı dinliyordu, tüm gözler gizlice onların üzerindeydi. Ve ikisi de bunu biliyordu.

Kralla yalnız kaldığını görünce ilk söze başlayan Pardaillan oldu. Derin bir saygıyla eğilerek, "Majeste," dedi. "Size olan şükran borcumu nasıl ödeyeceğimi bilemiyorum. Bana göstermiş olduğunuz bu unutulmaz yakınlıktan dolayı size minnettarım."

"Yoksa iyi karşılanacağınızı ummuyor muydunuz?"

"Dürüst olmak gerekirse, umuyordum majeste, çünkü babanız Kral Henri her zaman ve her yerde huzurunuza çıkabileceğimi temin etmişti. Pek iyi bilirim ki Kral Henri boş sözler vermezdi. Bu bakımdan iyi karşılanacağımdan emindim. Fakat bu kadarını da hiç beklemiyordum. Gerçekten, bu benim gibi zavallı bir beyefendi için büyük bir onur."

Kral, beyaz ve zarif elini, şövalyenin koluna dayadıktan sonra birdenbire ciddi bir tavır takınarak şöyle dedi: "Babam, o sefil Ravaillac'ın hançerini yiyip de ölüm derecesinde yaralanmazdan bir gün önce bana şunları söylemişti: 'Oğlum, eğer tam bir erkek yaşına ulaşmadan önce benim yerime tahta çıkmak gibi bir bedbahtlığa uğrarsan, yani kendini koruyabilecek duruma gelmeden önce kral olursan, kendisinden sana sık sık bahsetmiş olduğum, maceraların kahramanı Şövalye Pardaillan'ı hatırla... Onu hiç aklından çıkarma ve o bir gün senin karşına çıkarsa, nerede ve hangi şartlar altında olursa olsun, onu beni karşıladığın gibi karşıla ve sözlerini de, benim sözlerimi dinlediğin gibi dinle. Çünkü o seninle, benim adıma konuşacaktır.' İşte babam bana bu öğüdü vermişti. Zavallı, bu sözleri söylediğinin ertesi günü de alçakça bir cinayete kurban giderek öldü."

Genç kral, kötü hatıraların verdiği sıkıntıyla bir an duraladı. Başı eğik, gözleri dalgın kalakaldı. Pek kısa bir süre adeta kendini unuttu. Sonra tekrar toparlanarak başını doğrultup sözüne devam etti:

"Ertesi gün ben kral olmuştum. Henüz on yaşındaydım. Babamın en korktuğu şey başıma gelmişti. Bir gün önce, pek merakıma dokunmuş olan sözlerini hatırladım. Ve bu sözler kafama öyle yerleşmişti ki onları bir daha unutmadım. O kadar ki onları size kelimesi kelimesine tekrarlayabilirim. Bunu size neden söylüyorum, biliyor musunuz, şövalye? Karşılanış şeklinize hayret ediyorsunuz da ondan söylüyorum. Ben sizi böyle karşılamakla babamın kutsal birer emir telakki ettiğim son arzusunu yerine getirdim. Ne var ki şimdiye kadar yalnız babamın arzusunu yerine getirmiş olduğum için kendimi size karşı olan borcumu ödemiş saymıyorum. Size olan şükran borcumu ödeyebilmenin çarelerini aramam ve bulmam lazım."

Bunları söylerken kullandığı keskin dil, ona diktiği saf hayran bakışlar ne kadar içten olduğunu yüksek sesle dile getiriyordu. Pardaillan bunu çok iyi kavradı. Ve gülümsedi: "Efendim, borçlu olduğunuzu düşündüğünüz minnettarlığı bana fazlaca gösterdiğinizi söyleyebilirim."

"Size borçlu olduğum," diye çabucak düzeltti kral.

"Madem bana borçlusunuz ve bunu önemsiyorsunuz..." diye soğukkanlılıkla devam etti Pardaillan, omuzlarını hafifçe silkerek. "Ancak siz ne derseniz deyin, hırs beni etkisi altına aldı. Bu üstesinden gelemeyeceğim bir şey. Efendim, sizi arama zahmetinden kurtarmak isterim, eğer izin verirseniz, yapmamı istediğiniz şeyi söyleyin. Bu beni gururlandıracaktır."

"Konuşun şövalye," dedi XIII. Louis aceleyle.

Pardaillan ciddi bir tavırla eğilerek, "Şanlı babanızın beni onurlandırdığı o asil dostluğunu bana bağışlayın." Ve alaycı gülümsemesiyle doğruldu: "Size hırsımız sınır tanımadığını söylemiştim."

Kral da alaycı bir gülümsemeyle cevap verdi: "Benden artık size veremeyeceğim bir şeyi istiyorsunuz."

"Ah! Hiç şansım olmadı!" diye homurdandı Pardaillan. O da muzip bir gülümsemeyle sırıtıyordu. Narin bir zarafet hareketiyle kral, şövalyenin elinin tuttu, şefkatle sıktı ve bitirdi: "Çok uzun zaman oldu, yıllar önce daha sizi tanımadan bugün benden istediğiniz bu dostluğu size verdim. Size anlatmayı ve kanıtlamayı uzun süredir bekliyordum. Sanırım size yeterince anlattım böylece sizin hakkında söylediğim şeylerden daha fazlasını bildiğimi biliyorsunuz."

"Ha! Ve ne biliyorsunuz, bakalım?"

Babamın ölümünden bu yana beni uzaktan izlediğinizi biliyorum. Biliyorum ki bugüne kadar sizden daha güvenilir, daha sadık bir arkadaşım olmadı. Hâlâ hayatta olmamın sebebi sizin yorulmak bilmeyen uyanıklığınız olmadığını kim bilebilir?" Bu sözleri sade bir şekilde söyleyen XIII. Louis, gözlerini Pardaillan'a dikti.

Rahatça omuz silken şövalye, her zamanki açık sözlülüğüyle: "Uzaktan uzağa sizi kolladığım doğru," dedi. "Fakat hayatınız, hiç değilse benim bildiğime göre, tehlikede değildi ve bu yüzden hiçbir müdahalede bulunma lüzumunu hissetmedim. Size karşı olan sadakatime gelince, utanarak itiraf ederim ki bunun sebebi babanıza vermiş olduğum sözdü. Bu bakımdan da bana hiçbir şey borçlu değilsiniz." Louis gibi bir çocuk bile olsa, bir krala böyle bir itirafta bulunmaya cüret edebilmek için ancak Pardaillan olmak gerekiyordu.

Kral düşüncelere daldı ve babasının bazı sözlerini hatırladı. Sonra birdenbire şövalyeye karşı yine eski tatlı tavrını takındı: "Öyle ya," dedi, "Beni tanımıyorsunuz ki... İleride, beni iyice tanıdıktan sonra, umarım ki babasına karşı göstermiş olduğunuz değerli dostluğun bir parçasını oğlundan da esirgemezsiniz."

"O kadar bekleyecek değilim, majeste. Daha şimdiden sizin dostunuz sayılırım. Bugüne kadar babanıza beslediğim saygıdan ötürü yapmış olduğum şeyleri, şu andan itibaren size karşı beslemeye başladığım dostluktan ötürü yapacağım, majeste... Size dostça davranmak, boynumun borcudur. Zira benim gibi fakir bir asilzadeye büyük bir yakınlık gösterdiniz."

Ciddileşmişti ama herhangi bir endişe belirtisi yoktu. Sesi titremiyordu, bakışları netliğinden hiçbir şey kaybetmemişti: "Bana hiçbir şey borçlu değilsiniz, şövalye," dedi. Sonra birden ciddileşerek sözlerine ekledi: "Hayatımın hiçbir vakit tehlikede olmadığını söylediniz. Mademki bu söz sizin ağzınızdan çıkıyor, kesinlikle doğrudur. Şimdi artık geçmişi bırakalım da günümüze bakalım. Demek beni bir tehlike bekliyor, öyle mi?"

Onu izlemeye devam eden Pardaillan, kendi kendine memnuniyetle şöyle dedi: "Haydi! Kral kesinlikle cesur bir adam!" Ve yüksek sesle, veciz bir şekilde: "Evet, doğru..." dedi.

Kral hiç istifini bozmadı. Pardaillan'ın içinden takdir ettiği sa-

kinlikle kaldı. Başka bir cevap beklemediği halinden belli oluyordu. Şaşmış değildi. Nasıl kafasında, babasının elçisi olan adamı ne biçim karşılayacağını tasarlamışsa, bu adamın gelmesinin, büyük bir tehlikenin habercisi olduğunu da öyle hesaba katmıştı. Söze başlayan yine kral oldu:

"Babamın, bana söylemiş olduğuna göre; şimdiye kadar kendinizi isteyerek arka planda tutmuş ve göstermemiş olduğunuz halde, böyle birdenbire meydana çıkışınız, kendi vasıtalarınızın beni bu tehlikeden kurtarmaya yetmeyeceğini sezdiğiniz anlamına geliyor. Öyleyse ben de gücümün yettiği kadar kendimi koruyup size yardım etmek zorunda bulunuyorum demektir. Tanrı şahidim olsun ki bunu pek mükemmel yapacağım, şövalye..."

"Mademki öyle, işi daha başından kazandık demektir, majeste!"

Kral ise hiçbir şeyin sarsamayacağı bir inançla:

"Zaten bundan eminim!" dedi. "Daha on beş yaşında değilim. Hayat güzel olmalı, yaşamak istiyorum mösyö. Düşmanlarım ne kadar kalabalık ve tehlikeli olurlarsa olsunlar, siz bana yol gösterdikçe ve beni korudukça, onları yeneceğimden hiç şüphe etmiyorum. Şimdi söyleyin, şövalye, sizi dinliyorum."

Ve Pardaillan anlatmaya koyuldu. Pardaillan'ın, Fausta'yı ele vermeyi aklından bile geçirmediğini söylemeyi gereksiz buluruz. Okurlarımız, kahramanımızın herhangi bir kimseyi gammazlayacak kadar küçülecek bir adam olmadığını bilirler. Onun istediği şey, her şeyden önce kralı tetikte bulunmaya yöneltmekti. Yani kralın kendi emniyeti için lüzumlu bazı tedbirler almasını sağlamak istiyordu. Bu bakımdan bir iki kısa cümle ile gerçeğin bir kısmını anlattı. Fakat bunu anlatırken ne kralı sıkacak ayrıntılara girişti ne de kimsenin adını verdi. Kral, biraz daha ileri gidip Pardaillan'ın ağzından kendisine söylemek istemediği isimleri öğrenmeyi denedi ama aldığı cevaplardan anladı ki karşısındakinin söylemek istemediği şeyleri ona söyletmek mümkün değildir.

Kralın, Pardaillan'a itaate söz verdiği için hemen aldığı tedbirlere gelince, bunları da sırası gelince öğreneceğiz.

DOKUZUNCU BÖLÜM
VALVERT'İN ROSPIGNAC'A VERDİĞİ SÖZÜ TUTTUĞU AN (DEVAMI)

Bütün dikkatini çocuk kralla yaşlı arkadaşına vermiş olan saray halkının gözleri önünde yapılan bu konuşma kısa sürdü. Pardaillan, on dakika içinde bütün söyleyeceklerini söylemişti. Artık kralın kendisine izin vermesini bekliyordu. Fakat kral, ona izin vermek şöyle dursun, yakınlarına da uzak durmalarını işaret ettikten sonra şövalye ile tatlı tatlı sohbete devam etti...

Sonra bir ara birdenbire seslendi: "Hey! Ne oluyor orada!"

Az önce Odet de Valvert'in beklediğini söylediğimiz kapıyı gösteriyordu. Orada birdenbire bir gürültü kopmuştu.

Okuyucularımız Rospignac'ın kendisine Concini tarafından fısıldanan bir emri yerine getirmek üzere çekilip gittiğini hatırlayacaklardır. Bu olayın tam olarak Pardaillan'ın kendisini krala tanıtmadan önce olduğunu da biliyorlardır. Kral şövalyenin kendine sunduğu o özel iyiliği düşünüp duruyordu. Bu fikir aklından bir an olsun bile çıkmıyordu. Concini'yi gerçekten Pardaillan'a ezdirmeyi düşünüyordu. Bu sırada Pardaillan'ı yakın takibe alan Louvignac'ın peşinde, herhangi bir yardıma ihtiyacı olur diye, Roquetaille, Eynaus ve Longval bulunuyordu.

Pardaillan kralla olan konuşmasını kimse duymasın diye dikkatli bir şekilde hareket etse de onu takip eden adamlar vardı... Ama çok iyi tanıdığımız Pardaillan oldukça zeki bir insandı. Herhalde takip edildiğinin farkındaydı ki gözleri sürekli tetikteydi. Kral da Pardaillan'ın bu tetikte olan halini hemen fark etmişti.

Bir yandan dört yardımcısı tarafından çevrelenen Concini, Rospignac'ı aramak için yola çıktı. Tam neden yola çıktığı hakkında krala hesap verecekti ki merdivenlerin yanı başında Rospignac'ı bul-

du. Sorguya çekilmeyi bekleyen bu adam ise hemen söze başladı:

"İş halloldu efendim! Bu iki düşman sarayı terk edemeden yakalanacaklar!"

"Lanet olsun Rospignac! Hayır, olamaz böyle bir şey! Mesele artık onların yakalanmaları değil!" diye bağırdı Concini.

Şimdiye kadar da dizginlemeye çalıştığı öfkesi birden dışarı çıkarıverdi:

"Macera bağımlısı bu şövalyenin krala ne diyeceği ve ne yapacağı hakkında hiçbir fikrim yok. Sadece şu an onu yakalatmanın mantıklı bir tarafını göremiyorum. Hadi biz yakalattık diyelim. Baksana kralla nasıl da dostça konuşuyorlar. Biz yakalatsak bile çok bilmiş kral gidip onu salıverir. Boşuna uğraşmış oluruz."

"Hadi canım oradan!" dedi Rospignac oldukça öfkeli bir şekilde. "Ne yani? Gitmesine izin mi vereceksiniz?"

Ve pişman bir şekilde devam etti: "Halbuki onları burada ne de iyi tutuyoruz! Avucumuzun içindeydiler."

"Merak etme Rospignac. Kral aptal bir kelimesiyle onları salabilir diye bu fikrimden vazgeçiyorum. İçin rahat olsun. Onların peşini bırakmaya hiç de niyetim yok."

"İşte benim efendim!"

"Yapacağım şey şu!" dedi Concini. O sırada dört yardımcısının da yaklaşmalarını emretti.

"Kulağınızı açın, beni dikkatli bir şekilde dinleyin mösyöler!" dedi. "Burada, yani Louvre'da bir şey yapmaya lüzum yok. Kralın tavrını gördüğüm kadarıyla eğer burada bir şey yaparsak bu bize oldukça pahalı mal olur. Bu nedenle o serseri kılıklı şövalyeyle kendine benzeyen arkadaşını dışarı çıkarmalıyız. Buradan çıktıklarında onları takip edeceğiz. Zaten ya sağa ya da sola dönecekler. Ona göre de ya Saint-Honoré Sokağı'na ya da rıhtıma gidecekler. En yakında hana koşacaksın Rospignac. Stocco ve adamları dahil tüm dostlarımızı oraya toplayacaksın ve onları Saint-Honoré Sokağı'nı kaplayacak şekilde yerleştireceksin. Siz beyler, siz de bu sokağa yerleştirilen onlarca adamın amiri olacaksınız. Stocco ise yanında olan neredeyse yirmi adamıyla beraber rıhtımda saklanacak. Eğer bu serseriler Saint-Honoré Sokağı'na girerlerse Stocco bunları gizlice takip edecek.

Ama onlara asla saldırmayacak. Bu saldırı yalnızca Saint-Honoré Sokağı'na vardıklarında olabilir. Onları kıskıvrak çevrelediğimizden emin olmamız gerekir.

"Anlaşıldı, efendim!" dedi Rospignac. "Eğer rıhtıma doğru giderlerse onları takip edeceğim."

"Evet Rospignac. Her şeyi titiz bir şekilde planlamalısın. Tüm ihtimallerin üzerinde titiz bir şekilde durmalısın. Louvignac ve Roquetaille! Siz de girişte durup bu iki arkadaşın çıkışını izleyeceksiniz," dedi ve sert ve tehditkâr bir şekilde sözüne devam etti:

"Sakın onlarla tartışmaya girmeyin. Kavga etmeyin. Sakın ha!"

"Fakat efendim, ya onlar bizimle kavga ederlerse?"

"Eğer öyle bir şey olursa sıvışırsınız," dedi Concini emir vererek. "Ayrıca sizin çok önemli bir bahaneniz var. Kralın bulunduğu yerde siz asla dövüşmezsiniz!" Ve sözlerine devam etti:

"Onları oldukça yakın takibe alarak izlemenizi istiyorum beyler! Ön kapıdan çıkmama ihtimalleri de var. Eğer böyle bir şey olursa hangi kapıdan çıkacaklarını izleyeceksiniz. Rospignac, tüm gelişmelerden beni haberdar edeceksiniz. Ben de bu olayın her anını dakikası dakikasına bilmek istiyorum."

"Birkaç dakika içinde dönmüş olurum, efendim."

"Ah neredeyse, çok önemli bir şeyi söylemeyi unutuyordum. Onları canlı ele geçirmek önemli değil. Geberteceğiz. Öldüklerinden emin olana kadar başlarında bekleyeceğiz. Ancak o andan itibaren bırakabiliriz. Ne olursa olsun asla şefkatli yaklaşmayın. Onu acımasız bir şekilde gebertin. Haydi, cesur ve güçlü yavrularım. Bunun üstesinden de alnımızın akıyla gelelim!"

Bu sözden sonra Concini adamlarının yanından ayrıldı ve kraliçenin yanındaki yerini almak üzere oraya doğru yürüdü.

Bu öfkeli konuşmadan oldukça sıkılmış görünen Roquetaille ve Louvignac esnemekten çeneleri ayrılmış bir halde, Concini'nin emrettiği gibi, Pardaillan'ı ve dostunu takip etmek için girişi gözlemleyebilecekleri yere gittiler.

Rospignac ve onun ardından Longval ve Eynaus Concini'nin söylediği en yakın hana doğru koştular. Hemen Stocco'yla ve adamlarıyla konuşup insanları toplamaya başladılar. Stocco'nun adamla-

rının yanı sıra, her zaman hali hazırda güçlü adamlar Concini'nin etrafında bulunurdu. Çünkü karısı Léonora'nın çevirdiği entrikalar hiç bitmezdi. Acil bir adam ihtiyacına karşılık da bunları olabildiğince yakın tutarlardı. Bu adamlar karşılığını aldıkları sürece tüm aşağılık işleri yaparlardı. Şimdi ise bu adamlar Concini'nin az önceki verdiği emre yarayacaklardı. Rospignac bu adamların yirmi kadarını kendi yanına alarak rıhtımda hazır bir şekilde bekleyecekti.

Bu süre zarfında Rospignac, Léonora ve Concini'nin pis işlerini parayla yaptırdığı kırk kadar adamı toplayıp önce Saint-Honoré Sokağı'na yerleştirdi. İçinde çok büyük bir nefret yaşıyordu. Concini'nin bu planları yaparken çok büyük bir ihmalinin olduğunu fark etti. Bu ihmal o kadar büyüktü ki tüm bu suikast planlarını iptal edebilirdi.

Louvre Sarayı'nın girişinin hemen karşısında Petit Bourbon Sokağı'nın olduğunu hatırladı. Bu sokağın sonundan sağa dönüldüğünde Poulies Sokağı'na giriliyordu. Bu sokak ise rıhtıma kadar devam ediyordu. Fakat hepsi bu da değildi. Bu sokağın paralelinde, yine bu sokakla bağlantısı olan Fossés Saint-Germain Sokağı[3] ortaya çıkıyordu. Bu iki arkadaşı sarayın hemen karşısındaki Petit Bourbon Sokağı'na girme ihtimalleri de vardı ve eğer bu sözü edilen sokaklardan geçerlerse, saldırının planladığı yere oldukça uzak olacaklardı. Ve Saint-Denis Sokağı'na varacaklardı.

Rospignac bu ihtimale karşı birkaç adamı bahsettiğimiz tarafa yönlendirdi.

Öyle bir düzenek koymuşlardı ki sanki onlarca kişiyi alt edeceklerdi. Yakalayacakları iki adam vardı, o da Valvert ve Pardaillan'dı.

Rospignac efendisinden almış olduğu emre uyarak gerekli bütün hazırlıkları yaptıktan ve tedbirlerini aldıktan sonra neşe ile Louvre Sarayı'na döndü ve Concini'ye kendisine bilgi vermek üzere taht salonuna yöneldi ve bir tesadüf eseri salona tam Odet de Valvert'in kralla Pardaillan'ın konuşmalarının bitmesini sabırsızlıkla beklediği kapıdan girecek oldu.

3. Poulies ve Petit Bourbon Sokakları, daha sonra, Louvre Sokağı ve Louvre Meydanı olarak düzenlenerek sarayın bulunduğu yere ve çevresine göre düzenlendi. Fossés Saint Germain Sokağı'nın adı ise Penault Sokağı olarak değiştirildi. Şimdilerse ise bu sokak Louvre Meydanı'na çıkan bir sokaktır. (Yazarın Notu)

Valvert'in hiç keyfi yoktu. Çünkü yavuklusu Florence'ı görememişti.

Onu görmeyi, onunla konuşmayı hayal ediyordu. Bu hayal onu öyle umutlandırmıştı ki gerçeği görmekten bir hayli uzaklaşmıştı. Halbuki biraz mantıklı düşünebilseydi sevgilisini görebilme ihtimalinin ne kadar düşük olduğunu anlardı. Kraliçenin veya Concini'nin bu kızı nasıl dikkatli bir şekilde sakladıkları ortadaydı. Hatta kızı ortaya çıkarmamak için ellerinden gelen her şeyi yapacakları kesindi.

Valvert biraz olsun hayal dünyasından uzaklaşabilseydi tüm bu gerçeklerin farkına varabilirdi ve bu denli büyük bir hayal kırıklığı yaşamamış olurdu. Ama kendini o kadar kaptırmıştı ki gerçek hayatın sert bir şekilde attığı silleyi çok acı verici bir şekilde hissedecekti.

Bir de bunun üstüne eli boş bir şekilde dönerken Pardaillan'ı kralla konuşurken görmüştü. Bu kalabalık ve ışıltının arasında, yaşadığı hayal kırıklığını sadece Pardaillan'a anlatabilirdi. Ama bir türlü onunla da konuşamıyordu. Dertleşemediği için de yaşadığı üzüntü daha da katlanılamaz bir hal almıştı.

Bölümün başında bahsettiğimiz gürültüyü kopardıktan sonra Valvert, Pardaillan'ın kralla geçireceği sürenin çok da uzun olmayacağını düşünerek kendi kendini rahatlatmış, biraz sakinleşmişti. Kral da Valvert'in bu nezaketi karşısında teşekkür ederek nazikçe kafasını sallamıştı. Valvert kralın bu hareketi üzerine biraz daha rahatlamıştı. Ama bu rahatlığı çok sürmemişti. Pardaillan'la kralın konuşması uzadıkça Valvert de giderek huysuzlanıyordu. Can sıkıntısı ve üzüntüyle giderek içinden çıkamaz bir hale geliyordu.

İşte tam bu anda, sinirden barut kesilmiş Valvert'in yanında durduğu kapıdan salona Rospignac girmişti.

Sevinçten ağzı kulaklarında olan Rospignac, Valvert'i hiç fark etmeden onun yanından geçti. Halbuki Valvert onu hemen görüverdi. Bir anda, sevgilisini görememiş olmaktan doğan hayal kırıklığını, nerede bulunduğunu, çevresindekileri, kralı ve Pardaillan'ı unuttu. Kendi kendine:

"Hah!" dedi. "Bu hınzır oğlu hınzır, tam zamanında buraya düştü. Şimdi bütün öfkemi şundan çıkarıvereyim de olsun bitsin!"

Ve daha fazla düşünmeye lüzum görmeden yay gibi gerildi. Devasa iki sıçrayışta Rospignac'ın tam karşısına dikilerek onun yolunu

kesti ve herifi durdurduktan sonra, gür sesiyle haykırdı:

"Hey, Rospignac! Böyle tabanı yanmış it gibi ne koşuyorsun? Bakıyorum keyfin pek yerinde! Kim bilir yine ne aşağılık bir iş yapmaktan geliyorsun..."

Rospignac yerinden sıçradı ve:

"Delirdiniz mi?" diye fısıldadı. "Burada kavga edilmez. Nerede olduğunuzu unutuyorsunuz galiba?"

Valvert farkında olmadan bağırmıştı. Bu bağırışı duyan çevredeki insanlar da bu iki adama kulak kesilmişlerdi. Sinirden deliye dönen Rospignac kendini dizginlemek için yanaklarını ısırıyordu. Ama ona uzaktan bakan bir insan bile bu adamın sinirden morardığını görebilirdi.

Ama Valvert buna hiç dikkat etmemişti. Kralın karşısında kavga etmemeye çalışan Rospignac'ı kışkırtır bir halde bir omuz atarak:

"Benim hiçbir şeyi unuttuğum yok!" dedi. "Asıl sen, senin gibi serseriye burada yer olmadığını unutuyorsun! Onun için senin salona girmeni yasaklıyorum! Seni şimdi terbiyesiz bir uşak gibi kapı dışarı edeceğim!"

Bu sözleri o kadar yüksek bir sesle söylemişti ki onu duymayan kalmadı. Kral bile o tarafa döndüğü için, salondakilerin dikkati oraya çevrildi. Kral, hemen Rospignac'ın debelenmekte olduğunu gördü ve derhal bakışlarını Concini'den tarafa çevirdi. Pardaillan da gürültü çıkaranları tanımıştı. Hafifçe kaşlarını çattı. Valvert'in yaptığı çılgınca işin ne gibi bir sonuca varacağını kestirerek, kendi kendine:

"Bu deli, Tanrı'ya şükretsin ki şu anda kralın yanında bulunuyorum! Yoksa hesabını kapatmıştım. Küçük kral bile tek başına onu Floransalı iblisin elinden kurtaramazdı doğrusu!" dedi.

Kral tam bir kayıtsızlıkla sordu:

"Şurada kendini hırpalatıp duran adam, Mösyö Ancre'ın maiyetinden değil mi?"

Yanında bulunanlardan Luynes vahşi bir sevinçle cevap verdi:

"Mösyö Ancre'ın adamlarının amiri efendim! O yakışıklı adam ne hale geldi baksanıza!"

Kralın yanında bulunan diğer adamlar da söze atıldı:

"Ah! Mösyö Ancre'ın sağ kolu olan baron demek!"

"Sürekli sarılık olan adam!"

"Keşke sarılıktan geberip gitseydi."

"Değil mi? Nihayet ondan kurtulacaktık."

Bir başkası atıldı:

"Bana kalırsa şu kahraman asilzadenin yerden göğe kadar hakkı var. Rospignac gibi bir haydudun kral sarayında ne işi varmış, efendim?"

"Onun evi su kenarında bir yerde."

"Onu uzun zaman önce oradan atmalıydık."

"Tüm aşağılık yamaklarıyla beraber!"

"Hem de amirlerinden başlayarak atmalıydık!"

Kralın yakın çevresinde yapılan bu alçak sesli konuşmalar Concini ve ailesi dahil Concini'nin tüm adamlarına duyulan nefreti anlatıyordu. Herkes bu dediklerini yapmak istiyordu. Hatta bunları yapmayı krala bir borç olarak hissediyorlardı.

Başka bir zaman olsaydı, kral derhal muhafız komutanına bir işaret çakar, o da iki kavgacıyı yakalayıp salondan dışarı çıkarttıktan sonra ikisini de yaptıkları işin ne neticeler verebileceğini derin derin düşünmek üzere zindana tıkardı. Kral sarayında kavga çıkarmak büyük suçtu. Bu kavgayı kralın huzurunda yapmak ise ancak ölüm cezasıyla ödenirdi.

Oysa kral, muhafız komutanına böyle bir işaret yapmıyordu. Ne kımıldıyor ne de bir söz söylüyordu. Demek oluyordu ki bu kepazeliğe kızmamıştı. Kızmayışının sebebi de hiç şüphesiz bütün saray halkı önünde hakarete uğrayan bu adamın, Concini'nin adamı olması ve hakaretin doğruca Concini'ye yönelmesiydi. Zaten herkes de bu işi böyle anlamıştı.

Concini'nin adamlarından birinin adamakıllı haşlanmasına, dolayısıyla mareşalin hakarete uğramış olmasına ses çıkarmayan, hatta adeta bu halden hoşlanır görünen kral, yanındakilere şöyle dedi:

"Birazdan Mösyö Ancre bana başvuracak ve saray hakanı sıfatıyla suçlunun cezalandırılmasını isteyecek! Doğrusu Valvert kontuna pek acıdım. Hoşuma giden bir asilzadedir, ama anlaşılan saray

âdetlerini bilmiyor... Bu bakımdan, istenilen cezayı vermek zorunda kalacağıma pek üzülüyorum!"

Bu sözleri Pardaillan da duymuştu. Krala küçümser bir bakışla baktı. Her zamanki soğukkanlı tavrıyla işe karıştı:

"Majesteye şunu haber vermek isterim ki Mösyö Ancre'ı memnun etmek uğrunda Mösyö Valvert'i cezalandırmak, beni adeta sağ kolumdan mahrum bırakmaktır."

Ve kralın şaşırarak sustuğunu görünce, soğuk bir eda ile sözlerine ekledi:

"Beni çolak etmekle işe başlarsanız sizi nasıl koruyabilirim? Daha başlangıçta kendi koruyucularınızı yok etmeye koyulursanız başladığımız işi nasıl başarıyla sonuçlandıracağım?"

Kral pek de inanmış görünmeyerek dedi ki:

"Durum böyleyse iş değişir tabii! Ama şimdi Mösyö Ancre'ın feryadı da ayyuka çıkaracaktır!"

Pardaillan:

"Bundan bir şey çıkmaz!" dedi. "Bağırmaktan yorulunca susar!"

Kral ve yanındakiler bir yandan böyle konuşurlarken, bir taraftan da Valvert'le Rospignac arasında olanları bütün dikkatleriyle takip ediyorlardı. Rospignac epey debelenip de o canlı kerpetenden kurtulamayacağını anlayınca rahat durmak zorunda kalmıştı. Yüzü acıyla kırışmış, gözleri yuvalarından uğramış, ağzı köpükler içinde kalmış, homurdanıp duruyordu:

"Tanrı aşkına! Kudurdun mu, be herif? Bıraksana beni! Ne zaman, nerede, nasıl istersen tekrar buluşalım. Şimdi bırak beni Tanrı aşkına!"

İki lafı bir araya getirip konuşamıyordu bile. Yaşadığı bu onur kırıcı durumdan sonra yaşadığı utanç ve öfke yüzünden kekeliyordu. Yine de daha fazla insan bu yalvarmaya şahit olmasın diye alçak sesle konuşuyordu.

Rospignac'ın, kendisini düşmanının pençesinden kurtaramadığını herkes görmüştü. Halbuki o da kuvvetiyle ün kazanmış bir adamdı. Onun bu hale geldiğini gören herkes, babayiğit Rospignac'ı kıskıvrak yakalayan meçhul delikanlıya ister istemez saygı duyuyordu. Bugüne kadar ustasına rastlamamış olan Rospignac, nihayet us-

tasını değil, belasını bile bulmuştu. Adamın dudaklarının kımıldadığı da seziliyordu, ama neler söylediği anlaşılmıyordu. Rospignac'ın talihsizliği şuradaydı ki kendi söylediklerini kimse duymadı ama Valvert'in verdiği cevabı işitmedik kulak kalmadı:

"Hayır! Seni bırakmayacağım Rospignac! Daha doğrusu bırakacağım, bırakacağım ama vadettiğim şekilde terbiyeni verdikten sonra bırakacağım. Sana ne söz verdiğimi hatırlıyor musun? Ben sözümde dururum..."

Ve herifi iki eliyle yakalayarak emretti:

"Dön arkanı, baron!"

Rospignac'ın hareket etmesine de lüzum kalmadı. Valvert bir yandan konuşurken bir yandan da Rospignac'ı kaldırıp tüy gibi havada çeviriyordu... Onu epey döndürdükten sonra yakasının ense tarafından ve kemerinden sıkıca yakaladı ve emir veren bir tavırla:

"Yürü!" diye haykırdı.

Rospignac, dişlerini gıcırdatıp ağzından köpükler saçarak, solucan gibi kıvır kıvır kıvranarak dayanmaya çabaladıysa da hiçbir işe yaramadı. Valvert, herifi karga tulumba kapıya kadar götürdü. Hem de bu işi dört beş adımda başardı. Oraya varınca, Rospignac'ı tekrar yere bıraktı. Bir eliyle onu tutarak ötekiyle kapının kanadını ardına kadar açtıktan sonra herifi tekrar iki eliyle kavrayıp birkaç adım geriledi. Birdenbire onu tekrar yere bıraktı, şöyle bir ittikten sonra tekrar emretti:

"Zıpla baron!"

Aynı saniyede de sağ ayağıyla müthiş bir tekme attı. Çizme, baronun kaba etine pek korkunç bir şiddetle indi. Zarif, yakışıklı ve kabadayı Baron de Rospignac'ın dayanılmaz bir gücün etkisiyle havalandığı, rüzgâr önüne düşmüş bir saman çöpü gibi havada uçtuğu ve açık kapıdan geçtiği görüldü. Dışarıda, halılar üstüne serilen bir vücudun çıkardığı tok gürültüyle birlikte öfke dolu bir çığlık yükseldi. Müthiş tekmenin kuvveti, baron hazretlerini, salonun öte yanındaki sofaya fırlatmıştı. Fakat Valvert, bu kadarla da yetinmeyerek açık kapıya yanaşıp dışarıya bağırdı:

"Bir daha benim bulunduğum yere ayak basayım deme! Yoksa yine aynı şekilde karşılanırsın!"

Bir cevap bekliyormuş gibi bir an durdu. Halbuki Rospignac'ın cevap verecek değil, söyleneni duyacak hali bile kalmamıştı. Zira can acısından çok utanç ve öfkesinden bayılmıştı. Valvert cevap alamayınca kapıyı kapadı. Hiçbir şey olmamış gibi tekrar salona döndü ve sanki bu eşsiz ve itiraf etmeli ki epey uygunsuz dayağın bıraktığı etkiyi görmek istiyormuş gibi çevresini şöyle bir gözden geçirdi.

ONUNCU BÖLÜM
PARDAILLAN'IN İŞE KARIŞTIĞI AN

Bu etki ancak "korkunç" kelimesiyle ifade edilebilirdi.

Kral susuyordu ve her şeyini ona uyduran bu seçkin topluluk üstüne de bir ölüm sessizliği çökmüştü. Kral hareket bile etmiyordu. Görünüşe göre kral tıpkı şaklaban bir sihirbaz gibi, oldukça şık giyinen bu üst sınıfa ait asilzadeleri ve nefes kesen görünüşleriyle bir takı dükkânına düşmüş gibi görünen hanımları heykellere dönüştürmüştü. Kimseden çıt dahi çıkmıyordu. Herkes yaşam belirtisi dahil bir hareket gösterebilmek için kralı sessizce izliyordu. Yüzlerinden hangi duyguyu hissettikleri belli olmuyordu.

Sadece Pardaillan'ın dudaklarında alaycı bir gülümseme geziniyor ve gözleri kurnaz bir ışıkla parıldıyordu.

Valvert bütün bunları gördü... Bu korkunç sessizlik onu da rahatsız etti. Bu hareketsizlik, adeta içini titretti. Buz gibi yüzlerdeki nefret ifadesini okudu. Rospignac'ı görür görmez hissettiği çılgınca hiddet, birdenbire adeta buhar olup uçuverdi. Kendi kendini paylamaya koyuldu:

"Tanrı beni cezalandırsın! Canımı alsın da buradan kurtulayım. Bu nasıl büyük bir aptallıktır! Ne yaptığımın farkında değil miyim ben! Sarhoş muyum da aklımı kullanarak hareket edemiyorum! Kralın ve kraliçenin bulunduğu yerde, saraydaki herkesin önünde böyle bir rezalete karışmak için ancak deli olmak lazım! Delirdim mi yoksa kuduz bir köpek tarafından ısırıldım mı? Bir kez olsun rahat duramayacak mıyım ben! Hayır, hayır! Tüm bu saray mensuplarına gücümü gösterebilmem için öfkelenmem gerekiyordu."

Gerçekten çok pişman olmuştu. Yazık ki bu pişmanlık, kafasına biraz geç dank ediyordu. Bu pişmanlıkla şöyle düşündü:

"Artık ok yaydan çıktı. Ne yapsam para etmez! İsterlerse kafa-

mı kessinler, ama beni bayağı bir herif diye tanımalarını istemem... Onun için krala derdimi anlatmam, durumu açıklamam ve kendisinden af dilemem lazım!"

Valvert istemiş olsaydı, kimse kendisine engel olmadan çıkıp gidebilirdi. Oysa bunu hiç aklına getirmedi. Bir bakıma bu, en iyi çare ve omuzlarının üstünde sallanmaya başladığını hissettiği kellesini kurtarmak için tek yoldu. Fakat çekip gitmeyi hiç düşünmedi. Şimdi bir tek endişesi vardı. Herkesin onun bayağı bir insan olarak tanımasından endişeleniyordu.

Bu endişesi o kadar büyük oldu ki bu yüzden hayatının tehlikede olduğunu bile unuttu.

Bu korkunun etkisi altında yanında Pardaillan bulunduğu halde, kralın durmakta olduğu yere doğru ilerledi. Valvert'in bu hareketi bu şık heykellerin kuralını bozmuş gibiydi. O adım attıkça, yolunda herkes açılıyor ve bir vebalı görmüşçesine kaçıyordu.

Bu derin sessizliği ilk bozan Kraliçe Marie de Médicis'ydi. Muhtemelen etrafında fısıldayarak konuşan birine cevap veriyordu:

"Ah, bu adam tabii ki de bir asilzade değil. Sıradan köylünün teki. Bir asilzade olsaydı elbette ki bu davranışlarından belli olurdu. Düşük bir rütbesi bile yok. Bir boğa kadar güçlü. Ama gücünü bu kadar ahmakça kullandıktan sonra bu neye yarar ki? Diğerlerine gelince, krala bu kadar yaklaşma cüretinde bulundukları için tabii ki de cezalandırılacaklar! Bu ceza öyle etkili bir ceza olacak ki kimse bir daha bu suçu işlemeye kalkışamayacak!"

Doğrudan oğlunu hedef alan bu sözler, bu koca sessizlik balonunu delip geçmişti. Valvert ise oldukça ürkmüştü.

Öbür yanda Concini, heyecanlanmış, kraliçeye harıl harıl bir şeyler söylüyor ve Marie de Médicis başıyla onu tasvip ediyordu. Léonora da erkekçe bir enerjiyle, kocasının dediklerini desteklemeye çalışmaktaydı. Kralın tahmin ettiği gibi, olay bir skandal kılığına bürünmeye başlamıştı.

Fausta, daima olduğu gibi ne düşündüğünü ne hissettiğini belli etmiyor ve bir kenara çekilmiş bulunuyordu.

Pardaillan da pek üzgün görünen krala, alçak sesle şöyle söylüyordu:

"Şimdi Mösyö Ancre gelip sizi de kendi tarafına çekmeye çalışacak... Mösyö Valvert'i ona teslim etmenin, beni elim ayağım bağlı bir halde düşmanlarınıza teslim etmek demek olduğunu unutmayın, majeste..."

Kral söz verdi:

"Sizi yalnız bırakmam, mösyö!"

Endişeli bir dille devam etti:

"Ama..."

Sözünü bitiremedi.

Pardaillan kralın ne düşündüğünü tahmin edebiliyordu. Kral lafını tamamlayamadı. Pardaillan'ın tavırları ona kolayca nüfuz etti. Onu şövalyeden daha uzun süredir tanıyan tüm arkadaşları, ki bu onu daha iyi tanıdıkları anlamına gelmez, aynı şeyi tahmin ettiler.

Pardaillan'ın istediği şeyi gerçekten istiyordu. Kendisi tehdit altında bulunduğunda onu kurtaracak olanın Pardaillan olduğuna körü körüne inanıyordu. Concini'nin kendisinden kellesini isteyeceği Valvert'i kurtarmanın kendi çıkarlarına hizmet edeceğini anladı. Buna ek olarak Valvert'e hiçbir şekilde kızmadı. Valvert'in tekmesi Rospignac'tan çok Concini'ye atılmıştı. Bunun şimdi farkına varıyordu. Bu yüzden onu cezalandırmaktan çok ödüllendirmeye hevesliydi.

Peki, istediği bir şeyi tüm gücüyle yapmaktan neden çekiniyordu?

Bunun nedeni şuydu; XIII. Louis daha çocukken, kararsız biri olduğunu göstermeye başlamıştı. Bu davranışını tüm hayatı boyunca devam ettirdi. Bu da onu her zaman Richelieu gibi amansız bir iradenin güçlü ellerinde bir araç haline getirecekti. Concini ile tartışmaya girmek gibi bir tedbirsizlik yaparsa olacakları da biliyordu. Concini daha baskın ve daha inatçı birisiydi. Üstelik kraliçe tarafından güçlü bir şekilde desteklenerek, otoritesini daha yüksek gösterecekti. Kendisi de geri adım atmak zorunda kalıp rezil olacaktı. Bu yüzden Concini ile kavgaya girmekten bu kadar korkuyordu. Concini'nin bir kez, hakları dahilinde adil davranacağını hissettiğinden ondan daha çok korkuyordu. Valvert'in ağza alınmayacak davranışını cezalandırma talebi meşruydu.

Göz ucuyla kralın halini seyreden Pardaillan içinden şöyle dedi:

"Ha! Şimdi senin neden ıkınıp sıkıldığını anlıyorum! Bırak şu işi ben omuzlarıma alayım! Benim omuzlarım sağlamdır!"

Ve yüksek sesle, tek hal çaresini yine kendisi bularak teklif etti:

"Kral hazretleri, benim kendi adlarına Mösyö Ancre'a cevap vermeme izin verirler mi?"

Kral bu teklifin içini ne kadar ferahlattığını apaçık gösteren bir aceleyle:

"Elbette! Elbette!" dedi.

Pardaillan belirsiz bir tebessümle güldü. Sonra berrak bakışını kendi kuvvet ve irade kudretinin birazını da ona aşılamak istercesine kralın gözlerine dikti ve "Peki!" dedi. "Şu halde kral adına ben konuşacağım!" Ve ardından düşüncesini belirterek, "Bu da demek oluyor ki ağzımdan ne çıkarsa kral beni inkâr edemeyecek," dedi.

"Merak etmeyin mösyö, söylediğiniz her şeyi onaylayacağım." Bunu kendisine güvenebileceğini kanıtlayan bir tavırla söyledi. Louis'nin çok güvendiği Pardaillan, Concini ile konuşacağı için, içi çok rahatlamıştı. Pardaillan memnun bir şekilde gülümsedi.

Bir tarafta Concini, diğer tarafta Valvert kralın çemberine girdi. Neredeyse ağzını açacak, kendini affettirmeye uğraşacaktı. Fakat bir kral karşısında konuşma izni almadan söze başlamak, durumu kötüleştirmekten başka bir şeye yaramazdı, zira bu çok büyük bir suç sayılırdı.

Pardaillan bunu hemen sezerek, pek manalı bir bakışla, Valvert'in sözlerini ağzına tıkıverdi. Zaten aynı anda da Concini konuşmaya başlamıştı. Valvert'in neredeyse işleyecek olduğu bu suçu, saray terbiyesine pek dikkat etmeyen bir adam olan Concini sık sık işlerdi. Ama bu suç, o işleyince bir suç olmaktan çıkardı.

Concini'nin rengi tamamen uçmuştu. Tepeden tırnağa sinirli sinirli titriyordu. Sakin görünmek için olağanüstü kuvvet sarf ettiği belli oluyordu. Oldukça bozuk bir İtalyan şivesiyle:

"Majeste!" diyordu. "Böyle bir rezalet, böyle bir küstahlık, en sadık hizmetkârlarınızdan birine yapılsın! Hayır! Bu cezasız kalmamalı, majeste! Suçlunun tevkif edilmesi lazım ve majestelerinden bu tevkif emrini vermesini alçakgönüllülükle rica ediyorum!"

Concini bütün iradesini sarf ederek, oldukça saygılı bir dille konuşmaya muvaffak olmuştu. Ancak bütün yapabildiği de bu kadarla kaldı.

Pardaillan, kral adına soğuk bir eda ile cevap verdi:

"Evet, Mösyö Valvert'in hareket tarzı pek hoş değil. Ama bu yüzden kendisini tevkif etmek, bana biraz aşırı bir tutum gibi görünüyor. Bence kralın ağzından çıkacak kınayıcı bir söz, yeterli bir ceza olacaktır."

Concini irkildi. Böyle bir müdahaleyi asla beklemiyordu. Hem şimdi, Pardaillan'ın kralın izniyle hareket ettiğini de hissediyordu. Başka türlü olamazdı... Bu duruma boyun eğerse, daha başlangıçta yenilmiş olacağını ve böyle bir yenilgiden sonra Pardaillan gibi tehlikeli bir rakiple asla başa çıkamayacağını anladı ve Pardaillan'ı duymamış gibi tekrar krala hitaben sözüne devam etti: "Kral, en sadık bendesinin bu haklı ricasını herhalde reddetmeyecektir! Ayrıca bir teminat olarak bu tevkifi benim yapmama müsaade etmelerini de istiyorum!"

Pardaillan'ın pek sabırlı bir adam olmadığını öteden beri biliriz. Concini'nin bu terbiyesizliği, şövalyenin kanını tepesine çıkardı. Hızla iki adım atarak tam kraliçenin gözdesinin karşısına dikildi. Buz gibi edası ve tahkir edici tavrıyla, "Mösyö!" dedi. "Ben, birisine söz söylediğim vakit, doğruca bana cevap verilmezse bunu şahsıma hakaret sayarım! Bana birisi hakaret ettiği zaman da onun yakasını bırakmam. İşin garibine de bakın ki yaşını başına almış bir adam olduğum halde, hâlâ kafam pek çabuk kızıverir, kızınca da bir kral sarayında ve bir kral huzurunda olduğumu unutur şu delikanlının işlemiş olduğu hatanın daha büyüğünü işlemekten de hiç çekinmem!"

Concini titredi. Kendisine bu şekilde söz söyleyen adamın ne müthiş bir kuvvete sahip olduğunu tecrübeyle öğrenmişti. Concini, az önce yardakçısının bütün saray halkı önünde yediği dayağın bir benzerini kendisinin de yiyeceğini sezince, aşağıdan almaktan başka çare bulunmadığını anladı. Dudaklarını ısırdı, tırnaklarını avuçlarına batırdı, bir yandan da zorla gülümsemeye çalışarak gayet nazik ve saf bir tavırla:

"Bana söz söyleme şerefini mi bahşettiniz, mösyö?" dedi.

"Yaa! Öyle mösyö!"

"Af buyurun, duymadım da... Acaba ne demiştiniz?"

"Demiştim ki benden istediğiniz tevkif izni, buna sebep olan hata ile ölçülemeyecek derecede ağır bir suçtur."

"Ben aynı düşüncede değilim! Burada, majesteleri krala da hakaret edilmiştir!"

Pardaillan, karşısındakini alaya alarak, "Hata ediyorsunuz, mösyö..." dedi. "Burada bir hakaret yapıldı. Hem de pek yenilmez yutulmaz bir hakaret... Fakat bu hakaretin, burada olayı görmüş olanların hepsini şahit tutarım ki kralla en uzaktan bir ilgisi yoktur. Kendisine hakaret edilen adam, sizin hizmetinizde miydi, mösyö! Doğrusu böyle bir hizmetkâra sahip olduğunuz için sizi tebrik etmeye dilim varmaz. Mendeburun biriydi, canım! Ama görüyorum ki siz de onun tarafını tutuyor ve onun hakkını savunmaya kalkışıyorsunuz. Demek ki ona yapılan hakaretten siz de payınızı alma arzusundasınız! Doğrusu, çok iyi bir efendisiniz. Bundan hiç şüphem yok, ama iyi bir efendi olmak, size bu olayı istediğiniz gibi yorumlama hakkını veremez!"

Concini çırpındı: "Halbuki ben bunun bir rezalet olduğu iddiasındayım. Hem de kralın huzurunda çıkarılan bir rezalet! Bu bakımdan krala saygısızlık suçu işlenmiştir."

Pardaillan daha da soğuk bir eda ile dedi ki:

"Oo! Siz gittikçe sapıtıyorsunuz! Burada bir asilzade, herkesin gözü önünde başka bir asilzadeye dersini verdi. Hepsi bu kadar... Bizim memlekette, yani Fransa'da bir asilzade kendisine hakaret edildiğini görünce, kılıcını çeker ya hakaret edeni öldürür ya da kendisi ölür! Öldürse de ölse de, kan, yapılan hakareti yıkar ve şeref kurtulmuş olur. Emin olun ki hiçbir Fransız asilzadesi, kendisine hakaret edenin tevkif edilmesi için kalkıp krala ricaya gelerek iki katlı şerefsizlik zilletine katlanmaz. Galiba siz bu işleri bilmiyorsunuz... Ama sizi mazur görürüm. Çünkü yabancısınız ve belki de sizin memleketinizde bu çeşit işler, Fransa'da olduğu gibi halledilmiyor. Ama mademki bizim memleketimizde, aramızda yaşıyor ve mademki kendinize hakaret edildiğini söylüyorsunuz, şu halde bu hakareti bizim usulümüzce nasıl temizleyeceğinizi artık anladınız. Biraz çabuk kafası kızan bir delikanlı olmasına rağmen, Mösyö Valvert'in de sizin şahsınıza sürülen lekeyi silahla temizlemek için ya-

pacağınız müracaatı asla reddetmeyeceğine ben kefil olurum."

Pardaillan, zamanı gelince takınmasını bildiği o son derece alaycı tavrıyla bu sözleri söyledikten sonra artık diyeceği bir şey kalmamış gibi sırtını Concini'ye çevirdi ve etraftan işitilen tasdik ve tasvip mırıltıları arasında gidip tekrar kralın yanında yer aldı.

Doğrusu, Pardaillan'ın yaptığı manevra pek ustacaydı. O zamanlarda onur meselesinde pek hassas davranılırdı. Şövalye de kurnazca, bu meseleyi öyle bir sahaya dökmüştü ki orada bulunanların hemen hepsini kendine kazanıvermişti. Şimdi herkes ortada kesin bir gerçek görüyordu: Bir adam, diğer bir adama hakaret etmişti. Saraylılar arasında bulunan Concini'nin en ateşli taraftarları bile, hakaretin yapılış şeklini ya unutuyor yahut da düşünmüyor ve bir erkeğe yapılan ağır hakaretin, onu tevkif etmek için kraldan izin istemekle temizlenemeyeceğini söylüyorlardı. Hepsi de böyle bir hakaretin ancak kanla yıkanacağı düşüncesindeydiler. Pardaillan'ın sözlerini doğrulayan mırıltılar, oradaki asilzadelerin hepsinin aynı düşüncede olduğunu apaçık belirtiyordu.

Concini, bunu anlamayacak kadar budala değildi. Davayı kaybettiğini kestirince dehşet içinde kaldı. Fakat yine de yenik düştüğünü kabul etmek istemeyerek, küçük krala arzusunu kabul ettirebileceğini düşündü. Ümitsiz bir teşebbüste daha bulundu: "Majeste! Bu sözleri siz de tasvip ediyor musunuz?"

Ama kral, şimdi ipucunu ele geçirmişti. Kendisinden emin bir tavırla, "Cidden garip bir soru," dedi. "Ben yurdumun birinci asilzadesi değil miyim? Böyle bir onur meselesi hakkında nasıl olur da diğer asilzadelerden başka türlü düşünürüm? Emin olabilirsiniz ki bu memleketin bütün asilzadeleri, tamamen Mösyö Pardaillan gibi düşündüklerini söyleyeceklerdir size. Burada herkesin daha ilk anda anladığı şeyi sizin hâlâ anlamamış oluşunuza şaşıyorum doğrusu!"

Ve o da Pardaillan gibi sırtını dönüverdi.

Concini öfkeden kudurmuşçasına ağzından köpükler saçarak, iki büklüm geriledi. Fakat kanlı bakışlarıyla aynı zamanda hem kralı hem Pardaillan'ı hem de Valvert'i süzmeye devam ediyordu. Nihayet kralın çevresindeki kalabalığın dışına çıkınca doğruldu. Elinin tersiyle alnında biriken terleri sildi ve içinden şöyle söylendi: "Pekâlâ, sefil hilekâr! Öyle olsun! En ufak bir iradeye sahip olma-

yan şu çocuğun gözüne girdiğin için şimdi sevin bakalım. Benim de sıram gelecek. Birazdan sen ve o kendine güvenen arkadaşın elbette Louvre'dan çıkacaksınız. O zaman hançerimle göğüslerinizi delecek, yüreklerinizi söküp çıkaracak ve onları aç dolaşan serseri köpeklere atacağım!"

Kral, Concini'ye birdenbire sırtını dönünce, farkında olmadan Valvert'e yaklaşmıştı. Delikanlıyı hemen gördü ve kalabalık içinde otoritesinin kırılmaması için onu şöyle yüksek perdeden biraz azarladıktan sonra el altından tebrik etmeyi düşündü. Zaten, kraliçenin gözdesine karşı henüz yeterince hazırlıklı bulunmadığını biliyor ve birdenbire tamamen onun aleyhine hareket ediyor görünmek istemiyordu. Sert bir yüz ifadesi takınarak Valvert'e emretti:

"Şöyle yakına gelin mösyö! Yakına gelin de size haddinizi bildireyim!"

Valvert yaklaştı. Saygıyla eğildi ve tekrar doğrulduktan sonra, içten gelen bir tavırla:

"Majeste," dedi. "Size karşı göstermeye mecbur olduğum saygıda kusur ettiğimi itiraf ederim. Majestelerinden bu kusuru isteyerek işlemediğime inanmanızı rica ederim. Birdenbire aklım başımdan gider gibi oldu ve ne yaptığımı bilemedim. Suçlu olduğumu biliyorum. Onun için kralın bana vermek isteyeceği ceza ne olursa olsun, bunu hak ettiğimi bilerek huzurunuza geldim."

Gayet içten olduğu pek belli olan bu kısa savunma, oradakiler üzerinde pek iyi bir etki bıraktı. Kral bile yüzündeki sertliği biraz yumuşatmak zorunda kaldı ve "Demek suçunuzu biliyorsunuz, öyle mi?" dedi. "Aferin! Dürüst bir asilzadeye yaraşan da budur. Şu halde yaptığınıza pişman oldunuz, öyle değil mi?"

Valvert sade bir tavırla:

"Af buyurun, majeste," dedi. "Yaptığıma pişman olmuyorum; sadece bu işi kralın huzurunda yapacak kadar kendimden geçmiş olduğuma pişmanım."

XIII. Louis, Pardaillan'a şöyle bir baktı, sonra gözlerini, Marie de Médicis'nin yanına gitmiş olan Concini'ye çevirdi ve aynı anda anasının da dudaklarını ısırarak, bu halden hiç memnun olmadığını, ters ters kendinden tarafa baktığını görünce gülümsedi. Valvert'in verdiği bu cevap hoşuna gitmemiş değildi. Tavrını daha da yumuşa-

tarak gülümserken, "İşte, açık sözlülük diye buna derler," dedi. Sonra tekrar ciddileşti:

"Her sadık tebaanın kralına borçlu olduğu saygıyı umursamamak gibi bir düşünceye asla kapılmamış olduğunuzu biliyorum. Ama ne de olsa size bir ceza vermem gerekirdi. Fakat bana yapmış olduğunuz ve henüz üstünden çok bir zaman geçmemiş olan hizmet, sizi koruyor, mösyö! Hayatımı size borçlu olduğumu hatırlıyor ve bu seferlik suçunuzu unutuyorum. Artık bundan bahsedilmesin! Fakat siz de bir daha böyle bir şey yapmamaya çok dikkat edin!"

Kral böylece meseleyi kestirip attı ve Pardaillan'a dönüp, artık onun gitmesine izin vererek:

"Güle güle şövalye!" dedi. "Her şeyi tamamen aramızda kararlaştırmış olduğumuz şekilde yapacağımdan emin olun! Günün veya gecenin hangi saatinde olursa olsun, adınızı verir vermez derhal yanıma girebileceğinizi de unutmayın!"

Kral bu sözleri, herkesin duyabilmesi için yüksek sesle söylemişti. Herkes, kralın Şövalye Pardaillan'a karşı gösterdiği bu yakınlığın ne kadar sağlam ve büyük bir dostluktan ileri geldiğini açıkça görüp anladı.

Pardaillan eğildi, kralın uzattığı eli sıktı ve doğrulurken, sade bir tavırla, "Bana itimat edin, majeste!" dedi.

Şövalye ile özel konuşma yaptığından beri gözleri iyice açılmış olan XIII. Louis, Pardaillan'ın bu sözü söylerken, başkalarına da duyurmak istercesine sesini yükselttiğini sezmişti. Şövalyenin, ilk defa olarak, konuştuğu insana, yani kendisine bakmadığını fark etti. Pardaillan'ın başka bir tarafa çevrilmiş olan bakışlarında meydan okuyan pırıltılar gördü ve bu bakışların, güzelliğiyle kendisini büyülemiş olan Sorrientès düşesine çevrilmiş olduklarını fark etti ve Fausta'nın dimdik kesilerek, bu meydan okuyuşa, içinde ölüm tehditleri dolu gözlerle cevap verdiğine şahit oldu.

Bu manzara karşısında o saf çocuk alnı kırıştı ve bakışları donuklaştı. Kral, karanlık düşüncelere daldı: "Bu kadının benimle ilgili nasıl korkunç ve karanlık planları var? Babamı öldüren ebedi düşmanımın elçisi! İspanyol devreye girecek mi? O zaman ölüm etrafımda pusuya yatacak, hançerler gölgelerde keskinleşecek. Ölümümü ve tacımı istiyorlar! Babam bana böyle dedi! Tanrı bizi korusun!"

Birden silkinip gözleriyle Pardaillan'ı aradı. Onun, Valvert'in koluna girmiş olduğu halde ağır ağır uzaklaştığını ve Fransa sarayında yükselmeye başlayan bu yeni yıldıza yaranmak için yolunu kesen saraylılar yüzünden epey güçlükle ilerleyebildiğini gördü.

Sonra bakışlarını, muhafızlarının komutanı Vitry'ye çevirdi. Ona, yanına yaklaşması için işaret etti ve Vitry kendinden tarafa gelirken, kral kaçamak gözlerle Concini'yi aradı. Concini artık annesinin yanında değildi. Sessizce ortadan kaybolmuştu Onun nereye gittiğini söylemeye bile gerek yok. Okuyucu, onun Rospignac tarafından hazırlanmış olan korkunç tuzağı idare etmek için harekete geçtiğini zaten anlamıştır...

Fakat kral, Concini'nin ortadan kayboluşuna zerrece önem vermedi. Sakin bir tavırla, Vitry'ye yanına gelmesini emretti. Ve muhafız komutanı derhal bu emri yerine getirmek için koştu.

Pardaillan'la Valvert'in salondan çıkmaları on dakikadan fazla sürdü. Bunun tek sebebi, Pardaillan'ın salondakiler tarafından kendisine söylenen her dalkavukça söze cevap vermek zorunda kalmasıydı. Dudaklarındaki şüpheci gülümseme, iltifatların samimiyetine inandığından değil aldanmadığındandı. Ayrıca nezakete, nezaketle karşılık verilmesi gerektiğine inandığından gülümsüyordu. Ancak onu yakından tanıyan Valvert, gözlerindeki ışıltıdan onun hiç olmadığı kadar eğlendiğini de anladı.

Nihayet şövalye ile genç arkadaşı Valvert'in, Rospignac'ı kapı dışarı ettiği kapıya kadar ulaştılar. Pardaillan buraya varınca geri dönüp, önündeki başlar üstünden geriye doğru baktı. Birkaç dakika önce XIII. Louis'in yaptığı gibi o da gözleriyle Concini'yi arıyordu. İtalyan'ın yokluğunu hemen fark etti ve dövüşün pek yaklaştığını sezdiği zamanlarda olduğu gibi yüzünde bıçak kadar keskin bir gülümseme belirdi.

Kapıdan çıkıp sofaya geçtikleri vakit şövalye, Valvert'in kolundan çıktı ve ona ciddi bir tavırla:

"Yeteri kadar eğlendik!" dedi. "Şimdi ciddi meselelere geçelim."

Valvert, Pardaillan'ın Rospignac ile yaptığı dövüşü kastettiğini, bu yüzden kendisine çıkışacağım ya da hiç değilse öğüt vereceğini sanarak hemen söze koyuldu ve tatlı bir tavırla:

"Bana söyleyeceklerinizin hepsini, zaten ben kendi kendime söyledim, mösyö," dedi. "Şu işi yapmadan önce adamakıllı düşünmediğimi itiraf ederim. Eğer adamakıllı düşünmüş olsaydım da davranışım başka türlü olmayacaktı. Rospignac'a, kralın önünde bile rastlamış olsam dayak atacağıma söz verdiğimi hatırlarsınız sanırım mösyö. Bunu size söylüyorum, çünkü siz halden anlarsınız. Eğer verdiğim sözü tutmamış olsaydım, kendi gözümden düşecektim. Şimdi müsaade ederseniz size içten teşekkür edeyim, mösyö... Siz olmasaydınız, şu Louvre'dan ancak çevremde muhafızlarla çıkabilecek ve dosdoğru ya Bastille'i ya da içinden bir daha canlı çıkamayacağım başka bir zindanı boylayacaktım. Bu borç da şimdiye kadar size borçlarımın üstüne eklendi. Yaptığınız iyiliği asla unutmayacağım..."

Pardaillan onun içini boşaltmasına hiç ses çıkarmamıştı. Sözünün bittiğini görünce omuz silkip söylendi: "Şimdi teşekkürün de Rospignac'ın yediği tekmenin de sözünü etmenin sırası değil!"

Valvert hayret etti:

"Peki neyin sırası öyleyse?"

"Neyin sırası olacak? Concini'nin hesabını görmenin be oğlum! Daha ne Concini ile işimizi bitirdik ne de Rospignac ile... Hele Rospignac'ı şimdi eskisinden daha kudurmuş bulacağız. Hem bu sefer kudurmaya yerden göğe kadar hakkı olduğunu da kabul etmek lazım. Yoksa siz artık onlarla hiçbir alışverişimiz kalmadığını mı sanıyorsunuz? Daha pek emin değilim ama şu Louvre'den sağ salim çıkabilirsek, hiç şüphesiz yolumuzun üstünde, Concini'nin hazırlamakta olduğu mükemmel tuzaklardan birini bulacağız ve ondan yakayı sıyırmamız da adeta mucize olacak... Onun için genç dostum, sıkı durup gözümüzü açalım."

Valvert belindeki kemeri düzelterek, "Siz hiç merak etmeyin," dedi.

Hiç heyecanlanmayan Valvert'in, Pardaillan'ın dediklerinden şüphe etmediği belliydi. Şövalyenin yerden göğe kadar hakkı vardı. Çünkü tam şu anda, hiddetinden ağzından köpükler saçan Concini; yanında kendinden hiç de farklı bir durumda bulunmayan Rospignac olduğu halde, kırktan fazla katilin başına geçmiş, Saint-Honoré Sokağı'nın köşesinde bekliyordu. Bu kalabalık o kadar müthiş görü-

nüyordu ki gelen geçen yolcular, korku içinde oradan uzaklaşmak zorunda kalıyorlardı. Sokak kısa zamanda boşalıvermişti. Dükkân sahiplerinin birçoğu aceleyle dükkânlarını kapatmış, kepenklerini indirmişlerdi. Yine o sırada rıhtımlar üstünde Stocco ile ardında yirmi kadar korkunç suratlı herif, naralarla ortalığı inletiyor, Pardaillan'la Valvert'i bekliyorlardı...

ON BİRİNCİ BÖLÜM
FLORENCE

Concini çıktıktan birkaç saniye sonra, kendini zorlukla zapt edermiş gibi görünen Marie de Médicis ayağa kalktı ve huzursuz bir sesle Fausta'ya şöyle dedi:

"Ben daireme çekiliyorum, prenses. Sinirimden boğulacağım. Artık kendimi tutamaz oldum. Biraz daha burada kalırsam patlayıverip müthiş bir gürültü çıkaracağımı hissediyorum. Onun için ortalıktan çekileyim daha iyi."

Fausta nazik bir tavırla, "Kraliçe hazretleri, bendenize kendilerini dairelerinde ziyaret etme müsaadelerini bahşederler mi?" diye sordu.

Kraliçe derhal razı olarak, "Elbette şekerim!" dedi. "Gelip benimle biraz sohbet etmeden saraydan gitmezsiniz sanırım... Daha konuşacağımız o kadar çok şey var ki..."

Fausta, "Majeste kral bana izin verir vermez, sizi dairenizde rahatsız ederim, efendim," dedi ve gülümseyerek ilave etti: "Önceden söyleyeyim ki bu ziyaretimin önemli bir işle de ilgisi olacak... Sizden istirham edeceğim bir lütuf var da..."

Marie de Médicis, "Size evvelce de söyledim ya, hiçbir dileğinizi reddetmek elimden gelmez. Yeter ki istediğiniz şey benim elimden gelsin," dedi. "Zira artık oğlum kendi iktidarını kendi bildiği gibi kullanıp birtakım işler yapmaya başladığı ve en sadık hizmetkârlarını, ne idiği belirsiz maceracılara tercih ettiği için, ben kendi iktidar ve otoritemin nerelere kadar yeteceğini bilemez oldum."

"Fakat siz daima naip olmaya devam ediyorsunuz madam. Bu bakımdan iktidar hâlâ sizin elinizde ve kralın reşit olacağı gelecek yıla kadar da elinizde kalacak. Hatta iktidar, ondan sonra da elinizde kalmakta devam edecek, zira kral her ne kadar insanların kanunlarına göre reşit ilan edilecekse de, tabiat kanunlarına göre, yine sizin

istediğiniz gibi idare edeceğiniz bir çocuk olmaya devam edecek. Sizin için çok önemli olan bu şeyleri neden böyle kolayca unutuveriyorsunuz, madam!"

"Sahi! Gördünüz mü bakın, daha şimdiden yüreğimdeki sıkıntıyı gideriverdiniz işte!"

"Yine sizden istirham edeceğim lütfa geleyim. Bu tamamen sizin elinizden gelecek bir iş ve arzu ettiğiniz takdirde değil kral, dünyada hiç kimse sizin bu istirhamımı yerine getirmenize engel olamaz."

"Öyleyse daha şimdiden dileğinizi olmuş bilin! Birazdan yine görüşürüz prenses!"

Ve bir işaretle çağırmış olduğu Léonora ile birlikte salondan çıktı. Asilzadelerin, hademe veya memur ya da askerlerin bulundukları salon ve sofalardan geçtikleri müddetçe kraliçe, ihtişamlı yürüyüşünü ve yüzündeki resmî ifadeyi muhafaza etti. Buna "geçit töreni maskesi" diyebiliriz. Fakat loş ve ıssız bir koridora ulaşınca, hiddetten buruşmuş çehresi meydana çıktı. Onu saygılı bir mesafeden takip ederken derin derin düşünüyormuş gibi görünen Léonora'nın arkasında, doğal olarak onu takip eden ve aralarında gerçekleşecek olan bir an için alıntı yapacağımız, cıvıl cıvıl ve neşeli nedimeler topluluğu vardı: Bunlar Antoinette de Rochebaron, Victoire de Cardaillac, Marie de Lavery, Sabine de Coligny, Geneviève d'Urle, Catherine de Loménie idi. Léonora'yı yanına çağırıp adımlarını hızlandırdı ve derhal İtalyanca olarak şikayetlere, hatta tehditlere başladı. Bu tehditleri hem oğlu krala hem de bu gidişle kendisini ve yakınlarını temizleyecek olan o aşağılık ve ne idiği belirsiz, serseri maceralara savuruyor ve bu işin muhakkak suretle düzeltileceğini söylüyordu. Hem de şahsen ilk olarak ele alacağı iş, bu olacaktı.

Fausta'nın kendisinden istediği şeye, daha bunun ne olduğunu öğrenmeden razı olduğunu unutmuştu. Zaten buna önem vermiş değildi. Oysa Léonora hep bunu düşünüyordu. Ama bir yandan da hanımının zırıltısını dinliyor ve cevap vermek zorunda bulunmadığı için düşüncesinden rahatsız da olmuyordu. Böylece kraliçenin dairesine ulaştılar ve Marie de Médicis'nin kafa dinlemek için çekilmeyi âdet edindiği özel odasına girdiler. Kraliçe buraya girer girmez, bir aşağı bir yukarı gezinmeye ve adam akıllı parlayıp söylenmeye koyuldu. Léonora ise bir köşeye oturdu. Başını ellerinin arasına aldı ve

böylece kulaklarını da tıkadıktan sonra, yalnızmış ve yanında kraliçe yokmuş gibi düşünmeye devam etti. Bu hal, böyle birkaç dakika sürdü. Nihayet Marie de Médicis sırdaşının sessizliğine sinirlenerek söylendi:

"Canım, bir şey söylesene! Bir nasihat versene! Bir şey söyle de ne dersen de! Kocanın geleceği, hatta hayatı söz konusu oluyor da yine bir şey söylemiyor ve beni tek başıma çabalamaya bırakıyorsun. Nasıl oluyor da bu kadar sakin ve ilgisiz kalabiliyorsun, Léonora? Deli olacağım gerçekten!"

Léonora başını doğrulttu, hanımına ateşli bakışlarıyla baktı ve onun dediklerini sanki duymamış, belki de gerçekten duymamış gibi, sakin bir tavırla baktı:

"Madam, Sinyora Fausta'nın sizden ne istediğini biliyor musunuz?"

Bu soru, Fausta'nın isteğinden belli belirsiz bahsettiğinden beri, onu sessizce rahatsız eden yoğun endişeyi yüksek sesle yansıtıyordu. Marie de Médicis bunu anlamadı. Bunun ciddi bir iş olduğunun da farkında değildi.

Marie de Médicis öfkeyle bağırdı:

"Ne? Bana söyleyecek şey olarak bula bula bunu mu buldun? Sen ne diyorsun Tanrı aşkına? Korkunç bir durumda bulunuyoruz ve hepimiz mahvolabiliriz! Bizim için hayati önemi olan meseleler üzerinde konuşmamız gerektiği bir sırada kalkıp bana Madam Fausta'nın benden ne istediğinden bahsediyorsun. Galiba sen delirdin!"

Léonora sükûnetini hiç bozmadan, oldukça saygısız bir tavırla söylendi:

"Maria, bana inanın ki tartışmasını yapacağımız bütün bu hayati değerde şeylerin en önemlisi, üçüncü bir defa daha soracağım bu sorudur: Acaba sinyoranın sizden isteyeceği şey nedir?"

Marie de Médicis, Leonara'nın sorduğu sorunun bu meseleden daha önemli olması gerekeceğini ve Concini'nin karısının hiç de öyle delice şeylerle meşgul olacak bir kadın olmadığını hemen hatırladı. Zaten Léonora da kendisine söz söylerken "Maria" diye hitaba başlamıştı. Bunu ancak, çok önemli ve tehlikeli bir iş söz konusu

olduğu vakit yapardı. Kraliçe, içinde sınırsız bir endişe belirerek, derhal cevap verdi:

"Onun benden ne isteyeceğini ne bileyim? Sen biliyor musun?"

"Kesinlikle bilmiyorum... Sadece seziyorum. Fakat biz yine bunu kesin olarak biliyormuşuz gibi davranmak zorundayız..."

Bu anda gözlerini Léonora'nın yüzüne dikiveren Marie de Médicis, soluk soluğa:

"Neymiş sezdiğin, çabuk söyle!"

Léonora nihayet ağzından baklayı çıkardı:

"Florence'ı kendisine vermenizi isteyecek!"

Marie de Médicis, rengi uçarak yerinden fırladı:

"Kızımı mı isteyecekmiş? Peki, ne yapacakmış onu?"

"Hah! İşte işin burasını biliyorum. Sakin olun, madam. Sırası gelince size onu da söylerim."

"Şimdi söyleyemez misin?"

"Hayır, madam! Tekrar ediyorum: Ancak sırası geldiği vakit her şeyi öğrenebileceksiniz..."

Marie de Médicis, Léonora'nın söylemek istemediği şeyi katiyen ağzından kaçırmayacağını pekâlâ bilirdi. Israr etmedi. Yalnız:

"Ben ona Florence'ı verir miyim hiç?" diye bağırdı. "Öyle şey olur mu? Kendimi bile bile mahveder miyim?"

"Ama onun bu isteğini reddedemezsiniz. Çünkü onunla iyi geçinmek menfaatiniz gereği. Eğer kızı vermeyecek olursanız, Fausta oynamakta olduğu oyunu bildiğinizi anlayacak. O zaman da planlarını değiştirecek ve sonuç olarak kız elinizden kaçıp kurtulacak!"

"Ona Florence'ı nasıl veririm? Bunun imkânı yok!"

"Bunu halletmeyi bana bırakırsanız işi üzerime alırım!"

"Canıma minnet! Zaten güveneceğim senden başka kim var?"

Bunu söylerken ağlamaklı bir ses tonu takınmıştı. Zaten paniklemeye başlamıştı. Léonora küçümseyici bir gülümseme gönderdi. Yine de onu rahatlatmanın gerekli olduğunu anlamıştı.

"Ancak size daha önce de söylediğim gibi, bu işten henüz pek o kadar emin değilim. Yanılmış olabilirim."

"Evet, ama arkasından da sanki bu iş kesinmiş gibi hazırlanmamızı söyleyen de sendin!"

"Onu yine söylerim!"

"Öyleyse harekete geçelim. Zira ne olursa olsun Florence'ı ona da başkalarına da vermek işime gelmez. Kız elimin altında olduğu halde bile içim rahat değil. Ya bir de elimden çıkarsa, ne hale geleceğimi düşün. Canım, bir şeyler söylesene, Léonora'cığım!"

Ve Léonora konuşmaya başladı. Ancak bu konuşma pek kısa sürdü. Birkaç cümlede meseleyi özetledi. Bu anlatılanlara pek de inanmış görünmeyen kraliçe:

"Peki, ama Florence'ın bunu kabul edeceğinden emin misin?" dedi.

"Orasını bana bırakın. Siz bu çocuğu tanımıyorsunuz, madam. Zaten yüzünü de gördüğünüz yok ya. Ama ben kendisini her gün görüyorum. Doğrusu çok iyi bir ahlakı var bu kızın, madam. O kadar ki onun evladınız olduğunu söyleyebilseydiniz, kendisiyle istediğiniz kadar övünebilirdiniz. Hiç tanımadığı annesi için her şeyi feda etmeye hazır bir zavallı çocuk, o, madam. Eminim ki öğütlerime gözünü kırpmadan uyacaktır."

"Haydi öyleyse, hiç durma, git. Ama çabuk ol. Zira sinyora neredeyse gelir. Bu çocukla anlaşmış olduğumuzdan şüphe etmemesi lazım."

Ayağa kalkan Léonora, "Gidiyorum, madam," dedikten sonra çıktı.

Léonora çok uzağa gitmedi. Koridorlardan birinde birkaç adım yürüdükten sonra bir kapıyı açtı ve içeri girdi. Kendini küçük bir dairenin girişinde buldu. Bu daire sadece oraya uyumak için gidilen bir daireydi. Concini'nin evleri gibi gayet lüks döşenmişti. Bu dairede bir salon, bir banyo ve bir yatak odasından oluşuyordu.

Bekleme odasında kırk yaşlarında bir kadın bulunuyordu. Marcella, Léonora'nın güvendiği çalışanlarından biriydi. O da Léonora gibi Floransalıydı. Marcella Léonora'yı saygıyla karşıladı. Léonora da gülümseyerek onun yanından geçti ve yatak odasının ilerisindeki banyoya girdi. Banyonun duvarında bir duvar halısıyla gizlenmiş olan küçük kapıyı açtı ve bu gizli odaya girdi.

Bu gizli oda oldukça küçüktü. Diğer odalar gibi zenginliği ifade eden nesneler yoktu. Gayet sade bir odaydı. Odanın tek kapısı, bir de daire boşluğuna bakan küçük bir penceresi vardı. Fakat bu pencere yerden o kadar yüksekti ki oradan atlayan kişinin muhtemelen kemikleri kırılırdı. Bu yüzden kimse bu riski göze alamazdı.

Léonora bu odaya Concini ve Marie de Médicis'nin kızını saklamak için yapmıştı. Bu kadar özenle gizlemesinin sebebi ise, bu kızın kimse tarafından bulunmasını istememesiydi. Valvert'in ise her deliğe bakacağından emindi. Ama burası titizlikle düzenlenmiş bir yerdi.

Léonora odaya girdiğinde Florence da bu yüksek pencerenin altında oturuyordu. Bu odaya ilk geldiklerinde Léonora Florence'ın çiçek satarken giydiği kıyafeti çıkartıp onun yerine kıza zengin gösteren bir kıyafet giydirmişti. Florence şimdi o evin genç bir hanımına benziyordu. Çok güzel görünüyordu.

Florence oraya annesinin ona ne yapacağını görmek için kendi iradesiyle gelmişti. Concini de başlarda Florence ile ilgileniyor gibi görünüyordu. Çünkü annesinin kim olduğunu hiç kimseye söylemesin diye onu uyarmıştı.

Ancak oraya geldiğinden beri, Louvre Sarayı'na bu kadar da yakınken, bu anneyi bir kez bile görmemişti.

Concini Florence'ı ilk gün görmeye gelmişti. Onda da oldukça kısa kalıp, uyarılarını yapıp hemen çıkmıştı. Oldukça soğuk davranmıştı. Önceki hareketleri için ondan özür dilemiş, eğer onun kendi kızı olduğunu daha önce bilseydi o şekilde davranmayacağını söylemişti. Özür dilerken de bir o kadar samimiydi. Aynı zamanda Léonora'nın Florence'ı tanıdıktan sonra büründüğü "iyi anne rolü", Concini'nin Léonora'ya daha saygılı davranmasına ve daha itaatkâr olmasına neden olmuştu.

Concini öz kızına güzel bir sevgi sözcüğü bile söylemeden gitmişti.

Bahtsız Florence ise babası geldiğinde ondan böyle bir söz veya oldukça içten bir baba kız sarılması beklemişti. Hayal kırıklığına uğramış olsa da çok üzgün değildi. Fakat öz babası Florence'a bu kadar uzak davranırken öz annesinin neredeyse üzerine titriyordu. Florence'ı hiç tanımayan ve onu hiç görmeyen bu anneye olan Conci-

ni'nin düşkünlüğü ve şefkati Florence'ı biraz ürkütmüştü. O yüzden babasının önceki hareketlerinden ve kendinden özür dilemesinden yine de şüpheleniyordu.

Concini'nin aksine Léonora ilk günü bu çocukla geçirdi. Annesinin kim olduğunu kendi ağzından öğrenebilmek için türlü türlü numaralar yapıyordu. Bu da onun işine geliyordu.

Florence bu numaraların hiçbirine kanmadı. Léonora da daha fazla devam etmedi. Ama genç kızın hiçbir şey bilmediğine de inanmamıştı. Galigaï oldukça ileri görüşlü bir kadındı. Florence'ın hareketlerini yakından inceliyordu. İkinci gün Florence'a şöyle söyledi:

"Burada mahkûm olduğunuzu düşünmeyin. Dilediğiniz gibi hareket etmekte özgürsünüz. Buradan bile çıkabilir, dolaşabilirsiniz. Fakat hiç tanımadığınız annenizi gerçekten seviyorsanız bu dairen çıkmanızı size tavsiye etmiyorum."

"Neden madam?"

"Çünkü annenizin kalbine kendi ellerinizle hançer saplamış gibi, onu öldürürsünüz."

Bunu öyle bir ses tonuyla söyledi ki Florence hiç tereddüt etmeden söz vererek, Léonora'nın dediklerine uydu ve biraz da korktu:

"Bu odadan ayrılmayacağım."

"Bu kadar da abartmanıza gerek yok," dedi Léonora gülümseyerek. "Bahçede ve bu evin içinde dolaşabilirsiniz."

"Eğer böyle korkunç bir şeye sebep olacaksam bu odadan çıkmamayı tercih ederim, madam," dedi Florence de.

"Nasıl isterseniz..." dedi Léonora. Florence'ın hiçbir yere kıpırdamayacağını anlayınca oldukça mutlu olmuştu. Ama bu mutluluğunu gizlemişti.

Genç kızın bu sözü tutacağından emindi. Onun karakterini az çok çözmüştü. Ama yine de temkinli olmakta fayda vardı. Neredeyse kızın aldığı her nefesi dikkatli bir şekilde gözlüyordu. Ama bunu o kadar titiz ve kurnaz bir şekilde yapıyordu ki Florence bunu hiç fark etmedi.

Bu arada Florence söz verdiği gibi o odadan hiç ayrılmadı. Karar vermekte özgür olduğuna ve istediği zaman oradan çekip gidebileceğine inanıyordu. Ama bir mahkûmdu. Oradan ayrılmaya yelten-

seydi başına geleceklerinden dolayı orada tutsak olduğunu pekâlâ anlardı. Ama hiçbir şekilde oradan ayrılmaya yeltenmedi.

Biricik nişanlısı Valvert'i unutmuş muydu?

Hayır. Sürekli onu düşünüyordu. Ama onu görebilmek için hiçbir şey de yapmıyordu. Eğer Valvert bir şekilde Florence'ı bulsa bile, genç kız ondan uzaklaşmaya kararlıydı.

Bu belki de oldukça mantıksız ve tuhaf görünecekti, ama Florence'ın kendine göre haklı sebepleri vardı.

Florence oldukça sakin görünüyordu. Ama orada kendisini mahkûm eden insanların yanında güvende hissetmiyordu. Hayatının tehlikede olduğunu fark edebiliyordu. Hatta hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğunu düşünüyordu. Bunu Léonora'nın, onun özgür olduğunu ama bu daireden çıkmaması gerektiğini söylerken fark etmişti. Çünkü Valvert'in onaylamamasına rağmen, Florence'ın onu takip ettiğini hatırlıyoruz. Çünkü Valvert, kendini tehlikeye atıp şans eseri kurtulan Florence'ın, kızını ezeli bir düşman olarak gören bu anneye giderek, bu duruma maruz kalacağını biliyordu.

Valvert bu kadının tehlikeli olduğunu bildiği için Florence'ı bulur bulmaz onu oradan götürecekti. Ama Florence'ın içinde bir türlü üstesinden gelemediği hastalıklı bir merakı vardı. Annesinin onunla ne yapacağını merak ediyordu. Annesinin, bir zamanlar şans eseri kurtulmuş kızını mahkûm etmek gibi korkunç bir şeyi isteyip istemediğini öğrenmek istiyordu.

Hayata tutunmak için türlü türlü nedeni olan bu çocuk, belki de kendi sonunu getirebilecek bir şeyi görmeyi neden bu kadar merak ediyordu? Bu açıklamayı biz yapmayacağız. Aynı zamanda kızın annesine duyduğu bu hayranlığın açıklamasını da biz yapmayacağız.

Ancak şunu söylemeliyiz ki Florence'ın, kim olduğunu bilmemesine rağmen, annesine hissettikleri çok saf duygulardı. Florence annesinin, babası gibi kendini tanıtmayacağının farkındaydı. Onu belki de hiç tanımayacağının, hiç görmeyeceğinin de farkındaydı. Fakat tek istediği şey, hangi sosyal sınıftan olursa olsun, isterse mütevazı bir burjuva isterse de yüce gönüllü bir halk kadını olsun, annesinin ona kucak açtığını görmekti.

Tek dilediği buydu. Sadece bu duyguyu yaşamak için kendi öz-

gürlüğünden vazgeçmişti. Onun yanında özgür bir şekilde yaşamak istiyordu.

Günler Florence'ın bu dileğini yerine getirmeden, uzun ve oldukça karamsar bir şekilde geçmişti. Annesini bir kez bile görmemişti.

Öte yandan Léonora her gün bu kızın yanına uğruyordu. Hatta bazı zamanlar gününün çoğunu onunla geçiriyordu. Uzun sohbetlerden sonra bu iki kadın giderek birbirlerine daha da yakınlaşmaya başlamıştı. Florence'ın Léonora'ya temkinli yaklaşmasında haklı sebepleri vardı. Ama annesinden ve babasından görmediği bu yakınlığı Léonora ona gösteriyordu. Başlarda bu yakınlığı sahte olarak görmeye başlasa da bu sevgi kalbine işlemeye başlamıştı.

Léonora ise başlarda Florence'ı rakip olarak gördüğü için ondan nefret ediyordu. Ama daha sonra bu kızın, kocasının öz kızı olduğunu anlayınca nefreti eskisi gibi kalmadı. Fakat bu sefer de Léonora'nın içini bir korku kaplamıştı. Florence'ına Concini'nin kızı olmasında çok büyük bir tehdit vardı ve eğer ortada Concini'nin güvenliği ile alakalı bir sorun varsa Léonora bu sorunu çözmek için elinden gelen her şeyi yapardı.

Florence, Léonora'nın odaya girdiğini görünce yerinden kalkarak kendisine bir koltuk gösterdi. Léonora oturmadı ve hiç vakit kaybetmeden, buraya gelmesine sebep olan konuya geçerek:

"Evladım," dedi, "sizinle pek ilgilendiği anlaşılan Sorrientès düşesi birazdan, kraliçeden sizi alıp götürme müsaadesini istemeye gelecek. Dediğine göre, sizi kendi konağındaki maiyet kızları arasında görmek ve geleceğinizle ilgilenmek istiyormuş."

Florence'ın verdiği cevap şu oldu:

"Madam, yakın zamanlara kadar ben sokaklarda çiçek satardım. Onun da evine çiçek götürürdüm. Sorrientès düşesi benimle ilgilenme lütfunda bulunmuştu. Ama bana bu kadar yakınlık göstereceğini doğrusu hiç ummuyordum..."

Genç kızın yüzünden, bu ilgiye memnun olup olmadığını anlamak mümkün değildi.

Léonora devam etti:

"Düşes sizinle pek ilgileniyor. Ama sakın bu ilginin size karşı bir

sevgiden ileri geldiğini sanmayın. İşin aslı başka. Düşes, annenizin en amansız düşmanıdır!"

"Eğer düşes annemin düşmanıysa ve ondan nefret ediyorsa, beni neden yanına almak istiyor?"

"Sezemiyor musunuz? Sizi elinin altında bulundurup, annenizi mahvetmek için kullanacak!"

Florence sözle anlatılmaz bir kederle:

"Madam," dedi. "Daha ilk günden anladım ki ben evlilik dışı doğmuş bir çocuğum ve işin asıl kötüsü, yüreğimi paralayan tarafı da şu ki benim sağ olmam, sadece bu bile beni doğurmuş olan kadını mahvedecek bir tehlike teşkil etmektedir. Siz bana, bu daireden çıkmamamı, eğer çıkarsam, annemi mahvedecek büyük bir felakete sebep olacağımı söylediğiniz anda ne demek istediğinizi derhal kavradım. Tereddüt bile etmeden, bu odadan ayrılmayacağıma dair size söz verdim."

"Ve bu sözü de tuttuğunuzu kabul ediyorum. Peki, şimdi ne demek istiyorsunuz bakalım?"

"Şunu demek istiyorum ki ne Sorrientès düşesi ne de başka bir kimse, bana anneme zarar getirecek herhangi bir söz söyletemeyecek ve bir iş yaptıramayacaktır!"

"Bu sözü söyleyişinizdeki kesinlik, ne kadar içten konuştuğunuzu gösteriyor, kızım. Madam Sorrientès'in yapacağı işi açıkça göreceğini sanıyorsanız, kendinize boşuna güveniyorsunuz demektir. O, işini karanlıkta ve sinsice görecek ve siz farkına bile varmadan, sadece onun yanında bulunmanız dolayısıyla bu işe alet olacaksınız. Daha önce de böyle dolambaçlı yollardan sizi kendisine çekmeye ve güveninizi kazanmaya çalışmamış mıydı?"

"Daha o zamanlar, benim kim olduğumu biliyordu, öyle mi madam?"

Léonora büyük bir kesinlikle:

"Bundan hiç şüpheniz olmasın," dedi. "Bakın şimdi yine ne yapıyor? Kraliçe, Mösyö Ancre'ın ricası üzerine sizinle ilgilenmeyi kabul etti. Sizi, oldukça asık suratla, Louvre'a çağırmakla yetindi. Hepsi bu kadar. O günden beri kraliçe, ilgisini başka hiçbir şekilde belli etmedi. Hatta kraliçe, sizi tamamen unuttu da diyebilirim. Bunun

tek sebebi başında bir sürü dert olması. Malum ya, büyük başın işi de büyük olurmuş. Demek istiyorum ki şimdi burada, benim evimde, benim himayem altındasınız. Madam Sorrientès bunu pekâlâ bilir. Sizi benden istemesi gerekirdi. Halbuki o böyle yapmadı. Annenizin arkadaşı olduğum için sizi kendisine vermeyeceğimi pekâlâ biliyordu da ondan... Beni zorlaması için kalkıp kraliçeye başvurdu."

"Peki, sizin reddedeceğiniz şeye kraliçe razı olur mu?"

"Evladım, siz ha benim yanımda olmuşsunuz, ha Madam Sorrientès'in yanında olmuşsunuz, bu kraliçenin umurunda mı? Tabii Madam Sorrientès'e sizi verecek, ben de kraliçenin bu arzusuna, daha doğrusu emrine boyun eğmek zorunda kalacağım. O zaman da anneniz mahvolacak."

Florence dehşet içinde, "Fakat," dedi, "Eğer ben Madam Sorrientès'in yanına gitmek istemezsem, kraliçe beni yine zorla gönderir mi? Bunu yapmaz sanırım..."

Léonora, genç kızın götürmek istediği yere onun kendiliğinden geldiğini görerek gülümsedi: "Elbette... Hatta siz gitmek istemediğinizi açıkça söylerseniz, Madam Sorrientès de sizi istemekten vazgeçer. Ben size sadece bunu haber vermek istedim. Haberi de verdim işte... Artık Madam Sorrientès ile gidip annenizin ölümüne sebep olmak veya gitmeyip burada benimle kalmak, sizin bileceğiniz şey..."

"Eğer izin verirseniz, sizinle kalmayı tercih ederim, madam."

"Öyleyse hazır olun. Az sonra sizi aramaya gelecekler."

Ve Léonora istediğini elde ederek, onun açtığı kapıya doğru yürüdü. Eşiği geçmeden önce döndü ve bariz bir kayıtsızlıkla, "Unutmayın, fikrinizi değiştirirseniz, tamamen özgürsünüz," dedi. Bunu mesafeli bir havayla söyleyerek, gözleriyle onu süzdü. Yaptığı hamleye aldanmayan Florence, kararının kesin güvencesini almak istediğini anlamıştı. Ona güvence verdi, "Zorla mecbur kalmadıkça, Madam Sorrientès'in peşinden gitmem," dedi elinden gelen tüm enerjiyle. Léonora gülümsedi; artık ona güvenebileceğinden emindi. Başını nazikçe salladı ve gitti.

Florence yalnız kalınca, ellerini koltuğun arkalığına dayayıp bir an öyle kalakaldı. Dalmış, derin derin düşünüyordu... Léonora ile yaptığı kısa konuşmayı aklından geçiriyordu. Nihayet kanaati kesinleşti:

"Belli ki onu annem gönderdi..." diye düşündü. "Zavallı anneciğim! Benim gayet iyi bildiğim bir gerçeği benden saklamak için ne zahmetlere giriyor ve ne hileler düşünüyor. Niçin bana içini açmıyor ama niçin? Biraz açılsa, bütün merakını gideririm. Halbuki beni istemiyor, onun da bana açılmasına imkân yok. Ne yapsın? Koskoca bir kraliçe! Zaten bütün aksilik de bundan çıkıyor ya... Kraliçe olduğu için benim yüzümden şerefi tehlikede... Ölmüş olsaydım, zavallı daha rahat edecekti. Evet evet, içinde bulunduğu müthiş durumdan onu ancak benim ölümüm kurtarabilir. Buna rağmen, beni bir türlü ölüme mahkûm edemedi. Yaptığı işlere bakılınca, beni ölümden kurtarmaya çabaladığını anlıyorum. Neden? Eğer vaktiyle terk ettiği ve şimdi bir daha evlatlığa kabul edemeyeceği bir çocuk için yüreğinde hâlâ birazcık şefkat olmasa, kendini bu kadar zora sokar mı? Neden bu kadar üzülüyor? Ben ondan hiçbir şey istemiyorum ki... Bütün istediğim, dolambaçlı bir yoldan da olsa yüreğinin bir köşesinde benim için de ufacık bir yer bulunduğunu söylemesi... Fakat, yavaş yavaş, bu mutlu günün de yaklaşmakta olduğunu hissediyor gibiyim."

Florence, böyle hayaller kurarken, Léonora da Marie de Médicis'nin yanına geldi ve onu endişeli gördüğü için hemen teselli etmeye girişti:

"Ben size demedim mi? Kız kendi kendine, daha ben söyleyeceğimin tamamını söylemeden istediğim yola geldi. Çok akıllı kız. Leb demeden leblebiyi anlıyor. Sinyoranın yanına gitmeyi reddedecek... Hiç endişelenmeyin madam..."

Marie de Médicis inledi: "Ah, Léonora! Bu darbeler beni bitiriyor!"

Léonora, sertçe, "Dayanmalı, madam, dayanmalı," dedi. "Siz de pek çabuk kendinizi koyuveriyorsunuz. Ya ben ne yapayım, ben? Bakın, Concini nasıl birden gözden düştü. Bugün kral, herkesin önünde ona yapmadığı hakareti bırakmadı. Karıkoca bizim durumumuz pek kötüleşmiş oldu. Bütün bunlara rağmen kendi işlerimi bırakıp sizin işlerinizle uğraşıyorum. Hiç halimden şikayet ediyor muyum? Hele sizin gibi ipin ucunu kaçırmak, aklımdan bile geçmiyor..."

"Ama herkeste, sendeki tükenmez irade gücü yoktur ki..."

"Ya hilekâr birinin eline düşmüş olsaydınız? Çıkarı için size sırtını dönüp düşmanlarınızla iş birliği içinde bulunan ve onların her türlü karışık entrikasına alet olan biriyle ne yapardınız? Oysa şimdi gayet asil ve yüksek ruhlu bir insan karşısında bulunuyorsunuz ve bu insan, her istediğinize çabucak razı olduktan başka, yalnız sizi düşünerek kendini feda bile ediyor. Tam tersine, içinize güven gelmesi ve bu şanstan ötürü Tanrı'ya bin kere şükretmeniz gerekirdi. Değil böyle yapmak, üstelik şikayet ediyorsunuz... Bunda haksızsınız, madam... Tamamen haksızsınız..."

"Sen ne söylersen söyle... Bence, beni kaybettiğim rahata kavuşturacak bir tek çare var, o da şu küçük kızın ortadan kayboluvermesi..."

Léonora düşündü: "Dönüp dolaşıp geleceği yer, demek ki burasıymış!" Ve soğuk bir sesle ilave etti: "Eğer emrederseniz, Change Köprüsü'ndeki bitki tüccarı bize onu sessizce ortadan kaldıracak bir zehir verebilir."

Marie de Médicis, harekete geçmek için böyle bir teklif bekliyormuşçasına atıldı: "Demek sen de benim fikrimdesin?"

Léonora korkunç bir soğukkanlılıkla, "Hayır, madam! Ben sizinle aynı düşüncede değilim," dedi. "Hatta aksine olarak, bundan daha büyük bir hata yapamayacağınızı ve bu hatanın getireceği sonuçların şimdiki durumun getirebileceği sonuçlardan çok daha kötü olacağını düşünüyorum."

Marie uğradığı hayal kırıklığını belli eden, acıklı bir sesle, "Neden?" diye sordu.

Léonora düşüncesini anlattı: "Çünkü bu ölüm, düşmanlarınızın eline büyük bir koz verecek. Onlar ölümünü her bakımdan sömürecek ve size yükledikleri suçun delili olarak kullanacaklar. Ama siz, 'Adam sen de, bunların hepsi lakırdıda kalır,' diyeceksiniz... Evet, ama bu lakırdıların ortalığı pek karıştıracağından da hiç şüphe edilemez. Hayır, madam! Bana inanın ki, artık bu son çareye başvurmak için çok geç kaldınız. Bu çare ile kendinizi kurtarmak şöyle dursun, tam tersine, mahvedeceksiniz. Hayır, bence bu işi tatlıya bağlamak için ölümden değil, kurnazlıktan yardım beklemeliyiz. Zaten bu işte kızınızın da bize o kadar yardımı dokunacak ki, birazdan göreceğiniz gibi, yapmak istediğiniz şey son derecede kolaylaşacak. Ben bu

iş üzerinde çok kafa yordum. Aklıma bir şey geldi ama henüz bir karar vermiş de değilim. Bu düşüncemi iyice olgunlaştırıp hazırlamam lazım. Ondan sonra size de anlatırım. Eğer yanılmıyorsam, o düşündüğüm şey, bu işi kökünden halledivercek."

Marie de Médicis kararını verdi: "Tavsiyeni tutacağım."

Belki hemen yeniden şikayetlerine başlayacaktı ama buna vakit kalmadı. Zira Fausta odaya girmişti.

Pardaillan, Valvert'e, Fausta'nın Angoulême düküyle yaptığı anlaşmayı bozmaması için düke hızlıca diğer alternatiflerini sunduğunu söylediğinde yanılmıyordu. Fausta'nın şu anda bildiği bu anlaşma, ki bu anlaşmayı Pardaillan'ın bildiğini fark etmişti, onun için büyük bir yıkım olmuştu. Başka bir plan yapabilecek miydi? Büyük olasılıkla. Belki de yeni plan kurmamakta ısrar etti, çünkü asıl rakibi, onun için önemli olan tek kişi, Pardaillan'dı ve ondan kaçmak istemiyordu.

Her ne olursa olsun Fausta, Marie de Médicis'nin huzurunda savaşa hazırdı. Kurnaz ve vefasız kadınların savaşı, gülümsemeler ve nezaketin altına gizleniyordu. Ayrıca savaşa hazır olduğunu söylediğimizde Léonora'ya karşı olan savaşından bahsediyorduk. Savaşması gereken tek gerçek rakibinin kraliçe değil, diğeri olduğunu biliyordu.

Onu inceliyormuş gibi görünmeyen Fausta, onun bu konuda çok heyecanlı olduğunu gördü. Ama görünüşünü, sesinin tonundaki en ufak değişimi ne kadar sorgularsa sorgulasın, tetikte ve temkinli olduğuna dair bir ipucu bulamamıştı. Bugüne kadar ona gösterdiği hararetli dostluğun zarar gördüğüne dair bir kanıt yoktu. Ne isteyeceğinin tahmin edilemediğinden emin değildi.

Ziyaret alışılmadık bir şekilde devam etti. Vakti olan Fausta'nın, onu bu odaya getiren ve sadece onu ilgilendiren konuyu dile getirmesi için bir acelesi yoktu. Kraliçe zamanın nasıl geçtiğini fark etmemiş gibiydi. Bu ziyaretten zevk alıyordu. Ve her ikisi için de çok değerli olan konuya Fausta kadar ustaca yaklaşıyordu.

Marie de Médicis son derece nazik bir tavırla sordu: "Benden bir ricanız olduğunu söylemiştiniz, değil mi prenses?"

Fausta gülümsedi: "Evet, madam. Yerine getireceğinize kesinlikle söz vermiş olduğunuz bir dileğim vardı..."

Kraliçe de gülerek, "Tabii, elimden geldiği takdirde," diye karşılıkta bulundu.

Fausta devam etti: "Biliyorum, söylemiştiniz, madam. Ben de, bu işin tamamen sizin elinizde olduğunu söylemiştim."

"Öyleyse sözümde duracağım..."

"Hem zaten bu sizin için hiçbir önemi, hiçbir zorluğu olmayan bir iş..."

"Ah, keşke zorluğu olsaydı da size olan dostluğumu ispat etmeme yarasaydı! Nedir arzunuz şekerim?"

"Sokaklarda çiçek satan bir kızcağızı himayenize aldığınızı söylemişlerdi, madam..."

Fausta bu sözleri söylerken, bir yandan da bütün dikkatiyle kraliçeye ve Léonora'ya bakıyordu. Hele şimdiye kadar hiç söze karışmamış olan Léonora'yı hiç gözden kaçırmıyordu. Fakat ikisinin de irkilmediklerini gördü. Ne en ufak hareket yaptılar ne de bakıştılar. Kraliçe, Fausta'nın kıvılcımlar saçan bakışları karşısında korkunç soğukkanlılığını muhafaza etti. Biraz düşündükten sonra, sanki hatırlayamamış gibi:

"Sokaklarda çiçek satan bir kız mı?" dedi ve arkasından Léonora'ya dönüp son derece tabii bir eda ile:

"Galiba bu senin himaye ettiğin kız olacak, Léonora," diye seslendi.

Léonora da nazik bir tavırla Fausta'ya sordu:

"Sinyora, Florence'dan mı bahsediyorlar acaba?"

"Benim bahsettiğim çiçekçi kıza Parisliler Muguette veya Brin de Muguet derlerdi..."

Léonora izah etti: "Tamam, öyleyse Florence bu..."

Fausta, kraliçenin kendine bir destek bulabilmek ve onun arkasına sığınmak amacıyla işin içine Léonora'yı da kattığını sanıyordu. Asıl mücadelenin şimdi başladığını ve bu yeni rakiple çatışmak gerektiğini hesapladı. Bu yeni rakip, kendisine kraliçeden çok daha zorlu göründüğünden, ona karşı koymak için bütün gücünü toparladı. Oysa yanılıyordu. Marie de Médicis, meydanı boş bırakmayı düşünmüyordu. Konuşmaya bıraktığı yerden tekrar başlamakta ge-

cikmedi ve her türlü endişeden uzak bir merakla, "Peki prenses, bu çocuktan ne istiyorsunuz?" dedi.

Fausta sakin bir tavırla cevap verdi:

"Sizden onu bana vermenizi..."

Marie de Médicis meseleyi pek iyi kavrayamamış gibi sordu: "Onu size vermek mi?"

"Evet, madam... Bu kızcağız bizim konağa çiçek getirir ve beni epey eğlendirirdi. Ben de ona kendisini hizmetime alacağımı ve istikbalini temin edeceğimi vadetmiştim. Kim bilir, belki de söz verirken biraz aceleci davrandım, ama ne yapayım ki bir kere söz ağzımdan çıktı. Verdiğim sözü daima tutarım..."

Marie de Médicis reddetmedi, sadece şaşmış görünerek sordu:

"Hadi ya! İstediğiniz sadece bu kadarcık mı?"

Kraliçe gözlerini iri iri açmıştı. Hayret eden insan rolünü o kadar güzel oynuyordu ki Fausta bile kandı.

"Ben size çok önemsiz bir isteğim olduğunu söylemiştim," dedi. "Demek kraliçe hazretleri bu kızcağızı bana veriyorlar?"

"Hiç böyle şey de sorulur mu, a canım? Madem bu kızcağız hoşunuza gidiyormuş, alın götürün onu, bitsin gitsin. Bu işin bana dokunan hiçbir tarafı yok ki... Buna itiraz edebilecek tek kişi olsa olsa Léonora olabilir. Léonora'nın, her nedense bu kıza tuhaf bir sevgisi var. Ama Léonora da benim hiçbir isteğimi kırmaz. Ben bu işe razı olduktan sonra, onun da hiçbir zorluk çıkarmayacağına eminim."

Fausta soğuk tebessümüyle Léonora'ya döndü. Fakat Concini'nin karısı sadece:

"Elbette, madam..." dedi. "Sizin hangi dileğinizi reddedebilirim?"

Kraliçe sevinmiş görünerek, "Gördünüz mü? Ben size demedim mi?" dedi.

Fakat Léonora hemen ilave etti: "Yalnız, bir şartım var..."

Fausta kendi kendine düşündü:

"Şartı varmış... Elbette olacak... Ben de işin bu kadar kolay halledilişine şaşmaya başlamıştım zaten."

Kraliçe atıldı: "Teessüf ederim, Léonora... Şimdi ortaya şart çıkarmanın sırası mı?"

Léonora gülümsedi: "Madam, benim şartım son derece tabii ve haklı bir arzudur."

Fausta hafifçe kaşlarını çattı: "Bu gayet tabii ve haklı arzu neymiş? Görelim bakalım..."

Léonora son derece nazik bir tebessümle, "Tek şartım, Florence'ın sizin yanınıza gelmeye razı olmasıdır madam..." dedi.

Kraliçe, Léonora'ya, bu teklifini hiç beğenmediğini belirtir bir eda ile bakarak:

"Canım, zaten kız istemedikten sonra bu iş olur mu?" diye söylendi.

Fausta da tasdik etti: "Evet, bu şart gerçekten tabii ve haklı. Bu kızcağızı zorlamak, zaten benim de aklımdan geçmezdi. Kendisiyle ilgilenmek istiyorsam, bunu şüphesiz kendi rızasıyla yapma emelindeyim, zorla değil... Elbette bu kararı vermeden önce, kendisine de sormalıyız."

Kraliçe kendinden emin bir tavırla, "Bence bu iş bu kadar uzatılmaya değmez," dedi. "Eğer kız, sizinle birlikte sevine sevine gitmezse akılsızın biridir," derim.

Léonora da esrarengiz bir gülümseyişle ilave etti:

"Hiç de öyle akılsız bir kız değildir. Eminim ki hiç nazlanmayacaktır."

Fausta da büyük bir güvenle, "Kendisi hesabına bunu ben de temenni etmek isterim," dedi.

Marie de Médicis, "Prenses," dedi. "İsterseniz hemen şu kızcağızı çağırtayım. Burada kendisine teklif ediverelim. Giderken alıp götürürsünüz, olur biter."

"Zaten ben de sizden bunu rica edecektim madam. Bu lütfunuzdan ötürü bilhassa teşekkür ederim."

"Aman efendim! Bu kadarcık bir şey de teşekküre değer mi?"

Kraliçe, bu sözü de gayet tabii bir tavırla söyleyip Fausta'yı tekrar kandırdıktan sonra çıngırağı çaldı. Çıkagelen hizmetçiye emir verdi:

"Madam Ancre'ın dairesine gidin. Orada bir genç kız olacak... Onu buraya getirin."

Fausta'nın sevinmek hakkıydı ama görünüşünün son derece sakin olmasına rağmen için için endişelenmiyor da değildi. Bu endişesi, elde edebileceğini ummadığı bir şeyi bu kadar çabuk elde etmiş olmaktan ileri geliyordu. Onu endişelendiren Marie de Médicis değildi. Rolünü o kadar iyi oynamıştı ki, söz konusu olanın, kızı olduğunu bilmediğine yemin edebilirdi. Onu endişelendiren Léonora'ydı. Léonora gerçeği biliyordu ve sahiden çok kolay pes etmişti. Haklı olarak kendi kendine bu teslimin bir tuzak olduğunu söyledi. Ve eğer çok geç değilse, darbeyi savuşturmak için bu tuzağı anlamaya çalışıyordu. Ve tuhaf bir şekilde, yine de kurduğu bu "çok doğru ve çok doğal" durumda bir tuzağın yattığını düşünmüyordu. Florence'ın kendisini takip etmeyi reddederek tüm umutlarını boşa çıkarabileceği aklına gelmemişti. Bu o kadar doğruydu ki, en kurnaz zihinler bile gözlerinden kaçan şeyler karşısında çoğu zaman kendilerini hatalı bulurdu.

Nihayet Florence odaya girdi. Marie de Médicis kıza bakmadı bile... Ancak onu çok iyi gördü. Fausta ve Léonora gibi, kızın tavrında görülen tarif edilemez asalet havasına, bakışlarının parlaklığına hayrandı. Ama onunla konuşmaya tenezzül etmedi. Fausta, kraliçenin işareti üzerine tatlı ve okşayıcı bir sesle konuşmaya başladı:

"Evladım, sizi yanıma alacağımı vadetmiştim. Siz belki de bunu havadan yapılmış bir vaat sandınız ve onu unuttuğumu bile düşündünüz. Oysa ben hiçbir şeyi unutmam ve vakti gelince sözümü tutarım. Şimdi o vaadimi yerine getirmenin sırası geldi. Bu vaadimi zevkle yerine getiriyorum, çünkü benim çok da hoşuma gidiyorsunuz. Majeste Kraliçe'ye ve Madam Ancre'a veda edin ve benimle gelmeye hazırlanın. İstikbalinizi ben sağlayacağım. Size öyle bir çeyiz vereceğim ki ne kadar yüksek mevkide bulunursa bulunsun, istediğiniz adamla evlenebileceksiniz, kızım."

Görüldüğü gibi genç kızın bunu reddetme ihtimali, Fausta'nın o kadar ummadığı bir şeydi ki, düşes kalkıp ona, bu işe razı olup olmadığını bile sormuyordu.

Halbuki Florence'ın verdiği cevap şu oldu: "Bana karşı göstermeye tenezzül buyurduğunuz ilgi ve sevgiden ötürü bütün kalbimle teşekkür ederim, prenses, fakat..."

Bu "fakat" ve ardından gelen duraksama, Fausta için yeterliydi.

Anında hatasının ne olduğunu anladı ve gülümsemeyi bırakmadan zihninde kendi kendine:

"İşte Léonora'nın benim için kurduğu ve hiçbir şey görmeden içine düştüğüm tuzak!" Ve yüksek sesle, hâlâ gülümseyerek iyiliksever bir tonda sordu: "Yani Madam Ancre'ın yanında kalmayı mı tercih ediyorsunuz?"

Florence tatlı, fakat kesin bir sesle ve tereddütsüzce cevap verdi. "Evet madam..." Ve özür dileyerek, "Açık sözlülüğümü bağışlayın hanımefendi ama ben nankör bir insan değilim. Majestelerinin cömert teklifi beni derinden etkiledi," dedi.

Fausta partiyi kaybettiğini anlamıştı. Katiyen ısrar etmedi. Yediği darbe büyük olduğu halde yüzünün hiçbir çizgisi oynamadı. Neşeli tavrını bozmadı ve gülümseyen gözlerinde hiçbir hayal kırıklığı izi belirmedi... Sadece Léonora'dan yana bakıp gülümseyerek, bir baş işaretiyle, "Mükemmel oynadın..." demek istedi. Ama bakışlarındaki sabitlik şunu da anlatıyordu: "Fakat bunun acısını çıkarırım!"

Léonora bu bakışların ifadesini pekâlâ anlamakla beraber bir cevap vermekten çekindi ve yüzünden hiçbir şey belli etmedi. Marie de Médicis ise, o zamana kadar oynadığı role sadık kalarak şaşkına dönmüş gibi bir tavır takınıp haykırdı:

"Ne? Ret mi ediyorsunuz, küçük hanım? Reddettiğiniz şeyin sizin için ne büyük refah ve saadet imkânı olduğunu bilmiyor musunuz? Prensesin tek başına, ben, kral ve Madam Ancre de dahil olmak üzere hepimizi satın alacak kadar zengin olduğunu bilmiyor musunuz yoksa? Madam Ancre, size karşı ne kadar iyi niyet sahibi ve alicenap olursa olsun, Madam Sorrientès'in sizin için yapabileceğinin yüzde birini bile yapamaz. İyi düşünün. Bu, düşünmeye değer sanırım..."

Florence tepeden tırnağa titredi. Louvre'da bulunduğundan beri annesi ilk defa onunla konuşuyordu. Kraliçeye şefkat dolu, sabit şekilde bakıp, sanki sözlerinin altında sakladığını ona iyice anlatmak isteyerek biraz vakit bıraktı, sonra heyecandan titreyen bir sesle devam etti:

"Zaten beni korkutan da bu zenginlik... Teklifi bu yüzden reddetmek zorunda kalıyorum, madam. Ben gözü yüksekte olmayan, basit bir kızım... Servet ve unvan, beni çekmek şöyle dursun, tam tersine

korkutuyor. Basit bir halk kızı, bir sokak çiçekçisi olduğumu hiçbir zaman unutamam... Yerimin öyle yüksek mevkiler olmadığını, oralara yakışmayacağımı, onların beni sıkacağını iyi bilirim. Ben bir köşede kalmak, mütevazı bir ömür sürmekten başka bir şey istemiyorum. Yalnız bana karşı azıcık şefkat duyulduğunu bileyim yeter..."

Genç kız bu sözlerle, kendisinden ne servet ne mevki ne unvan, hiçbir şey, birazcık şefkatten başka hiçbir şey istemediğini kraliçeye anlatmak istemişti. Zavallı kız, boşuna yoruluyordu. Marie de Médicis onu anlayacak kabiliyette değildi. Nitekim kızcağıza, sanki anlamadığı bir dille konuşuyormuş gibi gayet soğuk ve anlamsız bakışlarla bakıyordu. Florence sözüne devam etti:

"Madam Ancre'ın bana hazırladığı istikbal bile, benim içinde yetiştiğim ve alışık olduğum şartların çok üstünde. O kadarını kendime yeterli görmezsem çılgınlık etmiş olurum."

Léonora atıldı: "Peki, şu halde dairenize dönebilirsiniz evladım. Ben de size istediğiniz şefkati göstermeye çalışacağım."

Florence saray reveranslarına hiç benzemeyen, kendine has, zarif bir hareketle eğildi ve çıktı.

Üçü yalnız kalınca, Fausta büyük bir samimiyetle söylendi: "Çok şeker bir kızcağız..."

Marie de Médicis sert bir sesle:

"Yabaninin biri," dedi. "Doğrusu size böyle karşılık verdiğine pek canım sıkıldı prenses. Ama açıkça söylemek gerekirse, onun bu inatçı huyunu öğrendikten sonra kızı yanınıza almamanız daha iyi oldu diyorum."

Fausta ayağa kalkarken ciddi bir tavırla, "Ben bu konuda sizinle aynı fikirde değilim, madam," dedi. Ve keskin bakışlarını kraliçeye dikerek sözlerine ekledi: "Kendisinin fakir bir halk kızı olduğunu söyleyen bu çocuğun asil tavırlarına dikkat etmediniz mi? Böyle prenses edalı halk kızı mı olurmuş? Ben böyle şeye inanmam. Zannımca bu kız, belki kendisi de farkında değil ama büyük bir soydan gelme olmalı. Şöyle en aşağı bir dük, bir prens kızı filan... Ama kendisiyle de artık yeteri kadar meşgul olduk sanırım."

Marie de Médicis, içini okumaya çalışan keskin bakışlar karşısında sıkıntı duyarak dedi ki:

"Siz de gördünüz ya... Bana kalmış olsaydı çoktan..."

Fausta kraliçenin sözünü kesti: "Madam, size bu konuda sarf ettiğiniz gayret ve girdiğiniz zahmet için çok teşekkür ederim. Sanki istediğim olmuşçasına size şükran borcu hissediyorum. Şimdi artık bana izin vermenizi rica edebilir miyim?"

"Güle güle şekerim, güle güle! ama yakında yine görüşelim..."

"İlk fırsatta muhakkak gelirim, madam..."

Kucaklaşmalar, nezaket sözleri, öpüşmeler birbirini izledi ve Fausta, gelirken takınmış olduğu aynı güler yüzle çıkıp gittiği için onun gerçek duygularını sezmek mümkün olamadı.

O zamana kadar kendini zor zapt etmiş olan Marie de Médicis, kapı Fausta'nın üstüne kapanır kapanmaz aşırı bir sevince kapıldı ve kızını övmekten kendini alamadı: "Doğrusu bu çocuk tam istediğimiz gibi davrandı. Yalnız biraz geveze... Kendine ait şeyleri anlatıp insanın kafasını şişiriyor. Ama gerçekten sade ve mütevazı bir kız. Umarım bu meziyetlerinin faydasını görür."

Zafere ulaşamayan, zaten derin düşüncelere dalmış olan Léonora, kraliçeye küçümseme dolu bir bakış attı. Kraliçenin gözünden tamamen kaçanları çok iyi anlamıştı. Léonora'nın pek nazik olmadığını görebiliyorduk. Ancak kendisine göre, karanlık işler hakkında acımasızca tutkulu olan Fausta'ya, rakibi de olsa saygı gösteren birisiydi. Marie de Médicis'nin dar görüşlülüğünün ve kalbinin kuruluğunun uzun süredir farkındaydı. Ama kızına karşı takındığı soğuk, küçümseyici tavır, ki tam kızı ona paha biçilemez bir hizmette bulunup onun hayatını kurtardığı anda onu şok etmişti. Sert bir sesle:

"Kızınızın anlattıkları (bu kelimelere bilhassa bastı) herkesten fazla sizi ilgilendirmeliydi," dedi. Herhalde, madam, bu çocuğun tok gözlülüğüyle alay etmek size hiç düşmez, çünkü sizi kurtaran da zaten onun bu sadeliği ve alçakgönüllülüğüdür."

"Beni mi? Tanrı aşkına!"

"Bu sadeliğe sahip olmasaydı sinyorayı takip etmekten geri kalmazdı. Kendinize bir sorun hanımefendi, kızınız basit ve alçakgönüllü olmak yerine hırslı, altına ve mevkiye düşkün olsaydı sizce ne olurdu?"

"Sus! Beni ürpertiyorsun!" Marie de Médicis dehşet içinde inledi. "Doğru! Bunu düşünmemiştim!"

"Size daha önce de söyledim," Léonora küçümseyici bir gülümsemeyle devam etti, "Bu korkunç olayda şans eseri sizi tercih etti. Şansınız, kızınızda iyilik, cömertlik olmasına bağlı. Güvenliğiniz için gerekliyse ona acımasızca vurun ama en azından onun hakkını verin."

Marie de Médicis, bu azarı bir tek kelime bile söylemeden yuttu. Elinde basit bir oyuncak olduğu bu müthiş kadından şimdiye kadar böyle az mı azar işitmişti?

Léonora içini döktükten sonra tatlılaştı ve özür diler gibi: "Bu dediklerim sert bile olsa, yalnız sizin menfaat ve haysiyetinizi koruma kaygısıyla söylenmiştir," dedi.

"Sen dobra dobra konuşur ve zaman zaman ters sözler söylersin, ama senin bana ölesiye sadık olduğunu da bilirim. Onun için sana kızmam, Léonora."

Léonora saygıyla eğildi. Marie de Médicis ise artık söyleyecek bir şey kalmadığını sanarak ferahladı. Halbuki Léonora'nın diyecekleri henüz bitmiş değildi. Nitekim kraliçeyi etki altında bırakmak isteyen sahte bir soğuklukla, "Madam," dedi, "artık bu çocuğu bugünden tezi yok kendi konağıma götürmem lazım."

Kraliçe endişeyle sordu: "Neden?"

"Zira sinyora adamakıllı kızgın gitti. Bir saniye bile kaybetmeden bize kendi usulünce, müthiş bir oyun oynayacaktır..." Ve kraliçenin hâlâ bir şey anlamadan, şaşkın şaşkın baktığını görünce sabırsızlandı: "Artık diller çözülecek ve dedikodu alıp yürüyecek. Emin olun ki bazıları çıkıp adı sanı ve kimin nesi olduğu bilinmeyen ve daha düne kadar sokaklarda çiçek satmakta olan bir kızın neden birdenbire Louvre Sarayı'nda yaşamaya başladığını soracaklar... Hem de Louvre'un neresinde? Kraliçenin dairesinde. Daha başkaları da çıkacak ve naip kraliçenin apansız bu kıza karşı derin bir analık sevgisi duymaya başladığını iddia edecekler. Bütün bunları önlemek lazım. Onun için kendisini konağıma götüreceğim. Orada emniyette ve sıkı bir göz hapsinde bulunur. Eğer dedikodu ederlerse, hiç olmazsa suçlamalar sadece benim sırtıma yüklenir. Varsın yüklensin. Sırtım sağlamdır benim..."

"Canım, bu kızla derdimiz bir türlü bitmeyecek mi? Nedir başıma gelen Tanrım!"

"Dert asıl şimdi başlıyor, madam... Fausta ile daha henüz şöyle bir temas ettik. İlk silleyi biz vurduk. Ama o da öcünü, amansız bir şekilde almak isteyecek. Daha işin başında ipin ucunu bırakmaya gelmez. Haydi, vakit geçirmeden karar verin. Zira Fausta saniye kaybetmeyecek."

"Şimdi bir de başıma bu kız çıktı... Zaten buradayken bile rahatım, huzurum kalmamıştı."

"Canım efendim, ondan ben sorumluyum. Bırakın bildiğimi yapayım. Size bahsetmiş olduğum o düşünce kafamda epey gelişmeye başladı. Kısa zamanda o işi olgunlaştırır, size de anlatırım ve hemen harekete geçeriz. Şimdilik hemen korunma tedbirleri almamız lazım."

Nihayet korkusundan razı olan Marie de Médicis, "Götür bakalım," dedi.

Bir saatten az bir zaman sonra Florence, Concini'nin Louvre yakınındaki küçük konağına geçmişti. Gerçi bu geçiş, hapishane değiştirmekten başka bir şey olmamıştı ama burası daha rahattı. Burada hem istediği gibi geziniyor hem de emrine hazır, bol çiçekli bir bahçe de bulunuyordu.

Léonora, annesinin selameti için onu buraya getirdiğini söylemiş ve genç kız, bu kadarcık bir sebebi yeterli bulup hemen razı olarak, buraya kendi isteğiyle gelivermişti.

ON İKİNCİ BÖLÜM
LOUVRE'UN ÇIKIŞI

Pardaillan'la Valvert, salondan sonra çıktıkları sofada, Concini'nin kendilerini gözetlemek üzere görevlendirdiği Louvignac ile Roquetaille'i gördüler. Valvert şövalyenin kulağına fısıldadı:

"Eğer bizi beklemiyorlarsa adam değilim."

"Hadi canım oradan!" dedi Pardaillan gülümseyerek.

Geçtiler. İki gözcü de hemen peşlerine takıldı. Pardaillan'la Valvert, elleri kılıçlarının kabzasında, gözleri ve kulakları tetikte, acelesizce gidiyor, fakat her ihtimale karşı hazırlıklı bulunuyorlardı. Valvert sakin edasıyla sordu:

"Ne dersiniz, şövalye? Acaba bu Concini denilen herif Louvre Sarayı'ndan üzerimize adamlarını salar mı?"

"Pek sanmam, ama belli de olmaz... Bu İtalyan'dan her şey umulur. Hem sonra bakarsınız salmaz da bizi tevkif ettirir."

"Fakat siz kralla pek ahbapsınız. Kral tevkif edilmenize asla izin vermez."

Pardaillan:

"Canım, Concini gidip de kraldan izin isteyecek değil ya," dedi.

"Öyle ama kralın emri olmazsa hangi subay ona itaat eder?"

"Yahu, siz nereden, hangi dağdan geldiniz, Tanrı aşkına? Kraldan çok Senyör Concini'ye itaat edildiğinden haberiniz yok mu sizin?"

"İyi ama biraz önce kralın huzurunda..."

"O başka... kralın huzurunda ve kral konuştuğu vakit iş değişir... Ama kral olmadığı vakit ne olacağı bilinmez? Pekâlâ Concini'nin emrini dinler ve bizi tevkif ederler..."

"Peki, siz de kendinizi kolayca tevkif ettirir misiniz yani?"

"Daha orasını bilmiyorum. Mantık, karşı koymamızı veya tevkif edilmeye razı olmakla beraber krala haber iletmemizi gerektirir. Asilzadelerden kime başvursak krala haber verir. O da kendini korumak için bizi derhal serbest bırakacaktır. En akıllıca hareket bu..."

"Yani tevkif edilmemize ses çıkarmayacağız?"

"Onu kim söyledi, oğlum? Ak sakaldan yok sakala geldim, ama içimde mantık pek yüksek sesle konuşmaya başladığı vakit yine de kulaklarımı tıkadığım oluyor. Hem zaten ben, kendi işimi kendim görmekten hoşlanırım. Bu benim eski âdetimdir ve bunun hiç de zararını görmüş değilim..."

"Öyleyse karşı koyacağız demektir. Hah şöyle..."

"Canım, onu da demek istemedim. Sizin aklınıza hiç şöyle akıllıca bir hal çaresi gelmez mi?"

"İyi ama mösyö... Ne yapacağımızı da nihayet bilmem lazım ki ona göre hareket edeyim."

"Duruma göre hareket ederiz. Bu da benim eski bir âdetimdir ve bundan da en ufak bir zarar gördüğümü söyleyemem."

İçinde bulundukları duruma göre gerçekten şaşılacak bir sükûnet ve soğukkanlılıkla sarayın cümle kapısına gelip hiçbir engelle karşılaşmadan dışarıya çıkmışlardı ki birden oldukları yere adeta mıhlanıp kalıverdiler.

Çünkü sokakta ve kapının tam karşısında, iki sıra halinde elli atlı muhafız dizilmiş, atlarının üstünde heykeller gibi kaskatı kesilmiş duruyorlardı. Bu adamların önünde de tek başına, eli kalçasına dayalı muhafız komutanı Vitry bekliyordu. Bu asker kalabalığı, yolu kesmiş görünüyordu.

Bunun üzerine Pardaillan ve Valvert donakalmıştı. Pardaillan bu hali görünce bir hayret ıslığı çalmaktan kendini alamadı. Sonra alaycı tavrıyla:

"Yarım bölük asker ve Vitry, burada bizi tevkif etmek için duruyor," dedi. "Doğrusu Concini, bize pek şeref verici muamelede bulunuyor."

Valvert sakin tavrıyla:

"Ne yapıyoruz, siz ondan haber verin, mösyö... Bana sorarsanız avucum fena halde kaşınmaya başladı," dedi.

"Durun bakalım, gebermek için bu kadar acele etmenizi bir türlü anlayamıyorum."

"Ama gebermeden önce birçoğunu yere sereceğim ya..."

Pardaillan memnunlukla gülümsedi ve gür sesiyle bağırdı:

"Hey, Mösyö Vitry! Artık ahbap falan demiyor, ne bulursak tevkif mi ediyoruz?"

Vitry duymadı. Çünkü tam söz söylendiği sırada başını askerlerine çevirip bir emir daha savurmuştu:

"Selam dur!"

Ve Vitry şapkasını çıkarıp hayvanının üstünde selam dururken, askerleri de az önce diğer muhafızların mızrakla verdikleri selamın bir eşini kılıçla veriyorlardı. Tam tevkif edileceklerini zannettikleri bir sırada böyle bir askerî selamla karşılanmaları ikisini de şaşkına çevirmişti. Gözlerine inanamayıp duraladılar. Mamafih kendilerini toparlayıp şapkalarını çıkararak komutanla askerlerinin bu nezaket gösterisine gösterişli birer selamla karşılık verdiler.

Vitry, şapkası elinde, hayvanını iki adım ilerleterek, gözleri parıldayan şövalyeye yaklaştı. Ağzı kulaklarında gülümseyerek eğildi ve pek nazik bir tavırla:

"Mösyö Pardaillan," dedi. "Kral bana, sizi selamlamamı ve arkadaşınızla birlikte evinize kadar uğurlamamı emretti. Emirlerinize hazırım."

"Nezaketiniz için teşekkür ederim," dedi ve gülerek devam etti:

"Görevinizi yerine getirmiş olarak görebilirsiniz. Ne yazık ki sevgili yoldaşım ve ben kraliyetin bize sunduğu bu korumayı kabul edecek kadar küstah değiliz."

"Ah, mösyö! Bu kararı veren ben değilim. Kralın ta kendisi. Ben de onun emirlerini yerine getirmekle yükümlüyüm. Kral bana yoldaşınızla birlikte evinize kadar eşlik etmemi emretti. Ben de ona itaat etmeliyim."

Vitry kendinden taviz vermek istemiyordu. Ama Pardaillan'ın birtakım şüpheleri vardı. Biraz öfkeli bir sesle:

"Bence siz beni tevkif etmek üzerine emir aldınız. Eşlik etmek bunun kibarca söylenmesi."

Vitry Pardaillan'ın öfkelendiğini anladı ve şaşırarak itiraz eti:

"Şerefim üzerine yemin ederim ki bu bir tevkif emri değildir, mösyö!"

Pardaillan Vitry'nin samimiyetini hissedince ona güvendi ve biraz sakinleşti.

"Ne dediniz! Emirlerime hazır olduğunuzu söylediniz, değil mi?" diye sordu. "Şu halde size emrim şudur ki..."

Komutan, şövalyenin ne emir vereceğini hemen kestirip atıldı:

"Rica ederim bana bu emri vermeyin, mösyö!"

Pardaillan öfkelenerek sordu:

"Neden mösyö? Neden acaba?"

"Bunun iki sebebi var ki ikisi de size makul gelecektir. Birinci sebebi, sizi bir kralmışsınız gibi kendi muhafızlarıyla uğurlamak isteyen krala bu şekilde mukabele yakışık almaz. Sizin, bir nezaket gösterisine bu şekilde karşılıkta bulunmayacak bir adam olduğunuzu bilirim, mösyö Pardaillan..."

"Vay canına! Bu sebep o kadar inandırıcı ki ötekini söylemenize hiç lüzum kalmadı, Mösyö Vitry..."

Vitry sevinip söylendi:

"Gördünüz mü? Ama ben bununla kalmayacak, size ikinci sebebi de söyleyeceğim..."

"Haydi çıkarın şu ikinci baklayı da ağzınızdan bakalım... Doğrusu ölümünüze sebep olmak istemem!"

"İkinci sebep de beni pek büyük bir zevk ve şeref duyarak yapacağım bir görevden mahrum etmenizin bana karşı bir haksızlık olacağıdır, Mösyö Pardaillan!"

Vitry yeniden, pek kibarca bir selam çakmıştı. Pardaillan bu selama da karşılık verdikten sonra:

"Mösyö Vitry, sizin pek nazik bir adam olduğunuzu daha önce söylemiştim. Şimdi de tarafınızdan uğurlanmayı büyük bir şeref saydığımı söyleyeceğim!"

Vitry'nin bir işareti üzerine, askerlerinden ikisi atlarından yere inerek hayvanlarını Pardaillan'la Valvert'e getirdiler. İki arkadaş atlara atladılar ve Pardaillan, ancak o zaman yanındaki delikanlıya

muhafız komutanını tanıştırdı. Valvert'le Vitry, devrin geleneğine uyup birbirlerine uzun uzun iltifat yağdırdıktan sonra, komutanın bir yanına şövalye, öbür yanına da Valvert geçti ve yavaş yavaş, Saint-Honoré Sokağı yönünde yola koyuldular...

Vitry ile Pardaillan arasında bir ahbaplık yoktu, ama çok eskiden beri tanışırlardı. Şimdiye kadarki resmî tavırlarını bırakarak eski dostlara yaraşır bir şekilde samimi bir konuşmaya başladılar. Valvert ise dövüş alanında olmadığı için yine birdenbire utangaçlaşmış ve ağzını açmadan dinlemeye koyulmuştu.

Pardaillan bir yandan Vitry ile konuşurken sık sık arkasına dönüyor, üzengiler üstünde ayağa kalkarak, arkadaki askerlerin başları üzerinden keskin gözleriyle arkada bıraktıkları sokağı araştırıyordu. Bu araştırma sonucunda epeyce gerilerinde dağınık gruplar halinde ve gezmeye çıkmış gibi hareket etmelerine rağmen kuşkulu tavırlarından amaçları sezilen birtakım insanlar görünce elinde olmaksızın gülümsedi.

Bunlar Stocco ile yirmi haydudu idi ve oldukça uzaktan askerleri takip ediyorlardı. Stocco, Valvert'le Pardaillan'ın saraydan çıktıklarını görmüştü. Sonra da atlara binip bu kalabalık kafilenin başında yola koyuluşlarını seyretmişti. Bu manzarayı görünce adamakıllı canı sıkılmıştı. Nasıl olup da muhafızların Pardaillan'la birlikte yola koyulduklarını bir türlü kavrayamıyordu. Büyük bir hayal kırıklığına uğramıştı. Bununla birlikte, aldığı emre boyun eğerek kafilenin peşine düşmüş ve ilerideki sokakta bekleyen Concini'nin ne karar vereceğini öğrenmek için o tarafa doğru yürümüştü.

Pardaillan arkadan gelen haydutları görünce:

"Şu arkadan gelen masum yolculara ne dersiniz?" dedi.

Pek tatsız bir tavırla soruyordu, ama sesinin tonu Valvert'in dikkatini uyandırmakta gecikmedi. Birden geriye dönerek, arka tarafı Pardaillan'ınkine benzeyen bir keskinlikle gözden geçirdikten sonra o da gülümsedi ve:

"Ne diyeceğim mösyö?" dedi. "Bu masumların hepsi darağacı ve zindan kokuyor. Belli ki ipten kazık tan kurtulma herifler. Ve yine belli ki bizi kolluyorlardı, yanımızda muhafızları görünce fena halde bozuldular."

"Yanılmıyorsam yolumuzun üstünde bunlardan daha birçoğuna

rastlayacağız! Peşimizde kafileyi görünce onlar daha beter hayal kırıklığına uğrayacaklar, azizim. Daha şimdiden durumu haber almış olan Concini hazırladığı mükemmel tuzağın suya düşmesine fena halde içerlemiş, kuduz köpek gibi dönüp dolaşıyordur."

"Yalan da değil! Adamcağızın bize karşı hiç şansı yok!

Pardaillan yanılmıyordu, Concini hazırladığı tuzağın boşa gittiğini öğrenmişti. Roquetaille'le Louvignac, nöbet bekledikleri sokakta, hemen şövalye ile Valvert'in peşine düşmüşlerdi ve onlar kapıda Vitry ile oyalanıp dururken tabanları yağladıkları gibi soluğu Saint-Honoré Sokağı'nda alarak Concini'yi bulup durumu kendisine anlatmışlardı. Zaten müthiş bir öfkeye kapılmış bulunan Concini bu haberi de öğrenince büsbütün küplere binmişti. Kızgınlığından nefesi kesilip geberecekti nerdeyse... Eğer şövalye ile Valvert'in yanındakiler herhangi bir muhafız kıtası olsaydı, Concini yanındaki kalabalığa güvenip yine onlara çatmaktan çekinmezdi. Fakat işin içine kralın muhafızları girince, mesele kökünden değişiyordu... Kendilerinden on misli az da olsa, güpegündüz ve halkın gözleri önünde kralın muhafızlarına sataşmak, bir kraliçe gözdesinin bile kolay kolay göze alabileceği bir iş değildi.

Concini bütün öfkesine rağmen durumu kavradı ve delice bir işe kalkışmamak için kendini tuttu. Hemen adamlarına bir işaret vererek, elden geldiği kadar dağınık kalmalarını, göze batmamalarını ve yolun kenarına çekilip muhafız kıtasının geçişini engellememelerini bildirdi.

Pardaillan ve Valvert, buraya kendilerini öldürmek için gelmiş oldukları halde, gık demeden, öfkelerini yenip dişlerini gıcırdata gıcırdata yol vermek ve duvar diplerine sinmek zorunda kalan bu sürünün arasından rahat rahat geçtiler. Concini hiddet ve çaresizlikten korkunç bir hal almış suratıyla onların geçişini seyretti.

Fakat bu korkunç surat Pardaillan'a hiçbir etki yapmadı, hatta şövalye tam onun önünden geçerken alaycı sesiyle bir nükte de savurdu:

"Üzülme be ahbap! Gelecek defaya daha mükemmel bir tuzak hazırlarsın... Belli olmaz, belki o sefer şansın daha yaver gider..."

Birkaç adım sonra Valvert'e:

"Concini pek zehirli bir yılan..." dedi.

Delikanlı içini çekti:

"Ne demezsiniz, mösyö!"

Ve safiyetle ilave etti:

"Bu herife el sürmemek zorunda kalışıma öyle içerliyorum ki... Hani gırtlağına hançerimi geçirebilseydim, keyfimden yanıma varılmayacaktı..."

Pardaillan yine bir alay savurdu:

"Ama yavuklunuzun babası olduğu için bu pek tatlı zevkten mahrum olmak mecburiyetindesiniz!"

Vitry bu sözleri duyduğu halde bir şey söylemedi. Fakat Concini'nin ve adamlarının önünden geçerkenki bakışı ve bıyık altından gülüşü, onun da durumu pekâlâ kavradığını gösteriyordu. Kim bilir, belki de o da çok şey biliyordu, ama söylemeyi doğru bulmuyordu.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TAKİP EDEN KİŞİ

Concini emirler yağdırmak üzere adamlarını bir hareketle yanına çağırdı. Rospignac, Louvignac, Roquetaille, Eynaus ve Longval bu işaret üzerine çoban köpekleri gibi hemen efendilerinin yanına geldiler. Bu arada az önce gelen Stocco da onların arasına katıldı.

"Beyler!" dedi öfkesinden ağzında biriken köpükleri saçarak. "Bu iki adamı yok eden, ne pahasına olursa olsun onlardan kurtulan kişiye yüz elli bin frank vereceğim. Duydunuz mu beni? Tam tamına yüz elli bin frank! Genç olanı öldürene elli bin, yaşlı olanı öldürene yüz bin frank vereceğim! Haydi şimdi gidin, yola koyulun. O iki adamdan da kurtulun!"

Concini adamlarının Pardaillan ve Valvert'den ölesiye nefret ettiklerini çok iyi biliyordu. Kendi kendine bu ödülü koymakla onları bu işe daha çok teşvik edeceğini düşünüyordu. Adamlarından her biri de yanlarına çok güvendiği birkaç adamını yanına aldı. Sonuçta ödül oldukça büyüktü. Fakat bu iki adamı öldürmek de oldukça güç olacağa benziyordu. Bazorges, Montréval, Chalabre ve Pontrailles de bu adamlara katılmış ve vakit kaybetmeden, onlardan çok önde olan kraliyet korumasını yakalamak için ilerlemişlerdi. İki ya da üç kişilik gruplara ayrılmış toplamda on beş kişi yola çıkmıştı.

Stocco ise bu adamlarla pek iyi geçinemezdi. Kendisi bir asilzade değildi. Concini'nin koyduğu yüz elli bin franklık ödüle göz dikmişti. Oldukça hırslanmış bir halde, bu ödüle tek başına sahip olabilmek için açgözlülükle bu görevi üstlenmişti.

Bu arada takip edilen kraliyet koruma grubu Saint-Denis Sokağı'na varmıştı. Pardaillan ve Valvert yine Angoulême dükünün konağına gelmişlerdi. Buraya gelmelerinin çok önemli bir sebebi vardı. Bu dükün konağının iki ayrı çıkış kapısı vardı ve ikisi de farklı sokaklara açılıyordu. Bu iki çıkış, Pardaillan ve Valvert'e güvenli bir

sığınak oluşturuyordu. Çünkü düşmanlar bir sokaktan gelirse, bu iki arkadaş diğer kapıdan çıkarak, tam ters yola varabilir ve kaçmak için kendilerine zaman yaratabilirlerdi. Hem de bu sayede istedikleri zaman evden çıkabilirlerdi. Bu sırada bu durumlar Landry Coquenard ve Gringaille için de geçerliydi. Çünkü onlar da her gün Sorrientès Konağı'nı gözetleyip sonra buraya geliyorlardı.

Pardaillan ve yoldaşına eşlik eden bu koruma kendi nedenlerinden dolayı bu adamları oraya götürmek istemedi. Bunun üzerine Pardaillan Vitry'ye onları nereye götürmek istediğini sordu. Vitry de direkt olarak Cossonnerie Sokağı'nın köşesinde bulunan Saint-Denis Sokağı'ndaki Lion d'Or hanına götürmek istediğini söyledi. Normalde Valvert'in kaldığı Cossonnerie Sokağı'nda bulunan hanın sahibi, aynı zamanda Lion d'Or hanının sahibiydi.

Pardaillan, Valvert ve kraliyet koruması takımı Lion d'Or hanının önünde durdu. Tabii, hanın belli belirsiz bir endişeye kapılan sahibiyle hizmetkârları, hemen kapının önüne fırladılar. Aynı anda oracıkta, bu kalabalığı seyre gelen bir alay işsiz güçsüz birikti ve evlerin pencereleri açılarak bir sürü meraklı baş göründü... Muhafız birliği, Louvre Sarayı'nın kapısında olduğu gibi burada da iki sıra halinde dizilerek selam durdu. Komutanları, o çağın âdetince, refakat ettiği iki ahbabına nazik sözler söyledi. Pardaillan'la Valvert bu sözlere gereği gibi karşılıkta bulunduktan sonra atlarından inerek hanın kapısı önündeki merdivenlerin üst basamağına çıkıp durdular... Fakat aldığı emre körü körüne itaat eden Vitry'nin hâlâ çekilip gitmediğini görünce, kendisini selamlayıp hanın salonuna girdiler. Vitry, han kapısının, iki arkadaşın üstüne kapandığını gördükten sonra askerlerine yarım çark ettirerek, geldiği gibi yavaş yavaş Louvre'a döndü.

Hancı, o güne kadar kiracısı Valvert'e herhangi bir insan gözüyle bakmıştı. Fakat han kapısının önünde gördüğü merasimden sonra bu delikanlının yüksek soydan bir prens olduğuna ve her nedense kıyafet değiştirip kendini belli etmeden gezdiğine hiç şüphesi kalmamıştı. Bu yüzden, beyaz takkesi elinde, yüzünde dalkavukça bir tebessüm olduğu halde hizmete koşmuş ve bol bol "monsenyör" hitabını savurmaya koyulmuştu. Pardaillan'la Valvert, orada kalmayıp salondan geçtiler ve arka kapıdan çıktıktan sonra Valvert'in evinin antresine girdiler. Oradan da sokağa çıktılar. Pardaillan, Valvert'in koluna girerek dedi ki:

"Ne yapıyoruz mösyö? Eskiden kaldığım yere mi gideceğiz?"

"Hayır, hayır! Angoulême dükünün konağında oldukça rahat ve güvendeyiz. Cossonnerie Sokağı'ndan çıkıp oraya gidelim."

Bu şekilde acele bir şekilde çıktılar. Yolda Pardaillan Valvert'in kolunu tuttu ve şunu teklif etti:

"Hazır yolumuzun üstündeyken Escargasse'dan bir haber var mı yok mu bunu öğrenmek için Grand Passe-Partout hanının oradan geçelim. Burnuma kötü kokular geliyor. Geri dönmesi ne de uzun sürdü. Oldukça zeki ve kurnaz bir insan olduğunun farkındayım ama ya yakalandıysa? Bunu bir an önce öğrenmemiz lazım."

Sağa döndülerse de Saint-Denis Sokağı'nı tıkayan Vitry'yle askerlerinin tamamen çekilip gitmesini beklemek için durdular. Onların durdukları yerden birkaç adım ötede, bir girintiye sinmiş olan Stocco, ateşler saçan gözlerini onlardan yana dikmişti. Zaten Valvert'in kaldığı yeri bilirdi. Lion d'Or hanının önünde durduklarını görünce hemen planlarını kavramış ve kendi kendine, "Buradan girip öte kapıdan çıkacaklar... Şimdi görürüz..." demişti.

Sonra atlar arasından ustalıkla kayıp geçmiş ve şimdi gizlendiği yere sinerek aklından şunları geçirmeye başlamıştı:

"İşte buradan hem hanın kapısını hem de Cossonnerie Sokağı'nı gözleyebilirim... Ne taraftan çıkarlarsa çıksınlar, gözümden kaçamazlar. Ama üstlerine saldırmaya hiç niyetim yok, beni bir lokmada yiyip yutuverirler! İyisi mi, peşlerine düşer, onları takip ederim. Nerede barındıklarını öğrenememem için bu işe şeytanın parmağını sokması lazım... Bir kere barındıkları yeri öğrendim mi, dağarcığımdaki yeni numaralardan birini tatbik edip ikisini de güzelce tuzağa düşürür, kıskıvrak yakalarım. Mösyö Concini'nin yüz elli bin frangı artık benimdir. O paraya neler yapılmaz ki... Tanrım! O parayla Italya'da büyük bir dukalık satın alırım ve onun başına bir senyör olarak geçerim."

Eğer Stocco'nun amacıyla Rospignac'ın amacı birbirine benzer olsaydı Rospignac da sırf ucundaki ödül için onları öldürmek isteyecekti. Ama para Rospignac'ın umurunda bile değildi. Onu hırslandıran tek şey nefretti. Tek istediği şey Valvert'i geberterek intikam almaktı.

Kraliyetin önünde yaptığı Valvert'le olan sert konuşmayı aklın-

dan çıkaramıyordu Rospignac. Eğer kraliyetin önünde olmasaydı Valvert'in hakkından gelirdi. Şimdi tek derdi bu iki adamı bulmaktı. Nerede oldukları ve onları ne zaman göreceği hakkında en ufak bir fikri yoktu. Sonuçta on dört adamın da tek gayesi bu iki adamı öldürmekti. Rospignac bu yüzden biraz da utanç içerisindeydi. İki adama karşı on dört adam... Aslında iki adamı on dört adama dövdürmek pek ahlaklı bir iş değildi. Ama nefret ve öfke gözlerini o kadar bürümüştü ki, Rospignac bu durumu düşünmemeye çalışıyordu. Ne pahasına olursa olsun onların hakkından geleceklerdi.

Amacına ulaşmaya kararlı olan Rospignac, Vitry ile muhafızlarının çekilip gitmelerini büyük bir sabırsızlıkla bekledi. Pardaillan, Valvert ve kraliyet korumaları, Lion d'Or hanının önünde durduğu vakit, Rospignac da Feure Sokağı'nın girişinde, yani Pardaillan'la Valvert'in bulundukları yerin tam aksi tarafında durdular. Adamları da hemen onun etrafına toplandılar.

Rospignac kafilenin çekilip gideceğini hesapladığı için adamlarını Fers Sokağı'na sakladı. Dört yardımcısını da yanında tutarak sokağın ağzında durup, Saint-Honoré Sokağı'ndan beri izlediği kafileye gözlerini dikti. O zaman şövalye ile Valvert'in hana girdiklerini gördü. Birazcık aklı başında olsaydı, o da Stocco'nun verdiği kararı verirdi. Fakat Rospignac, şu sırada aklını başına toplayamayacak haldeydi. Durumun gittikçe kendi lehine döndüğünü sanarak homurdandı:

"Şu askerler gider gitmez hemen hana hücum ederiz. Her şeyi kırıp döker ve ateşe veririz. Gerekirse taş üstünde taş bırakmayız. Bu iki adamın buradan sağ çıkmamaları lazım! Anladınız ya?"

Roquetaille, Longval, Eynaus ve Louvignac bir ağızdan:

"Anlaşıldı!" dediler.

"Beyler!" dedi Rospignac. "Valvert denilen şeytanı lütfen bana bırakın. Hatta onu öldürünce kazanacağım payı da size veriyorum. Aranızda halledersiniz. Ama ne olursa olsun Valvert'in ölümü benim elimden olmalı!"

Bunu duyanlar dondu kaldı.

"Kılıcının yassı yeriyle bize tokat attı!" diye bağrıştılar.

"Ve bana da..." dedi Rospignac oldukça sinirli bir sesle. "Bana

da çizmesinin ucuyla vurdu. Sanki bir fare leşiymişim gibi kralın ve kraliçenin önünde, çizmesinin ucuyla bana vurdu. Anlıyor musunuz?"

Dördü son derece eğlenmiş bir halde birbirlerine baktılar ve oldukça nazik bir şekilde eğilerek:

"Öyleyse alın sizin olsun. Onu gebertmeyi siz hak ediyorsunuz!" dediler.

"Teşekkür ederim, beyler!" dedi Rospignac oldukça kurnaz bir gülüşle.

Ve sonra kendi kendine düşünmeye devam etti:

"Oh, biraz olsun rahatladım! Sonuçta bu dediğimi onaylamayabilirlerdi. Eğer karşı çıksalardı, Valvert'i elimden almaya kalksalardı, onlara elimden gelen her şeyi yapmaya hazırdım!"

Silahşorlar hemen komutanlarından ayrılarak gidip adamlarına talimat verdiler.

Vitry'nin askerleri geçtikten sonra sokak tekrar eski halini almıştı. Rospignac dönüp ardına bakınca Eynaus, Louvignac, Roquetaille ve Longval'in peşinde olduklarını gördü. Onların arkasında da on kadar seçme adam vardı. Hemen peşindekilerle birlikte yola koyulacaktı ki birdenbire olduğu yere mıhlanmış gibi kalakaldı.

Önünde, yirmi adım kadar ilerisinde, kendilerini yakalamak için Lion d'Or hanına baskın vermeye kalkıştığı iki adamı görmüştü. İkisi de gayet sakin, yüzlerini gizlemeye lüzum görmeden, kol kola, keyifli keyifli konuşarak ve sanki dünyaya metelik vermeyen, kendilerini hiçbir tehlikenin tehdit ettiğinden haberi olmayan iki insan gibi yürüyordu.

Böyle değilse bile, Rospignac böyle zannederek, şeytanca bir sevince kapılıp söylendi:

"Bu sefer şansım var! Artık yakalandılar demektir!"

Kısık sesle yardımcılarına ne yapacaklarını anlattı. Onlar da bu emirleri hemen kendi adamlarına bildirdiler. Bir tek hareketle bütün kılıçlar kınlarından sıyrıldı. Hepsi gerilip hızla ileriye, Saint-Denis Sokağı'na atılırken ortalığı korkunç naralarla doldurdular:

"Tutun!"

"Yakalayın!"

"Komayın!"

"Öldürün!"

Aniden gelişen bu korkunç uğultu, kulakları sağır edecek tiz çığlıklarla, küfürler ve hakaretlerle, dualar ve ağıtlarla katlanarak büyümüştü. Ortalık bir anda savaş alanına dönmüştü. Bunun devamında da doğal olarak büyük bir izdiham gerçekleşti.

Göz açıp kapayıncaya kadar, Cossonnerie Sokağı'yla Feure Sokağı arasında kalan karışıklık temizlenmişti. Bu kuduzlar kafilesi bir anda sokağa hâkim olmuştu. Her türlü hareket serbestliğini elde ederek, manevra yapmaya başladılar. Zaten bu manevra da pek basitti.

Çete hemen ikiye bölünmüştü. Yarısı elinde kılıçlarıyla, iki adama saldırırken, öteki yarısı da duvarlar boyunca sürünürcesine ilerleyerek Pardaillan'la Valvert'i yandan ve arkadan çevirmeye koşuyordu. Bu manevra çabuk bitti, Rospignac'ın umduğu sonucu vermedi. Çünkü Concini'nin çetebaşısı, Pardaillan'la Valvert'in öyle kol kola ve keyifli keyifli konuşarak geldiklerini görünce, onların dünyadan haberleri olmadığını sanmış ve pek yanılmıştı. Oysa ikisi de tetikte bulunuyordu. Birbirine hiçbir şey söylememiş oldukları halde, ikisi de peşlerine düşülmüş olduğundan kesinlikle emindiler. Kaygısız görünmekle beraber gözlerini ve kulaklarını dört açmışlardı. Rospignac, sokakta ilk adımını atar atmaz, kendisini derhal görmüş ve kararlarını da vermişlerdi.

Bir anda kılıçlarını ellerine aldılar ve durup saldırganların gelişine baktılar. Aynı anda da çete manevra yapmaya koyulmuştu. Pardaillan'la Valvert, bu manevranın ne olduğunu çabucak görüp kavramışlardı. Bu duruma seyirci kalacak değillerdi. Zaten tecrübeleriyle bilirlerdi ki eşit şartlar altında yapılmayan bu gibi dövüşlerde daima ilk silleyi vuran kazanırdı!

Yıldırım hızıyla hücuma geçerek, kılıçlarını tam orta yerlerinden kavradılar. Müthiş birer sıçrayışta biri bir yana, öteki öbür yana fırladı ve evlere sürünürcesine ilerleyip kendilerini geriden sarmak isteyenlere yetiştiler... Son derece şiddetli ve fakat hesaplı bir hareketle kollarını kaldırıp indirmeleri bir oldu. İki kılıcın ağır kabzaları gürz görevi görmüş ve iki kafatasını çatlatmıştı. Haydutlardan ikisi yere

yığıldı. Sonra iki adam tekrar bir sıçrayışta yolun ortasına vardılar ve artık bir saniye bile durmadılar.

Çetenin onlara cepheden saldıracak olan yarısı, hep birden hücuma geçmişti, ama her vakit olduğu gibi koşarken kimi ileri gitmiş, kimi geride kalmış ve birbirlerinden ayrılıp dağılmışlardı.

Pardaillan'la Valvert'in en önde gelen ikisinin üstüne sıçramalarıyla ağır kılıç kabzalarının yıldırım hızıyla kalkıp inmesi bir oldu. İki silahşor daha baygın ya da ölü olarak yerlere serilmişti. Bunlar Louvignac ve Eynaus'tu.

Fakat şövalye de Valvert de işin peşini bırakmadılar. Bu sefer de kılıçlarının kabzalarından tutup karşılarına çıkan diğer iki kişiye hücum ettiler. İki kolun müthiş bir hız ve kuvvetle ileriye uzanması üzerine kılıçlarının ucu, iki haydudun omuzlarının bir yanından girip öbür yanından çıktı ve bunlarla iki kişi daha yere serildi.

Böylece, asıl dövüş daha başlamadan, Rospignac'ın on silahşoru, zararsız hale getirilmiş oluyordu. Bu akıl almaz ustalığı gösteren iki adamda ise en ufak bir sıyrık bile yoktu.

Bu dövüşe üstün bir kuvvetle girmiş olan Rospignac için işler pek kötü gitmeye başlamıştı. Gerçi onun için savaş henüz tamamıyla kaybolmuş sayılmazdı. Ama eğer adamlarını böyle bırakırsa hepsinin hiçbir iş göremeden teker teker kırılacaklarını fark etti. "Zararın neresinden dönülse kârdır!" diyerek bir ıslıkla arkadaşlarını yanına topladı.

Bundan sonra Pardaillan'la Valvert, her taraftan sıkıştırıldıklarını gördüler. Hem bu sefer kendilerine saldıranlar tek tek kişiler değil, yekvücut bir kütleydi... Bu kütle onları çember içine almaya çabalıyordu. İki adam, böyle bir kuşatmaya karşı koyabilmek için yapılacak tek hareketi yaptılar: Sırt sırta vererek kılıçlarını havada fırıl fırıl döndürüp daireler çizmeye ve kimseyi yanlarına sokmamaya çalıştılar.

Şimdi mücadelenin ikinci ve asıl kesin neticeyi verecek olan safhası başlıyordu. Zaten bu safha, Pardaillan'la Valvert'in akıl sır ermez ustalıkları sayesinde bu kadar gecikmişti. Haydutlar âdetleri olduğu üzere bu yeni mücadeleye başlarken bağırıp çağırarak, küfürler edip lanetler okuyarak birbirlerine cesaret verdiler...

Birden Pardaillan'ın kolunun gerildiği ve kılıcını ileri doğru

uzattığı görüldü. Kendini korumama hatasını yapan karşısındaki silahşor çuval gibi yere yığıldı...

Hemen arkasından, Valvert de kolladığı fırsatı yakalamakta gecikmedi. Hem o, bir taşla iki kuş vurdu. Ağır surette yaraladığı haydut yere yıkılırken, yanındaki arkadaşına tutunmuş, onu da kendisiyle beraber sürükleyip sendeletmişti. O da kendini kurtarmak için şiddetle ötekini iterken bir an kendini korumayı ihmal etti. Valvert'in yıldırım hızıyla kolunu uzatıp kılıcını saplaması için bu kadarcık bir zaman kâfi geldi ve ikinci adam da ötekinin üzerine yığıldı.

Rospignac'ın peşinden gelmiş olan on dört kişiden, kala kala beş kişi kalmıştı. Bunlar arasında Roquetaille'le Longval da vardı.

Az önce bu iki müthiş rakibin hakkından gelmeyi hâlâ ümit eden Rospignac, artık bozguna uğradığına kesinlikle inanmıştı. Zaten kendi tarafındakilerden Roquetaille'le Longval'den başka hakkıyla dövüşen olmadığını da görüyordu. Öteki üç adamı yılmıştı ve tabanları yağlayıp sıvışmak için uygun bir fırsat kolluyordu...

Fakat Rospignac, yine de gerilemeyi aklına getirmedi. Rezil bir yenilgiye uğramaktansa şuracıkta ölüp gitmeye razıydı... Daha dövüşün başından beri Valvert'in karşısına geçmeye dikkat etmiş, bütün hıncıyla onunla dövüşmeye koyulmuştu. Şimdi de tekrar ona saldırıyor, fakat artık öldürmekten çok kendini öldürtmek istediği belli oluyordu. Hem şimdi Pardaillan'la Valvert'in pek şiddetle hücuma geçmeleri üzerine, dövüşün seyri bir daha değişmişti. Şimdi Şövalye ve Valvert, sırt sırta vermekten vazgeçmişler, yan yana saldırıyorlardı ve hasımları da onların karşısında dirsek dirseğe tutunmaya çabalıyorlardı.

Ölümü arayan Rospignac, kendini adeta iki arkadaşın kılıcının önüne atlı. Aklı başından gitmiş gibiydi. Şimdiye kadar birçok kere kendini korumayı ihmal etmişti ve Pardaillan da Valvert de istemiş olsalardı, Rospignac'ı çoktan öbür dünya yolculuğuna çıkarabilirlerdi. Halbuki sözleşmiş gibi hiçbir şey yapmadılar. Rospignac, iki adamın kendini öldürmek istemediklerini hissetti ve bunda hiç de yanılmıyordu...

Bu onu büsbütün delirtti ve adam duyduğu zilletten kuduracak gibi oldu. Çünkü Rospignac, Paris'in namlı kılıç kullananlarından-

dı. Ama asıl sinirine dokunan bu zillet değildi. Pardaillan'la Valvert, kendisini böyle neden koruyorlardı? Hiç şüphesiz kendisine, evvelce vermiş oldukları derslere benzer acı bir ders daha vermek için... Ve Rospignac, buna engel olamayacağını da pekâlâ biliyordu. İşte bu düşünce, zavallıyı adeta kudurtmuştu. Çarpışan kılıçların gürültüleri arasında çılgın gibi:

"Öldürün beni! Öldürsenize beni!" diye yalvardı.

Cesur ve güçlü adamın bu yakarması oldukça dokunaklıydı. Aynı zamanda uğradığı yenilgiyi ve hissettiği çaresizliği söze dökmüş gibiydi.

Pardaillan, göğsünü yarmak isteyen bir kılıcın hücumunu savuştururken omuz silkti. Valvert de:

"Yok! Seni öldürüp de ait olduğun celladın elinden kurtarmak istemiyorum!" diye fikrini belli etti. "Ama sana yine layık olduğun gibi ders vermeden cellada gitmene de gönlüm razı olmuyor!"

Rospignac inledi:

"Ah cehennem zebanisi seni!"

Ve düşmanının kendisine ne çeşit bir ders vereceğini iyice bildiği için bir yandan kılıcını kullanırken, öte yandan da ceketinin altından hançerini çekti, üçüncü bir defa daha rezil ve kepaze olmaktansa, hançeri kendi gırtlağına saplamaya hazırlandı.

Hem Pardaillan hem de Valvert, Rospignac'ın arkadaşlarından üçünün pek manalı bir surette sağa sola kaçamak bakışlar atıp durduklarını fark etmemiş değillerdi. Şövalye, bu heriflere adeta acıdı ve alaycı edasıyla:

"Haydi!" dedi. "Defolun! Çabuk defolun da postunuzu kurtarın bakayım!"

Zavallılar hemen tabanları yağladılar. Ne çare ki çok uzağa gidemediler. Yağmurdan kaçarken doluya tutulmuşlardı. Karşılarında, birdenbire ellerinde iki müthiş topuzla koşup gelen ve insan seslerine hiç de benzemeyen seslerle bağrışan iki iri yarı adam belirmişti. Korkunç bir gürültü kopmuştu ve eşek anırmaları, kedi miyavlamaları, köpek havlamaları, domuz cıyaklamaları birbirine karışırken, koca iki topuz, kaçanların kafalarına inmiş ve içlerinden ikisini de yere sermişti. Yalnız üçüncüsü, nasıl oldu bilinmez,

hiç izini belli etmeden gözden kayboluvermişti.

Artık, korkunç mücadelenin sonu gelmişti. Bütün cesaretleriyle dövüşen Roquetaille'le Longval da daha fazla tutunamayacaklardı. Rospignac bunu anlayıp homurdandı:

"Tanrı'nın cezası, lanet şeytan! Ama beni eline diri geçiremeyeceksin!"

Rospignac kendini öldürmek için hançerini kaldırdı. Fakat işini tamamlamaya vakit bulamadı. Aynı saniyede tepesinde öyle müthiş bir darbe hissetti ki dünya başına yıkılıyor sandı. Külçe gibi yere yığılıp kafasını sokağın ortasındaki su akıntısına daldırdı ve kendinden geçti. Bu arada birisinin şöyle bağırdığını da tabiatıyla duyamadı:

"Hey dilenci yamakları, şöyle biraz dönün de katil suratlarınızı görelim!"

Bu sözler, Pardaillan tarafından Roquetaille'le Longval'e söylenmişti. Fakat adamlar, denileni yapmaya imkân bulamadılar. Çünkü aynı anda kafatasları paramparça oldu, ikisi de yeri boylamışlardı. Eşsiz bir ustalık ve el çabukluğuyla vurulan bu darbeler dövüşe son verdi.

Landry Coquenard'la Escargasse, efendilerinin artık kendilerine ihtiyaçları kalmadığı bir sırada imdadına koşmuşlardı. Onlar da kendilerine yapılacak iş kalmadığını görmemiş değillerdi ama belki de efendilerinin affedecekleri bu haydutları temizlemeden bırakmaya da gönülleri razı olmamıştı.

Rospignac'a dünyanın kaç bucak olduğunu gösterip herifi bir vuruşta kendinden geçirerek yere seren de Pardaillan'ın kendisine vermiş olduğu gizli işi başarıp seyahatten dönen ve henüz yolculuğun tozu toprağı içinde bulunan Escargasse idi. O, kılıcının kabzasıyla Rospignac'ı yere sererken, hiç farkında olmadan, Concini sürüsünün amirini bir zilletten de kurtarmış oluyordu.

Pardaillan'la Valvert, karşılarında dövüşecek adam kalmadığını görünce kılıçlarını kınlarına yerleştirdiler. Şimdi yaptıkları işi düşünceli tavırlarla seyrediyorlardı. Kendi kanlarıyla sulayıp kızıla boyadıkları sokağa on dört vücut uzanmıştı. On dört kişi! Halbuki ikisinin de üstüne, "Gebertin!" diye saldırdıkları vakit on beş kişiydiler:

Pardaillan sözle anlatılmaz bir kederle:

"Zavallılar!" dedi.

Valvert yavaşça söylendi:

"Bizi alçakça öldürmeye kalkışanlar onlardı... Kendimizi korumaktan başka bir şey yapmadık ki..."

"Ne yazık ki öyle..."

"Zaten darbelerimizi de ölçülü vurduk. Hiçbirini öldüresiye yaralamadık... Hepsinin yakayı kurtaracağına bahse girerim!"

Landry Coquenard:

"Ben de bahse girerim ki şu ikisi öbür dünya yolculuğuna çıkalı epey oldu!" dedi.

Roquetaille'le Longval'i gösteriyordu. Pardaillan'la Valvert, su birikintisinin içinde yatan iki adama baktılar: İkisi de kaskatı kesilmişti. Kafalarına inen darbe o kadar müthiş olmuştu ki kafatasları parçalanmış ve beyinleri kanlı birer yığın haline gelmişti. Landry Coquenard yanılmıyordu, ikisi de ölmüştü.

Pardaillan söylendi:

"Amma ağır elin varmış be! Biraz daha yavaş vuramaz mıydın, hayvan?"

"Mösyö!" diye konuşmaya başladı şom ağzını açan Landry Coquenard. "Bu ikisi boynuma ip geçirmişti ve beni bir domuz gibi darağacına doğru sürüklüyordu. Sonlarının sadece benim elimden olacağına söz vermiştim ve sözümü tuttum!"

"Demek o kadar kin dolusun ha!"

"Yolum başlarda kiliseden geçse de efendim... Bir din adamı kadar kırılgan değilim."

Ve tüm sakinliğiyle devam etti:

"Artık onları suçlamıyorum."

"Ne olursa olsun bununla gidip oğlum Jehan'a böbürlenmeni istemiyorum," dedi Pardaillan.

"Neden, mösyö?"

"Çünkü o bütün bunları kendine sakladı. Bu şekilde onları öldürmen doğru değildi."

Sonra alaycı gülümsemesini Landry'nin utanmış yüzünden saklamaya çalışarak:

"Burada daha fazla kalmayalım," dedi. "Bakarsınız tekrar bir hücuma uğrarız. Doğrusu bu kadar dayanıp yorulduktan sonra ikinci bir kavgaya dayanıp dayanamayacağımı bilemem... Biz artık Valvert gibi yirmi yaşında değiliz malum ya!"

Valvert bu cümleyi duyduktan sonra nazikçe gülümsemişti. Şövalyenin ona uzun zamandır bu şekilde takılmadığını fark etti.

Bu dört adam hemen Cossonnerie Sokağı'na yöneldiler.

Pardaillan, Escargasse'ı yanına çağırmıştı. Escargasse hem yürüyor hem de kendisine verilmiş olan görevi nasıl başardığını anlatıyordu. Herhalde getirdiği haberler hem Pardaillan'ın hem de durumdan haberi olduğu anlaşılan Valvert'in pek hoşuna gidiyordu ki ikisinin de yüzleri gülüyor, gözlerinde kıvılcımlar çakıyor ve hasımlarına adamakıllı bir oyun oynamaya hazırlanan iki insan gibi seviniyorlardı.

Onlar böyle bütün dikkatlerini Escargasse'ın anlattığı hikâyeye vermiş, ağır ağır yürürlerken, Stocco da yüzünü pelerinine saklayıp onları izliyordu.

Aslında Stocco pes etmemişti. Az önceki olanları korkuyla seyretmişti ve bu savaşın geri kalanının nasıl geçeceği konusunda hiçbir fikri yoktu. Kendi kendine düşünmüyordu:

"Nereden baksan on beş kişi var. Ama Pardaillan serserisi kendi başına yirmi adam eder. Arkadaşı da onun kadar etmese de epey güçlü birine benziyor. Gözünü dört aç Stocco. O adamlarının herhangi birinin omuzlarına hançer indirme fırsatını yakalar yakalamaz bunu kaçırma ve o ödülün sahibi ol."

Stocco kenara geçip onları izlemeye koyulmuştu ama bir türlü hançeri onların, en azından birinin, omuzlarına indirecek fırsatı yakalayamamıştı. Fakat o serveti kazanabilmek için elinden geleni ardına koyacaktı. Bu tür saldırılarda oldukça tecrübeliydi ve yaptığı işlerde oldukça başarılıydı. Bunun da başarılı olması için her şeyi yapacaktı. Fakat Pardaillan bu adamda gerçekten büyük bir korku yaratıyordu.

Şövalye ile arkadaşları aheste aheste yollarına devam ediyorlardı.

Zaman zaman duruyor, Escargasse'ın anlattığı bir şeyi dikkatle dinliyor, sonra tekrar yola koyuluyorlardı. Saklanmak ve gizlenmek hiç akıllarına gelmiyordu. Kendilerinden gayet emin görünüyorlardı. Bir kere olsun başlarını çevirip bakmamışlardı.

Bu durum, Stocco'nun işini fazlasıyla kolaylaştırdı. Pardaillan'la arkadaşlarının izlendiklerinden şüphe etmediklerine sevinmekle beraber ihtiyatı yine elden bırakmadı.

Dört arkadaş, sokağın ucuna varınca durdular. Stocco da hemen durup gerekirse sinebileceği bir yer araştırdı. Bulamayınca, ortada kalmaktan başka çare olmadığını düşünerek, birini arayan bir kimse tavrını takındı. Onların geri dönmeyeceklerini sanıyordu ve dönseler bile pelerinini iyice yüzüne örtmenin kâfi geleceğini hesaplıyordu.

Halbuki yanılmıştı. Nitekim, Pardaillan birdenbire döndü. Stocco da derhal yarım döndü ve önünde durduğu binayı seyrediyormuş gibi yapıp göz ucuyla da endişeli endişeli Pardaillan'dan tarafa bakmayı ihmal etmedi. Şövalyenin sakin adımlarla kendinden tarafa yürüdüğünü görünce yüreği hop edip söylendi:

"Aman Tanrım! Sakın bu şeytan herif beni tanımış olmasın? Eğer tanıdıysa yandım demektir!"

Ne yazık ki korktuğu başına gelmiş, Pardaillan onu tanımıştı. Şövalye bir yandan ona doğru yürürken, bir yandan da sesleniyordu.

"Hey, Stocco! Ne zamandır peşimdesin, artık yeter! Haydi çabuk kirişi kır, yoksa yanına kadar gelmek zorunda kalırsam elimden kurtulamazsın!"

Bu sözler, kendinden o kadar emin olan Stocco'yu mahvetti. Adam peşinden şeytan kovalıyormuş gibi tabana kuvvet kaçmaya başladı. Bir yandan da dönüp dönüp arkasına bakıyordu. Pardaillan'ın durduğunu gördü. Biraz ferahlamakla beraber koşmaya devam etti. Nihayet Pardaillan'ın geriye dönüp sokağın köşesinde bekleyen arkadaşlarına ulaştığını görünce koşmayı bırakıp yürümeye başladı. Şövalye ile arkadaşları sola dönüp Marché Aux Poirées Sokağı'nda kaybolunca, Stocco da geri dönerek, var hızıyla onların ardından seğirtti...

Bugün zavallının hiç şansı yoktu. Sokağa vardığı vakit dört arkadaşın ortadan kaybolmuş olduklarını gördü. Sonsuz bir sabırla,

karanlık bastırıncaya kadar oralarda bekledi. Hem de bu arada bir Feure Sokağı'na bir Cossonnerie Sokağı'na gidip geldi. Her tarafı araştırıyor, bakınıyor, soruşturuyordu. Ama hiçbir sonuç alamadı. Sanki yer yarılmış da Pardaillan'la arkadaşları içine girmişti...

Ve Stocco'yu inatçı araştırmalarından alıkoyan şey, sadece gecenin bastırışı oldu. Hava iyice kararınca, oradan ayrılıp gitmeye karar verdi ve kendini şöyle teselli etti:

"İstediğim gibi bir başarı elde edemedim. Ama yine de boşuna vakit kaybetmiş sayılmam! Bundan sonra artık araştırmalarımı dar bir alanda yapacağım demektir. Bu kadar çabuk ortadan kayboluşlarına bakılırsa pek uzağa gitmiş olamazlar. Ya Marché Aux Poirées Sokağı'nda ya da Feure Sokağı'nın girişinde bir yerde barınıyor olmalılar... Başka bir yerde olamazlar. Yarın hemen yine buraya gelirim ve bu sefer bir aksilik çıkmazsa kendilerini muhakkak bulurum..."

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ODET DE VALVERT SEFERE ÇIKIYOR

Fausta artık Angoulême dükünden medet ummanın faydası olmadığını, dükün kaçıp arazisine sığınmış olduğunu biliyor, onun peşine düşmeyi aklından bile geçirmiyordu. Bu darbe ona çok ağır gelmişti. Uzun zaman düşünüp hazırladığı planları tamamen suya düşmüştü. Çok kuvvetli bir karaktere sahip olmasına rağmen, bir an içinde kendini kapıp koyuvermişti.

Onun yerinde başka kim olsa, kazanılması imkânsız hale gelen bu mücadeleden artık cayardı. Fakat Fausta çok geçmeden yine kendini toparlamıştı. Üstelik, Pardaillan'ın tahmin ettiği gibi mücadeleden vazgeçmeyi aklına bile getirmemişti. Tam tersine şimdi mücadeleye eskisinden daha büyük bir hırsla atılıyordu.

Her ne hal ise... Bu sabah, Fausta'yı kendi odasında ve görünüşte, sonsuz bir sükûnet içinde buluyoruz. İşte bu anda, prensesin emirlerini almış olan Albaran odadan çıkıyordu.

Fausta Angoulême dükünün yerine başkasını koymayı düşünmüştü. Belki Condé, Guise veya Vendôme düklerinden biri, hatta Léonora'nın tüm oyunlarına rağmen Concini'nin ta kendisini bile Angoulême dükünün yerini alabilirdi.

Yine de Fausta pes etmeyecekti. Defalarca öldürmeye çalıştığı Pardaillan'a karşı öfke doluydu ve tüm bu yenilgilere karşılık çok büyük bir intikam alma arzusu içindeydi.

Belki de hayatının tüm gayesi Pardaillan'ı kendi elleriyle öldürmekti.

Eğer öyleyse bu savaşta bu iki düşmandan biri ölmeliydi. Aksi takdirde yola devam edilmesi imkânsızdı.

Belki de... Ama Fausta ile birlikte kim bunu diyebilirdi ki?

Her neyse... O sabah Fausta'yı oldukça sakin bir şekilde çalışma

odasında bulduk... Az önce Albaran'a yeni bir görev vermişti.

Bir an bu insan azmanı İspanyol'u takip edersek, bizi ister itemez asıl ilgimizi çeken kahramanlarımıza getirecektir.

Albaran, Fausta'nın önünde pek derin bir saygıyla eğildikten sonra huzurdan çıkıp doğruca ahırlara gitti. Birkaç dakika sonra da konaktan çıktı. Ata binmişti ve iri yarı iki adamı da yine atlara binmiş olarak peşinden geliyordu. Acele işi olmayan insanlar gibi, yavaş yavaş Saint-Honoré Sokağı'na yöneldiler.

Henüz Saint-Nicaise Sokağı'nda on adım kadar yol almamışlardı ki nereden çıktığı belli olmayan bir adam da peşlerine düşmüştü. Bu, Gringaille'ydi. Gringaille, Saint-Honoré Sokağı'na girince önüne çıkan ilk hana daldı. Bir dakikadan az bir zaman sonra oradan çıktığı vakit, onun da altında kuvvetli bir at vardı. Albaran pek fazla ilerleyememiş olduğu için Gringaille onun dev gövdesini hemen görüp peşine düşmekte gecikmedi.

Albaran, daima aynı yavaş yürüyüşle ve altı adım gerisinde iki adamı olduğu halde Montmartre kapısından, Paris'ten çıktı. Surlardan dışarı çıkınca atını tırısa kaldırdı. Fakat hâlâ acele işi olmayan biri haliyle, gezmeye çıkmış gibi gidiyordu. Gringaille onu böylece Porcherons yakınlarına kadar takip etti. Buraya varınca ya bezdiğinden ya da bu gezintinin hedefini anladığından olacak, hayvanını gerisin geri çevirdi ve dörtnala Paris'e döndü. Doğruca Marché Aux Poirées Sokağı'ndaki meşhur La Truie Qui File hanına gitti ve hayvanını oraya bıraktı.

Birkaç dakika sonra Pardaillan'la Valvert'in karşısında bulunuyordu. Kendisini sabırsızlıkla bekliyor olacaklardı ki Pardaillan aceleyle sordu:

"Albaran eve gitti mi?"

"Evet, mösyö..."

"Yanında ne kadar adam vardı?"

"Sadece iki kişi, ama tepeden tırnağa silahlı ve gözüme pek güçlü görünen iki adam!"

"Ee? Tesadüfen de olsa başına bir şeylerin geleceğinden korkmadın mı?" diye sordu Pardaillan. Tüm dikkatini bu adama vermişti.

"Korkmak mı?" dedi Gringaille. "Ben ve korkmak mı? Neyden

korkacakmışım ki? Oradaydım. Oradaydım çünkü sizi bilgilendirmem gerekiyordu. Oradakiler bana oldukça güçlü görünüyordu. Ama ne yapayım? Bunlardan mı korkayım, mösyö? Ne bunlar beni korkutuyor ne de başka şeyler! Göreceksiniz efendim. Ne kadar korkusuz olduğumu siz de göreceksiniz!"

"Anladım!" dedi Pardaillan. Aldığı cevaptan oldukça memnun olmuştu doğrusu. "Hadi bakalım cesur çocuk... Başından neler geçti? Anlat bakalım!"

Gringaille, Albaran'ı Porcherons yakınlarına kadar takip etmiş olduğunu anlattıktan sonra şöyle devam etti:

"Sizin bana söylemiş olduğunuz gibi ve onların takip ettikleri istikamete bakınca, İspanyol'un Clichy yakınındaki iskeleden Seine Nehri'ni geçeceğini anladım. Daha uzağa gitmekte fayda olmadığını kestirip size haber vermek üzere geri döndüm..."

Pardaillan, Valvert'e dönüp:

"Ne dersiniz?" dedi.

Delikanlı cevap verdi:

"Gringaille'in hakkı var, derim. Albaran, hayvanlarını yormamak için herhalde yolu biraz kısaltmıştır. Clichy iskelesinden Seine Nehri'ni geçecek, sonra da gemi muhafızlarına rastlayıncaya kadar nehir boyunca gidecektir."

"Bu mümkün. Peki siz ne yapacaksınız?"

"Bu konuda karar vermek size ait, mösyö! Bu işi düzenleyen ve yönetecek olan sizsiniz..."

"Ama ben sizinle beraber gidemeyeceğim. Çok üzgünüm, fakat bugün başka bir işim çıktı. Anlıyorsunuz, değil mi, Odet?"

Delikanlı gülümseyerek:

"Tabii anlıyorum," dedi. "Bu kadar dikkatle hazırladığınız bu işten şimdilik caymanız için, yeni çıkan işinizin şüphesiz daha önemli olması gerekir. Ama içiniz rahat olsun, mösyö. Sizin yapamadığınızı ben pekâlâ sizin için yapacağım. Bunun için canımı bile ortaya koyacağım. Ya bu işin üstesinden geleceğim ya da canımı feda edeceğim!"

"Saçmalamayın!" dedi Pardaillan. "Canınızı bu iş için feda etmek

de ne oluyor? Canınız o kadar değersiz mi, canım? Evet bu işin üstesinden gelinmeli. Ama canınız pahasına değil! Duyuyor musunuz beni sevgili Odet? Ne sizin ne de bir başkasının, hiç kimsenin canına bir şey olmayacak."

"Bu hepsinden çok daha farklı bir iş, efendim. Bu yüzden size söz veriyorum ki bunu başaracağım!"

"Mademki söz veriyorsunuz, şu halde ben de başaracağınızdan eminim! Şimdi soruma cevap verin bakalım, ne yapacaksınız?"

"Dörtnala Saint-Denis istikametine yollanacağım. Orada Seine Nehri'ni geçip nehir boyunca yavaş yavaş Paris'e doğru döneceğim. Bundan daha kolay ne var?"

"Haydi öyleyse, yolunuz açık olsun! Hemen yola koyulun! Ben de gidişinizi görmek istiyorum!"

Birlikte mahzenlerden geçerek Cossonnerie Sokağı'ndan çıktılar. Yolda Pardaillan delikanlıya son öğütlerini de verdi:

"Sonra dosdoğru Louvre Sarayı'na gidecek, kralın huzuruna çıkacaksınız! Manasız tevazuya lüzum yok... Yaptığınız işi ona anlatırsınız. Anlıyor musunuz, Odet?"

"Dediklerinizi tamamen yapacağım, mösyö! Ama haddim olmayarak size hatırlatmak isterim ki efendim, bu olayı planlayan sizsiniz. Bense sadece bu olayı yürüten kişiyim."

"Hayır, hayır!" diye şiddetle karşı çıktı Pardaillan. "Asla bu meselede görünmemem gerekiyor. Sakın adımı ağzınıza almayın. Bundan sonra bu meseleyi planlayan da yöneten de yürüten de sizsiniz."

Valvert tam olarak Pardaillan'ın neden böyle şiddetle karşı çıktığını anlayamamıştı ama dediklerine uyacaktı. Çünkü Pardaillan ortada bir sorun yokken böyle şeyler demezdi. Valvert yine söz vererek:

"Neden böyle dediğinizi anlamadım. Ama önemli değil, mösyö. Her şeyi istediğiniz gibi yapacağıma söz veriyorum!"

"Tüm isteğim bu. Biraz sabırlı olun, zamanla neden böyle dediğimi anlayacaksınız," dedi Pardaillan gizemli bir gülümsemeyle.

Birlikte çıktılar. Hemen La Truie Qui File hanının avlusuna girdiler. Gringaille atını burada bıraktığı sırada gereken tembihleri de yapmış olacaktı. Zira eyeri yerleştirilmiş beş tane at duruyordu. Bu

hayvanların hepsi de sabırsızlıklarından eşelenip kişniyorlardı.

Valvert, Landry Coquenard, Gringaille ve Escargasse, hep birden atlarına atladılar. Valvert, şövalyenin elini sıkarak önden yola koyuldu. Üç ahbap da altı adım geriden peşine düştüler.

Pardaillan'ın yanından geçerlerken Gringaille ve Escargasse'ı gözüyle işaret eden şövalye Valvert'i başıyla onayladı. Bu iki adam bu işaretin ne demek olduğunu iyi biliyorlardı. Escargasse sözleriyle bu düşüncelerini destekledi:

"Korkmayın, efendim! Gözümüzü dört açacağız!"

Hanın avlusunda tek başına kalmış olan Pardaillan, bir eli belinde, ta ileride giden Valvert'i süzdükten sonra dudaklarında beliren esrarlı bir tebessümle söylendi:

"Tasasız ve kelle koltukta giden şu delikanlı ilk fırsatta servet sahibi olacağını bilmiyor... Çünkü krala yapacağı bu hizmet karşılığında hiç değilse iki yüz bin frank almaz mı? Kral, daha az vermeye kalkarsa doğrusu ayıp eder. İki yüz bin frank çocuğun hakkıdır doğrusu... Ama büyükler unutkan olur. Sakın kral da kalkıp bu çocuğun yaptığı hizmeti unutuvermesin? Şöyle gönül okşayıcı birkaç lafla işi geçiştirmeye kalkışmasın? Eğer kral unutacak olursa, ben ona hatırlatırım. Aklıma bir şey geldi... Bunu yolda düşüneceğim."

Pardaillan bir yandan böyle düşünürken, öte yandan da hayvanını yokluyor, eyerin iyi vurulup vurulmamış olduğuna bakıyordu. Nihayet kendisi de ata bindi. Handan çıktı ve pazarda alışverişe çıkmış ev kadınlarını çiğnememek için yavaş yavaş Feure Sokağı'na kadar gitti.

Atının üstünden sokağa bir göz atıp etrafı biraz araştırınca, duvarlardan birinin dibine çökmüş, dilenciye benzer bir adam gördü... "Dilenciye benzer" diyoruz, zira bu adamın gerek kılığı, gerek yüz ifadesi gelip geçenlerin merhametini uyandırıyordu. Ne var ki bu adam dilenmek bir yana, yolcularla hiç meşgul görünmüyordu. Pardaillan herhalde burada olması gerektiğini evvelden bildiği bu adamı görünce alaylı bir tebessümle: "Şu Stocco hımbılı da dilenci kıyafetine girdi diye kendisini tanımam zannediyor," diye söylendi. "Sanki kafasına pis bir bez parçası saran herkes, tanınmaz olurmuş gibi... Artık bu adam iyice canımı sıkmaya başladı. Hani içimden bir şey diyor ki..."

Bir an Stocco'ya bakarak düşündü. Hiç de iyi şeyler düşünmediği yüzünden belli oluyordu. Sonra omuz silkerek oradan uzaklaştı. Tek gözünü kapamış, öbürünü açık bırakmış olan Stocco ise Pardaillan'ı hiç göremedi.

Pardaillan şehirden çıkıp Valvert'in de kendisinden az önce geçmiş olduğu Saint-Denis yolunu tuttu. Dörtnala gidiyordu. Acaba Valvert'e söylemeyi unuttuğu bir şey mi vardı? Herhalde hayır. Çünkü epeyce bir zaman böyle hızla giderek, uzakta Valvert'i görünceye kadar yol aldı.

Valvert yavaş ilerliyordu. Yanı başında Landry Coquenard gidiyordu. Fakat ne Escargasse'dan ne de Gringaille'den eser vardı.

Fakat şövalye hayvanını daha hızlandırıp delikanlıya yetişmeye çabalayacağı yerde, tam tersine yavaşlattı. Üstelik pelerinine iyice sarınıp şapkasını yüzüne eğerek kendini tanıtmamaya çalıştı.

Böylece başka bir yerde önemli bir işi olduğu için o gün Valvert'le birlikte gidemeyeceğini söyleyen Pardaillan, şimdi kendisini delikanlıdan saklamaya çalışarak onun peşine düşmüş bulunuyordu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM
SEINE NEHRİ KIYILARINDA

Pardaillan'ın Valvert'e adını hiçbir şekilde kullanmaması hakkında neden bu kadar sert bir şekilde çıkıştığını yakın zamanda öğreneceğiz. Pardaillan şimdilik Valvert'i uzaktan izlemekle yetiniyordu.

Valvert daha önce söylemiş olduğu gibi Seine Nehri'ni Saint-Denis'ten geçti. Yolu bırakarak nehrin kenarındaki patikaya indi ve tekrar Paris istikametine dönerek akıntının tersi yönde ilerlemeye başladı. Hayvanını yine yavaşlatmıştı ve Landry Coquenard da dört adım kadar geriden geliyordu. İkisinde de sabahleyin bir gezintiye çıktıktan sonra nehir boyunca geriye dönen iki atlı görünüşü vardı.

Escargasse'la Gringaille, hâlâ peşlerinde yoktu ve Valvert'in onların yokluğuyla hiç meşgul olmadığına bakılırsa, neden yok olduklarını da bilmesi gerekiyordu.

Pardaillan'a gelince o, hayvanını Saint-Denis'deki hanlardan birine bırakmıştı ve yaya olarak tarlalar arasından, çitlere fundalıklara saklanarak, emin adımlarla yol almaya başlamıştı. Hem artık, takip edildiğinden asla şüphelenmeyen delikanlının peşinden de gitmiyordu. Ondan daha ileriye geçmişti ve onun önünde yol alıyordu. Gayet ihtiyatlı davranmasına, öteye beriye sinip gizlenmesine rağmen o kadar hızlı yürüyordu ki aralarındaki mesafe gittikçe açılıyordu. Zaten bu mesafeyi açmak da oldukça kolaylaşmıştı, çünkü iki atlı, yolda gecikmek için ellerinden ne gelirse yapıyordu.

Odet de Valvert, böylece bir çeyrek saat kadar nehir boyunca yol aldıktan sonra uzaktan Albaran'ın geldiğini gördü. Herifi at üstündeki iri gövdesinden tanımıştı. Albaran'ın arkasında Gringaille'in "epey güçlü kuvvetli" gördüğü iki adamı da vardı. Valvert, onları görünce başını çevirip Landry'ye haber verdi:

"Dikkat! İşte geliyorlar!"

Landry Coquenard hiç heyecana kapılmadan:

"Gördüm mösyö," dedi.

İki küçük grup böylece gittikçe birbirine yaklaşarak ilerledi. Gerçi Valvert buraya Albaran'la karşılaşmak için gelmemiş ve ta uzaktan kendisini tanımıştı ama İspanyol, kendisini tamamen düşünmeye vermişti ve burada Valvert'le karşılaşabileceği hayalinden bile geçmiyordu. Yoksa kendisine adamakıllı bir yumruk aksederek hanımının önünde yere sermiş olan delikanlıya o kadar hıncı vardı ki onunla karşılaşacağını bilse, ta uzaktan hazırlanacağı muhakkaktı. Fakat karşıdan birilerinin geldiğini gördüğü halde onunla hiç ilgilenmedi. Ancak birbirlerine iyice yaklaştıktan sonra Valvert'i tanıyabildi.

Valvert'in kendisini aradığını tabiatıyla umamazdı. Bu işi bir tesadüfe, hem de düşmanını kolayca eline düşürmüş olan mutlu bir tesadüfe yordu. Çünkü daha ilk bakışta, onun yanında sadece bir kişi olduğunu görmüştü, halbuki kendi yanında hem güçlerini kuvvetlerini hem de cesaretlerini çoktandır denediği iki silahşor vardı. Bu hesapça ikiye karşı üç kişiydiler.

Albaran, hanımının kendisine verdiği görevi unutmuştu. Bu unutmanın Fausta tarafından asla bağışlanmayacağını aklına getirmedi bile. Düşmanını her ne şekilde olursa olsun öldürmek istiyordu. Arkasına dönüp iki adamına emir verdi:

"Dikkat edin! Bu iki herifin ölüsünü çiğneyip geçeceğiz!"

Sonra dizgini bıraktı, iki tabancasını çekti ve hayvanını iki mahmuz darbesiyle dörtnala kaldırdı. Bir yandan da avazı çıktığı kadar bağırıyordu:

"Öldürün! Gebertin! Sağ bırakmayın!"

İki yardımcısı da ellerinde dolu tabancalar olduğu halde küfürler ve naralar atarak onun peşinden atıldılar. Müthiş bir kasırga gibi önlerinde ne varsa süpürecekmişçesine at sürüyorlardı.

Ama Valvert de onların yaklaşmalarını beklemiyor değildi. Aynı anda o da eline bir tabanca almış ve atının dizginini bırakmayıp, sol elinde tutmuştu. Bu hesapça, hayvanına gereken şekilde manevra yaptırmak istediği belli oluyordu. Nitekim o da hayvanını Albaran gibi gelişigüzel bir şekilde değil, usturuplu bir tarzda dörtnala kaldır-

makta gecikmedi. Ve tek başına yola koyuldu. Valvert, böylece ileri atılırken, tembihlerini daha önceden almış olması gereken Landry Coquenard da atından atlayıp hayvanını serbest bırakarak, iki elinde birer tabanca olduğu halde, bir çitin arkasına doğru koşuyordu. Bir yandan koşarken, bir yandan da aklına gelen bütün kümes hayvanlarının seslerini çıkartmaktan geri kalmıyordu.

Albaran, Valvert'in beş adım ötesine gelince tabancalarından birini ateşleyerek:

"Geber kuduz köpek!" diye bağırdı.

Valvert ise, asla kaybetmediği soğukkanlılığıyla bunu bekliyordu.

Daha İspanyol tabancasını ateşlerken, o da hayvanını şiddetle mahmuzlamış, bir yandan da dizginleri çekerek atına ani bir manevra yaptırıp sola fırlamıştı. Kurşun, Valvert'in uzaklaştığı yerden vınlayarak geçti. Eğer bu manevrayı yapmasaydı, kurşunu göğsüne yiyeceği muhakkaktı. Bu sefer, Valvert de saniye kaybetmeden ateş etti. Fakat Albaran'a değil de atına... Ve kurşun hedefe isabet etti. Sağrısından vurulan hayvan, yere dizüstü çöküverdi. İnsan azmanı Albaran, atın üstünden fırlayarak dört adım öteye, yolun orta yerine yuvarlanıverdi.

Bundan sonraki olaylar, yıldırım hızıyla birbirini izledi. Valvert, boşalan tabancasını fırlatıp dolu tabancasını kavramış, hayvanını durdurup yere atlamış, yere düşen Albaran'ın üstüne atılıvermişti.

Albaran'ın arkasından gelen iki yardımcısı da efendileriyle beraber tabancalarını ateşlemişler, fakat ya acemilikten ya da şanssızlıktan olacak, kurşunların dördü de boşa gitmişti. Adamlar dörtnala, yere yıkılan Albaran'a doğru geliyorlardı. Efendilerinin yanına varınca hemen yere atlayıp gövdelerini ona siper ettiler. Ne var ki bu sadakat gösterisi de boşuna oldu. Kılıçlarını çekmeye bile vakit bulamadılar. Çünkü Landry Coquenard zaten onları gözetliyordu. Tabancasını namlusundan kavrayıp bir tokmak gibi kullanarak, kabzasıyla heriflerden birinin kafasına indirince adam yere çöküverdi. Landry Coquenard bu zaferini bir dizi domuz cıyaklamasıyla kutladıktan sonra ötekinin üstüne atıldıysa da buna lüzum kalmadı. Bu ikincisi Valvert'e pek yaklaşmıştı ve delikanlının korkunç yumruklarından birini yemesi alnının yazısıydı. Yumruk bir balyoz gibi herifin iki kaşının ortasına inince, gözlerinin önünde pek kalabalık bir yıldız

kümesi belirmiş olacak ki o da bir külçe gibi yere çöktü. Landry bu ikinci zaferi Valvert'in sağladığını görmekle beraber, bir dizi anırtıyla kutlamaktan geri kalmadı.

O zaman, Escargasse'la Gringaille, sanki bu mücadelenin sonunu bekliyorlarmış gibi nereden geldikleri belli olmadan oracıkta bitiverdiler. Ellerinde sağlam urganlar vardı. İkisi birden, yaralıların üstüne çullandılar ve onları el çabukluğuyla bağlayıverdiler... Zaten bu iş de nispeten kolay oldu, çünkü adamların ikisi de baygındı.

Bu arada Albaran da hızla yerinden kalkmıştı. Attan düştüğü sırada elinden fırlayan dolu tabancasını boşuna arayıp duruyordu. Boşuna diyoruz, zira Valvert, bu tabancayı bir tekmede nehre fırlatıvermişti. İspanyol, tabancasını bulamayınca, aceleyle kılıcını çekip Valvert'e saldırmaya kalkıştıysa da burnunun dibinde Valvert'in tuttuğu dolu tabancayı görünce duraladı. Valvert tabancasının korkunç namlusunu herife çevirerek bağırdı:

"Sakın ola kımıldayayım demeyin, kont hazretleri! Yoksa vücudunuza bir kurşun yerleştirmek zorunda kalırım!"

"Pis şeytan!" diye çaresiz bir şekilde bağırdı Albaran.

Ama kıpırdamadı. Valvert'in dediklerine itaat etti. Valvert tıpkı bir köpeğin sahibine itaat etmesi gibi görünen Albaran'a bir kahkaha patlattı ve:

"Aferin size! Umarım şimdi anlaşırız. Umarım ki... Bu sizin için çok önemli..."

Bu sözler Albaran'ı oldukça ürküttü. Ama başını da eğmedi. Hâlâ yapacağı bir şeyler olduğunu düşünüyordu. Etrafına bir bakındı ve hızlıca kaçabileceği bir yere bakındı.

Solunda hemen içine atlayabileceği ve güçlü akıntısının yardımıyla oradan uzaklaşabildiği Seine Nehri vardı. Sağında da aralarından geçebileceği bir çit vardı. Kadife takımı buruşsa bile o çitten geçmeye razıydı. Çitin ötesinde ise içinde kolaylıkla kaybolabileceği oldukça büyük bir mısır tarlası vardı.

Nehrin önünde bulunan Escargasse elinde arkebüzüyle, hiç de ciddi olmayan bir gülümseme takınarak ayağa kalktı. Hemen çitlerin önünde ise Gringaille bulunuyordu. O da eline arkebüzünü almış, kendinden oldukça emin bir halde gülümsüyordu. Albaran'ın

arkasında ise Landry Coquenard bulunuyordu. Üç adam da silahlarını bu adama doğrultmuştu. Son derece tehditkâr bir şekilde Albaran'a gülümsüyorlardı.

Cesur Albaran... Kendini öldürmek için can atan bu dört kişi arasında kalmıştı. Ama korkmuyordu. Ellerinden destek olarak biraz da olsa kendini doğrultmuştu. O sırada Valvert bağırarak İspanyolca şöyle söyledi:

"Pis vebalı!"

Valvert'in bu sözü Albaran'ın aklına bir şey getirmişti:

"Ah! Ne yani? Burada benimle buluşacağınızı biliyor muydunuz?"

"Evet!" dedi Valvert. "Sizinle konuşmak için buluştum."

"Ha! Beni bu yüzden mi pusuya düşürdünüz?" dedi Albaran oldukça küçümseyici bir ifadeyle.

"Amma da yaptınız!" dedi Valvert. "Bize saldırdığınızda sadece iki kişiydik. Arkebüzlerimiz bile yoktu yanımızda. Adamlarınızı alt etmemiz biraz zamanımızı aldı o kadar. Buna pusuya düşürmek denmez! Öyle ya da böyle esirimizsiniz, Albaran!"

"Sadece bu ikisi ha?" dedi Albaran. Küçümseyerek Escargasse ve Gringaille'e bakıyordu.

"Her şey bittikten sonra o ikisi geldi."

"Bu arada beni tutmaya devam ediyorlar. Hem de silahlarını benim üzerime doğrultuyorlar."

"Kaçmanızı engellemek için öyle yapıyorlar. Sanki tutmasalar ne yapacaktınız ki? Kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmış köpek gibi kaçacaktınız."

"Öyle sanıyorsanız!" dedi Albaran. Daha sonra gayet sakin bir şekilde Valvert'e baktı: "Pekâlâ, mademki elinizdeyim, öldürün beni..."

Valvert cevap verdi:

"Ben sizi, sizinle konuşmak için yakaladım! Beni zorlamazsanız sizi öldürecek değilim."

Bu sözlerin, Albaran'ı yatıştırmak şöyle dursun, daha beter endişelendirdiği görülüyordu. Birkaç dakika önce asla aklından geçirmediği şeyin başına geldiğini birdenbire kavrar gibi oldu ve:

"Peki benden ne istiyorsunuz?" diye sordu.

Valvert kelimelerin üzerine basa basa:

"Ben sizden, Sorrientès düşesinden aldığınız kâğıdı istiyorum. Bu kâğıdı göstereceğiniz atlılar, sorgusuz sualsiz size itaat edeceklerdi... O atlılar, Seine Nehri akıntısına karşı zorlukla yol alan bir gemiyi korumakla görevlendirilmişlerdi. Bu geminin içindeki yük, daha doğrusu İspanya şarapları da herhalde pek kıymetli olacak ki bir subay komutasında on muhafız tarafından korunmaktadır..."

Albaran dehşet içinde kaldı. Her şeyi umardı ama Valvert'in bu kadar şeyi bileceğini asla...

Boğuk bir sesle:

"Bunları nasıl öğrendiniz?" diye sordu.

"Orası önemli değil... Biliyorum ya, siz ona bakın... Haydi, şu kâğıdı verin bana, mösyö... Tam dört milyon değerinde bir şarap yükü, ha? Doğrusu bu şaraptan ben de biraz tatmak isterim..."

Albaran bu sözleri duyar duymaz ürperdi. Valvert, ona sahip olmak istediği yükün tam olarak değerini söylemişti. Bir anlığına tereddüt etti. Bu bir tehdit olabilir miydi? Bu tehdide boyun eğmektense oracıkta öldürülmeyi yeğlerdi. Sadece Valvert'in sorduğu kâğıdı bir an için cebinden çıkarıp yırtacak ya da nehre atacak zamanının olup olmayacağından endişeliydi. Herhalde o kadar güçlükle getirilen bu yükten kurtulmanın en kolay yolu bu olurdu.

Lakin Valvert bir an olsun gözlerini onun üzerinden ayırmıyordu. Bir anda söze başladı:

"Hiçbir şey işe yaramaz, mösyö! Yapacağım bir hamle bile sizi öldürmeye yeter."

Albaran dişlerini gıcırdatarak homurdandı:

"Pekâlâ! Öldürün beni de bu konuyu kapayalım."

Valvert, İspanyol'a yaklaşıp arkebüzünü iki kaşının ortasına dayadıktan sonra:

"Kâğıdı verin, yoksa beyninizi patlatırım!" dedi. Albaran, arkebüzü alnından uzaklaştırmak için hiçbir hareket yapmadı. Yüzünde en ufak bir kımıldanma da olmadı. Gözlerini Valvert'in gözlerine dikerek, hiç heyecan sezilmeyen sesiyle:

"İstediğinizi yapın," dedi.

Valvert, soğuk bir tavırla arkebüzü alnının ortasına yerleştirdi. Albaran bir heykel kadar hareketsizdi. Sadece dudaklarında umursamazlığını gösteren bir gülümseyiş belirdi. Fakat Valvert tetiğe asılmadı. Yavaşça arkebüzü indirdi ve iki adım geri çekilerek, şapkasını çıkarıp hasmını selamladıktan sonra:

"Mösyö," dedi, "Gerçi hissiz bir adamsınız ama cesur olduğunuzdan şüphem yok. Sizin gibi bir adamın, hanımına ihanet etmemek için ölümü seve seve kabul edeceğini düşünmem gerekirdi. Size böyle bir şeyi teklif ettiğim için affınızı dilerim."

Albaran iyice afallamış, hatta biraz da ürkmüştü.

Valvert'in, cesaretini takdir ettiğini kavrayamamıştı. Elinde bulunduğu adamın, kendisini öldürüp kâğıdı almamasına şaşıyor olacaktı. Onun bu hali Escargasse'la Gringaille'i olduğu kadar, Landry'yi de şaşırttı. Valvert, İspanyol'un hâlâ sustuğunu görünce:

"Ama," dedi, "Bana bu kâğıt lazım. Mademki onu isteğinizle vermiyorsunuz, öyleyse zorla almak mecburiyetinde kalacağım..."

Elindeki tabancayı Gringaille'e uzatarak kılıcını çekip İspanyol'u selamladı:

"Kendinizi koruyun, mösyö! Çünkü size aman vermeyeceğim!"

Albaran meseleyi ancak şimdi kavramıştı. Düşmanının anlaşılmaz alicenaplığı karşısında kaybettiği soğukkanlılığını tekrar elde etti ve hiç vakit kaybetmeden kılıcını eline alıp havada ıslıklar çaldırarak:

"Galiba bana namuslu bir dövüş teklif ediyorsunuz..." dedi.

Kılıcının ucuyla hâlâ arkebüzlerini kendine doğrultan bu cesur üç adamı gösterdi. Valvert bu üç adama bir işaret çaktı ve adamlar hemen silahlarını indirip çitin kenarında beklemeye başladılar.

İki düşman da kılıçlarını çektiler.

Oldukça temkinli ve bir o kadar da becerikli olan Albaran hemen savunmaya geçti. Artık Valvert'i öldürmeyi düşünmüyordu. Tek amacı kâğıdın onların eline geçmesini önlemekti. Anlık bir kılıç darbesiyle rakibini oyalarken hemen kâğıdı çıkarıp yutmayı planlıyordu.

Valvert ise Pardaillan'dan öğrendiği birkaç hamle ile gelen darbeleri hemen geri çevirdi ve kılıcını hızlıca kullanarak ona saldırmaya başladı. Albaran birkaç kez geri adım atmak zorunda kaldı. Ama geri adım atarken kılıcıyla rakibini oyalamaya devam ediyordu. En azından böyle düşünüyordu.

Fakat Albaran'ın bu hareketi Valvert'in ne kadar güçlü olduğunu denemek içindi. Albaran ne kadar güçlü bir rakiple dövüştüğünün farkındaydı. Giderek ona yakınlaşmaya başladı ve en sonunda bu bir kılıç dövüşünden çok omuz omuza yapılan bir dövüşe benzemeye başladı. Düşmanlar birbirlerine o kadar yakınlardı.

Valvert bunları hiç fark etmemiş gibiydi. Pardaillan'dan öğrendiği başka bir taktiğe göre konuşmaya başladı. Bu taktik rakibin dikkatini dağıtabilirdi:

"Amacım Sorrientès düşesinin milyonlarına sahip olmak değil, mösyö!"

"Ne diyorsunuz siz?" diye cevap verdi Albaran, yine küçümseyici tavırlarıyla.

"Doğruyu söylüyorum. Bu servet başkasının serveti."

"Hadi canım oradan! Kiminmiş öyleyse?"

"Bu servet krala ait. Bu paralar kendisini savunmak için gereken koruyuculara tahsis edildi. Bu oldukça adil bir oyun, mösyö!"

"Henüz ortada öyle bir şey yok!"

"Evet, henüz ortada böyle bir şey yok. Ama bu gece olacak. Bunu size söylemek istemezdim. Pekâlâ gidip hanımınıza yetiştireceksinizdir. Bunları söylerken de benim Şövalye Pardaillan'ın mümessili olduğumu söyleyiverin. Bu parayı elimle ona vereceğim ve o da gidip krala verecek. Haydi bakalım, işin aslını öğrendiğinize göre bunu artık bitirelim!"

Tam bu sırada sanki zaman ikiye ayrılmış gibiydi. Albaran'ın sol eli derhal göğsüne gitmiş ve kâğıdı çıkarmak için ceketinin düğmelerini çözmeye başlamıştı. Valvert, bu hareketi görünce birdenbire ileri doğru saldırdı.

Albaran kılıcını düşürdü ve korkunç bir çığlıkla yere yığıldı.

Valvert hemen onun üzerine eğildi. Tam bu sırada arkasından öfkeli bir ses yükseldi:

"Haydut!"

Üç endişeli ses:

"Kendinizi koruyun!" diye bağırdılar.

Delikanlı, arkasından dayanılmaz bir kuvvetle kavrandığını ve kaldırılarak geriye doğru fırlatıldığını hissetti. Aynı anda da Pardaillan'ın kendisine hiç yabancı gelmeyen sesini işitti:

"Hele hele, yavaş ol delikanlı! İnsanlara böyle arkadan saldırmak yakışık alır mı?"

Valvert'in ayağa fırlaması bir saniye işi bile olmadı. Birdenbire arkasından tutulup kaldırıldığı yerde, Albaran'ın hareketsiz vücudunun yanında, Şövalye Pardaillan duruyordu. Pardaillan, elinde parıldayan kılıcı olduğu halde, yakışıklı bir delikanlıya seslenmekteydi. Bu delikanlının, incecik bir bıyığı ve pek ufak bir sakalı vardı. Gayet sade olmasına rağmen, son derece zarif giyimi, onun pek üst sınıftan bir kimse olduğunu belli ediyordu. Bu delikanlı, acayip naralar atarak sıçrıyor, dönüyor, öfkeli öfkeli kılıç savuruyor, yolunu keseni yana kaçırtmak için elinden geleni yapıyor, fakat hiçbir sonuç alamıyordu. Valvert'i arkadan vurup Albaran'ın yanına cansız sermek isteyen oydu.

Şövalye, harikulade bir çeviklikle bu delikanlıyı tazı oynatır gibi oynatırken, son derecede sakin bir şekilde Valvert'e sordu:

"Kâğıdı aldınız mı?"

"Evet, mösyö..."

"Öyleyse atlayın atınıza, hiç durmayın!"

"İyi ama mösyö..."

"Size durmayın demiyor muyum, oğlum?"

"Peki, mösyö..."

Ama ata binmek için önce atı bulmak lazımdı. Halbuki atların yolunu şu kuduz tazı gibi çevresine saldıran genç kesmişti. Hayvanlar sakin sakin çitin yapraklarını kemiriyorlardı. Landry Coquenard o tarafa koşacak olduysa da çılgın genç, şaşıran Pardaillan'a birdenbire sırtını dönerek ondan daha çabuk davrandı, kılıcını üst üste iki defa, dünyalarından habersiz otlayıp duran iki hayvanın karınlarına daldırdı. Zavallı hayvanların ikisi de cansız yere yığıldı.

Çılgın genç, bu işi bitirince, kabzasına kadar kıpkırmızı kesilen kılıcıyla tekrar Pardaillan'a doğru koşup yeniden ve eskisinden de beter saldırmaya başladı. Pardaillan içinden takdir etti: "Aslan gibi bir genç! Kim acaba?"

Şövalye bir yandan bu gençle dövüşürken, öte yandan da Gringaille'e bir işaret çakmış, o da koştuğu gibi, çitin ardından kendi atıyla Escargasse'ınkini getirmişti. Şövalye, karşı konulmaz bir emir verince, Valvert ile Landry Coquenard, derhal itaat ederek atlara bindiler.

Fakat meçhul genç, bu sefer de gerisin geri sıçradı. Hayret edilecek bir hızla koşmaya başladı. Kaçıyor sanılabilirdi ama öyle yapmadı. Yirmi adım kadar sonra durdu. Geri döndü ve yolun orta yerinde, kılıcına ıslıklar çaldırarak beklemeye koyuldu. Sonra da:

"Buradan geçmeye kalkışmayın!" diye haykırdı.

Durum acayip bir şekil almaya başlamıştı ve bunun nedeni de şövalyenin mükemmel kılıç kullanmakla beraber istediği anda kolayca yere sereceği şu delikanlıya karşı pek yumuşak davranmasıydı. Şövalye onun öldürülmemesi için kesin emir vermişti. İşin ucunda dört milyon olmasına rağmen para uğrunda kan dökmekten kaçınıyordu. Ama nihayet o da bu işi halletmek gerektiğini, başarılacak işi bu çocuk yüzünden daha fazla tehlikeye atamayacağını kestirdi ve Valvert'e:

"Ben yolu temizlerim, siz aldırmadan geçin," dedi.

Sonra derhal delikanlıdan yana seğirtti. İki kılıç yine kabzalarına kadar çatıştı. Hem bu sefer saldıran Pardaillan'dı. Meçhul genç, kılıç kullanmada epey usta olmakla beraber, Pardaillan'la başa çıkacak düzeyde değildi. Bir sürü falso yapmaya başlamıştı. İsterse Pardaillan onu derhal ölü veya dövüşe devam edemeyecek duruma getirebilirdi. Her şeye rağmen müthiş bir enerji ve eşsiz bir cesaret sahibi olan bu genç, yerinden bir adım bile kımıldamıyor ve Pardaillan'ın kendisine yolu açması için amansızca saldırmasına rağmen bir türlü çekilmiyordu. Şövalye kendi kendine şöyle söylendi:

"Hay Tanrı şu inatçı çocuğun layığını versin be! Yerinden bir adım kımıldamaktansa ölmeye razı... Onu küçük duruma düşürmek istemezdim. Çok cesur bir genç... Hoşuma gitti ama başka çarem yok. Bu gidişle kendisini öldürmem lazım gelecek. Halbuki onu öldürmeyi de hiç istemiyorum!"

Şövalye böyle düşündükten sonra ustaca bir iki hücum daha yapıp karşısındakinin kılıcını elinden fırlatıverdi. Ve kılıç havada geniş bir kavis çizdikten sonra nehrin sularına gömüldü. O zaman artık büsbütün zıvanadan çıkan meçhul genç:

"Lanet olsun sana, şövalyelerin zebanisi!" diye bağırdı.

O kadar şaşırmış ve perişan görünüyordu ki, şövalye af dileme zorunluğunu hissetti:

"Doğrusu, sizin kadar cesur bir gence böyle davranmak istemezdim ama itiraf edin ki kabahat biraz da sizin, mösyö..."

Delikanlı boğuk bir sesle:

"Öldürseniz daha iyiydi," dedi.

Pardaillan da:

"İşte ben de bunu yapmak istemiyorum," cevabını verdi.

Bir yandan da keskin gözüyle yabancıyı kolluyor ve kendi kendine, "Ben bu sesi bir yerden tanıyacağım, ama nereden?" diye söylenip duruyordu. Sonra artık her şeyin bitmiş olduğunu düşünerek kılıcını kınına sokup delikanlıyı saygıyla selamladı.

Valvert ve Landry Coquenard da hemen harekete geçtiler ve koşmaya başladılar.

Ne kadar inatçı bir insanla uğraştıklarının farkında değildiler. Adam ölmemek için de inat ediyordu. Ondan kurtulduklarını düşündüklerinde ise onu yolun ortasında bir çadırın önüne yaslanmış, elleriyle hançerini sımsıkı tutmuş bir halde dururken gördüler. Gelen atlıların altında kalmaktan korkarcasına bağırıyordu.

"Bu artık inat falan değil. Bu tam bir delilik!" dedi Valvert. Bu sırada da atını bu yabancının üzerine sürmeye başlamıştı.

Yabancıdan gelen bağırışı duydukça Pardaillan kendi kendine, "Bu sesi nereden hatırlıyorum?" diye sorup duruyordu.

Odet de Valvert ise olanca hırsıyla bu yabancının üzerine atıyla gidiyordu. Bir an kendi kendine söylendi:

"Vay canına! Ezilmek pahasına da olsa atımı düşürecek ve haliyle ben de düşeceğim ve ben düşünce yanıma gelip bu mektubu mu alacak? Albaran'dan aldığım bu kâğıdı kullanmama engel mi olacak? Bu nasıl bir plan olabilir ki?

Bu düşünceyle kâğıdı yeleğinin iç cebine koydu ve bağırdı:

"Durun hele durun! Tanrı'nın cezası! Yoksa ezileceksiniz!"

"Buradan geçmeyeceksiniz!" dedi yabancı yeniden.

Valvert giderek yabancıya yaklaştı. Birden üzerine atılacak ve yabancıyı ezip geçecekti. Her şeyi kafasında tasarlamıştı. Oldukça kolay bir hareket olacaktı.

Fakat bu hareketi yapamadı. Tam yapmaya hazırlandı ama doğru yerde üzerine atılamamıştı. Tam oraya gidiyordu ki atını sertçe dürtmüştü. Yabancının bıçağı onu boşluğa itmişti.

Valvert bir anda dengesini kaybetmişti. Düşecek gibi olmuştu ama birden kendini toparlayıvermişti.

O halde nehre düşmemesi tam bir şans eseri olmuştu.

Yabancı öfkeyle haykırmaya başladı:

"Durun! Durun! Haydut herif! Durun!"

Pardaillan bu haykırışı duyar duymaz yine kendi kendine:

"Bu sesi nereden hatırlıyorum ben?" diye sormuştu.

ON ALTINCI BÖLÜM
İSPANYOL HAZİNESİ

Meçhul genç, hızla yola alan Valvert'in peşine düşecekmiş gibi bir hareket yaptıktan sonra birdenbire bir şey hatırlamışçasına elini alnına vurdu. Sonra da çılgın gibi çite atıldı. Artık ne paramparça olan gösterişli elbisesine aldırıyor, ne çitin dikenlerinden elinin yüzünün kana bulanmasını umursuyordu: Hançerini çılgın gibi savurarak kendine bir yol açmaya uğraşıyordu.

Şövalye düşündü:

"Bu çitin arkasında ne yapacak acaba?"

Aynı soruyu kendi kendine sormakta olan Gringaille bağırdı:

"Mösyö, ben çitin öte yanında bir at gördüm."

"Anladım. Valvert'e yetişip onu elindeki küçük bıçakla yolundan alıkoymaya çalışacak... Hiç de korkusu yok, be canım..."

Sonra birden aklına geldi:

"Umarım eyer kuburluğunda bir arkebüz yoktur. Valvert ve Landry de artık sabrını kaybeder de delikanlıyı bir kılıç veya bir kurşun darbesiyle yere sererse haksızlık etmiş de olmaz doğrusu... Bu ne inattır, canım!"

Tam kararını vermiş, oradan ayrılacaktı ki birdenbire bir şey hatırlamış gibi elini alnına vurup:

"Ben artık adamakıllı aptallaştım," dedi. "Ya Valvert'in peşine düşmez de kısa yoldan gidip geminin muhafızlarına haber verirse? Şimdiye kadarki olaylara bakılırsa, herhalde o muhafızları tanıyordu. Eğer bunu başaracak olursa bütün planım suya düştü demektir. Artık bu çılgın herif kafamı kızdırmaya başlıyor ha! Kendi bilir..."

Ve Pardaillan artık dakika bile kaybetmeden kararını verdi. Az ileride, çitin kenarında Albaran'ın iki adamının hayvanları otluyordu. Şövalye raya seğirtti. Gençlere bile parmak ısırtacak bir çevik-

likle atlardan birinin üstüne sıçradı. Sonra hayvanı biraz gerileterek bir mahmuzlayışta çitin üstünden aşırdı ve tarlalara doğru dörtnala sürdü... Tam vaktinde davranmıştı. Meçhul gence, tam atına bineceği sırada yaklaştı. Kendi hayvanından onunkinin üstüne fırlaması yla, genci arkadan kavrayıp ayaklarını üzengilerden kurtarması ve kendisiyle birlikte yere atması bir oldu. Meçhul genç hiç sesini çıkarmamış, hiç debelenmemişti ama hançerli elini de yıldırım hızıyla kaldırıp indirmişti. Neyse ki hançer Pardaillan'ın gözünden kaçmış değildi. Meçhul gencin eli daha havadayken bileğinden yakaladı ve ancak o zaman kızdığını belli etti:

"Ece... Artık can sıktın ama! Bırak şu oyuncağı bakayım!"

Hançeri bıraktırmak için, karşısındakinin bileğini var gücüyle sıkıyor, fakat öteki de hâlâ direniyordu. Kıvır kıvır kıvranıyor, şövalyenin yüzünü tırmalamaya, ısırmaya, çalışıyor; müthiş bir acı hissettiği halde, gık demiyordu. Acıya dayanmak için dişlerini sıkıyor, dudaklarını ısırıyordu; gözleri yuvalarından fırlayacak gibi olmuştu: Yazık ki Pardaillan'ın demir gibi pençesine dayanmak mümkün değildi... Nitekim meçhul genç, enerjisi tükenmediği ve inadında devam ettiği halde vücudu bu acıya dayanamadı. Adaleleri artık dimağdan gelen emre boyun eğemez oldu ve bütün gayretleri, çektiği acıyı uzatmaktan başka bir işe yaramayıp hançeri nihayet yere düştü. Pardaillan ancak o zaman kendisini bıraktı. Meçhul genç yaralı bir kaplan gibi inleyerek:

"Ah alçak! Sefil alçak!" diye söylendi.

Şövalye, sabrını bu derece kötüye kullanan gencin bu haksız hakareti karşısında birdenbire parladı. Tüyleri diken diken oldu ve son derece soğuk bir sesle:

"Delikanlı," dedi, "bu kelimeyi size pek pahalıya öde..."

Ama sözünü bitiremedi. Ne kadar çabuk kızdıysa, o kadar da çabuk yatışıp gözleri neşeyle parlarken:

"Eh bu hoş! Bu hoş işte!" diye söylendi.

Onu bu kadar neşelendiren şey neydi?

O zamana kadar bu genç yabancının yüzü kahramanlarımız tarafından pekâlâ görünmüştü. Üst dudağı ince bir bıyıkla gölgelenmiş, çenesinde ise kabarık ve sivri bir keçi sakalı bulunuyordu.

Aslında yanağında da birkaç tel sakal uzamıştı. O yüzden buna tam olarak da keçi sakal denilemezdi. Herhalde çitin arasından geçerken sakalı takılmıştı ve sakalının bir kısmı kopmuştu. Pardaillan kendini bu genci incelerken bulmuştu. Gerçekten de bu genci nereden anımsadığını hatırlamaya çalışıyordu.

Genç adam birdenbire şapkasını çıkararak karşısındakini selamladı ve pek keyiflenmiş bir adam gibi:

"Demek sizdiniz, ha?" dedi. "Bu şık süvari elbisesi içinde nasıl oldu da sizi tanıyamadım, Prenses Fausta hazretleri?"

Bu genç adam Fausta'nın ta kendisiydi. Kin dolu bir bakışla baktıktan sonra sallanıp duran takma sakalıyla bıyığını söküp atlı ve adeta ezilmiş olan bileğini ovmaya koyuldu. Bu hareketi kendisine yapılmış bir sitem gibi kabul eden şövalye, özür dileme lüzumunu hissetti:

"Biraz sert davrandım. Ama siz de bana hak verin. Bu bıyık ve sakalla sizi nasıl tanıyabilirdim? Bana sizi tanımam gerektiğini söyleyebilirsiniz... Ama yine de darılmaya hakkınız yok. Ben çok ihtiyarladım prenses, çok ihtiyarladım... Ne sanıyorsunuz yani, altmış beş yaşındayım artık. Altmış beş yaş, bir adamın omuzlarına ağır hasar, prenses. Bakın, gözlerim bile eski kuvvetini kaybetti. Kulaklarım duymaz oldu, bacaklarım gevşedi, kollarımda eski kuvvet kalmadı, omuzlarım düştü, başımda kalmış olan azıcık saça da kar yağdı. Prenses, ihtiyarlık kötü şey. Siz çok mesutsunuz. Geçen zamanın üzerinde hiçbir iz bırakmadığı az bulunur bahtiyarlardansınız. Hiç değişmediniz. Bugün de tıpkı yirmi yaşındaki, hani beni çok sevdiğiniz için muhakkak canıma kıymaya uğraştığınızı söylediğiniz zamanlardaki gibisiniz. Sahi, sizin de ne tuhaf bir sevginiz vardı!"

Fausta bu söylenenleri hiç duymamış gibi vahşi bir eda ile sordu:

"Beni neden öldürmediniz?"

"Canım, bunu bana daha önce de sormuştunuz ve ben de size cevabını vermiştim. Artık buralarda daha fazla kalmayalım, ne dersiniz?"

Pardaillan bu sözü söylerken bir yandan da iki atı dizginlerinden tutup yedeğine aldı ve Fausta'nın koluna girdi. Fausta bu işe ses çıkarmadı ve şövalyenin kendisini çekip götürmesine hiçbir itirazda bulunmadı. Sadece:

"Beni böyle nereye götürüyorsunuz?" diye sordu.

"Şu gördüğünüz gedikten geçip az önceki dövüş yerine gideceğiz. Yerde boylu boyunca yatan iki zavallı adamınız var. Biraz onlarla uğraşırız."

Fausta sanki onay verir gibi kafasını salladı. Pardaillan'ın titizlikle koruduğu sessizliği bir nefeste bozdu:

"Size bir özür borçluyum, şövalye!"

"Bana mı? Hangi sebeple? Tanrı aşkına, neden ki?"

"Panik sırasında size sarf ettiğim kelimelerden dolayı. Asla o dediklerimden biri değilsiniz! Cesur bir adamdan çok daha fazlasınız. En azından ben böyle düşünüyorum. Beni ve sizi tanıyanlara göre cesaretin canlı bir örneğisiniz, şövalye!"

"Lütfen tevazumu bağışlayın, prenses."

Fausta ciddi bir hale bürünerek dediklerinde ısrarcı olduğunu şu sözlerle belirtti:

"Sizin hakkınızda düşündüğüm iyi şeyleri söylememe kelimeler yetmez, şövalye."

"Yeter, böyle konuşmaya devam ederseniz gururdan şişip patlayacağım doğrusu," dedi Pardaillan dostane bir şekilde. Sonra da devam etti: "Neyse ki ikimiz de hakaretleri ve iltifatları, gerçek düşüncelerimiz olmamasına rağmen, gerçek düşüncelerimizi yansıtıyormuş gibi söyleyebiliyoruz."

Nihayet dövüş yerine geldiler. Pardaillan iki atı bıraktı, ama Fausta'yı bırakmadı. Escargasse'la Gringaille, hâlâ baygın olan Albaran'ın yarasını uzun bir tecrübe sahibi olduklarını belirten ustalık ve el hafifliğiyle temizlemişler, sarmaya çalışıyorlardı. Şövalye endişeli bir şekilde, Fausta'nın adamını görünce, Escargasse'a sordu:

"Durumu nasıl?"

"Ağır değil. Mösyö Valvert pek ustaca bir vuruş yapmış olmakla övünebilir."

"İki hafta içinde ayaklanabilir," dedi Gringaille.

Pardaillan ise Fausta'ya:

"Onlara güvenebilirsiniz. Daha önce yaralarını o kadar çok kendi başlarına diktiler ki artık ustalaştılar. Hekimlerden bile daha iyi dikiş atabiliyorlar."

Fausta hafifçe kafasını sallayarak teşekkür etti. Daha sonra iki yaralıya döndüler. Kendilerine gelmişlerdi ama büyük bir kafa karışıklığı içindeydiler. Uzun zamandır tanıdıkları hanımları kılık değiştirerek genç bir adam olmuştu. Karşılarında duranın hanımları Fausta olup olmadığı hakkında emin olamıyorlardı artık.

"Sakin olun ve kıpırdamayın, size daha fazla zarar verilmeyecek," diye telkin etti Pardaillan. "Sizi bırakmamızı istiyorsanız bu amaçtan vazgeçeceksiniz."

Bu iki adam cevap vermediler. Hanımlarından bir emir vermesini beklediler.

Fausta oldukça üzgün bir şekilde:

"Onların dediklerine boyun eğmeliyiz. Ne de olsa bizi yenen onlar," dedi.

Bu sırada pansumanın verdiği ferahlıkla kendine gelen Albaran da gözlerini Fausta'ya dikmişti. Çok mahcup bir tavırla af diledi:

"Elimden gelen her şeyi yaptım, madam... Fakat o benden daha kuvvetli çıktı..."

"Tıpkı benim gibi... Benim rakibim de benden daha kuvvetli çıktı. Sen yaralandın, ben de yakalandım işte... Neyse, ikimiz de sağız ya, asıl mesele bunda..."

Bu sırada Pardaillan söze karıştı ve:

"Mösyö," dedi. "Saint-Denis buradan pek uzak değil. Oraya kadar eyer üstünde durabilecek misiniz?"

Albaran:

"Umarım," cevabını verdi. Bunun üzerine Pardaillan, Escargasse ile Gringaille'e emretti:

"Öyleyse hazırlıklarınızı yapın da gidelim..."

Escargasse ile Gringaille, herhalde yapmaları gereken şeyi biliyor olmalılardı ki hiç tereddüt etmediler. Yaralıyı yavaşça kaldırdılar ve Fausta'nın atına bindirdiler. Diğer iki yaralıyı da diğer iki ata bindirip düşmemeleri için bağladılar. Bu işler yapıldıktan sonra, her biri bir atı yedeğine aldı. Hazırlıkların tamam olduğunu gören şövalye:

"Haydi bakalım, yola!" emrini verdi.

ON YEDİNCİ BÖLÜM
DÖNÜŞ

Pardaillan, Fausta'nın kolunu bırakmamıştı. Birlikte yavaş yavaş yürüyorlardı. Onları Albaran takip ediyordu. En arkadan da Escargasse ile Gringaille, kendi başlarına yolculuk yapamayacak durumda olan esirlerini bindirdikleri atları yedeğe almış olarak geliyorlardı. Böylece, üçü at üstünde, dördü yaya olan yedi kişilik kafile ağır ağır ilerliyordu. Yolculuğun ilk dakikaları sessiz geçti. Pardaillan, göz ucuyla Fausta'yı süzüyor, o da gayet sakin ve kendine hâkim bir tavırla şövalyenin yanında yürüyordu. Şövalye, Fausta'nın yeni bir intikam planı tasarlamasına imkân vermemek için onu lafa tutmayı ve kendisine cevap vermek zorunda bırakarak kafasını başka şeylerle meşgul etmeyi düşündü. Birdenbire sordu:

"Nasıl oldu da bu ıssız yollarda korumasız, tek başınıza dolaşmaya çıktınız? Doğrusu yaptığınız büyük tedbirsizlik."

Fausta'nın onun bu hareketine kanmadığı olasıydı. Ancak kaçmaya çalışmadı. Üzgün bir sesle cevap verdi:

"Emir vermek yerine gelip bizzat kendim görmek istedim..."

"Haklısınız... Ama göze aldığınız tehlikeyi bir düşünün... Dört milyon, azımsanacak bir servet değil. Ama bence bilhassa para bu kadar çok olduğu için korumasız gezmemeliydiniz..."

"Hiçbir şeyden korkmamak gerektiğini düşünüyordum. Size de söyledim ya, her türlü ihtiyat tedbirini almıştım ve bu milyonlardan kimsenin haberi olmadığından emindim."

"Benden hariç... Gördünüz ya..."

"Doğrusu. Sizin bu konuda bu kadar esaslı bilginiz oluşu, adamlarımdan birinin bana ihanet ettiğini gösteriyor."

"Yemin ederim ki hayır. Yakında İspanya'dan bunların geleceğini bana siz haber verdiniz."

Fausta hayretle sordu:

"Ben mi haber verdim?"

Pardaillan ısrarla:

"Elbette siz haber verdiniz ya..." dedi. "Bunu bana söylediniz demiyorum. Tabii böyle bir şey olamaz. Fakat bir kere evinize girmiştim, hatırlıyor musunuz? Kimse farkında olmadan sizi dinlerken, bana kendi ağzınızla bilmediğim bir sürü şeyi öğretmiş oldunuz. Bu milyonların varlığını da bunlar arasında öğrendim."

"Demek ki mesele böyle... Fakat bu milyonların geleceği günü de size ben haber vermiş olamam ya... O zaman, bunların ne vakit geleceğini ben de bilmiyordum. Sonra bu milyonların hangi yoldan bana ulaşacaklarını da benden öğrenmiş olamazsınız. Bunun gibi altınları teslim almaya Albaran'ın gideceğini ve hangi yolu takip edeceğini de benden öğrenmediniz. Demek oluyor ki hiç olmazsa bu noktaları size anlatmış ve böylece bana ihanet etmiş biri var."

"Size diyorum ya... Hata ediyorsunuz. Bu noktaları ben kendi kendime öğrendim. Hem de hiç zorluk çekmeden..."

"Nasıl öğrendiğinizi sorabilir miyim acaba?"

"O kadar basit ki buna siz de hayret edeceksiniz. İspanya yolunu gayet zeki ve aynı zamanda İspanyolcayı da Kastilya'da doğup büyümüşçesine konuşan bir adamımı gönderdim. Bu adamım, bir kervanı koruyan muhafızlara rastlamış ve onları kibar aileler yanında uşaklık eden kimseler gibi giyinmiş olmalarına rağmen silahlı olduklarını hemen sezmiş. Kendileriyle bir iki şişe şarap içerek ahbaplığa koyulmuş. Muhafızlar şarabı içip de dilleri gevşeyince, ağızlarındaki baklayı çıkarmışlar. Gerçi adamlar pek fazla bir şey bilmiyorlarmış, fakat onlardan öğrendiğimiz az buçuk şeyden, işin öte yanını ben keşfettim... Albaran'ın bu işle görevlendirileceği ve kâh kara kâh nehir yolundan gelen bu kıymetli İspanya şarabı yükünü teslim alacağı besbelliydi. Zaten Albaran'ı da başka bir adamım aracılığıyla gözetliyordum. Adamım, bu sabah gelip de Albaran'ın bir sabah gezintisine çıktığını ve takip ettiği yolu haber verince, meseleyi derhal kavradım ve harekete geçme lüzumunu duyarak, işimi ona göre ayarladım. Görüyorsunuz ki adamlarınızdan herhangi birini ayartmaya hiç ihtiyacım yoktu, prenses. Zaten böyle bir şey yapmaya kalkışsaydım

da epey zor olacaktı. Çünkü benim zengin bir adam olmadığımı bilirsiniz, prenses..."

Fausta sadece:

"Bilirim," dedi. Pardaillan'ın söylediklerinden asla şüphe etmezdi. Ona hayran hayran bakmaya başlamıştı. Kısa bir sessizliğin ardından sordu: "Peki şimdi bu parayı ne yapacaksınız?"

"Ne mi yapacağım? Kime aitse ona vereceğim."

Fausta yanlış anlamış gibi görünerek hayret etti:

"Ne? Onu elimden aldıktan sonra, tutup yine bana mı vereceksiniz?"

Pardaillan gayet soğuk bir eda ile cevap verdi:

"Ben, para kime aitse ona vereceğim, dedim. Size vereceğim demedim."

"Garip şey... Ben de bu paranın bana ait olduğu fikrindeyim..."

"Pek yanlış bir fikir, prenses... Bu para şimdi krala ait. Yine yanlış anlamayasınız diye şunu da açıklayayım: Fransa Kralı'na, XIII. Louis'ye..."

"Bu cidden garip doğrusu... Benim olan bu paranın, Fransa kralının malı olup çıktığını nasıl izah ediyorsunuz?"

"Fransa'ya henüz gelmiş biri bile olsa bunu size şu aşağıda söyleyeceğim şekilde izah ederdi: Bu para da diğer mallar gibi bir maldır. Eğer gerçekten bilmiyorsanız, bilmeniz gerekir ki kendi toprağına kaçak olarak girmiş her mala el koymak kralın hakkıdır. İçlerinde şarap bulunduğu söylenen bu fıçıcıkların Fransa'ya kaçak girdiğini de inkâr edecek değilsiniz ya..."

Fausta acı acı güldü:

"Aksini söyleyecek değilim ama," dedi, "bakalım İspanya Kralı Felipe bu işi nasıl karşılayacak?"

Pardaillan da Fausta'nınkinden hiç aşağı kalmayan bir gülümsemeyle cevap verdi:

"İspanya kralı, yapılacak en iyi şeyin susmak olduğunu pekâlâ kavrayacaktır. Eğer kendisi, bunu anlayacak kadar zeka göstermezse, tanıdığım en zeki insanlardan biri olan siz, bunu ona anlatmak zahmetine katlanacaksınız, madam! Artık bu mesele üzerinde bir so-

ruşturma açılmamasında sizin için ne kadar büyük fayda olduğunu da hatırlatmaya lüzum görmüyorum. Eğer kralınız bu parayı geri istemeye kalkışırsa, o zaman soruşturma açılması kaçınılmaz olacak. Bence sizin bu parayı kaybettiğinize kendinizi alıştırmaktan daha akıllıca bir iş olamaz."

Şövalyeyi pek iyi tanıyan Fausta, onun gelişigüzel tehdit savurmadığını da bilirdi. Yenildiğini kabul ederek boynunu büktü ve içini çekti. Bu durumu gören şövalye:

"Tanrım!" dedi. "Sizin hayatta bundan çok daha büyük darbeler yediğinize şahit oldum. Ama bunlara metanet ve neşeyle karşı koyduğunuzu gördüm. Fakat bu defa sizi adeta yıkılmış buluyorum. Neden?"

"Ben paranın kaybına üzülmüyorum. Fakat sizin ve benim gibi insanlar için hürriyetin değeri büyüktür. Halbuki bugün sizin mahpusunuzum. Şimdi anlıyor musunuz?"

"Buna mahpusluk demekle işi biraz büyütüyorsunuz gibime geliyor."

"Ama beni tutukluyorsunuz..."

"Ne diyeyim, haklısınız."

"Peki, beni ne yapacaksınız?"

Gayet saf bir tavır takınan şövalye:

"Sizi değerinizin gerektirdiği bir şekilde ve mümkün olduğu kadar uzun zaman, yanımda alıkoyacağım," dedi.

Fausta içinden, "İblis! Adın batsın!" diye söylendi.

Yine de duygularını yansıtmak istemediği için suratına sahte bir gülümseme yerleştirdi.

"Fakat bir şartla..." diyerek cümlesini tamamlamadı Pardaillan.

Fausta Pardaillan'ın kendiyle bir kedinin fareyle oynaması gibi oynayacağının farkındaydı. Fausta'ya göre bu onun acınası intikamıydı. Konu bize gelecek olursa eğer, biz bu çabayı yüzüne vuracak değiliz. Onun oynadığı tüm bu korkunç oyunlardan ve yaptığı acımasız planlardan sonra hissettiği memnuniyetin son derece masum olduğunu kabul etmek zorundayız. Bu düşüncemizi söyleme amacımız, birini suçlayıp birini övmekte özgür olan okuyucumuzun

düşüncelerine etkilemek değildir.

Fausta bir kurtuluş şansı olduğunu düşünüyordu. Ama neler hissettiğini de ele vermek istemiyordu. Dudakları öyle kasılıyordu ki artık gülümsemesi oldukça zor bir hale gelmişti. Pardaillan'ın son dediğini sorgularcasına sesini yükseltmişti:

"Bir şart dediniz. Devamını getirmediniz. Bir şart ne?"

Pardaillan sözüne devam etti:

"Fakat size koşacağım şartı kabul ederseniz iş değişir."

Fausta:

"Söyleyin artık şu şartı!" dedi.

"Eğer siz bana küçük Loïse'i iade ederseniz, ben de size, o kadar kıymet verdiğiniz hürriyetinizi bağışlarım."

Fausta:

"İmkânı yok!" diye kesip attı.

Sonra sözüne tekrar devam ederek:

"Yahut da..." dedi, "size bir soru sormama müsaade eder misiniz, Pardaillan?"

Pardaillan tekrar alaycı bir tavır takındı:

"Bir değil, on değil, yüz soru sorun. Bende vakitten bol bir şey yok."

"Ben bu çocuğun nerede olduğunu size şimdi söyleyebilirim. İki saat içinde onu bağrınıza basabilirsiniz. Fakat ben derhal bu işi yaparsam, siz de beni derhal serbest bırakır mısınız?"

Pardaillan kesin bir tavırla:

"Derhal olamaz!" dedi.

"Benden şüphe mi ediyorsunuz?"

Pardaillan aynı kesinlikle:

"Hayır," dedi. "Bana yalan söyleyecek kadar alçalmayacağınızı bilirim. Ben sizin söyleyeceğiniz yerde çocuğu bulacağımı biliyorum. Bulduğum yerden alıp götüreceğimi de biliyorum."

"O halde korkunuz neden?"

"Hiçbir şeyden değil... Yalnız, siz çocuğu bana derhal da iade etseniz ben size hürriyetinizi bu akşamdan önce veremem."

"Yani, bu işi İspanyol milyonlarının, kralın kasasına girdiğine kanaat getirdikten sonra yapabilirsiniz..."

"Evet, öyle."

"Peki, torununuzu bu milyonlara feda mı ediyorsunuz?"

"Tereddütsüzce ve içim sızlamadan..."

"Şu halde ben de tereddüt etmiyorum. Hem milyonları hem de hürriyetimi feda ediyor ve çocuğu muhafaza ediyorum."

Pardaillan hiç de yapmacık görünmeyen bir umursamazlıkla:

"Canınız nasıl isterse," dedi.

Bu umursamazlık, Fausta'yı hayrete düşürdü ve hayretini, şövalyeyi yan gözle süzerek belli etti. Ama Pardaillan, zaten göz ucuyla hep ona bakıyordu. Onun kendisini süzdüğünü görünce omuz silkip söylendi:

"Siz gerçekten garip bir insansınız, prenses! Bende sizin hesaba kitaba sığmayan muazzam servetiniz yok. Benim gibi cebi delik bir biçare için dört milyon, akıl almayacak, hayali bir rakamdır. Canım istediği vakit, nasıl olsa ele geçireceğimden emin olduğum bir çocuk için bu kadar parayı feda edeceğimi nasıl düşünüyorsunuz, bilmem ki."

"Emin olun ki kendisini bulamazsınız, şövalye..."

"Siz de emin olun ki kendisini arama zahmetine katlanmayacağım prenses."

"Öyleyse?"

"Öyleyse... Size söyledim zaten... Ne acelem var? Beklerim."

"Neyi beklersiniz?"

Şövalye bir an sustuktan sonra gayet sakin ve kendinden emin bir eda ile:

"Bana torunumu sakladığınız yeri göstermenizi beklerim ve gider oradan alırım."

"Demek böyle bir şey yapacağımı sanıyorsunuz, ha?"

"Sanmak ne demek, bundan eminim. Hem de ne kadar eminim, biliyor musunuz? Mesela şimdi çok yükselmiş olan şu güneşin ense kökümü adamakıllı yakmaya başladığından ne kadar eminsem, o kadar..."

Şövalye kendine o kadar güvenerek konuşuyordu ki Fausta durumdan ister istemez etkilendi ve konuşmayı bırakıp derin düşüncelere daldı:

"İşte çocuğu fırlattığım yolda görünmeden gidiyor. Ya çocuk gelecek ya da benim yerim artık cehennemde şeytanların yanında olacak!"

Pardaillan yanılmıyordu. Fausta az önce ona söylediklerini detaylı bir şekilde düşündü. Her şeyden önce çocuğu Pardaillan'a verme düşüncesi Fausta'ya çok aptalca gelmişti. Onu bu şarttan vazgeçirmek istiyordu. Ama nasıl olacağı hakkında bir fikri yoktu. Saint-Denis'e doğru yaklaşırken Fausta kendi kendine şöyle diyordu:

"Neden çocuğun bulunduğu yeri ona söylemiyorum? Zaten ne olursa olsun ne ona ne de çocuğa zarar vermek istedim. Amacım çocuğu ailesinden sonsuza kadar uzaklaştırmak bile değildi. Sonuç olarak çocuğu ailesine geri vermeye karar verdim. Ha şimdi vermişim ha daha sonra vermişim, ne farkı var ki? Evet, tabii ya! Bu benim nasıl da aklıma gelmedi? Şimdi Pardaillan'ı çocuğun bulunduğu eve götürüp çocuğun hiçbir şekilde acı çekmediğinden emin olmasını sağlamam lazım. Onun içini o kadar ferahlatmalıyım ki çocuğun ailesine geri döneceğinden şüphesi olmasın. Bu oldukça kolay bir iş. Asıl zor olan kısım işte bundan sonra. Çocuk oradan ayrıldıktan sonra Pardaillan'ın o evde biraz daha kalmasını sağlamam gerek ve bunu zorla değil kendi özgür iradesiyle yapması lazım. İşte o andan sonra o evden asla sağ çıkamayacak. Oldukça zor bir durum. Ama imkânsız değil. Asla imkânsız olmamalı."

Fausta Pardaillan'ın dediklerine boyun eğiyormuş gibi görünüyordu. Ama asıl planını kafasında tasarlamıştı. Zordu ama bir o kadar da hırslıydı. Kendi kendine konuşmaya devam etti:

"İncil bize ne der? 'Ararsan, bulursun!' Arayalım o halde!"

Pardaillan'ın kolunda sessizce yürümeye devam etti. Zihni hiç durmadan çalışıyordu. İşini kolaylaştıracak bir yol arıyordu. Tüm enerjisini buna harcıyordu. Aslında Pardaillan'ı kapana kıstırmaktansa ilk önce onun elinden kurtulmayı denese çok daha mantıklı olacağa benziyordu.

Fakat bu sefer Pardaillan ona engel olmadı. Rahat rahat düşünmesine fırsat bıraktı. Zaten kasabaya varmak üzereydiler. Fransa

krallarının ebedi uykularını uyudukları türbelerin bulunduğu küçük kasabanın ilk evlerine ulaşmışlardı. Pardaillan, birdenbire durunca, Fausta da kafasında yürütmekte olduğu hesaplardan sıyrılarak, içinde yaşadığı gerçekler dünyasına dönmek zorunda kaldı. Şövalye birdenbire:

"Madam," dedi, "Şimdi oldukça kalabalık sokaklara dalacağız. İmdat isteyip yolcuları aleyhime kışkırtmanız pek kolay olacaktır. Böyle bir şey yapmamanızı ve benimle beraber, sizi götüreceğim yere uslu uslu gelmenizi tavsiye ederim. Hem bunu, sizin menfaatiniz gereği tavsiye ederim."

Pardaillan bunları söylerken sesini yükseltmeden oldukça sakin bir şekilde söylemişti. Ama nefes kesen heybetiyle orada duruyordu. Fausta söze başladı:

"Kimseyi imdada çağıracak değilim. Hiçbir zorluk göstermeden peşinizden geleceğim."

İkisi de bu konuşmayı hem yaralının hem de iki mahpusun duyabileceği bir sesle yapmışlardı. Fakat Pardaillan bununla yetinmeyip onlara da döndü, aynı ciddi tavırla ve fakat daha sert bir eda takınarak:

"Siz de duydunuz ya?" dedi. "Hanımınız gibi hareket etmeye çalışın... Yoksa hepinizin başına gelmedik bela kalmaz!"

Fausta da onlar adına cevap verdi ve hâkim bir tavırla:

"Hanımları sustuğu vakit, adamlarımdan hiçbiri söz söyleme cesaretini gösteremez!" dedi.

Pardaillan da sakin:

"Öyleyse bir diyeceğim yok!" cevabını verdi.

Ve hemen emretti:

"Haydi bakalım, yola koyulalım!"

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM
PARDAILLAN'IN HER İHTİMALİ DÜŞÜNDÜĞÜ ZAMAN

Kasabanın bu saatte epey kalabalık olan ana caddesinde yüz adım kadar yürüdüler. Pardaillan yüksek sesle havadan sudan konuşuyor, her şeye rağmen harikulade bir soğukkanlılık gösteren Fausta da hiç oyunbozanlık etmeden bu gevezeliğe katılıyordu.

O sırada eyerin iki yanına tıpkı bir torba gibi bağlı olan iki mahkûm da yoldan geçenlerin dikkatini çekiyordu. Gringaille ve Escargasse ise bu meraklılara öyle bir bakış atıyordu ki herkes bu hiç dostane olmayan bakışı fark edince gerisin geri uzaklaşıyordu.

Böylece, mütevazı görünüşlü bir hana geldiler ve Pardaillan, peşindekilerle birlikte hanın avlusuna girdi. Şövalye sabahleyin buradan geçerken atını bırakmıştı. O zaman burada pek az durmuş olmasına rağmen epey iş başardığı çabuk belli oldu.

Hancı kalabalığı görünce seğirtti ve atların üstünde sucuk gibi bağlı mahpuslara hiç şaşırmadı. Ancak Pardaillan'ı görünce şaşırdı ve onu saygıyla selamlayarak söze başladı:

"Nasılsınız şövalye? Buraya rahat geldiniz mi?"

Pardaillan bu soruya başka bir soruyla yanıt verdi:

"Dediklerimi yaptınız mı, Jacquemin Usta?"

"Harfi harfine, mösyö... Memnun kalacağınızdan eminim... Hazırlıklar da yeni bitti sayılır..."

Jacquemin Usta, bu sözleri söyledikten sonra gidip Gringaille'le Escargasse'a yardıma koyuldu. Üçü birden, beş dakikadan az bir zamanda mahpusları mahzene indirdiler. Pardaillan da hiç kolunu bırakmadığı Fausta ile birlikte onların peşlerinden gitti.

Hancı demir kaplamalı ağır bir meşeden olma kapının koca ki-

lidini açıp kanadı kendine doğru çekti. Ortaya bir mahzen çıktı. Duvara kakılmış iki demir kola asılı lambalar içeriye yeterince ışık veriyordu. Mahzen oldukça büyüktü.

Koskoca mahzen tavana yakın bir yerde bulunan daracık bir pencereden hava alıyordu. Pencerede demir parmaklıklar yoktu fakat o kadar ufaktı ki küçücük bir çocuk bile oradan geçemezdi. Yer ise fayanslarla kaplıydı. Sanki daha yeni temizlenmiş gibiydi hem kaygan hem de parlak görünüyordu.

Kapının karşısındaki duvarın dibine yan yana üç ot minder konmuştu. Minderlerin üstüne yorganlar ve yastıklar yerleştirilmişti. Ortada dört köşe bir masa bulunuyor, üstünde kaba dokumalı olmakla beraber temiz bir örtü duruyordu. Masanın üstünde oldukça zengin bir sofra da kurulmuştu. Bu sofrada börek, sucuk, pastırma ve kuru pastalar vardı. Bunların yanında üzerindeki tozdan ne kadar da eski olduğu anlaşılan altı şişe şarap duruyordu. Kadehler ve bakır tabaklar kalaylıydı. Çatallar şimşirden yapılmıştı. Ortada bıçak görünmüyordu.

Yatakların başucunda, duvara dayalı başka bir küçük masanın üstünde geniş bir leğen ve taze su dolu büyük bir güğüm vardı. Bunun yanında sıcak su dolu bir büyük tencere, ilaçlı su dolu bir başka güğüm ve kaseler duruyordu. Aynı masanın üstünde bundan başka temiz beyaz bezler, sargılar, tımar tiftiği ile birkaç merhem çanağı; kısacası yaralıları tedaviye yarayacak her şey bulunuyordu. Ayrıca arkalıklı birkaç tahta iskemle de bu acele döşenmiş mahzenin başlıca eşyasını meydana getiriyordu.

Pardaillan bütün bunları bir bakışta görerek memnun şekilde gülümsedi. Hancı, Escargasse ve Gringaille mahpusları teker teker yataklara yatırırlarken, Pardaillan etrafına bir kere bile bakmamış olan Fausta'ya dedi ki:

"Burası pek neşeli olmamakla beraber pekâlâ oturulabilir bir yer, bu hale getirmek için de epey yorulduğumuz belli oluyor, değil mi mösyö?"

Hancı fark etmesin diye Fausta'ya "mösyö" diyordu. Fausta gülümseyerek sakin bir şekilde cevap verdi:

"Evet, bir hapishane hücresi olarak bundan iyisi düşünülemez."

"Haklısınız. Bundan dolayı affınızı dilerim. Fakat burası hazırla-

nırken ben yalnız şu üç yaralıyı hesaba katmıştım. O zaman size de misafirperverliğimi göstermek gibi büyük bir şerefe erişeceğini aklıma bile gelmemişti. Bilmiş olaydım, size layık bir yer hazırlatırdım. Bundan şüphe etmeyin."

Pardaillan'ın konuşurken oldukça ciddiydi. Fausta, Pardaillan'ın ciddiyetinden oldukça uzak bir halde cevap verdi:

"Biraz gevşeyin. Rahatıma oldukça düşkün bir insanım. Ama gerektiğinde bunu göz ardı edebiliyorum."

"Ah, sayenizde vicdanım artık rahat, prenses. Jacquemin Usta rahat etmeniz için elinden geleni yapacak. Neyse ki bu zindanda oldukça az kalacaksınız."

"Benim yüzümden onca zahmete girdiniz. Artık daha fazla böyle şeyler söylemeyin."

"Nasıl isterseniz 'mösyö'!"

Yataklara doğru yaklaştılar. Escargasse ve Gringaille Albaran'ın sargısını yenilediler. Jacquemin Usta ise ata bağlanan iki mahkûmun başına pansuman yaptı. Mahkûmlar biraz hasar almışlardı. Neredeyse üç gün boyunca yerlerinden bile kıpırdayamayacak haldeydiler. Bu haldeyken bir eyere bağlı olmak oldukça zordu. Pardaillan onların bu halini görünce, daha fazla acı çekmesinler diye, iplerini çözerek eyerden ayırdı.

Pardaillan son bir kez ortama bir bakış attı. Mahkûmların bir şeye ihtiyacı olmadığından emin şekilde müsaade istemek için Fausta'ya doğru eğildi:

"Müsaadenizle artık buradan ayrılmak istiyorum, madam."

"Nasıl?" diye sordu Fausta. "Bize eşlik etme lütfunda bulunmayacak mısınız?"

Konuşmasında biraz da olsa alay eder gibi bir hali vardı. Pardaillan Fausta'nın dediklerinden, onu küçük düşürmek istediğini anladı ve:

"Bildiğiniz üzere ben ne celladım ne de mahkûmları gözetleyen bir insanım," dedi ve devam etti:

"Daha yapacak da çok işim var. Tekrardan sizi böyle bir yerde kalmaya zorladığım için beni affedin, hanımefendi. Ama size söylemekten onur duyacağım bir şey var. Burada geçireceğiniz süre pek

az olacak. Bu akşam karanlık çökünce size kapıyı açacaklar ve hem sizi hem de adamlarınızı serbest bırakacaklar."

"Serbest bırakacaklar" sözü, Fausta'nın kulaklarına hoş bir musiki gibi geldi. Fakat bu o kadar beklemediği ve ummadığı bir şeydi ki yanlış işittiğini sandı.

"Serbest bırakacaklar derken?"

"Tanrım! Bu kelimenin ne anlamana geldiğini bildiğinizi söyleyin lütfen! Serbest bırakacaklar diyorum. Yani istediğinizi yapmakta özgür olacaksınız."

Bu sefer doğru duyduğunun farkındaydı. Pardaillan'a inanılmaz bir güveni vardı. Onun sözünden hiç şüphe duymuyordu. Eğer Pardaillan onların serbest bırakılacaklarını söylediyse pekâlâ öyle olacaktı. Fausta bunlar duyunca bir anlığına sessizliğe gömüldü.

"Yoksa sizi ömür boyunca burada alıkoyacağımı mı sandınız?" diye alay etti Pardaillan.

"Mümkün olduğu kadar uzun bir zaman yanınızda tutacağınızı söylememiş miydiniz?"

"Ben mi söyledim? Ha, evet. Ama bunu söylerken sizi yalnız bu akşama kadar alıkoyacağımı kastediyordum. Daha fazla alıkoymama imkân yok."

Fausta, hayran hayran şövalyeye bakıyordu. Pardaillan omuz silkerek sözlerine devam etti:

"Gerçekten size acıyorum prenses!" dedi. "Siz beni katiyen anlayamayacaksınız!" Bir an doğruldu ve sözlerine devam etti:

"Şayet bir gün sizi yakalamam gerekirse, muhafızlarla çevrili sapasağlam bir kalede olsanız dahi gelip sizi ele geçireceğim. Ama şimdi, bu şekilde güçsüzlüğünüzden yararlanacağımı, hazır sizi ele geçirmişken bundan faydalanacağımı düşünüyorsanız beni hiç tanımamışsınız demek oluyor! Hoşça kalın prenses!"

Bu sözleri son derece ciddi bir şekilde söyledikten sonra Pardaillan, adamları Gringaille ve Escargasse'a kendisini takip etmelerini işaret etti ve kapıya yöneldi. Tam o sırada Fausta:

"Bir dakika..." diye atıldı. "Böyle düşünüyorsanız gitmenize asla izin vermek istemiyorum. Siz Pardaillan! Siz benim bu dünyada güvendiğim tek erkek olduğunuzu biliyorsunuz. Bunu bilmenize

rağmen böyle bir şeyi söylemeye nasıl cüret edersiniz?"

"Söyleyecekleriniz bitti mi?"

"Hayır!" dedi Fausta.

"Ben alicenaplıkta kimseden geri kalmak istemem. Hatta sizden bile Pardaillan. Onun için ben de size büyük bir iyilik yapacağım..."

"Neymiş o iyilik bakayım?"

Fausta hesaplı bir soğukkanlılıkla söylendi:

"Size Loïse'i geri vereceğim!"

Pardaillan Fausta'ya bakakaldı. Fausta Pardaillan'ın bu bakışından çok etkilenmişti. Pardaillan'ın sadakatinin verdiği güvenden dolayı ürpermişti. Pardaillan ise aldığı bu habere o kadar sevinmişti ki yüzüne samimi bir gülümseme yerleşivermişti. Kendi kendine düşünmeye başladı:

"Bu dediklerinde samimi mi acaba? Neden olmasın ki? Ama olmayabilir de! Fausta bu, ne yapacağı hiç belli olmaz. Ne kadar güçlü olduğu da ortada. Ama ona bir pusu kurmak için zaman tanımadım ki! Hep benimleydi. Neyse bakalım. Akışına bırakalım. Samimi mi değil mi bekleyip göreceğiz."

Pardaillan gözlerini onun gözlerine diktikten sonra saf bir tavırla gülümseyerek:

"Ben size, eninde sonunda bu yola geleceğinizi söylemiştim," dedi.

"Doğrusunu söylemek gerekirse, beni bu işe zorlayan sizin eşsiz alicenaplığınız oldu."

"Bu yola nasıl geldiğinizin bir önemi yok doğrusu. Hadi bakalım prenses, sizi dinliyorum. Bu konuda ne kadar sabırsız olduğumu görmüyor musunuz?"

"Ben söyleyeceğimi söyledim size Pardaillan," dedi Fausta son derece küstah bir şekilde.

"Kusura bakmayın madam ama demeniz gereken bir şey daha olmalı."

"Başka ne dememi bekliyorsunuz Pardaillan?"

"Hadi ama prenses! Madem ki küçük Loïse'i bana geri vereceksiniz, o halde onun şu anda nerede olduğunu da söyleyin!"

"Doğru, öyle söyledim. Ama sanıyorum ki siz yanlış anlamışsınız. Söylediğim gibi, Loïse'i size geri vereceğim. Ama ne zaman vereceğimi söylemedim!"

"Benimle dalga mı geçiyorsunuz? Bu ne kadar üzücü bir durum! Önce beni heveslendirdiniz. Şu an ise iyi kalpliliğimden yararlandığınızı düşünüyorum."

"Bunun için çok üzgünüm, Pardaillan. Fakat inanın bana size şu anda onun nerede olduğunu söyleyemem. Beni anlıyor musunuz?"

"Anlıyorum prenses. Siz belirli bir gün söyleyene kadar o zamanı beklemekten başka yapabileceğimiz bir şey yok. Evet, belki şimdi acelem yok ama pek fazla zamanım da yok. Gördüğünüz gibi giderek yaşlanıyorum. Bu çocuğu doyasıya bir kez sarılmadan ölmek istemiyorum. Beni anlıyor musunuz?"

"Elbette, elbette! Ama merak etmeyin. Her ne kadar şimdiden size bir gün veremiyorsam da pek fazla beklemeyeceğinizi temin edebilirim. Nihayet birkaç gün daha beklersiniz, o kadar... Hiç endişelenmeyin. Zamanı gelince size haber ulaştırırım. Hâlâ Grand Passe-Partout hanında kalıyorsunuz değil mi?"

"Hayır... Artık orası güvenli bir yer olmaktan çıktı. Ama oraya benim adamıma haber bıraktırabilirsiniz. Çünkü bu haber, nasıl olsa tez elden bana ulaşır."

"Pekâlâ... Bu işi de hallettik demektir. Birkaç güne kadar haberimi alırsınız. Güle güle şövalye!"

"Hoşça kalın prenses!"

Pardaillan mahzenden çıktı. Eğer Fausta Pardaillan'ın mahzenden çıkarken ki halini görseydi epey şüphelenmiş olacaktı. Pardaillan oldukça mutlu bir şekilde gülümsüyordu ve kendi kendine:

"Doğru ya, tuzağını hazırlaması için daha birkaç güne ihtiyacı var. Ama belki de bana nasıl bir ölüm hazırlayacağını henüz hesaplayamamıştır. Her ne hal ise... Ben öğreneceğimi öğrendim: Bana yine kendi çapında bir sürpriz hazırlıyor!" dedi ve her zamanki tasasızlığıyla ilave etti: "Bakalım, bekleyelim, görürüz elbette!"

Gringaille'le Escargasse da mahzenin kapısını arkalarından sıkıca kapayıp kilitledikten sonra peşinden gelmişlerdi. Mahzenin koridorunda hancı ile karşılaştılar. Pardaillan, hemen ona:

"Jacquemin Usta, size vereceğim emirleri şu gördüğünüz iki arkadaşımdan biri ulaştıracak. Yalnız onlara itaat edeceksiniz. Fakat onlara da bana yaptığınız gibi, kayıtsız şartsız boyun eğeceksiniz."

"Siz hiç merak buyurmayın şövalye."

"Masraflar bana ait ve hepsini peşinen ödüyorum."

"Aman, istirham ederim efendim."

"İki gözüm Jacquemin Usta, bana güveniniz olduğunu bilirim. Fakat şimdi yola çıkıyorum. Ne zaman döneceğimi bilemiyorum. Hatta dönüp dönemeyeceğimden bile emin değilim. Onun için borcumu peşin vereyim!"

Şövalye bu sözleri söyleyerek, cebinden çıkardığı altın dolu keseyi hancının eline tutuşturdu. Jacquemin Usta keseyi sevinçle cebine indirerek:

"Her zaman söylerim, siz dünyadaki insanların en alicenabısınız, şövalye!" dedi.

Pardaillan tekrar söze koyularak:

"İçerideki dört kişiden, bir metelik bile olsun kabul ederseniz, çok canım sıkılır. Canımı sıkan kimselere karşı nasıl davranma alışkanlığımda olduğumu da ayrıca söyleyeyim."

"Merak etmeyin mösyö! Zaten her türlü masrafı fazlasıyla ödemiş bulunuyorsunuz."

"Siz aklı başında bir adamsınız, Jacquemin Usta... Son tembihlerimi de size yukarıda yaparım. Haydi şimdi işinizin başına gidin!"

Jacquemin Usta gitti. Şövalye, Gringaille'le Escargasse'a pek kısa süren son emirlerini verdi. Hemen yukarıya çıkmak üzere merdivenin ilk basamağına ayak atmıştı ki birdenbire geri dönerek tekrar onlara yaklaştı:

"Ha... Size şunu da söylemeyi unuttum," dedi. "Eğer mahpuslarınızdan yalnız birini kaçırayım derseniz, eğer belirttiğim saatten önce bir tanesi çıkıp giderse, efendiniz, arkadaşınız ve sizi zengin etmiş olan oğlum Jehan'ın ölümü kaçınılmaz olur. Kendisini hiçbir şey kurtaramaz, anlıyor musunuz? Hem de onun ölümüne sebep sizler olursunuz!"

İkisini de şöyle bir gözden geçirdi ve herhalde sözlerinin onlar

üstünde yaptığı etkiden memnun kalmış olacak ki gülümseye gülümseye uzaklaşırken kendi kendine söylendi:

"Şimdi şu şeytan Fausta isterse ikisine de yığın yığın altın verip gözlerini kamaştırmayı uğraşsın, istediğini söylesin ve yapsın... Artık onların kendisini bırakmayacaklarından eminim!"

Görüldüğü gibi Pardaillan her şeyi hesaplıyordu. Hatta çok emin insanlar diye Fausta'yı beklemek için tayin ettiği iki nöbetçinin Fausta tarafından kandırılma ihtimalini bile..."

ON DOKUZUNCU BÖLÜM
LA GORELLE

Süvari kılığına giren Fausta'nın Pardaillan'a yakalandığı anda, yani sabah saat yedi sularında, Sorrientès Konağı'nın küçük arka kapısı da hafifçe aralanmış ve bir kadın dışarıya çıkıp Saint-Nicaise Sokağı'na doğru yürümeye başladı.

Bu kadın, hikâyemizin başlarında anlattığımız, Brin de Muguet'yi hoyratça yetiştiren ve onun çocukluk döneminde aşağılık bir rolü olan La Gorelle'di. Şimdiye kadar La Gorelle'den bahsetmemiştik. Çünkü diğer tarafta olaylar oldukça hareketli bir şekilde ilerliyordu.

Kahramanımız La Gorelle bu hikâyede ikinci plana atılmış bir karakter olsa dahi onu iyi bir şekilde tanımamız gerekiyor. Aksi takdirde onu yanlış tanıyabilir ve yaşadığı olayları yanlış yorumlayabiliriz.

Fiziksel olarak La Gorelle'i anlatmak gerekirse onun belli bir yaşta olduğunu söyleyemeyiz. Kırk ile altmış arasında bir yaştaydı. Ne insanların hayran kaldığı bir güzelliği ne de hafızalardan silinmeyen bir çirkinliği vardı. Çok akılda kalmayan biriydi. İnsanlar ona sempati de antipati de duymazlardı.

Fiziksel özelliklerini bir yana bırakarak kişilik özelliklerinden bahsetmemiz gerekirse, La Gorelle ne iyiydi ne de kötüydü. Hayatta tek bir tutkusu vardı. Ama bu tutku o kadar büyüktü ki yeri geldiği zaman La Gorelle'in tüm hayat enerjisini çeker, yeri gelir, onu dünyanın en mutlu kadını haline getirirdi. Bu tutku, altından başka bir şey değildi. Ancak altını düşündüğü, gördüğü ve onu hissettiği zaman canlanırdı. Adeta altınla ilgili bir eyleme geçtiğinde gerçek hayata dönerdi. Bu onu sersemleten bir dönüşüm olurdu. Altın için yapamayacağı hiçbir şey yoktu. Hele daha çok altın için yapılmayacak tüm pis işleri bile yapabilirdi. Altına inanılmaz derecede saplantılıydı.

Şimdi, anlattığımız kadarıyla onu biraz tanıyabildiysek hikâyeye geri dönelim.

La Gorelle, Saint-Nicaise Sokağı'ndan Saint-Honoré Sokağı'na yürüdü, oradan da Quinze Vingts Manastırı'nın yakınlarına vardı. Bu sırada bu manastırın yakınlarında bekleyen bir adama rastladı. Bu adam Stocco'nun ta kendisiydi. Evet, birkaç saat önce Feure Sokağı'nda, bir gözünü örtüp dilenci kılığıyla oturarak ortalığı kolaçan ettiği halde Pardaillan tarafından tanınmış olan Stocco.

Bildiğimiz gibi Concini'nin Pardaillan'ı ve Valvert'i öldürene vereceği yüz elli bin franklık ödülü Stocco asla kaçırmak istemiyordu. Hatta sürekli bunu düşünüp kendi çapında planlar kuruyordu. Ama ortada La Gorelle ile yapacağı önemli bir iş vardı. Stocco o ödülden vazgeçip bu işe yöneldiğine göre ortada gerçekten çok ciddi bir şey vardı ve bu ciddi durumda La Gorelle'in görevi oldukça önemliye benziyordu. Stocco La Gorelle'i kendinden oldukça alt bir sınıfta görüyordu. Hatta belki de bu yüzden ona bu görevi, daha doğrusu bu emri vermişti. Stocco La Gorelle'e bağırarak:

"Seni bunak yaratık! Nasıl beni bekletmeye cüret edersin? Geleli beş dakikayı geçmiştir bile! O zamandan beri burayı süpürüp duruyorum. Şimdi bu elimdeki süpürgenin sopasıyla dövmeyeyim mi seni?"

Stocco yalan söylüyordu. O da henüz oraya varmıştı ki La Gorelle'in ona doğru yürüdüğünü görmüştü. Ama kendini üstün gösterebilmek için zavallı kadına aşağılık bir şekilde bağırmıştı.

La Gorelle son derece mütevazı bir şekilde "senyör" şeklinde hitap ettiği, insanlıktan oldukça uzak olan bu adamdan özür diledi. Ama Stocco yeniden bağırarak La Gorelle'in sözünü kesti:

"Haydi! Gel peşimden. Hem de dört adımdan fazla yanıma yanaşayım deme. Senin gibi bir cadı ile ahbaplık ettiğimi kimsenin görmesini istemem. Hem de şeytan efendine dua et ki Senyör Concini'ye haber vereceğin şey gerçekten olsun! Yoksa halin duman!"

Stocco'nun bu tehditleri La Gorelle'in yerinde kimi olsa kaçırırdı. Fakat La Gorelle'in bildikleri pek esaslı şeyler olacaktı ki, bir sürü küfre ve tehdide rağmen hiç tınmadı yaşlı kadın, onun dört adım peşinden tıpış tıpış yürüdü.

Birkaç dakika sonra Stocco, La Gorelle'i Concini ile Léonora'nın

bulundukları bir odaya götürdü. Léonora bir koltukta oturmuş tutkuyla odanın bir o köşesine bir bu köşesine öfkeli bir şekilde yürüyen kocası Concini'ye bakıyordu. Stocco La Gorelle'i Concini'yle tanıştırırken İtalyanca konuşmaya başladı:

"Monsenyör, size bu yaşlı domuzu getirdim. Bunu yalnızca sizin özel emriniz için yaptığımı unutmayın. Her fırsatta onun isteklerinden kurtulmak için size ondan bahseden ben olsam da kendisini tanımadığımı hatırlatmak isterim. Ayrıca monsenyör, eğer kibirlenirse hemen bana bildirmenizi isterim. Ona gereken cezayı veririm."

La Gorelle, Stocco'nun söylediklerinden sonra hiç istifini bozmadı. Endişelenmedi bile. Herhalde o adamın söylediklerini anlamadı. Concini ise sadece kafasını sallamakla yetindi. Sonrasında meraklı bakışlarıyla La Gorelle'e o soruyu sordu:

"Sanıyorum ki Florence adındaki bir kız için bana söyleyeceğiniz önemli şeyleriniz var. Doğru mu?"

"Evet, monsenyör. Ama bunu yalnızca size söylemeliyim. Sadece sizi ilgilendiren bir durum."

Concini emretti:

"Bizi yalnız bırak, Stocco!"

Stocco, efendisinin karşısında daima yaptığı gibi yılışıkça bir saygıyla eğildi. Bir yandan da Léonora'ya bakıp gözleriyle ne yapması gerektiğini soruyordu. Léonora, bu sessiz soruya, oturduğu yerin tam karşısında bulunan perdeli bir kapıyı göstererek cevap verdi.

Stocco çıktı. Hanımının verdiği işareti gayet iyi anlamıştı. Hemen bir odaya daldı ve biraz sonra da Léonora'nın gösterdiği perdeli kapının arkasına geldi ve perdeyi hafifçe araladı. Merakla kulaklarını açarken, bir yandan da gözlerini hanımına dikerek, vereceği herhangi bir işareti kaçırmamaya çalıştı.

Stocco gidince, La Gorelle yine ağzını açmamış; bir Concini'ye, bir Léonora'ya bakmıştı. Concini gülümseyerek:

"Madam Ancre'ın önünde de konuşabiliriz," dedi. "Ondan saklı bir şeyim yok."

La Gorelle şaşkınlığını saklamaya bile lüzum görmedi. Mamafih kendini çabuk toparlayıp şöyle bir omuz silkerek:

"Beni ilgilendirmiyor. Orası sizin bileceğiniz iş," demek istedi.

Concini sordu: "Siz İtalyan mısınız?"

"Hayır, efendim. Ama İtalya'da uzun zaman kaldım; Roma'da ve Floransa'da on yedi yıl geçirdim."

Concini tedirgin olmaya başladı. La Gorelle'in dediği on yedi yıl neredeyse kızının yaşına tekabül ediyordu. La Gorelle'i daha öne görüp görmediğini anlayabilmek için bu kadını dikkatli bir şekilde inceledi. Concini çok sakin görünüyordu. Aklından geçenleri hiçbir şekilde yansıtmayarak:

"Bana bahsetmek istediğiniz bu kızı tanıyor musunuz?" diye sordu.

La Gorelle sanki biraz zaman kazanmak istercesine yavaş yavaş ve kesik kesik konuşuyordu:

"Evet," dedi. "Onu bana daha doğduğu gün emanet etmişlerdi. Onu ben büyüttüm!"

Concini hayretle yerinden fırladı:

"Siz mi büyüttünüz?"

La Gorelle gayet kendinden emin:

"Evet, ben," dedi.

Concini, bu cevabı alınca doğrudan doğruya Léonora'ya döndü ve bakışlarıyla ona ne yapmak gerektiğini sordu. Léonora ise yakınında bulunan bir çıngırağı çaldı. Louvre Sarayı'nda Florence'ı beklemiş olan güvenilir hizmetçisi Marcella hemen göründü ve hanımının yanına kadar gidince, Léonora onun kulağına bir şeyler fısıldadı. Marcella çıkınca, Léonora sorguya devam etti:

"Mademki bu kızı siz büyüttünüz, herhalde kız şimdi de yanınızdadır, değil mi?"

Léonora öyle korkunç bakışlarla bakmıştı ki La Gorelle'e sanki onun dilinin korkudan çözülmesini ister gibiydi. Fakat La Gorelle gayet sakin bir şekilde cevap verdi:

"Hayır, Madam. Dört yıl önce benden ayrıldı."

"Ona kötü davrandığınız için ayrılmış olmasın?" dedi Léonora, son derece tehditkâr bir havası vardı:

"Bu nasıl bir iftira!" dedi La Gorelle ve ağlamaklı bir şekilde ekledi:

"Ben fakir biriyim. Bir çocuğun bakımını üstlenecek bir durumum bile yok. O yüzden bu yavrucağa bakamadım. O da benim gibi kendi ekmeğini kazanma yoluna girişti. Ama tembel tenekenin önde gideniydi. Hem çalışmayı sevmiyordu hem de çok nankördü. Günün birinde beni bırakıp gitti."

"Ona ne iş yaptırıyordunuz?"

"Bahçelerden topladığı çiçekleri satıyordu. Aslında çok zor ve yorucu bir iş de değildi."

"Şimdi de bana dilenciliği mi anlatıyorsunuz?"

"O nasıl söz?" dedi La Gorelle sanki rahatsız olmuş gibi davranıyordu. "O küçük kızın çok becerikli elleri vardı. Muhteşem buketler yapabiliyordu. O buketlere verdiği emeğinin karşılığını pekâlâ alamıyordu. Çiçek pahalı bir şey değil ki!"

"Onunla hiç ilgilenmediniz mi? Çünkü ona ne olduğunu bilmiyorsunuz!"

"Olur mu öyle şey? Onu defalarca aradım. Aylarım boşu boşuna onu aramakla geçti. Ama onu birkaç hafta önce tesadüfen Paris'te buldum."

"Nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Gerçekten bilmiyorum, madam! Ama sizce önemliyse ben kendisini yine bulup meydana çıkarırım."

Yalan söylemediği besbelliydi. Bunu Léonora da anladı. Teklifi reddederek:

"Lüzumu yok," dedi.

Bu sırada Marcella göründü. Yalnız değildi ve Florence'ı kolundan tutmuş getiriyordu. İkisi birlikte içeriye girerek iki adım yürüdüler. La Gorelle, iyi aile kızları gibi giyinmiş ve bulunduğu çevreye çok iyi uymuş olan bu genç kıza bakıp da eski kurbanını tanıyınca:

"Aman Tanrım! Bu Brin de Muguet değil mi?" diye hayretle haykırdı.

Genç kız da:

"A! La Gorelle!" dedi ve Marcella'nın yanından bir iki adım geriye gidip ihtiyar kadına korkuyla değil de büyük bir nefretle baktı.

Léonora bu iki kadının birbirini tanıdığını daha ilk bakışmala-

rında fark etmişti. La Gorelle'in yalan söylemediğini anlamıştı. Oldukça sevecen bir tavırla genç kıza sordu:

"Siz bu kadını tanır mısınız Florence?"

Genç kız itiraf etti:

"Beni büyüten odur."

La Gorelle de muzaffer bir eda ile:

"Ben yalan söylemem," dedi.

Florence şiddetle atıldı, gayet heyecanlı ve kesin bir eda ile:

"Umarım ki beni tekrar ona teslim etmek gibi bir fikriniz yoktur, madam?" dedi. "Size haber vereyim ki böyle bir şeye asla razı olamam. Neye mal olursa olsun, onunla birlikte gitmem. Buna mecbur kalmaktansa, kendimi öldürmeyi yüz kere tercih ederim!"

"Size çok fena muamele ediyordu, değil mi?"

"Böyle bir şey söylemiyorum. Fakat kendisiyle çok kötü günler geçirdim."

"Pekâlâ. Merak etmeyin yavrum. Sizi terk etmek aklımdan bile geçmedi. Haydi gidin. İçiniz rahat olsun, kızım. Artık öğrenmek istediğimi öğrendim."

Léonora, genç kıza gitme izini verirken, Marcella'ya da kaşlarıyla bir işaret yaptı. Hizmetçi hafif bir baş işaretiyle bu emri anladığını belli etti ve müşfik bir tavırla genç kızı kolundan tutup götürmek istediyse de Florence'ın hafifçe direndiği görüldü. Hatta genç kız, bir şeyler söylemek için ağzını açacak oldu. Fakat Léonora, sert olmamakla beraber itiraz götürmez bir eda ile tekrarladı:

"Gidin, kızım!"

Bunun üzerine Florence itaat ederek yürüdü. Halbuki La Gorelle'in, Concini'nin evine neden gelmiş olduğunu çok merak ediyordu. Bunu öğrenmek için çok şeyi göze alırdı. İmkân bulsaydı, kapının ardında kalıp kulağını vererek içeride neler konuşulduğunu dinleyecekti. Halbuki yanında ona pek saygılı davranmakla beraber, gölgesiymişçesine peşini bırakmayan Marcella vardı.

Nitekim Marcella onu odasına götürdü. Florence, kadının da orada yanında otıracağını zannettiyse de bu sefer öyle olmadı. Marcella, Léonora'nın işaretle verdiği emir gereğince La Gorelle'nin

söyleyeceklerini Florence'ın duymaması için genç kızı odasına bıraktıktan sonra çekilip gitti. Fakat Florence bu sefer, bu hürriyetten hiç tereddüde kapılmadan yararlanmaya karar verdi. Bir süre bekleyerek Marcella'nın gidip kendi odasına girmesine yetecek kadar vakit geçirdi. Sonra odasından çıkıp gerisin geri dönerek hafifçe kapıyı aralayıp konuşulanları dinlemeye başladı.

Léonora Brin de Muguet'nin, o kadar şeye rağmen La Gorelle'e olan yaklaşımından oldukça etkilenmişti. Onun bu özverisine saygı duymaktan kendini alamamıştı.

Léonora ona güvenmeye başlamıştı. Florence evden çıkmamaya söz vermişti ve Léonora'nın içi bu konuda rahattı. O kızın verdiği sözden çıkmayacağından emindi. Hatta ona karşı bir göz hapsi dahi uygulamayacaktı.

Florence Léonora'nın kendine duyduğu güvenden ötürü Concini Konağı'nda oldukça özgürdü. Artık kimse onu gözetlemiyordu. Florence da bunu bir fırsata çevirip oradan ayrılmadı. Sözünde durup bahçedeki çiçeklerle ilgilendi.

Florence özgürlüğü hakkında hiç endişe duymuyordu. Léonora'nın kendisi hakkında bir şeyler bildiğini düşünüyordu. Marcella'ya eve dönmesinde gereken zamanı tanımak için bir an bekledi ve kapıyı hafifçe itip dinlemeye koyuldu:

Aradan geçen zaman içinde Léonora, La Gorelle'i tekrar sorguya çekmeye koyulmuştu:

"Bu çocuğu size emanet edenin kim olduğunu ve nasıl emanet ettiğini de söyleyin."

La Gorelle hiç tereddüt göstermeden, Landry Coquenard'ın adını verdi. Sonra da Florence'ın çocukluk yıllarını hikâye etti. Mümkün olduğu kadar kısalttığı bu hikâyede, işin esasını hiç değiştirmemişti. Çünkü zaten değiştirmekte çıkarı da yoktu. Ama ayrıntılara gelince, durumu kendi lehine çevirmek için, elinden geldiği kadar yalana sapmaktan geri kalmadı.

Florence kapıya geldiği vakit, La Gorelle zaten genç kıza yeni bir şey öğretmeyecek olan bu hikâyeyi bitiriyordu.

Kadının bütün anlattıklarını büyük bir ilgiyle ve hiç kesmeden dinlediler. Sonunda Concini sordu:

"Pekâlâ. Bu çocuk hakkında bize söyleyeceğiniz sır nedir? Ve niçin bu sırrı söylemek için beni aradınız?"

"Çünkü biliyorum ki siz onun..."

Sözün burasında La Gorelle tereddütle durdu ve Léonora'ya yan yan baktı. Léonora, kadının çekindiğini anlayarak tasasız bir tavırla omuz silkip sözü onun yerine tamamladı:

"Çünkü siz, mareşalin bu genç kızın babası olduğunu biliyordunuz. Kaçamaksız konuşun. Mösyö Ancre size benden gizli hiçbir şeyi olmadığını söyledi ya."

La Gorelle yılışık tavırla:

"Affedersiniz madam! Cesaret edemedim de," dedi.

Concini yine sordu:

"Peki, benim onun babası olduğumu nereden biliyorsunuz? Bunu da Landry mi söyledi?"

"Hayır, monsenyör. Hatta Landry'nin şüphelerimi sizden uzaklaştırmak için elinden geleni yaptığını da itiraf etmeliyim. Beni çocuğun kendisinin olduğuna inandırmaya bile çalışmıştı. Fakat ben onun sizin yanınızda çalıştığını ve sizin de o zamanlar bütün Florence kadınlarının gözdesi olduğunuzu biliyorum. Hemen işin içyüzünü anladım. Tabii elimde hiçbir delil yok. Ama yanılmadığımdan da eminim. Bu kızın babası sizsiniz!"

Concini:

"Peki, şimdi bana söyleyeceğinizi söyleyin bakalım," dedi.

La Gorelle bir an sustu. Şimdi asıl buraya gelmesine sebep olan konuya girecekti. Çekinmiyordu, ama eğer teşebbüsünde başarılı olmak istiyorsa, kendini çok kollaması ve sıkı durması gerektiğini de biliyordu.

"Birisi, büyük ve kudretli bir kişi," diye söze başladı, "bu çocuğun, adı bana son dakikada bildirilecek olan bir kadın tarafından terk edilmiş olduğuna şahitlik ettiğim takdirde, çok para kazanacağımı söyledi."

Concini gürledi:

"Kabul ettiniz mi?"

"Sefalet insana öyle şeyler yaptırır ki biraz para sahibi olunsa,

bunların hiçbiri yapılmaz, monsenyör!"

Léonora soğuk bir tavırla söze karıştı:

"Adı?"

La Gorelle anlamazlıktan gelip tekrarladı:

"Adı mı? Kimin adı?"

"Evet, adı. Yani sizinle kabul ettiğiniz bu pazarlığı yapan, büyük ve kudretli kimsenin adını soruyorum."

"Bilmiyorum."

"Yalan söylüyorsunuz!"

"Ama madam."

"Yalan söylüyorsunuz diyorum size!"

Beriki daha fazla tutunamadı ve pek güçlü bir rakibe çattığını anlayarak:

"Peki," dedi.

"Bu ismi biliyorum ama söyleyemem!"

Ve hiç yapmacık olmayan bir korkuyla ilave etti:

"Canımdan korkarım ben, madam! Adını size söyleseydim, mahvolup gitmiştim."

Léonora ise, omuz silkip söylendi:

"Ben o ismi sizden daha iyi biliyorum."

La Gorelle şüphelenerek:

"Hıh!" dedi. "Buna pek ihtimal veremem!"

"Sahi mi? Söyleyeyim öyleyse; Sorrientès düşesi!"

La Gorelle dehşet içinde kaldı. Karı kocanın, her şeyden bu kadar iyi haberleri olacağını da, anlattıklarını bu kadar sakin karşılayacaklarını da ummamıştı. Onları tehdit edeceğini zannetmişti, çünkü bu yaptığı pekâlâ bir tehditti, ikisini de şaşkına çevirecek ve ondan sonra yüklüce bir para karşılığında onları bu sıkıntıdan kurtarmaya hazır olduğunu söyleyecekti. Halbuki bütün hesapları boşa çıkmıştı.

La Gorelle başarısız olacağından dolayı o kadar endişelenmişti ki üzüntüden dolayı kalbi sıkışıyordu. Kendi kendine söylendi:

"Tanrım! Ben mahvoldum. Belki de buradan cesedim çıkacak!

Hayatımı mahvettim! Eğer henüz beni öldürmemişlerken buradan kaçsam..."

Ne yazık ki kaçmak için oldukça geç kalmıştı. Léonora öfkeli bir şekilde ona bakarak:

"Şimdi bize bu çocuğun annesinin kim olduğunu söyleyin! Sakın ha sakın bizi kandırmaya çalışmayın! Neler yapabileceğimizi tahmin bile edemezsiniz!"

Peki bu kadın bu adı biliyor muydu? Bu kadının Marie de Médicis olduğunu biliyor muydu? Fausta kesinlikle bu kadına çocuğun annesinin kim olduğunu söylemek gibi bir hata yapmamıştı. Fakat La Gorelle aptal bir kadın değildi. Yıllarca bu çocuğun annesinin kim olduğunu arayıp durmuştu. Toskana grandükünün kızının bu çocuğun annesi olduğunu düşünüyordu. Çünkü o zamanlar bu hükümdarın kızı ile Concini'nin arasından su sızmıyordu. Ama La Gorelle bunu görmezden geldi.

Fausta'nın ona kolay bir iş ve bunun karşılığında oldukça bonkör bir maaş verdiği Sorrientès Konağı'ndayken sürekli bunu düşünmüştü. Bunu öğrenebilmek için kapalı kapılar ardında ne olup bittiğini öğrenmek, kapı dinlemek gibi birçok eylemde bulunmuştu. Bunca emekten sonra en nihayetinde amacına ulaşmış olması gerekti. Ama La Gorelle bu korkunç gerçeği bir kez söylerse o anda başına neler geleceğini az çok tahmin edebiliyordu. Bunun üzerine Léonora'nın bütün öfkeli ısrarlarına rağmen bu bilgiyi ona söylemeyeceğine yemin etti. Léonora'nın sinsice sorduğu bu soruya hemen cevap verdi:

"Bilmediğim bir şeyi size nasıl söyleyebilirim ki?"

Bunu o kadar saf bir şekilde söylemişti ki neredeyse Léonora bile inanacaktı. Fakat Léonora'nın ısrarını engelleyemedi:

"O halde yemin edin! Bu kadının adını bilmediğinize yemin edin!"

La Gorelle hiç tereddüt bile etmeden duvarda asılı olan haçı eline aldı muhteşem bir oyunculukla yemin etti:

"Tanrım! Canım pahasına yemin ederim ki kimse bana bu kadının adını söylemedi. Eğer yalan söylüyorsam cehennemde kavrulayım..."

Léonora La Gorelle'in böyle ciddi sözlerle yemin edeceğini tah-

min etmemişti. Léonora ve Concini, La Gorelle'in yemin ettiğine ve o annenin kim olduğunu bilmediğine ikna oldular.

"Peki o zaman!" dedi Léonora.

La Gorelle hiç de ciddi olmayan gülümsemesini gizlemeye çalıştı. Vicdanı oldukça rahattı. Gerçekten de kimse ona bu kadının kim olduğunu söylememişti. La Gorelle kendi çabalarıyla bulmuştu. Yani yalan söylemiyordu.

"O zaman..." dedi Léonora. La Gorelle'i tedirgin eden bir özgüvenle başlamıştı konuşmaya. "Madam Sorrientès bir hanımefendi olduğunu kanıtlamak için size oldukça fazla bir para teklif etti, öyle değil mi? Hem de kocamın kızının annesinin kim olduğunu size söylemedi, öyle mi? Sanki sizi kale almıyor gibi!"

La Gorelle çaktırmamaya çalışsa da Léonora'nın bu hali onu epey ürkütmüştü. Oldukça endişelenmişti. Yine rolüne devam ederek:

"Ah güzel hanımım... Tanrı aşkına bana söyleyin. Ben zavallı cahil bir kadının tekiyim."

"Yalandan başka bir şey konuşmuyorsunuz. Şimdi sizi Grève Meydanı'na götürüp darağacına asayım mı? Onu mu istersiniz?"

"Tanrım!" dedi La Gorelle. Birden boğazına geçirilmiş halatı hissetti.

"Sonuçları çok ciddi olan bir şeyi neden yapıyorsunuz, merak ediyorum doğrusu. Size az önce ne olacağını söyledim. Onu mu istiyorsunuz yoksa başka bir dileğiniz mi var?"

Aslında Léonora ne istediğini çok iyi anlamıştı. Bu kadının anlayacağı tek dil paraydı. Ancak parayla konuşturabilir ve parayla susturabilirlerdi. Léonora'nın gözü o kadar kararmıştı ki pazarlık bile yapmayacaktı. Çünkü Marie de Médicis La Gorelle'i susturmak için çok daha büyük paralar verebilirdi. Ama Léonora bazı şeyleri duymak istiyordu ve bunu yapabileceği tek yol La Gorelle'i korkutarak onda bir tedirginlik yaratmaktı.

Léonora amacına ulaşmıştı. La Gorelle bu kadından ölesiye korkuyordu. La Gorelle parayı, altını severdi ama öldükten sonra onların bir işe yaramayacağının da farkındaydı. Korkudan ağlamaya başladı:

"Tanrım! Kesinlikle hiçbir şey istemiyorum! Ben dürüst bir insanım. Dediklerimin hepsi doğrudur."

Concini ve Léonora bu davranıştan dolayı şaşırdılar. İkisinin de tavırları değişmeye başlamıştı. Belki de tamamen kandırılmamışlardı. Léonora daha az tehditkâr olmaya başlamıştı.

La Gorelle bu değişikliği hemen hissetti. Bu insanların servetinden biraz daha fazla koparabilmek için hemen acınası bir sesle:

"Size hizmet etmeye geldim," dedi. "Ama bu benim felaketim oldu. Çünkü reddetmiş olduğum para beni ömrümün sonuna kadar gül gibi geçindirebilirdi. Ondan geçtim, belki bu yaptığım iş benim ölümüme sebep olacak. Çünkü Sorrientès düşesinin de kendisine oynadığım bu kötü oyunu asla affetmeyeceğinden eminim. Adamlarından birine emir verip, beni öbür dünyaya yollamasa bile en azından kapı dışarı edecektir. Onun konağında, pekâlâ rahat bir işim vardı. Artık sefaletin kucağına düştüm demektir."

Bu sefer Léonora ile Concini gülümseyerek bakıştılar. Cadının manevrasını anlamışlardı. Léonora kocasına bir işaret çakınca sözü Concini aldı:

"Beni tanımadığınız halde bu kadar fedakârlık edip uğrumda kendinizi harcamaya kalkışmanıza Tanrı razı olmaz. Sorrientès düşesi size ne kadar para teklif etmişti bakalım?"

La Gorelle bir solukta:

"Elli bin frank, monsenyör," dedi.

Yine hiç sıkılmadan yalan söylüyordu. Bu para Fausta tarafından vadedilen miktarın iki katıydı.

Bu çok büyük bir meblağdı. Bunu söyledikten sonra endişeyle Concini'nin vereceği cevabı merak ediyordu.

Concini gözünü kırpmadan teklif etti:

"Ben size bunun iki mislini verebilirim. Yani yüz bin frank!"

"Ah, monsenyör! Hiç kimse sizin kadar cömert değil."

Concini ilave etti:

"Ama bir şartla..."

Kadın can havliyle atıldı:

"Söyleyin, ne yapmam lazım?"

Concini de karısı da memnunlukla gülümsediler. La Gorelle artık her şeye hazırdı. Hatta en aşağılık, en korkunç bir cinayete bile!"

Concini kayıtsız bir tavırla ekledi: "Onu size zamanı gelince söyleriz. Bu zaman pek de uzakta değil. Birkaç gün, bilemediniz, birkaç hafta, o kadar. O vakit sizden ne istediğimizi haber verir ve yüz bin frangı da derhal avucunuza sayarız."

YİRMİNCİ BÖLÜM
STOCCO İLE LA GORELLE

Fakat Concini'nin bu hesaba kitaba sığmayan cömertliğinin etkisi çabucak kaybolmuş, La Gorelle kendine gelivermişti. Doymak bilmez hırsı yeniden kabarıvermiş, önce gözleri sevinçle parlarken şimdi de içinden söylenmeye koyulmuştu:

"Bana onlardan daha çok ihtiyaçları var gibi sanki! Ben bir aptalım, tam bir budalayım! Daha fazla almalıydım. Kendimi soydum sanki! En azından bunu kısmen telafi edemezsem bu felaketten sağ çıkamam." Ve yüksek sesle, sefilce inledi. "Bir iki hafta mı dediniz, monsenyör? Öyleyse ben öldüm gitti demektir. Siz benim meteliğe kurşun attığımı unutuyorsunuz galiba, monsenyör. Bu bir iki hafta içinde düşesin konağına dönemeyeceğime göre açlıktan geberirim."

Léonora atıldı: "Bunun kolayı var, canım. Bizde kalır, karnınızı doyurursunuz. Ben sizi hizmetime alırım."

"Düşesin verdiği parayla mı?" İnanılmaz açgözlülüğünden gözleri kamaşmış olan La Gorelle, kendisini tamamen kaptırdığının, kendisi için en feci sonuçlara yol açabilecek bir ihtiyatsızlık yaptığının farkında değildi. Kendisinden zorla almayı umduğu birkaç sefil yüz frank karşılığında, Fausta gibi onu el altında tutmak isteyen Léonora'nın arzusunu karşıladı ve kendini ona teslim etti, eli ayağı bağlıydı. Léonora, La Gorelle'i düşündürmesi gereken bir tebessümle gülümseyerek, "Kocamdan daha az cömert davranmak istemem," dedi. "Ben de size Sorrientès düşesinin konağında aldığınız ücretin iki mislini vereceğim. O ne veriyordu?"

"Yemek ve yatmak oradan; ayda yüz elli frank veriyordu. Eskilerini de bana hediye ediyordu. Ayda bir iki defa da bahşiş alıyordum."

La Gorelle, yine yalan söylemişti. Léonora ise kılını kıpırdatmadan bol keseden attı:

"Ben ayda üç yüz frank verdikten başka, onun verdiği şeylerin hepsini vereceğim. Üstelik size bir de ikramiye vereceğim. Mademki bu kadar fakirsiniz, para sıkıntısı çekmeyesiniz diye, burada hizmete başladığınız gün, ayrıca beş yüz frank ikramiye alacaksınız."

La Gorelle hemen atıldı: "Eğer müsaade buyurursanız hemen bugün işe başlayayım."

Léonora da ilgisiz bir tavırla:

"Nasıl isterseniz..." dedi.

"Şimdi hemen gideyim. Düşesin konakta bulunmadığı bir sırayı kollayıp oradaki birkaç parça eşyamı alıp gelivereyim."

Léonora aynı yapmacık ilgisizlikle:

"Gidin, gidin," dedi. "Dönüşünüzde odanızı hazır ve paranızı da masanızın üstünde bulacaksınız."

La Gorelle, Concini ile karısının önünde secdeye varırcasına eğildikten sonra kapıya yöneldi. O daha sırtını döner dönmez perdenin kıvrımları arasında Stocco'nun kafası belirmişti. Bakışıyla hanımına ne yapması gerektiğini sordu. Léonora dudaklarının ucuyla, güçlükle duyulabilecek kadar fısıldadı:

"Peşine düş ve kendisini adım adım takip et."

Stocco perdeyi bırakıp seğirtti. Garip bir tebessümle gülümserken düşünüyordu:

"Neden peşine düşecekmişim mendeburun? Onunla birlikte giderim daha iyi... Bu kadın belki yarın zengin olacak. Yüz bin frank az para mı? Ahbaplığı neme lazım? Keşke demin onu terslemeseydim..."

La Gorelle sofaya adımını atar atmaz kendisini bekliyormuş gibi duran Stocco'yu karşısında buldu. Stocco, pek nazik ve aceleci, ağzı zarif görünmek isteyen bir tebessümle kulaklarına kadar varmış bir halde, yapmacık bir kibarlık ve iğrenç bir tavırla ona doğru seğirtti ve memnunlukla sordu:

"Söylediğiniz şeyler, galiba oldukça önemli şeylerdi, şekerim?"

Kadın şaşırdı: "Nereden bildiniz?"

Öteki pişkin bir tavırla yine güldü ve omuz silkti: "Eğer anlattıklarınız önemsiz şeyler olsaydı, Concini cenapları beni çağırır ve sizi sokak kapısına kadar götürmem emrini verirlerdi. Böyle bir şey ol-

madığına göre, demek ki monsenyöre vakit kaybettirmiş değilsiniz."

La Gorelle muzaffer bir tavır takındı:

"Vakit kaybettirmek şöyle dursun, kendisine pek büyük bir hizmette bile bulundum."

"Bundan şüphem yoktu zaten."

La Gorelle onun şüphelenip alay ettiğini sandı. İçerleyerek, "İsterseniz inanmayın," dedi. "Yalnız şu kadarını söyleyeyim ki mareşalin hanımı beni hizmetine alıyor. Şimdi koşup bugüne kadar çalıştığım konaktan eşyamı alacağım ve en çok bir saat sonra artık buralı olacağım."

Stocco, "Neden inanmayacakmışım?" dedi. "Sizin hesabınıza pek memnun oldum. Bu konak başka konaklara benzemez. Pek güzel yerdir. Siz de göreceksiniz ya... Ama mademki artık siz de bizlerdensiniz, öyleyse sizin gibi dilber bir kızın öyle sokaklarda yalnız başına dolaşmasına gönlüm razı olmaz. Zamanlar çok kötü. Pis çapkınların artık ne namusa ne şerefe saygısı kaldı." Sonra kabadayıca bir eda ile bıyık burdu ve sevimli olmaya gayret etmesine rağmen, korkunç bir şekilde göz kırptı:

"Onun için sizi ben götüreyim, şekerim. Eğer sokakta birisi sizin böyle uysal güvercine benzeyen halinizi görüp de saygısızlığa kalkışırsa, Stocco ona ne yapacağını bilir."

La Gorelle Stocco'nun ağzından çıkan kelimelere inanamadı. "Şekerim" ve "uysal güvercinim" derken kimden bahsediyordu ki? La Gorelle çevresine bir bakındı ama etrafta ondan başka kimse yoktu. Tüm bu cilveli hareketlerin kendine söylendiğini anladı.

Stocco, Léonora ve Concini'nin konuşmasını gizlice dinlemişti. Concini'nin verdiği görevi yerine getirmiş, La Gorelle'i ortaya çıkarmıştı. Bu emeği de karşılıksız kalmayacaktı elbette. Concini bu adama vadettiği yüz bin frangı tez zamanda verecekti. Ama La Gorelle tam bir şeytandı. Ortada bir şeylerin döndüğünü anlamıştı ve bu planı çözmeye koyulmuştu. Alay ederek:

"Öncesinde süpürgenin sopasını belimde kırmaktan bahsediyordunuz, size fazla yaklaşmamı, birkaç adım ötede durmamı emrediyordunuz. İnsanlara benimle görünmekten utanıyordunuz, şimdi ne değişti?"

"Ben öyle şeyler mi dedim? Dedim, öyle mi?" İtalyanca devam etti. "Hay talihsiz başım! Ne de kötü Fransızca konuşuyorum!"

"Evet, bunların hepsini İtalyanca söylediniz."

"Demek bundan dolayı yanlış anlamışsınız. Adınızı İtalyancaya çevirmek istemiştim. Sizin adınıza benzer birçok kelime var. İtalyanca ve Fransızca da birbirine benzeyen diller. Ama bazı kelimelerin okunuşu aynı olsa da anlamları farklı olabiliyor. Demek ki ben sizin adınızı yanlış anlamışım. Yanlış telaffuz etmişim, siz de onu çok daha farklı anlamışsınız."

Stocco daha fazla açıklama yapma gereksinimde bulunduğu için sözlerine devam etmedi:

"Doğruyu söylemek gerekirse o anlarda kendimde değildim. Kafam çok yoğundu. Neler yaptığımın, neler söylediğimin farkında değildim. Beni anlayabileceğinizi düşünüyorum. Oldukça sinirliydim, çünkü ucunda yüz elli bin franklık bir servet kazanacağım bir görevi kaçırmıştım. Takdir edersiniz ki o sırada kafam yerinde değildi."

Serveti bu kadar açık bir şekilde söylemişti. Çünkü kadının tepkisini merak ediyordu. Bu kadının paraya ne kadar düşkün olduğunu daha ilk gördüğünde anlamıştı. Stocco La Gorelle'in şu sözleriyle yanılmadığını anladı:

"Yüz elli bin frank mı?"

"Tam tamına yüz elli bin frank."

"Bu ne kadar büyük bir para!" dedi La Gorelle ve saf bir şekilde sözlerine devam etti:

"Ah! O sıradaki ruh halinizi gerçekten alıyorum. Böyle davrandığım için özür dilerim. Sizinki çok doğal bir davranış."

"Değil mi?"

"Ah! Tanrım! Tabii ki de! Eğer ben de yüz elli bin franklık bir ödülü kaybetmiş olsaydım oldukça sinirlenirdim. Hatta sebep olan kişiyi kendi ellerimle boğabilirdim. Ama yukarıda Tanrı var, ben oldukça nazik biriyim. Bir karıncayı bile incitemem."

La Gorelle Stocco'nun kıvırdığı bıyıklarının altından muzip bir şekilde gülümsemesine bakıyordu.

"Ona ne de kötü bakmıştım. Tanrı aşkına! Bu adamdan kesinlikle bir şeyler koparmalıyım. Ne koparırsam kâr!"

La Gorelle Stocco'ya yaklaştı. Stocco La Gorelle'in sevecen bir şekilde yaklaştığını görünce ellerini uzattı. La Gorelle de Stocco'nun ellerini tuttu. Stocco konuşmaya başladı:

"La Gorelle adına hiç alışamayacağım. Daha kısa bir adın var mı?"

"Evet, Thomasse."

"Ah! Ne de güzel bir Hristiyan ismi... Sade, zarif ve sevimli. Tıpkı sizin gibi. Bana da Amilcare derler. Cengâver demek."

"Ah! Çok güzel. Tıpkı sizin gibi..."

La Gorelle söylediği bu iltifattan dolayı utançtan kıpkırmızı olmuştu. Stocco La Gorelle'in ellerini göğsüne götürdü ve İtalyanca olarak tutkuyla konuştu:

"Ah benim canım Thomasse'cığım... Artık sensiz yaşayamam..."

La Gorelle ona sarılarak iç çekti:

"Ah Amilcare'm, canım şekerparem!"

"Size bu şekilde bakmayan gözlerim de neredeydi? Sizi bunca zaman düşünmeyen aklım neredeydi?" dedi Stocco. Daha sonra giderek coşkulanan bir şekilde devam etti:

"Tanrım! Benim tek derdim paraydı. Ama şimdi paranın canı cehenneme! Tek derdim sizsizsiniz. Hayattaki tek amacım sizsizsiniz benim tatlı Thomasse'ım."

"Asla!" dedi kadın. "Bu hayatta her zaman ciddi olmalısınız. Ciddi işler peşinde koşmalısınız!"

Ve gayet korkutucu bir ses tonuyla devam etti:

"Eğer beni gerçekten seviyorsanız ve güveniyorsanız size bu parayı kazanmanız için ipuçları verebilirim. Size tavsiyeler verebilirim. Hatta dilerseniz size yardım bile dilerim. İkimiz için bu işi bitirin. Daha sonrasında ödülü kazandığınızda bana da küçük bir pay verirsiniz..."

"Küçük bir pay mı? Bizi evlendiren rahibe birbirine sadık ve adaletli bir çift olduğumuzu söyleyecek. Tam da birbirimiz için yaratılmışız. Biz muhteşem bir çift olacağız. Ah Thomasse! Beni sevginizle

o kadar büyülüyorsunuz ki... Lütfen bu yola beraber çıkalım. Lütfen hayatlarımızı birleştirelim. Lütfen bu teklifime hayır demeyin..."

La Gorelle'in Stocco'ya oldukça alaycı ifadelerle baktığını görüyoruz. La Gorelle Stocco tarafından gelen bu ani teklife hiç de şaşırmadı. Tek derdi paradan başka bir şey değildi. Rol bile yapmıyordu artık. Stocco'nun gözlerini aşkından kör etmişti.

La Gorelle bu teklifi hemen kabul etti:

"Ah... Ben de birbirimiz için yaratıldığımızı düşünüyorum. Ödülü benimle paylaşan bir insanla nasıl mutsuz olayım? Bu yüzden teklifinize hayır demiyorum."

La Gorelle rolünü o kadar iyi oynuyordu ki Stocco'ya her şey doğal görünüyordu. Her şeyden oldukça memnundu. Hatta mutluluktan havalara uçtuğundan, bunu biraz kısıtlamaya çalışıyordu.

Kadın Stocco'nun koluna girdi. Yürümeye başlamışlardı. Oldukça nazik göründüklerini düşünüyorlardı, ama oldukça kaba ve gülünçtüler.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM
LÉONORA'NIN FEDAKÂRLIĞI

La Gorelle dışarıdayken Léonora ayağa kalktı ve aniden Concini'yi ateşli bir şekilde öptü. Concini bu uzun ve şiddetli olan öpücükten bıkmış gibi görünüyordu. Léonora ise bu hazzın tadını çıkarmak için gözlerini kapattı. Aniden öptüğü dudakları bir anda bırakıverdi ve öksürerek dedi ki:

"Artık enerjimi aldığıma göre gidip Maria'yı göreyim."

Léonora kocasını bırakıp dışarı çıktı. Birkaç dakika sonra da kraliçenin yanındaydı.

Marie de Médicis heyecanla sordu:

"Léonora, hani senin bir fikrin vardı? Olgunlaşınca bana haber vereceğini söylemiştin. Ne oldu o iş?"

Léonora ciddi bir tavırla:

"Evet madam," dedi. "Zaten ben de bu mesele için geldim. İsterseniz hemen söyleyeyim."

"İstersem ne demek? Elbette istiyorum. Günlerden beri merak içimi kemiriyor. Söyle hadi..."

Léonora fikrini kısaca anlattı. Marie de Médicis bunu dinleyince hayret içinde kaldı ve kulaklarına inanamıyormuş gibi sordu:

"Ne? Sahi mi? Bunu da yapacak mısın?"

Léonora aynı ciddiyetle, "Majesteniz için... evet," dedi.

Pek heyecanlanmış görünen Marie de Médicis heyecanla söylendi:

"Senin bu dünyada başka bir eşin yok Léonora, ne âlem kadınsın." Sonra tereddüt içinde sözlerine ekledi: "Fakat bu kadar fedakârlık! Bu kadar vefakârlık! Hayır, bu derecesi fazla... Artık bunu kabul edemem."

"Kendinizi mahvetmeye mi karar verdiniz? Düşünsenize, sizi kurtarmak için başka çaremiz var mı?"

"Ama sen de düşünsene Léonora! Bu teklif ettiğini yapmak, bütün saray halkının gözünde kendini lekelemek değil midir? Şerefin ne olacak?"

"Kraliçenin şerefi söz konusu olduğu zaman benim şerefimin önemi kalmaz. Zaten benim şerefim de hayatım ve servetim gibi tamamen kraliçeme ait."

Marie de Médicis böyle bir teklif karşısında daha fazla dayanamayacak kadar bencildi. Aslında duygusuz bir kadın olmasına rağmen, bir an için gerçekten yumuşayıp kendinden geçti ve kollarını Léonora'nın boynuna dolayıp onu iki yanağından öptükten sonra:

"Yaptığın bu fedakârlığı ömrüm boyunca unutmayacağım," dedi. "Bundan sonra benim kardeşim sayılırsın."

Léonora hiçbir sevinç belirtisi göstermedi. Kuşkuluydu ve dudaklarında kraliçeye inanmadığını belirten bir tebessümle düşünüyordu: "Güzel laflar! Yalnız ben kendini unuttuıranlardan değilim! Ve eğer Maria unutursa ona hatırlatacağım! Bununla beraber, saray göreneğine uygun bir reverans yapıp, kraliçeye kendisine bahşettiği bu şereften ötürü teşekkür etmeyi de ihmal etmedi. Sonra da ona, La Gorelle'in kendisine müracaat edişini kısaca anlattı. Sorrientès düşesinin adından hiç bahsetmemişti. Kuruntulu bir tip olan kraliçe, bu yeni düşmanın kim olduğunu heyecanla sorduğu vakit, Léonora şu cevabı verdi:

"Merak etmeyin madam. Sizin için hazırlayacağım silah elinizde hazır olduğu zaman, sizi karanlıkta izleyen bu düşmanın da kim olduğunu bildireceğim. O zaman gelinceye kadar bana güvenin. Ben sizin hesabınıza uyanık bekliyorum ve şimdilik düşmanınızın gizli manevrasını da La Gorelle sayesinde öğrenmiş bulunuyorum. Düşmanınızı kendi silahıyla vuracağımızı bilin yeter."

Marie de Médicis içini çekti: "Evet, ama eğer bu kadın yaptığı hizmete karşılık esaslı bir mükâfat istiyorsa, yine epey paradan olacağım demektir."

"Merak buyurmayın, madam. Bu kadın, kraliçeye hizmet ettiğinin farkında değil. İstediği mükâfat da pek fazla sayılmaz."

"Ne kadar istiyor?"

"Yüz bin frankla hesabı kapayacaksınız."

Marie de Médicis, "Az para mı?"[4] dedi. Sonra teselli bulmuş gibi ilave etti: "Ama haklısın. Yapılan hizmete göre, bu miktar pek fazla sayılmaz..."

Léonora manası sezilmeyen bir tebessümle, "Fakat siz bu kadarla kurtulacağınızı sanmamalısınız," dedi. "Kesenin ağzını biraz açmak lazım madam. Bence bu sadece başlangıç için verilecek avans. Bu işi halletmek uğrunda daha epey maddi fedakârlık yapmanız lazım gelecek."

Hiç de cömert sayılmayacak bir karaktere sahip olan Marie de Médicis'in yüzü asıldı. Ama sonunda kesin bir tavırla:

"Gerekirse birkaç milyon feda ederim," dedi. "Ama hiç olmazsa, başta şerefim olmak üzere, bir sürü şeyimi kaybedeceğim bu mendebur işten de yakayı kurtaracağım ya..."

Léonora yine o kendine has gülümsemesini yüzüne yerleştirmişti. Eninde sonunda kraliçeden bu büyük meblağı çıkaracaktı. Kraliçenin tüm bu olan biten karşısında kandırıldığından haberi bile yoktu.

Kraliçe kararını kesin olarak verince artık hiç tereddüt etmeden, üstünde kâğıt ve kalem bulunan bir masaya yürüdü. Birkaç kelime yazdıktan sonra kâğıdı Léonora'ya uzatarak, "İşte sana, istediğin vakit haznedarım Barhin'den alabileceğin iki yüz bin frank için ödeme emri..." dedi.

Léonora bu değerli kâğıdı almadı. Sadece ona ısrarla haktı. Gözleri donuklaştı ve şaşırmış gibi sordu:

"İki yüz bin frank mı? Neden iki yüz bin?" Ve kraliçenin cevabını beklemeden kendi sorusuna kendisi karşılık verdi: "Haa, anladım. Artanı da benim demek?" Sonra kaşlarını kaldırıp dudaklarını bükerek, umursamaz ve hafiften alaylı bir tavırla, "Yüz bin frank ha?" dedi. "Demek siz Ancre markisinin, Léonora Dori'nin şeref ve haysiyetine yüz bin frank değer biçtiniz. Yani benim şerefim, şu

4. Günümüzdeki değeriyle bu para aşağı yukarı sekiz yüz bin frank ediyor. Bu yüzden Marie de Médicis bu paraya, "Az para mı?" derken haksız sayılmıyor. (M. Zévaco'nun Notu.)

iğrenç cadı La Gorelle'nin yaptığı ihanetten bir metelik bile fazla etmiyor. Tam onun kadar... Bravo madam!.. Léonora için ne büyük şeref... Bir de ben budalacasına ve sırf size olan sadakatim için bu kadar büyük bir fedakârlığı göze alıyorum. Bu bana mükemmel bir ders oldu madam... Hem ders hem de hiç hak etmediğim bir hakaret..."

Kızışında ve mağrur tavrında öyle ihtişamlı bir eda vardı ki kraliçenin o olup olmadığı sorulabilirdi. Nitekim Marie de Médicis fena halde ezilmekte gecikmedi. Léonora'nın kraliçeye onu böyle gördüğünü açıklayan tavrı, kraliçenin az önce ne kadar talihsiz bir hata yaptığını ve bu hatanın ne gibi sonuçlara, daha da talihsizliğe yol açabileceğini anlamasını sağladı. Sevgiyle araladığı iki elini tuttu ve tüm içtenliğiyle itiraz etti:

"Aman sevgili Léonora!.. Seni tahkir ettiğimi nereden çıkarıyorsun? Sana en fazla ihtiyacım olduğu ve gösterdiğin fedakârlıkla hayatımı ve daha birçok şeyimi kurtardığın bir anda kalkıp ahmakça senin kalbini mi kıracağım? Ama rica ederim, artık bu nankörlük değil de deliliğin daniskası olur. Tanrı'ya şükür, aklım başımda. Nankör olmadığımı ise sen de bilirsin..."

Léonora Marie de Médicis'nin bu sevgi dolu üslubundan çok hoşlandı ve hemen yumuşadı:

"O zaman ben mi yanıldım?" dedi.

"Kesinlikle."

"O zaman bu parayı hangi amaç için kullanmak istediğinizi sorabilir miyim, madam?"

"Kesenin ağzını bir defa değil çok defa açacağımı söylemiş miydin, Léonora?"

"Ben öyle demek istemedim, madam."

"Her şeyin sorumluluğunu almaya pek hevesliydin doğrusu. O yüz bin frangı sırf benim için önemli olan senin içinse oldukça utanç verici bir olayı halletmen için verdim. Bunda sana iğneleme yaptığım hiçbir şey yok. Ama şimdi bu para benim için harcanacak. Umarım bunu reddetmezsin."

"Elbette hayır!" dedi Léonora ve sonra iç çekerek devam etti:

"Keşke bu son olsaydı! Maalesef ki çok yakın bir zamanda bu

paradan bir kuruş dahi kalmayacak. O zaman ise korkarım ki sizden tekrar para isteyeceğim..."

Léonora bu sözleri oldukça mahcup bir şekilde söylemişti. Ama Marie de Médicis Léonora'nın bu rolüne hiç hesaba almadı. Küstah bir şekilde cevap verdi:

"Peki öyleyse! Size daha fazlasını vereceğim. Gerekli özveride nasıl bulunabilirsiniz, bunu iyi öğrenin."

Léonora istemsiz bir şekilde gülümsedi. Utanarak:

"Hemen kendinizi açıklasaydınız akdimizi de oldukça kötü bir yanlış anlaşılmadan kurtarmış olurdunuz," dedi.

"Bir kelime dahi ederek benim zamanımı alma Léonora!" diye bağırdı Marie de Médicis. "Anında öylesine hiddetlendin ki! Gittin de neler düşündün! Bazı şeyleri görmen gerekiyordu. Kusura bakma Léonora'cığım. Sen de pek hassassın canım!"

"Haklısınız, madam!" dedi Léonora mahcup bir şekilde. "Özür dilerim, bugün biraz gerginim sanıyorum."

"Neden?" diye sordu Marie de Médicis.

"Neden diye mi soruyorsunuz? Sizin için yaptığım fedakârlığın benim için ne kadar acı verici olduğunun farkında değil misiniz?" dedi ve öfkeli bir şekilde devam etti:

"Bu küçük kız, madam... Bu kız Concini'nin çocuğu... Ona her baktığımda... Bu çok zor madam... Benim için çok zor bir şey..."

"Haklısın! Bunu düşünememiştim. Ah zavallı Léonora... Sana acıyorum!" dedi kraliçe. Daha sonra gayet samimi bir şekilde devam etti:

"Bu zorluğun üstesinden umarım ki bir an önce gelirsin Léonora. Ama eğer sözünü geri alırsan... Benim için çok kötü olur. Sadece benim için de değil, hepimiz için çok kötü olur. Çünkü sonunda buna dayanamazsam... yenik düşersem..."

"Eğer tahttan düşerseniz beraberinizde bizi de mi götüreceksiniz?" dedi Léonora son derece tehditkâr bir ses tonuyla.

"Ne yazık ki evet!" dedi Marie de Médicis.

Aslında zafer kazanan oydu. Onu tehdit ederek istediğini yaptıracağını düşünüyordu. Ama kiminle dövüştüğünün farkında değil-

di. Léonora korkutulacak ve tehdit edilecek bir kadın değildi. Marie de Médicis de bunu bilmeliydi. Léonora kendi kendine düşündü:

"Ah! Beni korkuttuğunu mu sanıyorsun? Kurtuluşun için çalıştığımızı bu kadar sık hatırlatmana gerek yok. Hem senin hem bizim kurtuluşumuz için çalışıyoruz. Görünüşe göre bunu sadece kendimiz için yaptığımızı düşünüyorsun. Böylece bize karşı da borçlu hissetmeyeceksin, öyle mi? Tanrı aşkına! Sen tahttan düşünce bizi de peşinde götüreceksin, öyle mi? Bunu kabul edeceğimi düşünüyorsan çok yanılıyorsun, kraliçe."

Léonora bunları düşündükten sonra Marie de Médicis'ye rahatsızlık veren bir sakinlikle:

"Biliyorum, madam!" dedi. "Saraydaki herkesin bizden nefret ettiğini biliyorum... Kral da dahil... Siz bizim saraydaki tek desteğimizsiniz. Bu destek olmadan biz ayakta kalamayız. Ama takdir edersiniz ki bunca zaman her ihtimali düşünmeliydim. Uzun bir süre boyunca bu ihtimalleri düşünüp birtakım önlemler aldım. Eğer tahttan düşmeniz söz konusu ise madam... Ancak ben sizi ortada bırakırsam düşersiniz."

Bu sırada Marie de Médicis'yi endişe sardı. Léonora sözlerine devam etti:

"Eğer siz bu tahttan düşerseniz bunun geri dönüşü olmaz, madam. Bizi de peşinizden götüreceğinizi sanmayın. Siz gelmeden biz çoktan buralardan gitmiş oluruz. Emin olun, biz buralardan gittik diye kimse de yas tutmaz. Gidip İtalya'dan küçük bir dukalık satın alıp Concinettom ile hayatımızı orada sonlandırırız. Bunca yıl yaptığım birikim ne için var sanıyorsunuz? Kaderimiz aynı değil, madam. Tahttan düşerseniz, sizi bekleyen son ile bizi bekleyen son bir değil."

Léonora tüm bunları o kadar büyük bir özgüvenle söylemişti ki Marie de Médicis gerçekten Léonora'nın gideceği ihtimalinden çok korktu. Adeta yalvarır gibi:

"Beni bırakamazsın Léonora. Sensiz zavallı olan ben ne yaparım?"

Léonora Marie de Médicis'yi inceledi. Onu biraz korkutmak istemiş ve amacına ulaşmıştı. Marie de Médicis adeta teslim olmaya hazır bir köle gibi duruyordu. Léonora onun bu halini görünce

gülümsedi. Eğer onu bırakırsa hayatında neler olup biteceğini kraliçeye gösterdi ve onu kendine muhtaç bir hale getirdi. Daha sonra ise güven vererek:

"Tanrı aşkına, ne diyorsunuz siz, madam? Ben size söz verdim. Herkesten çok daha iyi bilirsiniz ki verdiğim sözleri titizlikle tutarım. Lütfen içiniz rahat olsun. Size ne söylediysem harfi harfine yapacağım."

Marie de Médicis Léonora'nın bu güven verici sözlerini duyunca rahat bir nefes aldı. Onun ne kadar bencil olduğunu nihayet anlamıştı ama bunu pek de fazla düşünmüyordu. Kendi derdindeydi. Ama oldukça rahatlamıştı.

"Eğer bana yardım etmezsen geri dönülemez bir yola gireceğimi bilmediğimi mi sanıyorsun? Neden beni bu kadar korkunç bir şekilde tehdit ediyorsun?"

"Ben ne sizi tehdit ettim ne de sizi bırakmaya yeltendim, madam. Ama siz tüm bu olanlara rağmen, beni tanımanıza rağmen size olan bağlılığımı, samimiyetimi inkâr ettiniz. Ben kendimi sizin kurtuluşunuza adadım. Ama kendimi de düşünmek zorundayım. Sizin yanıldığınızı anlamanız için bunları dedim."

"Ben bunları inkâr etmedim! Bunlar senin uydurduğun şeyler," dedi Marie de Médicis.

"Evet, direkt olarak böyle demeseniz de bunu ima ettiğinizi biliyorum."

Léonora o ana kadar ciddiyetten uzak bir şekilde konuşuyordu. Aniden toparlandı ve devam etti:

"Her neyse, madam. Ben anlayacağımı anladım. Ve bu bana kelimelerle ifade edemeyeceğim kadar acı verdi."

Marie de Médicis Léonora'nın burada rol yapıp yapmadığını anlayamamıştı. Ama ne olursa olsun Léonora sözleriyle Marie de Médicis'yi geri kazanmıştı. Marie de Médicis üzüntüsünü belirterek:

"Gerçekten çok üzgün. Az önce farkında olmadan seni küçük düşürdüm ve istemeyerek seni incittim. Sanırım bu aralar oldukça şanssızım!"

"Neden bizden bu şekilde şüpheleniyorsunuz?" diye sordu Léonora, Marie de Médicis'nin son söylediklerini duymazlıktan gelerek.

"Size olan sevgimiz ve bağlılığımızdan dolayı ben ve Concini de burada, sizin yanınızda kalıyoruz. Sizin de bunun farkında olduğunuzu düşünüyordum. Sizi değil de sadece kendimizi düşünmüş olsaydık çoktan buradan gitmiş olurduk. Her geçen gün hayatımız daha da çok tehlikeli hale geliyor. Bize yapılan aşağılamalar, yüzümüze söylenen hakaretler... O zaman bunlara neden katlanıyoruz ki? İçin için üzüntüden tükendiğimiz halde neden burada kalıyoruz sanıyorsunuz? Size duyduğumuz sevgiden dolayı. Size hissettiğimiz bağlılıktan dolayı, madam. Sizden ayrılmak yerine ölümü tercih ediyoruz."

Léonora muhteşem bir oyuncuydu. Hayal kırıklığına uğramış gibi davrandı ve sözlerine devam etti:

"Sanırım bunların hepsi boşuna olan şeylermiş. Ben tüm bunların farkında olduğunuzu düşünüyordum ama koskoca bir yanılgının içindeymişim. Lütfen daha fazla bunun hakkında konuşmayalım."

Bu sözleri söyledikten sonra Léonora ayağa kalktı ve kraliçeye aşırı saygılı bir tavırda bulundu. Rol de olsa tüm sahte duygularını gizleyerek sanki kraliçeye küsmüş gibi davrandı.

Kraliçe Léonora'nın bu hareketini çok iyi biliyordu. Ve küsmekten hiç hoşlanmazdı. Bunun anlamsız bir hareket olduğunu düşünürdü. Birinin ona küsmesindense asık bir suratla oturmasını tercih ederdi. Bir süre geçtikten sonra Marie de Médicis bu sıkıcı küskünlüğe son vermek istedi:

"Of! Şimdi küstüyse ağzından bir laf da alamayız, sus pus oturur öyle!"

Marie de Médicis her zamanki gibi Léonora'nın bu küskünlüğünü fark etmemiş gibi yaptı. Hiçbir şey olmamış gibi onunla konuşmaya devam etti. Ama Léonora bu konuşmaya hiç cevap vermedi. Bunun üzerine Marie de Médicis Léonora'nın gururunu okşayacak sözler söyledi ve onu pohpohlayarak göklere çıkardı. Ama Léonora pas vermemeye devam etti.

"Acaba gönlünü almak için bir hediye mi versem? Eğer onu biraz da olsa tanıyabildiysem bir hediye ile bu küskünlüğünü sonlandırmayı başarabilir miyim acaba?"

Merak edip kendi kendine düşündü.

Kraliçe ile nedimesi Léonora'nın arasında kırmızı kadife örtülü,

altın renkli bir masanın olduğunu söylemeliyiz. Bu masanın üzerinde birçok küçük eşya vardı. Bu küçük eşyaların arasında ise büyükçe bir kasa bulunuyordu. Bu beyaz deriden yapılmış, ince işçilikle süslenmiş, göz alıcı bir kasaydı.

Şimdi tam bu noktada şunu eklemeliyiz: Léonora'nın kraliçenin başnedimesi olarak kraliçenin odasında birkaç önemli görevi vardı. Bunlardan biri de kraliçenin çok önem verdiği mücevherlerini sakladığı kasayı toplamaktı. Sabahın o saatinde o kasanın masada bulunmasında Léonora'nın bir ihmali olduğu görünüyor. Fakat Léonora bunu gerçekten bilerek mi orada bıraktı yoksa gerçekten bu görevini yapmayı unuttu mu, burasını bilemiyoruz. Fakat Léonora kraliçenin odasına girer girmez bu vaziyeti görmüştü. Ve kasayı kaldırmakla uğraşmamış, yerinden kıpırdamamıştı bile. Yani Léonora bu görevini unutmuş olsaydı odaya girer girmez kasayı ortadan kaldırırdı ve böylece bu ihmali göz ardı edilebilirdi. Fakat sonuç böyle olmamıştı.

Marie de Médicis'ye gelince, o da muhtemelen bu olayı görmüştü. Ama bunu unutmuş da olabilirdi. Tıpkı Léonora'nın gerçekten unuttuğu gibi ya da kasayı toplamayı unutmuş rolündeki gibi.

Marie de Médicis Léonora'ya bir hediye vermenin derdindeydi. Bunu düşünürken, gözleri muhteşem bir el işçiliği eseri olan bu kasaya takıldı. Tesadüf diyebileceğimiz bu bakışta aslında kraliçe Léonora'yı memnun edecek olan hediyeyi anlamaya çalışıyordu. Léonora'nın kasaya olan bakışından bir mücevher hediyesinin onun küskünlüğünü sonlandırıp sonlandırmayacağını çözmeye çalışıyordu. O sırada Léonora da Marie de Médicis'nin bakışlarını takip ediyordu. Öfkeli bir şekilde kasaya baktı. Böylece dikkati, başlarda unuttuğu düşünülen ya da gerçekten öyle olan bu masaya geldi. Bu arada tüm bu bakışmaların hepsinin bir tesadüf olduğunu söyledik.

"Acaba bu seti ona mı hediye etsem? Çok uzun süredir buna göz koyduğunun farkındayım."

Kendi kendine düşündü:

"Ah! Tam bir rezalet! Bu set nereden baksam yüz bin ekü değerinde."

Halinden memnun olmamış bir şekilde devam etti:

"Ne kadar yazık! Bu küskünlük bana oldukça pahalıya mal oldu."

Marie de Médicis, sanki bu küskünlük sırf kraliçe bu seti Léonora'ya versin diye bilerek yapılmış gibi hissetti.

"Ama... Son tavırlarından sonra kim bilir bu hediyeyi nasıl karşılayacak? Bu kadar değerli bir hediyeden sonra yine bağırıp çağırmasın bana?"

Léonora böylesine değerli bir hediyeyi almamak gibi bir şey yapmazdı. Elini kasanın üzerine koydu ve memnun olmayan bir ses tonuyla:

"Ah! Bu kasayı kaldırmayı nasıl unuturum? Dün gece aklım neredeydi benim? Bu aralar oldukça endişeli zamanlar geçirdiğimden dikkatimi tamamen vermemişim sanırım. Majestelerimden bu ihmalim için çok özür diliyorum. Bunu telafi edeceğim," dedi.

Küskünlüğünden beri ilk defa bu kadar çok şey söylüyordu. Hemen kasayı aldı ve mücevheri toplayıp, kilitlemek için bir hamle yaptı. Başta hediyeyi verip vermemekte tereddüt eden Marie de Médicis tam o sırada Léonora'dan gördüğü hareketten sonra kararını verdi ve:

"Léonora!" diye seslendi.

Léonora hemen durdu ve kraliçeye doğru döndü.

"Bu kasanın içindekileri biliyorsun, değil mi?"

Açıkçası Marie de Médicis Léonora'nın bildiğinin farkında olmasına rağmen bu soruyu ona sormuştu. Léonora o kasanın içinde neler olduğunu Marie de Médicis kadar iyi biliyordu.

"Evet madam," dedi Léonora.

"Peki bunun içindeki yakut setimi biliyor musun?" dedi Marie de Médicis. Bunu söylerken iç geçirmişti.

"Evet madam!" dedi Léonora soğukkanlı bir şekilde.

"Peki bunu beğenmiş miydin?"

"Evet madam."

"Uzun zamandır canın bunu istiyor muydu?"

"Oh, madam..."

Bunun üzerine Léonora sanki kasanın olduğu yere dönecekmiş gibi bir hamle yaptı.

"Biraz bekle!" dedi Marie de Médicis.

Léonora tekrar hareketsiz bir şekilde bekledi. Marie de Médicis hâlâ kesin kararı vermiş değildi. Nihayet kararını verdi. Herhangi bir tehlikenin doğmasını istemiyordu. Ve Léonora'ya:

"Benim güzel Léonora'm... Bana yapacağın hizmet, hayatım boyunca unutamayacağım hizmetlerden biri... Lütfen beni yanlış anlama... Sana olan minnettarlığımı başka bir şekilde anlatmak istiyorum. Nasıl diyeyim? Senin de seveceğini düşündüğüm bir şekilde..."

Bir yanlış anlaşılmayı önlemek için hemen ekledi:

"Bunu bir bağış olarak görme, lütfen! Senin bana yaptığın hizmetin hiçbir şekilde karşılığını ödeyemem. Ne altın ne de para buna yeterli gelir."

Kraliçe tereddütlü bir şekilde bir an durup sözlerine devam etti:

"Ama ne diyecektim? Senin için paradan başka bir şey düşünüyorum."

Ve birden atıldı: "Hayır, sana para değil de çok kıymetli bir şey... Bir mücevher... Kendi takındığım mücevherlerden birini hediye etsem... Mesela bunu... Bir kardeşlik hatırası olarak takarsın... Ne dersin, ha?.."

Bunun üzerine Léonora yumuşayıp gülümsedi ve konuşma tenezzülünde bulundu:

"Ne diyeceğim, madam? Sizin verdiğiniz, üstelik daha önce taktığınız bir hatıra, benim için iki kat değerlidir. Bana bu derece incelikle, yürekten verdiğiniz hediyeyi minnettarlıkla kabul etmekten başka ne yapabilirim?"

Marie de Médicis sevinçle el çırparak:

"Hele şükür!" diye haykırdı. "Nihayet senin gönlünü alabildim! Haydi, itiraf et ki ne zamandır böyle bir mücevhere sahip olmayı arzuluyordun: Al, senin olsun!"

Léonora kulaklarına inanamıyormuşçasına sordu:

"Nasıl? Bu güzel mücevheri bana mı veriyorsunuz?"

Marie de Médicis gülümsedi:

"Evet, sana veriyorum!"

Léonora heyecandan boğulur gibi:

"Ama düşünün bir kere! Bu mücevher en aşağı üç yüz bin frank eder."

Kraliçe ilave etti:

"Belki de daha fazla..."

"Oh, madam!.. Böyle bir hediyeyi bana mı veriyorsunuz? Hayır, hayır... Bunu kabul edemem madam. Bu güzel mücevherden mahrum kalmanız doğru değil!"

Léonora bir yandan itiraz ederken diğer yandan da kasayı nazik bir şekilde okşuyordu. Tıpkı istediği oyuncak alınmış bir çocuk gibi neşeyle cıvıldadı. Kabul etmek için can atıyordu ama bir yandan da vicdan azabı çekiyordu. Sonra Marie de Médicis'ye hayranlıkla bakakaldı. Tüm bunlar bir iltifattan çok daha gurur vericiydi.

Eğer Léonora'nın bu hareketi gerçekten hissettiklerini yansıtıyorsa bu konuda söyleyeceğimiz pek de bir şey yoktu. Ama o usta oyunculuğuna devam ediyorsa, Léonora muhteşem bir oyuncu olduğunu bu rolüyle bize tekrar gösterdi. Léonora bize, o zamanlardaki, o kadar insanın kibriyle uğraşan ve köle haline gelmiş zavallı burjuvaları gösteriyordu. Bu kendini beğenmiş ve cimri olan insanların hakkından nasıl geldiğini gösteriyordu.

Léonora hediyeyi görür görmez reddetmiş olsaydı Marie de Médicis belki de sevinecekti. Ama artık bu fedakârlıktan pişmanlık duymuyordu. Marie de Médicis, Léonora'nın reddedeceğini düşünerek daha da çok ısrar etti. Hatta bu küstah kadına yalvardı:

"Tanrı aşkına al! Yoksa seni pek mağrur sanır ya da artık beni sevmediğine inanırım. Üstelik hediyemi kabul etmemek bana hakarettir. Almazsan darılırım, Léonora!"

Léonora zorla razı oluyormuş gibi bir tavır takındı ve utana sıkıla:

"Peki," dedi. "Size olan sevgimden dolayı kabul ediyorum. Yine sizi sevdiğim için bu mücevheri daima üzerimde taşıyacağım."

Bu komedinin en hoş tarafı, hediyesini kabul ettiği için Marie de Médicis'nin büyük bir sevinçle ona teşekkür edip, kendisini sevgiyle öpmesi oldu.

Artık barıştıkları ve Léonora'nın keyfi yerine geldiği için, kraliçe merak ettiği birçok şeyi ona sorabildi ve kendisinden epey tatmin

edici cevaplar aldı. Nihayet bir an geldi ki artık, kraliçenin soracağı bir şey de kalmadı. O zaman Léonora, vaktin gecikmekte olduğunu söyleyerek izin istedi. Marie de Médicis bu izni verirken, Léonora'dan yaptığı işler hakkında muhakkak gelip kendisine bilgi vereceğine dair söz aldı.

Léonora koltuğunun altında kraliçenin üç yüz bin frank değerinde tahmin ettiği mücevherlerin bulunduğu kutu olduğu halde gitti.

Kraliçe, o kapıdan çıkıncaya kadar arkasından baktıktan sonra içini çekerek söylendi:

"Şu Léonora'nın bu kadar kötü huylu olması ne fena şey... Ama ne olursa olsun, aslında çok mert kadın. Hem de beni yürekten sever. Benim için canını verecek kadar da fedakârdır. Artık bu kadar fedakârlık karşısında biraz müsamahalı olmak da gerekmez mi?"

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM
LÉONORA İŞ BAŞINDA

Marie de Médicis, Léonora'nın "yürekten sevgisi" ve "canını verecek kadar fedakârlığı" üzerinde düşünüp de kötü huyuna biraz göz yummak lazım geldiği sonucuna varırken, Léonora da yavaş yavaş Concini'nin saraya pek yakın olan konağına gidiyordu. Yüzünden hiçbir şey anlamak mümkün değildi hem yürüyor hem düşünüyordu.

İlk işi, bir odaya girip, anahtarı yalnız kendinde bulunan bir konsola, iki yüz bin franklık ödeme emriyle, içindeki harikulade mücevhere bir an olsun bakmayı akıl etmediği kıymetli mahfazayı koymak oldu. Bir dakika bile sürmeyen bu işi yaptıktan sonra dairesine çekildi ve geniş bir koltuğa gömülerek Rospignac'ı çağırttı. Rospignac, Saint-Denis Sokağı'ndaki dövüşte aldığı yara yüzünden bir süre için ara vermek zorunda kaldığı hizmetine başlayalı az bir zaman olmuştu. Montreval ile Chalabre da muhafızların başı olarak tayin edilmiş ve Longval ile Roquetaille'den boşalan yerleri almışlardı. Bu suretle kinci Landry Coquenard'ın temizlediği iki silahşorun ölümü, bu iki yeni lider için bir matem değil, bayram vesilesi olmuştu. Yaralılar yavaş yavaş iyileşiyordu; ölülerin yerine de yenileri alınarak Concini'nin maiyetindeki silahşorlar yine tamamlanmış bulunuyordu. Şimdi onlar, son yenilgilerinin acısını parlak bir şekilde çıkarmaya can atıyor ve Pardaillan'la Valvert'e karşı sonsuz bir hınç besliyorlardı.

Sarayda başına gelen kötü olaylara rağmen Rospignac, efendisinin arkasından hiç çekinmeden yeniden saraya gitmişti. Concini'nin düşmanları olan bazı saraylılar tarafından nasıl karşılanacağının gayet de farkındaydı. Gerçekten de Louvre Meydanı'nda bir grup genç onları görünce kahkahalara boğulmuştu. Rospignac bu gruba yaklaştı ve şapkasını eline alarak nezaketle:

"Neye ya da kime bu kadar güldüğünüzü sorsam kabalık etmiş olur muyum?" diye sordu.

"Mösyö, gülüyorum çünkü gülmek benim için bir zevk!" diye içlerinden biri cevap verdi kibirli bir şekilde.

"Şu anda gülmediğinizi size hatırlatmak isterim, mösyö," dedi Rospignac. Az önceki nezaketini hiç kaybetmemişti. "Şu beyler de artık gülmüyorlar... Oysa ben sizinle beraber gülmek için can atıyordum! Size sormaktan onur duyduğum soruya cevap bile vermiyorsunuz..."

"Demek ki sizin onur duymanızı istemiyoruz," dedi içlerinden biri, oldukça küçümseyici bir şekilde.

"Haksızlık yapıyorsunuz. Eğer soruma cevap vermezseniz bana güldüğünüzü düşüneceğim!"

"Ne düşünüyorsanız düşünün. Bir önemi yok."

"Bence tam tersine, oldukça önemi var. Eğer güldüğünüz kişi bensem, rıhtıma kadar bana eşlik etmenizi isteyecektim. Kılıcımı elime aldığımda da bu kadar gülecek misiniz bakalım..."

"Mösyö, sizi orada hırpalayan kişiye haddini bildirmeden buradaki insanlardan size karşı onurlu bir hareket beklemeyin. O zamana kadar da sizinle dövüşmeyeceğiz."

Oldukça küstah bir şekilde dövüşmeyi reddeden bu asilzade, omuzlarını silkerek olduğu yere tam geri dönüyordu ki Rospignac bu gencin yakasından tutarak onu hareketsiz bıraktı. Onu sımsıkı tutarak sakin bir şekilde dedi ki:

"Mösyö, benim onuruma saldırdınız. Bana acilen saygı duymalısınız. Yoksa boğazınızı kesmemi mi tercih edersiniz?"

"Hayır!" dedi kahkahalara boğulan, başta gülmeyi sevdiğini söyleyen genç. Şimdi de kendini bu adamın elinden kurtarmaya çalışıyordu.

"Çok iyi," dedi Rospignac.

Karşı konulamaz bir hızla onu geri çevirdi ve Valvert'in kendini tekmelediği gibi genci teklemeye başladı. Başta kahkahalara boğulan genç şimdi de acı içinde uluyordu. Rospignac onu sert bir şekilde sarstı. Ama daha fazlasını yapmadı. Bu kadar hareketin ona yeteceğini düşündü.

"Artık aynı geminin yolcuları sayılırız. Benimle dövüşmemekte özgürsünüz," diye güldü Rospignac. "Aslında bağırsaklarınızı delik deşik etmeliyim," diye devam etti.

Gürültülü bir şekilde oradan ayrıldılar. İki dakika gibi kısa bir süre içinde Louvre'un pencerelerinin altında iki adam kılıçlarıyla dövüşmeye hazırlanıyorlardı.

Rospignac'ın rakibi gayet yetenekli bir dövüşçüydü. Fakat Rospignac kılıcını öyle bir savurdu ki rakibi yere düştü ve bir anda her yer kan revan oldu. Arkadaşları hemen onunla ilgilenmek için gencin yanına koştular.

"Bir işe yaramaz!" dedi Rospignac gayet soğuk bir ses tonuyla. "Tam olarak kalbini nişan aldım... Öldü..." dedi.

Yanılmıyordu. Çok hızlı bir ölüm olmuştu. Arkadaşları Rospignac'ın bu kadar hızlı bir şekilde hamle yapmasına ve çocuğu anında öldürmesine çok şaşırmışlardı. Birbirlerine bakakaldılar. Artık gülmekten zevk alamayacaktı... Bununla birlikte geri kalan grup üyelerinin peşinden koşan Rospignac, henüz onlarla işinin bitmediğini onlara göstermiş oldu.

Bu grupta üç kişi vardı. Oldukça zengin görünen, hayatlarının belki de en güzel zamanlarında olan gencecik üç kişi... İçlerinden biri Rospigac'ın öldürücü darbesinden dolayı kanlar içinde kaskatı kesilmiş, yerdeydi. Rospignac diğer ikisine oldukça ürkütücü bir ses tonuyla seslendi:

"Beyler! Siz de tıpkı bunun gibi bana hakaret ettiniz!" dedi elindeki kılıcıyla yerdeki cansız bedeni dürterek. "Lütfen hemen şimdi kılıcınızı çekin ve benim haklı olduğumu kanıtlayın," dedi ve ürkütücü bir gülüşle ekledi:

"İster teker teker gelin, isterseniz hep beraber gelin," dedi. "Keyfiniz nasıl isterse öyle gelin."

İki genç endişeli bir şekilde birbirlerine baktılar. Rospignac ise çoktan kılıcını eline alıp ıslık çalarak onların üzerine yürüyordu. Öyle bir hareket yaptı ki, kılıcın üzerinde bulunan arkadaşlarının kanı onların üzerine bir çiğ gibi yağdı.

"Bana hakaret eden ve bunun bedelini ödemek için benimle dövüşmeyen arkadaşınıza yaptığımı yaparım yoksa. Kaçmayı ak-

lınızdan bile geçirmeyin. Ya gelip benimle mertçe dövüşün ya da bununla tanışın!" dedi çizmesinin ucunu göstererek.

Bu iki genç adam kaçamayacaklarını ve Rospignac'ın elinden kurtulamayacaklarını anladılar. Rospignac onlara bağırdı:

"Gençler artık karar verin!"

"Eğer mâni olmazsak bu kılıç ustası adam ikimizi de öldürecek!" dedi genç adam alçak sesle diğerine.

"O zaman bu canavara beraber saldıralım!" dedi diğeri de.

Gerçekten de Rospignac'a saldırmaya başladılar. Rospignac ise gülümseyerek aşağılayıcı bir şekilde:

"Bakıyorum da önleminizi almışsınız. Neyse ki ikinizi de ortadan kaldıracağım."

Bu seferki dövüşme daha uzun sürdü. Gençlerin ikisi de kılıçlarını çok iyi kullanıyorlardı. Bu zorlu rakibe karşı gayet soğukkanlı bir şekilde dövüşüp mücadeleyi bırakmadılar. Kendine oldukça güvenen Rospignac da şu an sadece onların hamlelerini savurup, gençleri biraz oyalıyordu. Asıl ölümcül darbeyi indirmek için uygun bir fırsat kolluyordu.

Sonunda bu fırsatı buldu. Bir an iki gençten birinin dikkatsizliğine geldi ve ters bir vuruşla onun kılıcını fırlattı. Hızla kolunu uzatarak söze koyuldu:

"Bu vuruşum size, mösyö. Kalbinizi nişan aldım."

Rospignac, sözünü bitirmeden darbeyi indirmişti bile. Artık tek rakibi kalmıştı. Ona da:

"Kendinizi koruyun mösyö, sizi öldürmek istiyorum!" dedi.

Tüm gücünü kullanarak dövüşü kendi kendine yönetmeye başlamıştı.

Az önce ölen iki genç gibi bu gence de korkunç bir hamle yapı ve bu oyunun kazananı da Rospignac olmuştu. Her taraf kan gölü olmuştu ve yerde birbiri altında yatan üç ceset vardı. Aynı zamanda bu tantanayı gören etraftaki insanlar da Rospignac'ın bu inanılmaz dövüşüne tanık oldukça daha da çok sessizliğe gömülmüştü. Herkes dehşet içinde olup bitene bakıyordu.

Bu sırada Rospignac da kendini izleyen bu insanların isimlerini

teker teker bilmese de, -sürekli gördüğü için- onların kim olduklarını, nerede çalıştıklarını biliyordu. Onları tanık göstermeye karar verdi ve daha sonra onlara söyledi:

"Beyler! Bana denk olmayan insanların başına neler geldiğini gördünüz. Umarım bunu aklınızdan çıkardığınızı düşünmeye cüret etmem."

İnsanların gördüklerinden ve işittikleri bu laflardan sonra Rospignac'ın cesareti ve gücü sorgulanamazdı. Bunu söylediği kişiler Rospignac'ı tanıyorlardı. Rospignac'ın bu kibarca söylenen ama bir o kadar da tehditkâr olan lafını inkâr edecek değillerdi. Fakat Rospignac'dan nefret ediyorlardı. Üstelik az önce üç çocuğu acımasızca öldürürken takındığı tavırdan ötürü hepsi oldukça öfkeliydi. Hiçbiri ona cevap verme teşebbüsünde bulunmadı. Sadece bazıları başlarını sallamakla yetindiler.

Az önce son derece yapmacık olduğu göze çarpan Rospignac'ın kibarlığı da oldukça göze çarpmıştı. Fakat Rospignac oldukça temkinli davranarak kendi kendine söylendi:

"Şimdi durduk yere insanları da kışkırtmayayım. Zaten az önce yaptıklarımdan sonra, her şeye alınacak kadar hassas davranmadığımı insanlara göstermeliyim. Ayrıca doğruyu söyleyeceklerinden eminim. İhtiyacım olan tek şey bu."

Daha sonra o adamlara nazikçe teşekkür ederek oradan ayrılmaya yeltenmişti. Orada kalan insanlar ise yerdeki üç cesedi ve kan gölünü temizlemeye koyulmuşlardı. Rospignac onları görmezden gelerek yeleğini giyip düğmelerini iliklediği. Yeleğini giydikten sonra nehre çıkan merdivenlerden yavaşça inmeye başladı. Kılıcı neredeyse kabzasına kadar kana bulanmıştı. Nehre yaklaştıkça merdivenlerin üzeri yosunlarla kaplanıyordu. Bu yüzden giderek daha da kaygan laşan merdivenlerden inip, suyun seviyesine gelince kılıcını yıkadı. Su anında kıpkırmızı olmuştu.

Tekrar yukarıya çıkıp kılıcını özenle kuruladı ve kınına geri soktu. İşlerini yavaş yavaş yapıyor, hiç acelesi yokmuş gibi görünüyordu. Bu üç gencin ölümüyle sonuçlanan bu trajik olayı kraliyetin maiyetine yaymak için Louvre'a hemen dönmedi.

Bir süre çevrede dolaştı. Daha sonra bunu söyleyebilecek bir ortam bulunca kendi kendine konuşuyormuş gibi yaptı:

"Hadi bakalım, Louvre'a geri dönelim. Bundan sonra kim benim yanımdan geçiyorsa, kahkahalara boğulmadan önce iki kez düşüneceğine eminim. Eğer bu ders yeterli gelmezse, ben de ne yaparım? Her şeyi baştan anlatırım tabii ki."

Rospignac hiç de yanılmıyordu. Herkes onun ne anlatmak istediğini gayet iyi anlamıştı. Eğer onun yanından geçen biri artık gülümsemiyorsa Concini'nin yandaşları dışında kimse onunla dostluk kurmayacaktı. Onu gören herkes, sanki vebalı gibi ondan uzaklaşıyordu. Fakat bu şekilde, insanlar tarafından sevilmediğini pek de önemsememişti. Léonora Rospignac'ı yanına çağırmıştı. Rospignac Léonora'yı gördüğünde nazikçe eğilerek onu selamlamıştı. Henüz Léonora'yı durdurmak için bir şey yapmamıştı.

Léonora sanki Rospignac'ın kim olduğunu bilmiyormuş gibi, onun bu nazik selamlamasını başını hafifçe sallayarak yanıtladı. Dikkatli bir şekilde onu inceleyerek bu nazik harekete, her zengin kadın gibi cevap verdi. Rospignac'ın da oldukça yakışıklı bir adam olduğunu unutmamalıyız. Rospignac da bunun pekâlâ farkındaydı. Zira bunu birçok kadından da işitmişti.

Léonora, Rospignac'ın kendisini şöyle tepeden tırnağa dikkatli tavırla süzdükten sonra:

"Rospignac," dedi, "hani sokaklarda çiçek satan bir kızcağız vardı. Adını pek iyi bilmiyorum, ama galiba Brin de Muguet olacak. Nasıl, hâlâ o kıza vurgun musunuz?"

Rospignac bu soruya o kadar hazırlıksız yakalanmıştı ki az kalsın bir balyoz yemiş gibi yere yıkılacaktı. Güçlükle kekeleyebildi: "Ne demek istediğinizi pek anlayamadım madam..."

Burada şunu da söylemeliyiz ki Florence'ın Concini'nin konağında bulunduğu, konağın bütün hizmetçilerince bilinen bir şeydi. Léonora bunu bir sır haline getirmemişti. Nasıl, Ancre mareşalinin maiyet asilzadeleri ve muhafızları varsa, mareşalin hanımının da maiyet kızları vardı. Fakat kızlar, oda hizmetçileri ve diğer kadın işçilerle karıştırılmamalıdır. O zaman, namlı kibar hanımların yanlarında bu çeşit kibar aile kızları bulunur ve orada bir çeşit cemiyet terbiyesi görürlerdi. Evdekiler için Florence da bu matmazellerden biri olmuştu. Hem de pek kıskanılan biri... Zira Léonora'nın ona olan yakınlığı ve ilgisi göze batacak bir durum almıştı. Bir zaman sonra

evdeki hizmetçiler arasında La Gorelle de bu şekilde kıskanılacak bir şahsiyet olup gidecek değil miydi?

Rospignac da herkes gibi bu işi biliyordu. Hatta belki efendisine yakınlığı dolayısıyla herkesin bildiğinden fazlasını da biliyordu. Ancak Rospignac'ın neleri ne kadar bildiğini söylemek biraz zordu. Çünkü o da birçok akıllı insan gibi çok şey bilmenin zararlı olduğunu, hatta ölüm tehlikesi taşıdığını düşünür ve bildiği birçok şeyi bilmez görünmeyi tercih ederdi. O zaman ne kadar uğraşılsa ne kadar dolambaçlı yollardan gidilse, yine Rospignac'a bir şey söyletmek mümkün olmazdı. Adam bir kaya gibi sessiz kalmayı başarırdı.

Nitekim şimdi yine kendisini hemen toparlamış, umursamazlık zırhını takınmış ve ağzından bir şey alınmaz bir adam haline gelmişti ki, Léonora ona güven vermeye çalıştı: "Korkusuzca söyleyebilirsiniz, Rospignac... Konuşacaklarımızı mareşal dinlemiyor. Üstelik bana söyleyeceklerinizi kalkıp ona yetiştirmeyeceğimi de bilirsiniz."

Bu sözlerine rağmen, karşısındakinin susmaya devam ettiğini görünce ilave etti: "Üstelik, mareşal, söyleyeceklerinizi duymuş olsaydı bile, size kızmazdı... Zira kendisi artık bu kızdan tamamen vazgeçmiş bulunuyor. Eğer sizinle anlaşırsak bunun sebebini de açıklarım."

Bu son sözler, Rospignac'ın ona kulak kabartmasına sebep oldu. Fakat o ne en korkunç tehditlerin ne de en parlak vaatlerin etkisi altında kalırdı. Onu söyletmek için Léonora'nın da elindeki kartları açması, işin ne olduğunu ona apaçık anlatması lazımdı ve ancak bu işle ilgisi varsa, o zaman konuşurdu. Halbuki Léonora'nın da şimdilik bu türlü hareket etmemesi için bazı sebepler vardı. Rospignac saygıyla tekrarladı: "Affediniz, madam! Bana söylemek lütfunda bulunduğunuz sözlerden hiçbir şey anlayamıyorum."

Léonora ciddi bir tavırla, "Peki, size daha açıkça anlatayım," dedi. "Bana bakın Rospignac. Sizinle dost olarak ve samimiyetle konuştuğumu gözlerimden okuyun. Ben sizin bu kızı sevdiğinizi biliyorum. Bu kızı size versem, ne dersiniz?"

Rospignac artık konuşabileceğini anlamıştı. Birden diz çöküp büyük bir heyecanla dil döktü: "Eğer böyle bir şey yaparsanız, benim için kutsal bir varlık olursunuz madam!"

"Demek yanılmamışım. Onu gerçekten bu kadar seviyor musunuz?"

"Çıldıracak kadar, madam!"

Léonora, hafifçe gülümsedi. Memnun olmuştu. Aşk heyecanıyla allak bullak olan bu yüzün samimiliğinden şüphe edemezdi. Zira Rospignac da bu sırada rol yapıyor değildi. Léonora bir an sustuktan sonra:

"Peki," dedi. "Bu kıza sahip olmak için ne yapardınız?"

Soruyu önemsiz bir şeymiş gibi neşeli bir tavırla sordu. Ama ısrarla cevabı Rospignac'ın gözlerinin derinliklerinde araması, ona verdiği özel anlamı ve değeri yeterince söylüyordu. Rospignac yanılmadı, ayağa kalktı ve ona korkunç bir kararlılıkla bakarak şöyle dedi:

"Her şeyi madam, her şeyi! Bu kız benim olacaksa en müthiş cinayetleri işlerim! En adi, en aşağılık işlere girerim! En alçakça hareketi yaparım, madam!"

"Tanrı'ya şükür ki sizin gibi mükemmel bir asilzadeye yakışmayacak hareketlerde bulunmanıza da hiç lüzum kalmayacak. Sizinle ilgileniyor ve sizi mutlu görmek istiyorum, Rospignac... Mademki bu kızı delicesine seviyorsunuz ve mademki mutlu olmanız için size başkası değil, sadece bu kız lazım, pekâlâ öyleyse... Evlenin onunla... Ben ona, gereken çeyizi verme işini üstüme alırım."

Léonora şimdi Rospignac'a kaçamak bakışlarla bakıyordu. Fakat bu gizli dikkat, deminki açık bakışlardan daha keskindi. Bir yandan onu böyle kollarken öte yandan da içinden şunları geçiriyordu: "Eğer kabul ederse; meseleyi biliyor demektir. Eğer biliyorsa, o zaman barondan Stocco'nun hançeriyle yakayı kurtarmamız gerekecek."

Léonora, Rospignac'ın görünüşüne aldanıp, karşısındaki adamın gerçek değerini küçümsemek gibi bir hataya düşmüştü. Rospignac'ın sadece kendi silahlarıyla bile, onun sırtını yere getirecek güçte bir düşman olduğunu görememiş, sezememişti. Çünkü o, bir yandan Rospignac için birtakım planlar kurarken Rospignac da öte yandan şöyle düşündü: "Kabul edersem öldüm demektir!"

Sonra da yüksek sesle, hiç çekinmeden cevap verdi: "Aman madam! Ben mi sokaklarda çiçek satan bir kızla evleneceğim? Bağışla-

yın, ama bu şaka, bana o kadar tuhaf göründü ki huzurunuzda gülmemek için kendimi zor tutuyorum. Çünkü teklifiniz pek komik... Cidden pek komik, madam!"

Ve nihayet Rospignac gerçekten gülmesini tutamayıp çılgınca kahkahalar atmaya başladı. Léonora, ona hâlâ ciddiyetle bakıyor ve bu kahkaha tufanının sona ermesini sabırla bekliyordu. Nihayet aynı ciddiyetle söze koyuldu: "Bunda bu kadar şaşılacak, gülünecek ne var? Namuslu bir kız değil mi yoksa?"

"Namus meselesinden bahseden kim, madam? Bu hususta kendisine en ufak bir sitemde bile bulunulamaz. Bunu benden iyi kim bilecek?"

"Güzel, genç, namuslu. Üstelik zengin olacak... Yani benim vereceğim çeyizle..."

Rospignac, Léonora'nın sözünü kesip atıldı:

"Çok rica ederim, artık bundan bahsetmeyelim, madam! Gerçi ben fakirim; bunu inkâr edecek değilim. Öte yandan, hangi vasıta ve çare ile olursa olsun zengin olmayı da isterim. Görüyorsunuz ya, apaçık konuşuyor, en utanılacak gerçekleri bile saklamıyorum. Ama bu çareyle değil, madam. Böyle bir evlilikle milyoner olmaktansa sefalet içinde ölmeyi tercih ederim!"

Bu sözleri o kadar kuvvetle ve tekliften alınmış bir adam haliyle söylüyordu ki Léonora, onun sözlerinin samimiliğinden şüphe edemedi. Belki Rospignac sözlerinde gerçekten samimiydi. Kim bilir? Muhakkak olan nokta, Léonora'nın artık şüphe etmemesine rağmen hâlâ ısrardan vazgeçmeyişiydi:

"Tanrım! Demin bu kızı ele geçirmek için en adi işlere bile girişeceğinizi söylüyordunuz. Halbuki şimdi kızı size veriyorum ve siz onunla evlenmeyi reddediyorsunuz. Doğrusu ben de artık işin içinden çıkamaz oldum!"

"Ama bu evlenme bana adi işlerden de beter görünüyor... Bu öyle bir şey ki ne pahasına olursa olsun yapamam!"

Léonora, "Siz galiba biraz kaçıksınız, Rospignac!" dedi. Sonra aceleyle ilave etti: "Haydi... Haydi... Delice sevdiğinizi söylediğiniz şu lekesiz kızla evlenmekten ne diye kaçınıyorsunuz? Söyleyin şunu bana..."

Ciddi konuştuğundan emin olmak istercesine bir süre ona baktı. Onun da dikkatli olduğunu gördü, şüphelenmiş gibi görünmüyordu, yanıtını bekliyordu. O da omuzlarını silkti ve oldukça saygısızca ve ısırıcı bir sesle alay etti:

"Size borçlu bulunduğum saygıya rağmen müsaadenizle arz ederim ki bu sorunuza ben pek şaşıyorum madam! Sizi bu kadar hayrette bırakan cevabımın sebebini anlamamış olmanıza imkân yok sanırım... Rica ederim madam... Bir asilzade, böyle ne olduğu belirsiz, basit bir kızla evlenebilir mi? Metresim olursa ona bir diyeceğim yok. Zaten ben de o kıza karşı sadece bu şekilde bir bağlantı kurmaktan bahsetmek istemiştim. Hatta bence onun için benim gibi bir asilzadeye metreslik etmek bile bir şereftir. Fakat onunla evlenmek aklımdan bile geçmez madam. Yoo... Bu işe hiç aklım ermez. Ben yüksek soydan gelme bir insanım. Siz bunu unutabilirsiniz ama ben unutamam, madam!"

"Ne yani? Bu yüzden mi?" diye bağırdı Léonora şaşırarak. Küçümseyici bir ses tonuyla konuşmasına devam etti:

"Uzun zamandır vicdan azabı çekmeyi oldukça boş bulan bir adamdan böylesine bir itiraf beklemiyordum ne yazık ki! Hatta bir insanın nerede doğduğunu ve ailesinin kim olduğunu önemsemesini de beklemiyordum."

"Ne yazık ki önemsiyorum, madam," diye itiraf etti Rospignac. "Bir türlü vazgeçemediğim tek özelliğim bu. Şimdi sizin söylediklerinizden sonra epey utandım. Ama ne yazık ki elimde değil. Lütfen beni anlayın, madam. Sevgili annemden bana kalan tek şey bu düşünceydi. Beni hep bu şekilde yetiştirdi.

Léonora bir yandan gizlice ona bakıyor; bir yandan da düşünüyordu:

"Tamamen inanarak söylüyor! Bu kiralık silahşor, bu ahlaksız serseri, bu sicilli haydut, bol parayı gördükten sonra en aşağılık işi yapmaktan bile çekinmeyen bu rezil, asil soydan gelmeyen bir kadınla evlenmenin şerefsizlik olduğuna inanıyor, ha? Doğrusu, akıl alır şey değil ama ne çare ki gerçek böyle."

Rospignac'ın hem konuşma tarzı hem de inandırıcı sözleri, Léonora gibi son derece kuşkulu bir kadını bile inandırmakta gecikmemişti. Rospignac'ın sözlerini dinledikten sonra içinden şöyle dedi:

"Herhalde Rospignac'ın hiçbir şey bilmediği muhakkak! Zaten bence önemli olan da bu, benim bir şey bilmediğime artık inanmış olması lazım. Peki ama şu halde, konuşmamız da bitti... Benden niçin ayrılmıyor? Daha benden bir isteği mi var acaba?" Bu düşünceyle göz bebeklerinde bir kıvılcım çaktı ve ümitle soluyarak, "Acaba?" diye düşündü. "Sakın böyle bir şey yapmak istemesin? Kim bilir, belki de istiyordur... Benim için ne şahane olurdu ama?" Léonora tekrar başını kaldırdı... Yumuşamış, adeta bir anne kadar müşfik bir tavır takınmıştı. Nihayet söze başlayıp, bu sefer hemen konuya girdi:

"Peki, şu halde ben size işin doğrusunu söyleyeyim Rospignac... Size yanlış söylemişler. Bu çiçekçi kız, basit bir halk kızı değil. Gayet iyi bir aileden. Kendinize hiçbir leke getirmeden onunla evlenebilirsiniz?"

Rospignac, kendine hâkim olmasını bilen biri olmasına rağmen sevinçle ürpererek düşündü: "Tamam! Dediğim gibi çıktı... Hem de bu konuya kendiliğinden girdi... Doğrusu bu kadarını hiç ummazdım. Dikkat et Rospignac! İşte şimdi servet ve saadet ayağına kadar geliyor... Sakın onu kaçırayım deme..."

Léonora, adamın sevinçle ürperişini bir çeşit irkilme sanarak, hâkim ve inandırıcı bir eda ile sözüne devam etti: "Sizin bu kızla evlenmeniz lazım! Anlıyor musunuz? Onunla mutlaka evlenmeniz lazım!"

Rospignac ise, soğukkanlı görünmeye gayret etti: "Anlıyorum, madam. Anlıyorum... Fakat birdenbire çok şaşırdım... Ben evlenmeyi aklıma bile getirmemiştim, madam! Doğrusu bu fedakârlığın bana ağır, pek ağır geldiğini sizden saklamak istemem..."

"Bu fedakârlığı hafifletici bir şey söyleyeyim: Müstakbel karınız, sizinle evlenirken, size çeyiz olarak Lésigny kontluğunu da beraberinde getirecek. Sizin şunu da bilmenizi isterim Rospignac. Lésigny Şatosu'yla arazisi, bize üç yüz bin eküye mal oldu. Az para değil sanırım?"

"Öyle, madam! Hatta fedakârlığımın, sandığımdan daha hafif olacağını sezmeye de başlıyorum. Yalnız..."

"Buna, en aşağı bir tahminle yüz bin frank tutarındaki hediyeleri de katın... Sonra, Ancre mareşalinin muhafız kıtası komutanlığı aylığının, yılda on iki bin franga çıkarılacağını da ilave edin... Ve

nihayet, Vitry'nin yerine bir gün, kralın muhafiz kıtası komutanı olacağınızı düşünün... Ne dersiniz şimdi?"

"Ne diyeyim, madam? O kadar cömertçe davranıyorsunuz ki sersemlemiş gibiyim!"

Léonora sesini yükselterek, "Demek kabul ediyorsunuz!" dedi.

Rospignac coştu:

"Kabul etmemeye imkân var mı, madam?"

Ve birdenbire bir şey hatırlamış gibi sözlerine ekledi: "Hay, kahretsin! Az kaldı monsenyörü unutuyordum. Af buyurun, madam! Ben parayı severim, ama canımı daha çok severim... Şimdi teklifinizi kabul edersem, haftasına varmaz canımdan olurum! Tabii, anlıyorsunuz..."

Rospignac gerçekten de pek perişan ve şaşkın görünüyordu. Ama aslında için için çılgıncasına seviniyor ve zaferinin neşesi, parıltı halinde gözlerine aksediyordu.

Léonora tekrar düşündü: "Belli ki hiçbir şeyden haberi yok!" Ve gülümseyerek, yüksek sesle sözlerine ekledi: "Merak etmeyin Rospignac, monsenyörden korkmanıza hiç sebep yok!"

Ancak Rospignac rolünü sonuna kadar ve gerçekten büyük bir başarıyla oynadığı ve endişeli bir tavırla başını salladığı için, Léonora, bu eşsiz aktöre kandı ve ısrarla tekrar etti:

"Ben size, hiçbir şeyden korkmayın diyorum ya!" Sonra Rospignac'a yaklaşmasını işaret ederek, sesini alçaltıp esrarengiz bir tavırla: "Concini bu kızın öz babasıdır! Haberiniz olsun Rospignac..." dedi.

Rospignac adamakıllı şaşırmış gibi yaparak kekeledi: "Ne diyorsunuz madam?"

Léonora, "İşin doğrusunu!" dedi.

Ve sanki utancından eziliyormuş gibi başını eğdi, daha kısık bir sesle ve daha esrarengiz bir tavırla ilave etti: "Ben de... annesiyim!" dedi.

Rospignac bu sefer hiç yapmacık olmayan bir hayretle yerinden sıçradı: "Siz mi madam?"

İçinden de hayran hayran söylendi: "Bunu kendisi icat etti! Vay canına! Pek yaman kadın!"

Léonora acıklı bir tavırla devam etti: "Doğrusu bu kadar şaşırmanıza hiç hayret etmem! Bunu duyan herkesin ne düşüneceğini bilirim. Beni tanıyanların hepsinin akıllarına gelecek olan şeyi düşünüyor ve içinizden, 'Florence on yedi yaşında olduğuna göre, demek ki Concini ile biz evlenmeden önce doğmuş!' diyorsunuz. Maalesef öyle... Lekesiz bir hayat sürdüğü düşmanları tarafından bile teslim edilen ben, Léonora Dori, ne yazık ki bu hatayı işlemiş bulundum. Şimdi kendim bile, yıllar öncesine ait bu olayı düşündükçe, nasıl olup da vaktiyle kendimi o kadar unutabilmiş olduğuma şaşıyorum!"

Başını kaldırıp sözlerine devam etti: "Ama hiç değilse, her şeyi tamir etmiş bulunuyorum... Çünkü bugün Concini'nin karısıyım. Şimdi bana belki de bu çocuğun, yani Florence'ın neden evlendiğimiz sırada tarafımızdan tanınıp yanımıza alınmadığını soracaksınız. Bu, acıklı olduğu kadar uzun bir hikâye... Ama mademki siz de ailemize karışacaksınız, bu hikâyeyi sizin de bilmeniz lazım. Dinleyin Rospignac... Dinleyin de alınyazımın nasıl bana karşı merhametsizce davranıp, bir gençlik hatasının acısını çektirdiğini görün..."

Léonora, sözlerinin burasına gelince, bütün hareketlerini, kederini, yüzünün ifadesini ve sesini, tamamen hayal ürünü olan hikâyesine uydurarak anlatmaya koyuldu ve kaybolan, şüphesiz çalınan, hatta belki de ölmüş bulunan çocuğunu, evlenmeden önce neden tanıyamadığını, evlendikten sonra da bütün dünyada arattığı halde nasıl bulamayıp boşuna uğraşmış olduğunu yana yakıla saydı döktü. Bu uydurma hikâye, Léonora'nın gerçekten ne engin bir hayal gücü olduğunu ortaya koyuyordu.

Léonora'nın hikâyesi bittiği vakit, Rospignac, kendisinden teşekkür beklenmediğini hissederek duruma en uygun sözleri bulup söyledi. Dünyaya meydan okurcasına dikildi. Gözleri kanlı, eli kabzasında, dişlerini gıcırdatarak müthiş bir homurtu ile sordu: "Ne yapmam gerekiyor? Emredin madam!"

Léonora'nın dudaklarından soluk bir tebessüm geçti. Alevli gözleriyle silahşora bakarak, tarif edilmez bir tavırla, "Bu hikâyeyi herkes öğrendiği zaman... ki nasıl olsa herkes öğrenecek... beni parça parça edecek ve çamurlarda sürükleyecekler!" dedi.

Rospignac, Léonora'nın sözünü keserek, "Anladım! Size hakaret

edene, şununla cevap vermem gerekecek," dedi. Bir yandan da eliyle ağır kılıcının kabzasını okşuyordu.

"Tanrım!" dedi Léonora alay ederek. "Eğer siz onu alırsanız... Ben o kadar alıngan değilim."

"Hiçbir şey anlamadım, madam!"

"Anlaşılmayacak bir şeyin olduğunu düşünmüyorum. İsterseniz hakareti ciddiye bile almazsınız, isterseniz intikam almak için uğraşırsınız. Bunu sizin kararınıza bırakıyorum. Ama hayır! Bu umurumda değil. Ki eğer bunu umursasaydım oldukça canım sıkılırdı. Ama... Ama eğer Florence'ın Ancre mareşalinin kızı olmayacağını ima eden biri olursa..."

Léonora sözünü tamamlamadan durdu ve huzursuz eden gülümsemesiyle Rospignac'a baktı.

Rospignac endişelendi ama Léonora'nın dediklerini anlamıştı.

"Pekâlâ!" dedi.

"Öyleyse tıpkı bana söylenen imalara yaptığınız gibi onların ağzından çıkan sözlerin haddini bildireceksiniz! Anlıyor musunuz beni?"

"Tabii ki, madam!" dedi Rospignac ve korkunç bir gülümsemeyle:

"Bunu en önemli görevim olarak anlıyorum. Artık bundan bahsetmeyelim."

Léonora artık bu konuyla ilgili tek kelime bile söylemedi. Rospignac'a güvenebileceğini biliyordu. Konuşulacak bir şey kalmadığını düşünerek Rospignac'a izin verdi:

"Güle güle, Rospignac... Artık istikbalinizin temin edilmiş olduğu aklınızdan çıkmasın. Hem de hiçbir vakit hayalinizden geçmeyecek kadar parlak bir istikbal... Durun! Az kaldı unutuyordum... Birkaç güne kadar evlenme töreniniz yapılacak... Ona göre hazırlıklı bulunun!"

Gözleri parıldayan Rospignac sordu: "Acaba bugünden itibaren müstakbel karımı görüp kendisine sevgimden bahsetmeme imkân var mı?"

Léonora sade bir tavırla, "Hayır!" dedi. Ve ince bir tebessümle

ilave etti: "Sizden saklayacak değilim, Rospignac. Müstakbel karınızın bu evlenme teklifine, birazcık olsun itiraz edeceğini sanıyorum. Zannımca siz seviyorsunuz ama galiba pek sevilmiyorsunuz, Rospignac!"

"Biliyorum! Hem kimin bana tercih edildiğini de biliyorum. Ama bana güvenin... Rakibimi temizlemek de boynumun borcu olsun!"

Léonora bu sözü duymamış gibi devam etti: "Evlenme törenine kadar sizin bir kenara çekilmenizi daha doğru bulurum. Hatta bu kıza hiç rastlamasanız daha iyi olur. Kendisiyle hiç konuşmayın... Böylesi daha uygun düşecek."

Ve sert, hâkim bir sesle, "Bu evlenmenin gerçekleşmesi lazım! Onun için, pişmiş aşa soğuk su katmayalım," dedi.

Rospignac uysal bir eda ile cevap verdi: "Sözlerinize itaat edeceğim, madam!"

"Haydi gidin Rospignac! Gidin ve bana güvenin!"

Rospignac saygıyla eğilip çıktı. Dışarıda, içinden taşan sevinci tutamayıp yüksek sesle kendi kendine söylenmeye koyuldu:

"İş artık çantada keklik... Halbuki kelleyi koltuğa almadan, bu kızı onlardan nasıl isteyebilirdim diye düşünüp duruyordum. Kendi kendilerinin yola geldiler... Vay canına! Zengin oldum gitti! Şöyle böyle üç yüz bin ekülük bir servet ve bir de kontluk unvanı... Tabii, şimdilik... Çünkü Léonora, benim bu kadarla yetineceğimi sanıyorsa aldanıyor. Elinde benimki gibi bir sır tutan bir adam nelere layık değildir ki? Şaka mı bu? Bir kraliçeye damat oluyoruz. İstediği kadar martaval savursun... Ben de bu kızın anasının kim olduğunu pekâlâ biliyorum. Fransa kraliçesinin damadı olmak az mıdır? İşe bak! Otsuz, ocaksız, parasız, pulsuz Rospignac nihayet bir kraliçe damadı oluyor. Bu sırrı bilen bir adam birkaç yüz binle yetinirse ona enayi derler. Ama beni sinsice öldürtmeye kalkışırlar mı? Adam sen de... Benim de elim armut toplamıyor ya... Yaşayan görür..."

Bütün hırslı insanlar gibi Rospignac'ın da gözü doymuyordu. Rüyasında bile görmediği bir servete sahip olmakla yetinmeyerek, elinde tuttuğu sırdan yararlanıp kendisine verilenden çok daha fazlasını elde etmeyi kuruyordu. Halbuki kendisi odadan çıkarken, Léonora'nın arkasından nasıl bakmış olduğunu görseydi, hiç de bu

kadar sevinmezdi. O, kraliçe damadı olarak daha bir sürü şey koparmanın yollarını araştırırken Léonora da şöyle düşünüyordu:

"Bu alçak serseri, benim de ihtiyat tedbirlerimi almış olduğumdan şüphe bile etmez. Kendisini avucumda tuttuğumun farkında bile değil. Eğer istediğim ve umduğum gibi doğru yolda yürümezse onun kafasını eziveririm!"

Rospignac için son derecede tehlikeli olan bu kararı verdikten sonra Léonora tekrar düşünceye daldı. Florence'ı düşünüyordu. Herhalde verdiği kararlar son derece önemli şeyler olmalıydı ki her zaman kendinden emin olan Léonora, bir aralık müteredditbir tavır takındı. Sonra yerinden kalkıp Florence'ın odasına doğru yürüdüğü vakit, yolda, bu işten caysa mı, caymasa mı gibilerden birkaç kere durdu. Gerisin geri dönecek oldu. Nihayet kararını vermiş olmalıydı ki kesin ve emin adımlarla yürüdü.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
LÉONORA'NIN MANEVRASI

La Gorelle gittikten sonra Florence da yavaşça odasına çekilmişti. Kimseye görünmediği, kimseyle karşılaşmamış olduğu için, kapıdan La Gorelle'i dinlediğini de kimsenin fark etmediğinden emindi.

Florence, La Gorelle'in anlattıklarından özellikle iki önemli şey öğrenmişti: Bir kere annesini gizliden gizliye mahvetmek isteyen sinsi düşmanının adını duymuştu. Sonra da annesini pek büyük bir tehlikenin beklediğini anlamıştı.

Odasına girer girmez, Florence'ın ilk işi, annesini, ölümden daha beter bir şeyden, herkese rezil olmaktan kurtarmanın çarelerini aramaya koyulmak oldu.

Tehlikenin yakınlığından duyduğu çılgınca endişe içinde, kendince uygun, fakat gerçekte korkunç bir tek çare bulunduğuna aklı kesti: Ortadan kaybolacak, bu suretle annesinin güvenliğini sürekli olarak sağlayacaktı.

Halbuki bunda tamamen yanılıyordu ve bulduğu bu çare, umduğu sonucu asla vermezdi. İşin kötüsü de şuradaydı ki bu çare, onun hiç akıl etmediği daha müthiş sonuçlar doğurabilirdi.

Léonora odaya girdi ve Florence'a baktı. Florence'ın yürüyüşten ne zaman geldiğini fark etmedi. Fakat Florence oldukça düşünceli görünüyordu. Aklını karıştıran şeyi nasıl çözeceğini bir türlü bulamamışa benziyordu. Léonora heyecanlı bir şekilde Florence'a:

"Yavrum," dedi. "Size çok kötü bir haber vereceğim: Annenizi büyük bir tehlike bekliyor! Önüne geçilemeyecek korkunç bir tehlike! Bu sefer tehlike o kadar yakında ki her an annenize zarar verebilir."

Léonora huzursuz edici bir sakinlikle konuşmuştu. Aynı zaman-

da oldukça temkinliydi de. Ama bunu henüz ona ne söyleyeceğini bilmediği için yapıyordu.

Florence elinde olmadan Léonora'nın bu tavrından endişelendi. O kadar etkilendi ki konuşacak enerji bile bulamadığından sessizce Léonora'ya baktı.

"Ah..." diye devam etti Léonora. "Korkarım bu sefer anneniz geri dönüşü olmayacak bir şekilde kayboldu."

Daha sonra soğukkanlılıkla devam etti. Ama bu sefer Florence'ı rahatlatıyordu:

Onu kurtaracak bir tek çare var... Hem de pek etkili bir çare... Bu çare sadece sizin elinizde... Bunu yapmak isteyeceğinizden pek emin değilim. Çünkü yapacağınız pek ağır bir fedakârlık olacaktır!"

Florence bu huzursuz hissettiren sözlerin altında ne yattığını anladı. Léonora'nın da kendini feda etmesini istiyor gibiydi. Bir an dengesini kaybetti ve düşecek gibi oldu. Ölümü düşünüyordu. Henüz on yedi yaşındayken... Birden yüzü solgunlaştı... Çaresiz bir şekilde:

"Benim acı çekmem önemli değil. Tek annem kurtulsun da... Ne yapmam gerekiyorsa bunu hiç çekinmeden söyleyin madam..."

Kaskatı kesilmiş vücuduyla içgüdüsel olarak omuzlarını büktü, boynunu, solgun bir çelik baltayla onu yere serecek celladın önündeki bir mahkûm gibi uzattı.

"Annenizi her an tehdit etmekte olan tehlike, doğuşunuzdaki sırdan ileri geliyor. Bu sır, sır olmaktan çıktığı anda, anneniz için artık hiçbir tehlike kalmayacak. Bu sonucu elde etmek için ne yapmak mı lazım? Gayet basit... Bir kadının ortaya çıkması ve sizin, kendi kızı olduğunuzu söylemesi bu işi halletmeye yeter. Ancak sizin de bu kadını anne olarak kabul etmeniz gerekir. İşte bütün mesele bundan ibaret..."

Florence'ın göğsü, derin bir sevinç ferahlığıyla kabardı. Bu bir felaketten kurtuluşun sevinciydi. Tıpkı başını idam kütüğüne dayayıp celladın baltayı indirmesini beklerken, affedildiğini öğreniveren mahkûmun sevincine benzer bir sevinç! Birden ayağa fırladı. Yüzü heyecandan bembeyaz halde, soluk soluğa sordu:

"Yapacağım şey, yalnız bu kadar mı?"

Léonora, hesaplı bir tavırla, yavaş yavaş:

"Bu az şey değil," dedi. "Bunu yapmakla, gerçek anneniz tarafından tanınmak ümidini tamamen kaybetmiş olacaksınız..."

"Ben zaten bunu hiçbir vakit ümit etmemiştim ki..."

"Aynı zamanda, sizi evlatlığa kabul eden ana babanın vesayeti altında bulunacak ve onların her dediğine itaat etmek zorunda kalacaksınız."

"Son derece saygılı ve itaatli bir evlat olacağım. Bundan hiç şüphe etmeyin, madam. Rica ederim, benden yana hiç korkunuz olmasın. Lütfen bana, beni kimin evlatlığa kabul ettiğini de söyler misiniz?"

Léonora mağrur bir sadelikle, "Ben!" dedi.

"Siz mi madam?"

"Evet, ben! Ve sizin, kızım olduğunuzu söylerken, ancak yarı yarıya yalan söylemiş olacağım; çünkü siz, gerçekte kocam Concini'nin kızısınız."

Bu iş, birkaç dakika içinde tamamen Léonora'nın istediği şekilde halledildi ve Florence onun dileğine körü körüne boyun eğdi. Léonora da bu çabuk boyun eğişten hiç şüphelenmedi. Florence'ın verdiği sözde duracağından yüzde yüz emindi. Genç kıza, annelik otoritesini hissettirecek bir tek söz söylememeye gayret etti. Florence, hiçbir sevgi beslemediği bu kadından şefkat beklenemeyeceğini biliyordu. Ancre mareşalinin karısı, ancak onun görünüşte annesi olacak, bunun dışında ikisi de birbirine tamamen yabancı kalacaktı.

Florence bütün bunları anlamıştı... Ama elini ve ayağını teslim ettiğinin farkında değildi.

Léonora, Florence'ın yanından ayrıldığı zaman, genç kızın uysallığından memnundu fakat kendi kendinden hiç de memnun kalmamış görünüyordu. Az önce Rospignac ile konuştuğu odaya yönelirken, şöyle düşünüyordu:

"Bu işi adamakıllı başarmak için, kızcağızı bağrına basıp okşamam ve kendisine, 'Senin annen benim, evladım!' demem lazım gelirdi. Hem de bunu doğrudan doğruya yüreğimden gelen bir eda ile söylemem gerekirdi ki onun yüreğine tesir etsin. Doğrusu buydu ve bunu yapmak da istiyordum; halbuki yapamadım. Bütün düşüncelerime ve kararlanma rağmen elimden gelmedi. Hayır, Corıcini'nin

kızını 'yavrum' diyerek asla bağrıma basamayacağım. Hatta onu, kendi ellerimle boğup öldürmeyişim bile bir mesele... Sonra bu işte ilerledikçe, onun annesini pekâlâ tanıdığı kanaati de içimde uyanmaya başlıyor. Kendisine, annesinin ben olduğumu söyleseydim, o inanır görünmekle beraber asla inanmayacaktı. İkimiz de yalan söylediğimizi bile bile birbirimize rol yapmak zorunda kalacaktık. Evet evet... Böyle hareket ettiğim daha iyi oldu. Bu çocuk, kraliçeye karşı hiçbir şey yapmayacak. Bundan eminim. Zaten asıl istediğim de bu değil mi?"

Bu kadar uzun zamandır, rahatını kaçırmış olan bir mesele üzerinde bir karara varınca, içi rahatladı ve tekrar odasına gelerek koltuğuna gömüldü, korkunç bir gülümsemeyle tekrar düşünmeye koyuldu:

"Florence'ın Rospignac ile evlenmesine gelince... Bu iş, her şey istenilen şekilde hallolduğu, yani Florence, Concini ile karısı Léonora Dori'nin meşru kızı olarak tanındığı ve rağmen Lésigny Kontesi Florence Concini unvanını kazandığı vakit gerçekleşecek. O zaman kıza, babasının arzusunu bildirme zamanı da gelmiş olur. O vakit karşı gelmeye, dayatmaya kalkışırsa, ki ben böyle yapacağını umuyorum, kendisini manastır denilen meçhul mezarlardan birine kapatıveririz, olur biter... Orada oturur ve ömrünün sonuna kadar, baba otoritesine karşı gelmenin ne demek olduğunu bol bol düşünebilir. Böylelikle kendisinden sessiz sedasız yakamızı kurtarmış oluruz. Halbuki onu öldürmek, dedikodulu ve pis bir yol... Böylesi daha emin... Gerçi bu işten Rospignac pek memnun kalmayacak, ama bunda benim ne kabahatim var? Kız, kendisini kocalığa kabul ederse... Bu uzak bir ihtimal ama bu ihtimali de hesaba katmak lazım. Kabul ederse, o zaman durum bizim için pek parlak olmaz, ama hiç değilse o vakit Florence, Rospignac'ın otoritesi altında bulunacak... Rospignac ise benim avucumun içinde. Bu hesapça, bu işi de iyi kötü hallettik demektir. Artık bunu düşünmeye bile değmez."

Canavar ruhlu, insafsız Léonora Galigaï'nin korkunç planını böylece öğrenmiş oluyoruz. Ve yine anlamış bulunuyoruz ki onun Florence'ı Rospignac ile evlendirmek tasarısı, sadece en sona, yani öteki tedbirlerden ümidi kalmadıktan sonra başvuracağı bir çareydi. Léonora'nın asıl istediği, Marie de Medicis'nin kızını bir yolunu

bulup ebediyen ortadan kaybetmek ve pek haklı olarak "meçhul mezar" adını verdiği bir manastıra kapatmaktan ibaretti.

Bu sırada diz çöküp, kendi canına kıymadan annesinin hayatını kurtarmasına imkân verdiği için Tanrı'ya şükreden Florence, bu imkânı kullanmaktansa, bir hançer darbesiyle canına kıymasının çok daha hayırlı bir iş olacağını, çünkü ancak bu suretle bir manastıra kapatılmaktan kurtulabileceğini asla aklına getirmiyordu.

Tam o anda dizlerinin üzerinde ve elleriyle saf ve samimi inancının coşkunluğuyla birleşen mutsuz Florence, Tanrı'ya ve Meryem Ana'ya, "ona, hayatını kororken annesini de kurtarma lütfunu bahşettikleri için" teşekkür ediyordu.

Léonora, durup dinlenmek bilmeyen şeytani zekasıyla daha şimdiden başka şeyler tasarlamaya başlamıştı. Fakat bu başka şeyler de ona, hemen yine, insafsız bir surette mahkûm ettiği zavallı Florence'ı hatırlatmaktan geri kalmıyordu. Epey bir zaman düşündükten sonra mırıldandı:

"Bu konuda La Gorelle'den faydalanabilirim. Ama La Gorelle ile birlikte Landry Coquenard çok daha faydalı iş görür."

Böyle bir süre düşündükten sonra Stocco'yu çağırttı fakat Stocco konakta değildi. Léonora, adamının La Gorelle'in peşine düşmüş olduğunu hatırlayıp sabırla bekledi. Nihayet Stocco gelip de önünde eğildiği vakit, Léonora birdenbire:

"Stocco," dedi. "En çok dört beş gün içinde bana, monsenyörün eski oda uşağı Landry Coquenard'ı bulup getirmelisin..."

Sinsi haydut, dehşet içinde irkildi: "İnsaf buyurun madam! Dört beş gün içinde bu nasıl olur?"

Léonora sert bir tavırla, "Olacak!" dedi. Ve yumuşak bir tavırla ilave etti: "Şu masanın üstündeki torbayı görüyor musun?"

Stocco'nun gözleri hırsla parladı, dudakları sevinçle kıvrıldı. "Görüyorum, madam..."

"İçi altın dolu. Ne kadar var dersin?"

Stocco ustaca bir bakışla torbayı ölçüp hiçti ve tereddütsüzce atıldı: "On, on iki bin ekü olmalı..."

Léonora açıkladı: "Evet, iyi bildin, içinde tam on iki bin ekü var. Landry'yi bana teslim ettiğin gün bu torba, içindekilerle beraber se-

nin olacaktır. Fakat bu işin beş günü geçmeden olması şart. Bu beş gün içinde ya muvaffak olarak torbayı alacaksın ya da yağlı ip boynuna geçecek! Haydi git! Kaybedecek vaktin yok!"

Léonora'nın sesinde öyle bir tehdit edası vardı ki, Stocco sesini bile çıkaramadan eğildi ve sırtından buz gibi bir ter boşandı Giderken, hiç farkında olmadan, boynuna ip geçirildiği takdirde ne hissedeceğini deniyormuş gibi eğri büğrü parmaklarını gırtlağında dolaştırıyordu...

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
PARDAILLAN YİNE İŞ BAŞINDA

Pardaillan, Hancı Jaquemin Usta'ya, Gringaille ile Escargasse'ın muhafazası altında bıraktığı Fausta ve arkadaşlarına dair son emirlerini de verdikten sonra atına atlayıp Paris'e yollandı. Saint-Denis kapısından şehre girdiği vakit, saat henüz sabahın dokuzu olmuştu. Şövalye, ağır ağır Grand Passe-Partout Hanı'na kadar giderek, hanın önünde atından indi. Hancı kadın Nicole, Pardaillan'ı güler yüzle karşıladı ve hayatı daima macera peşinde koşan ebedi maceracıyı belki dinlenmeye karar verir de gelir diye, her an hazır bulundurduğu bir odaya çıkardı. Bundan sonra da elleriyle şövalyeye zengin ve iştah açıcı bir sofra hazırladı.

Şövalye, karnını bir güzel doyurduktan sonra, hancı kadına yorgun olduğunu ve bir iki saat yatarsa dinleneceğini söyleyip saat ikide uyandırılmasını bildirdikten sonra da üstüne bir sürü yastık yığılı geniş bir divanda rahat bir uykuya hazırlandı.

Nicole, müşterisinin huyunu pek iyi bildiği için, masayı şövalyenin yanına yerleştirdi. Üstüne bir tabak dolusu börek, bir şişe de köpüklü Vouvray şarabı ve bir bardak koydu. Sonra Pardaillan'ın gözlerini kapatmış oluşuna bakarak sessizce çekilip gitti.

Ama o gider gitmez, Pardaillan hemen gözlerini açtı. Elini uzattı ve şişeden bardağına şarap doldurup bardağı gözlerinin hizasına getirdi ve bardağın dibinden yüzüne çıkan, incilere benzer kabarcıkları seyreder gibi durdu. Halbuki bardağı görmüyordu bile... Derin düşüncelere dalmıştı. Nitekim dudaklarını değdirmeden bardağı tekrar masaya bırakarak, keyifli keyifli mırıldanmaya koyuldu

"Krala kısaca derim ki: majeste, Mösyö Valvert size, düşmanınız İspanyol'dan kopardığı dört milyonu getiriyor. Dört milyon sanırım ki az bir para değil. Bu çocuğun meteliği bile yok. Ona da hiç olmazsa şöyle iki yüz bin frank verin de zavallıcık evlenebilsin. Kral

bana ne der? Ne diyecek, derhal razı olur tabii... Ama benim şu işteki aracılığım biraz garip düşüyor, be! Gerçekten garip düşüyor!"

Bir an durup tekrar söylendi: "Ben böyle davranırsam faizle para veren Yahudi tefecilerden farkım kalmayacak... Beğenmedim bu aklı. Hiç beğenmedim..." Yavaş yavaş elini uzatıp şarap bardağını alarak dikti ve bir yudumda içti. Sabırsızlıkla parmaklarını şıkırdatarak:

"Ama ne de olsa, Valvert'in hakkını Valvert'e vermek lazım," diye söylendi. "Hem sonra bu belalı işe onu sokan ben oldum. Delikanlı şimdiye kadar kaç defa ölüm tehlikesi atlattı. Bundan sonra da canını nasıl kurtarabileceğini Tanrı bilir. Bu kadar fedakârlık bir mükafata değmez mi? Değer tabii. Onun için bu çocuğun hakkını almanın bir çaresini bulmam lazım: Ama nasıl? Hele bir uyuyayım... Bana parlak fikirler uykuda gelir."

Ve Pardaillan gözlerini kapayarak tam iki saat o halde kaldı. Acaba sahiden uyudu mu? Burasını bilemiyoruz. İki saat sonra birdenbire yerinden fırlayıp keyifli keyifli bağırdı: "Buldum! Hem de en basit ve en haklı çareyi buldum. Neden bu şimdiye kadar aklıma gelmedi? Bu iki yüz bin frangı Concini vermeli... Elbette o vermeli... Az mı parası var? Üstelik kızın da babası... Elbette kızına çeyiz verecek. Buna mecbur... Nasıl da aklıma geldi? Şimdi hemen gidip kralı bulayım..."

Pardaillan sevincinden kabına sığamaz ve başkalarına hoş bir oyun oynayacağı zamanlarda olduğu gibi gözlerinde kurnaz parıltılar yanar bir halde kendine çekidüzen verdikten sonra, başı dik, IX. Charles zamanından kalma bir şarkıyı mırıldana mırıldana yola çıktı ve doğruca Louvre'a gitti.

Pardaillan gelir gelmez, onu kralın katına çıkarmak için gerekli emirler verilmişti. Bu yüzden şövalyeyi hiç bekletmeden kralın yanına aldılar. Hatta Pardaillan'ın böyle elini kolunu sallaya sallaya huzura girişi ve bu yüzden kralın da aceleyle yanındakileri savışı, epey kıskançlık homurtularına sebep olmadı da değil...

Pardaillan on beş dakika kadar kralın yanında kaldı ve bu süre içinde söyleyeceklerinin hepsini söyledi. Sonra kral izin vermeden kalkmamayı emreden saray göreneğini hiç umursamaksızın dikilip şöyle dedi: "Şimdi majeste, hemen gitmeme izin vermenizi rica ederim. Majesteleri hesabına yapılacak bir sürü işim var..."

"Güle güle şövalye... Mademki benim hesabıma yapacağınız işler acele; hemen gidin. Size verdiğim sözü tutacağımdan emin olun. Hem Mösyö Valvert'in evlenme töreninde hazır bulunacağım, hem de Ancre mareşalini iki yüz bin franklık bir çeyiz vermeye zorlayacağım." Sonra kurnaz bir tebessümle ilave etti: "Doğrusu bunu pek seve seve yapacağım, şövalye... Çünkü kendisine böyle bir hizmeti borçlu bulunduğum Mösyö Valvert'e bu iyiliği yaparken, aynı zamanda Ancre mareşaline de pek esaslı bir oyun oynamış oluyorum. Fakat, mareşalin bunu yapacağından emin misiniz, şövalye?"

"Tamamen eminim, majeste..."

"Ya yapmamaya kalkar, direnirse?"

"O zaman majesteleri, kendilerine söylemiş olduğum sözleri onun kulağına fısıldayıverirler. Concini kuzu gibi uysallaşır."

Kral söylendi: "Yani yalnız şu sözlerin uyandıracağı etkiyi görmek için bile, teklifimi önce reddetmesini isteyesim geliyor."

"Maalesef bu keyfe eremeyeceksiniz, majeste. Çünkü gık bile demeden kabul edecek."

Pardaillan gayet emin bir tavırla bu sözleri söyledikten sonra, kralın elini sıkarak selam verdi ve kapıya yöneldi. XIII. Louis onu kapıya kadar götürdü ve şövalye, kendine bahşedilen bu büyük şerefe hiç şaşmadı. Gözlerinde parıldayan kurnaz ışıklar, kralın bunu belirli bir gayeyle şövalyeden mümkün mertebe geç ayrılmak için yaptığını gösteriyordu. Belli ki kral kendisine bir şey sormak istiyor, fakat bunu nasıl soracağına bir türlü karar veremiyordu. Pardaillan kapıya varınca, kral, şövalyenin koluna girerek kendisini durdurdu ve gözlerini merakla onun gözlerine dikip sordu:

"Demek gidiyorsunuz şövalye? Hem de Valvert Kontunun bana yapacağı hoş sürprizin ne olduğunu söylemeden gidiyorsunuz, öyle mi?"

Pardaillan neşeli neşeli gülmeye koyuldu: "Ben size şimdi söyleyiverirsem, bu işin sürprizlik tarafı kalır mı?"

Kral gülümsemekle beraber hayal kırıklığına uğramış gibi, "Yalan da değil," dedi.

"Zaten..." dedi Pardaillan giderek ciddileşen bir ses tonuyla. "Valvert hayatını riske atıyor. Hatta şu anda ben konuşurken daha

da riske atmış olabilir. Bu sürprizi söylemek onun hakkı. Sizin için neler yaptığını size o anlatmalı. Bu onuru o yaşamalı. Eğer ben söylersem bana çok kırılacaktır. Hem kendinizi onun yerine koyup bir düşünün majesteleri. Size böylesine kötü bir oyun oynayan kişiye ne yapacağınızı ve ne söyleyeceğinizi bir düşünün."

"Haklısınız şövalye!" dedi kral oldukça ciddi bir şekilde ve daha sonra iç çekerek:

"Ama beklemek çok sıkıcı! Akşama kadar zaman geçmek bilmeyecek..."

"Pekâlâ, oldukça merak ettiğinize göre hava kararmadan önce rıhtıma gidin. Belki de ilginç birkaç gösteriye katılırsınız."

"Bu benim fikrim tabii, hayır demiyorum... Hadi gidin şövalye... Tanrı sizi korusun!"

"Âmen!" dedi Pardaillan, oldukça ciddi ve soğukkanlı bir şekilde.

Bu sırada Pardaillan çıktı.

Pardaillan kralın yanından çıkınca, doğruca muhafız amiri Vitry'nin odasına yöneldi. Orada onunla da bir saat kadar çene çaldı ve nihayet Louvre Sarayı'ndan sokağa çıktı.

Bir saat kadar Louvre çevresinde dolaştı. Keskin gözleriyle nehri araştırdı. Rıhtımlar boyunca gezindi. Henüz tamamlanmamış olan Tuileries Şatosu boyunca dolaştı.

Nihayet Seine Nehri'nin kıyısına oturdu; ayaklarını suya sarkıtarak hem nehri hem nehrin kenarındaki yolu hem de Kapüsenler Manastırı civarında Saint-Honoré Sokağı'na ulaşan başka bir yolu göz hapsine alıp karanlık düşüncelere dalarak beklemeye koyuldu.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM
PARDAILLAN'IN YANILDIĞI NOKTA

"Vay canına!"

"Hay kahretsin!"

"Duydun mu ne oldu?"

"Şövalye, eğer içerdekileri dışarı bırakırsanız, Jehan'ın işi bitiktir, dememiş miydi?"

Pardaillan çekilip gittikten sonra Escargasse'la Gringaille, bir an, şövalyenin sözlerinin uyandırdığı heyecanla duralayıp kalakaldılar. Sonra Escargasse:

"Gözümüzü açalım Gringaille," dedi. "Biz sıkı durursak, cehennemin bütün zebanileri gelseler, onları elimizden alamazlar."

"Elimizden almak da ne laf... Bizde gürültüye pabuç bırakacak göz var mı, azizim? Benim gibi yedi göbekten Parisli, böyle kakavanların doksan tanesini cebinden çıkarır be!"

"Benim gibi eski tilkiler de onların sürüsüne külah giydirir! Haydi, girelim içeri Gringaille..."

"Gidelim Escargasse!"

İkisi de niyetlerinin pek kötü olduğunu belirten korkunç bakışlar ve kabadayıca tavırlarla tekrar mahzene girerek kapıyı kapadılar, iki kez kilitledikten sonra, bu da yetmezmiş gibi kapı ile masanın arasına oturup kapının açılma ihtimaline karşı önlem aldılar.

Sert bir hareketle, kılıçlarını bacaklarının arasına aldıktan sonra önlerindeki kadehlere şarap doldurup kadehleri birer solukta boşalttılar. Boşalan kadehleri önlerindeki masanın üzerine fırlattılar. Neyse ki bu kadehler kalaydan yapılmıştı, yoksa bin parçaya ayrılırlardı. Çevrelerine yabani yabani bakıyor ve her halleriyle meydan okuyorlardı.

Fausta, Albaran'ın yanına oturmuş, hiçbir şey söylemeden ve hiç kıpırdamadan onları süzüyordu. Ne düzeyde insanlarla karşı karşıya bulunduğunu ölçüp biçmek istediği belliydi. Nitekim az sonra şöyle düşündü: "Pardaillan bu sersemlerin gözlerini açmış olmalı. Her halleriyle tetikte bulunduklarını anlatmak istiyorlar."

Onlar bu şekilde gözlendiklerinin farkında değildiler. İlk hırsları geçtikten sonra, şimdi yavaş yavaş sakinleşmişler ve kendi aralarında terbiyeli terbiyeli konuşmaya koyulmuşlardı. Bunu gören Fausta da gayet sakin bir tebessümle yerinden kalktı. Onlara doğru geldi. Pek zarif ve cana yakın bir tavırla yaklaştı. Küçük ve bembeyaz elleriyle kavradığı bir arkalıksız iskemleyi masanın başına getirip çöktükten sonra, bakır kadehlerden birini alarak uzattı: "Benim de boğazım kurudu. Bana da biraz içecek bir şey verir misiniz, arkadaşlar?"

Bu hal ikisinin de hoşuna gitmekle beraber, birbirine dirsek vurup, "Gözümüzü açalım!" demek istediler. Ancak Pardaillan mahpuslara gayet nazik davranmalarını da söylemişti. Fausta'nın uzattığı kupaya şarap doldurdular. Kendilerininkini de ağzına kadar doldurmayı ihmal etmediler.

Fausta kupasını onlarınkine yaklaştırarak, "Sağlığınıza yiğitlerim!" dedi.

İki kafadar kadehlerini tokuşturup nezaketle cevap verdiler: "Sağlığınıza, mösyö!"

Kadehlerini bir nefeste boşalttılar. Fausta da onlar gibi içkisini son damlasına kadar içip kupasını sert bir hareketle masanın üstüne bıraktı. Masaya, onlar gibi dirseklerini dayadı ve onlar gibi önündeki tabaktan çörek yemeye koyuldu.

Konuşmaya başladılar.

Daha doğrusu kaygısız, tasasız bir genç asilzade rolü oynamakta olan Fausta, ikisini de ustalıkla sorguya çekmeye koyuldu.

Bu iki arkadaş da oldukça usta bir oyuncu gibi davrandılar. Kadının amacını anlamışlardı. Bu yüzden sanki hiçbir şey anlamamışlar gibi rol yapıyorlardı.

Aslında oldukça da temkinli davranıyorlardı. Bir kadınla muhatap olduklarının farkındaydılar. Fausta'nın onları düşündüğü gibi aptal değillerdi.

Fausta onları tanımıyordu. Sadece bu iki arkadaşın kendileri hakkında söyledikleri kadar onları tanıyordu ve bu arkadaşlar usta yalancılardı. Fakat Fausta onların söyledikleri şeylerdense onların bakışlarına daha çok güveniyordu. Fausta onları görünüşlerine göre de yargılıyordu. Ama bu iki arkadaş kendilerini olmadıkları biri olarak gösteriyorlardı. Bunu dikkate alırsak, Fausta bu yargıda oldukça yanlış çıkarımlar yapmıştı.

"Bütün ömürlerini başkalarının hizmetinde geçiren zavallı iki insan..." demişti Fausta kendi kendine. Aslında bu konuda haklı olabilirdi.

"Onlara sadece on bin frank bile versem anında kölem olurlar. Böylece kapıyı açabilirim. Hadi bakalım, içsinler de sarhoş olup kendilerini kaybetsinler. Böylece ben de bu işe kalkışabileyim."

Fausta boşalan kadehleri birbiri ardına dolduruyordu. İki arkadaş da durmadan içiyorlardı. Fausta'nın onları sarhoş etmeye çalıştığını anlamışlardı. Halbuki sarhoş olmaları için birkaç galon şarap içmeleri gerekiyordu. Birkaç kadeh usta bir oyuncuyu sarhoş etmezdi. Bu oyunda Fausta'nın kendilerinden önce sarhoş olup yığılacağından eminlerdi.

Hatta üst üste birkaç şişeyi boşalttıktan sonra, sarhoş olmuş gibi görünüp, biraz eğlenmeyi de ihmal etmediler.

Fausta, bu hale de inandı ve açılma zamanının geldiğine hükmederek onlara doğru eğilip tesirli bir sesle:

"Beni dinleyin," dedi. "Görüyorum ki ikiniz de fakirsiniz. Ben istersem, sizi bir anda zengin ederim..."

İki arkadaş Fausta'nın kendilerini sarhoş etmek değil, satın almak istediğini görünce müthiş birer kahkaha attılar. Escargasse: "Hele hele... Görüyor musun Gringaille?" dedi. "Duydun mu, mösyö ne diyor? Biz fakirmişiz..."

Gringaille, "Biz mi fakiriz?" dedi. "İkimiz de yüz binlik adamlarız be!"

Fausta'nın bir anda suratı asıldı. Talihsizlik dediğin de bu kadar olurdu hani... Nereye el atsa boş çıkıyordu... Fakat yine de istifini bozmamaya muvaffak oldu ve tekrar gülümseyerek:

"Zenginsiniz ha?" dedi. "Öyle olsun... Ama benim vereceğini

bir milyonun yanında, yüz binin lafı mı olur? Size bir milyon teklif ediyorum!"

İki adam birden yerlerinden fırladılar. Gözleri kamaşmıştı: "Bir milyon! Bir milyon ha? Vay canına be!" diye söylendiler.

Fausta daha inandırıcı bir sesle eğildi ve ilave etti: "Evet, bir milyon! Anlıyor musunuz? Bana şu kapıyı açın, size bir milyon var!"

İki arkadaş, bu müthiş rakamın ağırlığıyla ezilmiş gibi omuzlarını çökertmişlerdi. Yüzlerinden kanları çekilmişti. Gözleri kısa bir an için karşılaştı, bir bakışta, birbirlerini anlamışlardı. Gülümseyen maskesinin altında nefes nefese kalan Fausta, aniden güçlü bir yayın serbest bırakılmasıyla harekete geçen iki makine gibi, ikilinin de aynı mekanik hareketle ayağa kalktıklarını gördü. Bir anda yerlerinden fırlayıp kapıya kadar koştular. O zaman Fausta, çılgınca bir sevinçle içinden söylendi: "Onları elde ettim! Kapıyı açacaklar! Açıyorlar!"

Ve bir kaplan çevikliğiyle Gringaille'in ardına kadar açtığı mahzen kapısına koştu. Kapıdan geçmek için saldırdı. Fakat eşikte Escargasse'ın kılıcının ucuyla karşılaştı. Hem öyle ani karşılaştı ki az kalsın kılıç göğsünü delip geçiverecekti. Kılıcın ucu gömleğini yırtmış, Fausta'nın pürüzsüz cildine değmişti. Ufacık bir ihtiyatsızlık, Fausta'nın Pardaillan'la başladığı mücadeleyi de umulmadık şekilde bitiriverecekti. Fakat prenses, tam zamanında durdu. Sapsarı kesilmişti. Escargasse ise gözleri şimşekler çakarak bağırdı: "Bas geri! Yoksa delik deşik ederim!"

Kadın şaşkın, perişan, hâlâ kararsız durduğu için Escargasse'ın yeniden gürlediği duyuldu: "Bas geri diyorum! Tavuk gibi boğazlarım ha!"

O zaman Fausta, hiddetinden dişlerini gıcırdatıp tırnaklarını avuçlarına geçirerek, gerisin geri, ta eski yerine, yani masanın öbür tarafına kadar gitmek zorunda kaldı. Escargasse, kılıcını ancak o zaman indirdi. Bununla birlikte tetikte beklemeye koyuldu.

O vakit Fausta yumruklarını tavana kaldırıp lanet okuyormuş gibi yaptı. Sonra birden topukları üstünde dönüp Albaran'ın yatağına çöktü.

Bu sırada Gringaille de mahzenin dehlizinde, kulakları sağır edecek kadar gürültü yapıyordu: "Hey! Jaquemin Usta! Şeytanın hancısı

Jacquemin Usta! Cehennemin dibine düşesi Jacquemin Usta! Neredesin?"

Bu gürültü etkisini göstermekte gecikmedi. Hancı mahzende yangın çıktığına mı hükmetti nedir, palas pandıras aşağıya indi. O gelince, Gringaille hemen mahzene döndü ve kapının önünde durarak emretti: "Jacquemin Usta! Şu mahzenin anahtarını al, bizi üstümüzden kilitle. Şövalyenin dediği saatten önce sakın açma! Anladın mı?"

Jacquemin Usta, uzatılan anahtarı şaşkın şaşkın alarak: "Yani sizi buraya mahpuslarınızla beraber mi kapatayım?" diye sordu. "Bu garip işte!"

"Garip marip... Sen benim dediğimi yap... Hem de acele et..."

Hancı, "Siz bilirsiniz!" gibilerden omuz silkti ve bu arada, masanın üstünde yiyecek, içecek namına hiçbir şey kalmamış olduğunu da fark etti. Pardaillan kendisine bol para vermişti. Tok gözlü bir adam olduğu için sordu: "Ben ne emrederseniz yaparım, mösyö. Demek oluyor ki sizi buraya kapatacak ve ancak şövalyenin emrettiği saatte gelip salıvereceğim. Güzel... Yalnız müsaadenizle söyleyeyim ki masanın üstü boşalmış, o zamana kadar hep böyle tamtakır mı kalacak yani?"

Sonra boş şişeleri göstererek sözlerine ekledi: "Gırtlaklarınızın kuruyup dillerinizin bir karış dışarıya sarkmasından korkarım!"

"Tüh!" dedi. "Bak, burası hiç aklıma gelmemişti!" dedi Gringaille.

"Zaten can sıkıntısından gebereceğiz, bir de açlıktan, susuzluktan mı ölelim?" diye ekledi Escargasse da.

"Açlık ve susuzluktan değil de sıkıntıdan ölelim yeter!" dedi Gringaille ve hancıya geri dönerek:

"Jacquemin Usta, siz ne iyi bir insansınız! Size ne kadar teşekkür etsem az! O halde hemen gidin de bize yemek yapıp şarap getirin. Ne istèrseniz getirin. Bir de..."

O sırada Fausta'ya doğru seslenerek:

"Siz en çok neyi sevdiğinizi söylemeyecek misiniz?"

Fausta alay edermiş gibi:

"Hayır... Siz halinizden mutluysanız benim için bir sorun yok. Hadi Jacquemin Usta, elinizi çabuk tutun!"

Arkadaşına güvenmiyormuş gibi Gringaille hancının arkasından hemen kapıyı kilitledi.

Biraz sonra hancı, her biri on ikişer şişe şarap dolu iki sepetle döndü. Onları bırakıp tekrar yukarı çıktı. Bu sefer de ağızlarına kadar yiyecek dolu iki sepet daha getirdi. Sonra anahtarı Gringaille'den aldı. Dışarı çıkıp kapıyı üstünden güzelce kilitledi.

İki arkadaş artık hiçbir tehlike kalmadığını görerek, kılıçlarını kınlarına sokup, hancının getirdiklerini masanın üstüne yerleştirmeye koyuldular.

Bu sırada Fausta da Albaran'ın yanına oturmuş ve o kadar derin düşüncelere dalmıştı ki yaralının hafif hafif kımıldanıp inleyerek, Escargasse ile Gringaille'in dikkatini çekmeden, hanımının ilgisini uyandırmaya çabaladığının bile farkına varamıyordu. Nitekim Albaran, Fausta'nın dikkatini çekemeyeceğini hissedince, son bir gayretle kımıldandı ve bu hareketinin sebep olduğu can acısını, dudaklarını kanatırcasına ısırıp yenmeye çabalayarak, kolunu uzatıp hanımının ceketini şiddetle çekti.

Fausta başını ona çevirip fısıldayarak sordu: "Çok mu acı çekiyorsun Albaran?"

Albaran sabit ve inatçı bakışlarıyla çok önemli bir şey söylemek istediğini belli edince, Fausta hemen kulağını yaralının ağzına yaklaştırdı. Ve dev muhafiz, prensesin kulağına bir kelime, sadece bir tek kelime fısıldadı. Bu bir tek kelimede öyle mucizeli bir kudret saklı olmalıydı ki kısa bir an için Fausta'nın iri siyah gözlerinden korkunç bir ışık yanıp söndü. Bakışlarıyla sordu. Albaran'ın gözü, kendi cebini işaret edince, Fausta'nın küçücük elini bu cebe daldırıp araştırması saniye işi oldu. Elini oradan çıkardığı vakit sımsıkı kapalı avucunda ufak bir şey tutuyor ve gözlerinde bir zafer parıltısı yanıyordu.

Bu sefer de Fausta eğilip onun kulağına bir şey fısıldadı. Albaran'ın yüzünde beliren gülümseme, ağır yarasına ve bitkin haline rağmen hanımına yapabildiği bu son ve şüphesiz pek önemli hizmetten ötürü çok memnun olduğunu belirtiyordu.

Bu işler bittikten sonra, Fausta tekrar ayağa kalkmıştı ve az önce

iki muhafızıyla kadeh tokuşturduğu vakit yaptığı gibi, yeniden masaya yaklaşmaya başladı... Escargasse'la Gringaille, olup bitenlerin farkına varamamışlar, hiçbir şey görememişlerdi. Fakat şimdi Fausta'nın yeniden güler yüzle masaya yaklaşması, epey ilgi çekici bir şeydi.

Fausta'nın birdenbire yanlarına dikilivermiş olduğunu görünce, Escargasse, "Nihayet surat asmaktan vazgeçtiniz mi?" dedi.

Gringaille de ilave etti: "Bize bağışlanacak birkaç milyonunuz daha varsa hiç çekinmeyin. Nasıl olsa anahtar üstümüzde değil."

Fausta deminki başarısızlığını hatırlamaktan sıkılıyormuş gibi bir tavır takınmakla beraber, bu sözlere kulak vermeyerek şarap şişelerine baktı: "Tahmin ettiğim gibi... Bir şişe bile şarap kalmamış."

"Getirtseydiniz bayım. Hancı demin buradaydı."

"O zaman şarabı düşünecek halim mi vardı? Arkadaşınız neredeyse kılıcını yüreğime saplıyordu. Hem canım, bu kadar ihtiyat niçin anlamıyorum ki? İkiniz de tepeden tırnağa silahlısınız. Bizde hiç silah yok. İkinizden kaçmamıza imkân var mı? Haydi, çağırın şu hancıyı da şarap ısmarlayayım."

İki arkadaş birbirinin yüzüne haktı. Şu delikanlı yalan da söylemiyordu hani... Bu mahzende on saat geçireceklerdi. Bu on saati ellerinden geldiği kadar keyifli geçirmeye çalışmaları, en doğrusu olmaz mıydı?

"Bu arada..." dedi Escargasse. "Artık anahtar bizde olmadığına göre kandırılma ihtimalimiz de yok."

"Hem de silahlı olan biziz. Onlar değil. Bu demek oluyor ki bizi öldürmelerine imkân yok," diye ekledi Gringaille de.

"Mademki aynı geminin yolcularıyız..."

"Mösyö haklı. Bu zamanı elimizden geldiğince keyifli geçirsek iyi olur."

Fausta bu konuşmayı pek de umursamadı. Oldukça kayıtsız kalmıştı. Ama kapıyı yumrukladıklarını ve bağırdıklarını gördüğünde tıpkı bir zafer kazanmış gibi gülümsemişti.

O iki arkadaş bu gülümsemeyi görebilseydi, Esvargasse'ın dediği gibi kandırıldıklarını anlayacaktı. Ama Fausta'nın arkası dönüktü. Bu yüzden adamlar onun yüzünü görmediler.

Hemen Jacquemin Usta'ya seslendiler. Hancı henüz bodrumlarda geziniyor olacaktı. Daha ilk seslenişte cevap verdi.

Gringaille, "Fikrimizi değiştirdik, Jacquemin Usta..." diye söylendi.

Kapının öte yanında hancı, "Anahtarı geri mi istiyorsunuz?" dedi.

"Yok canım... Öyle bir şey istediğimiz yok. Yalnız, sonuna kadar sizi görmeden de olmayacak."

Hancı bir kahkaha attı: "Ben zaten bunun böyle olacağını bildiğim için buralarda, biraz fazlaca eğlendim ya... Her saat başı insem, bir şeye ihtiyacınız olup olmadığını sorsam iyi mi?"

Fausta birden, kapının öte yanındaki hancı tarafından duyulacak derecede sesini yükseltti: "Bana birkaç şişe Anjou şarabı getirin," dedi. "Duydun mu, Jacquemin Usta?"

"Şimdi gidip getiririm."

İki dakika geçmeden, kapının kilidinde bir anahtar gıcırdadı. Kanat aralandı. Fausta, iki arkadaşa güven vermek için mahzenin dibine kadar çekildi. Gringaille, hancının içeri girmesine izin verirken, Escargasse de eli kılıcının kabzasında, Fausta'yı kolluyordu. Tam Jacquemin Usta çekileceği sırada, pek de boşuna laf etmek alışkanlığı olmayan Fausta, kim bilir hangi düşünceye hizmet ediyor olacaktı ki emreden bir tavırla, "Bir saate kadar gelip siparişimi alın," dedi.

Jacquemin Usta, pek yüksek bir asilzade karşısında bulunduğunu anladı. Zaten Pardaillan da bu mahpusa karşı saygıda kusur etmemesini sıkı sıkı tembih etmiş değil miydi? Çıkarken, "Merak buyurmayın, mösyö," dedi ve ardından kapıyı kilitlemeyi de ihmal etmedi.

Fausta masaya yaklaşarak şarap şişelerine baktı: "Hah şöyle," diye söylendi. "Nihayet şaraba benzer bir şeyle karşılaştık."

Hemen iki şişe Anjou şarabı açtılar. Üç kupayı silme doldurudu. Escargasse'la Gringaille kupalarını bir dikişte boşalttılar. Fausta ise birkaç yudum içtikten sonra yarım kupayı masaya bırakıp, "Fena değil," diye söylendi.

Tekrar gevezeliğe koyuldular ve biraz sonra da iki arkadaşın ceplerinden çıkardıkları oyun kâğıtlarıyla oynamaya başladılar. Fa-

usta o kadar hararetle oynuyordu ki şövalye onu bu haliyle görse şaşmaktan kendini alamazdı. Fausta hem acemice oynayıp kaybediyor hem de sinsi sinsi hile yapmaya kalkışıp yakalanıyordu, fakat bütün bunların sonucu, iki arkadaşın önlerindeki altın kümesine birkaç tane altının eklenmesi oluyordu. Kumar başlayalı yarım saat kadar olduğu sırada, Albaran'ın tekrar inlemeye başladığı duyuldu! Üç oyuncu, önce hiç aldırış etmedi. Fakat yaralının derin iniltileri yükseldikçe, ister istemez kulak kabartmak zorunda kaldılar. Hatta Escargasse'la Gringaille, nesi var diye bakmak için oyuna bir ara vermek gerektiğini Fausta'ya anlattılar. Prenses buna hiç istemeyerek razı oldu. Escargasse'la Gringaille, yaralının sargılarının oynamış olduğunu görünce, yeni bir pansuman yapmak lazım geldiğini görerek, Albaran'a, "Biraz sabredin. Beş dakikada hallederiz," dediler.

Fausta'dan hiç kuşkulanmadan, yaralı devle uğraşmaya başladılar.

Fausta, iki adamın, kendilerini tamamen yaralıya vermiş olduklarını görünce bir şişe alıp üç kupayı da doldurdu. Kendisininkini, onlarınkine tokuşturup yarıya kadar diktikten sonra, biraz önce Albaran'ın cebinden aldığı şişeyi çabucak çıkardı. Bu, içinde su gibi berrak bir sıvı bulunan ufacık bir şişeydi. Fausta şişenin ağzını açarak, içindekinin yarısını Escargasse'ın, yarısını da Gringaille'in şarap kupasına boşalttıktan sonra şişeyi hemen cebine attı ve yavaş yavaş Albaran'a yaklaşarak cesaret verici bir iki laf etti. Aynı zamanda eğilip pansumanla meşgul bulunan iki arkadaşın kafalarının üstünden de işin olup bittiğini bir göz işaretiyle belli elli. Albaran memnun halde gülümsedi.

Bu sırada pansuman bitmiş, yaralının iniltileri durmuştu: Üç arkadaş tekrar masanın başına oturup oyuna başlayacak oldular. Fausta hemen kupasını eline alıp iki arkadaşa doğru kaldırdı. Escargasse'la Gringaille hemen kupalarına sarılıp âdetleri olduğu üzere içkilerini son damlasına kadar içtiler. Fakat aynı anda da birbirlerine baktılar ve dudaklarını tiksintiyle büzerek, "Bu zıkkım da neyin nesi?" dediler.

Fausta gayet tabii bir tavırla izah etti: "Herhalde şişe dibi olacak. Ondan bu kadar ekşi..." Başka bir şişe alıp kadehleri doldurdu: "Bakalım bu da öyle mi?"

İki arkadaşın, Fausta'ya değil, şaraba güvenleri kalmamıştı. Bu sefer kupalarını şöyle biraz ihtiyatlıca alıp bir iki yudum tattılar. Escargasse'ın yüzü güldü: "Hah, şöyle!"

Gringaille de: "Şarap dediğin böyle olur," dedi. "Artık şişelerin diplerini içmeyelim." Tekrar oyuna başladılar. Fakat aradan on dakika geçmeden, Fausta, iki adama içirdiği ilacın etkisini göstermeye başladığını gördü. Adamlar çeneleri ayrılacakmışçasına esniyor, başlarını yana yatırıyor ve gözlerini kapayıp açıyorlardı. İkisi de kendilerine bir şeyler olduğunu seziyorlardı ama işin içyüzünün farkında değillerdi. İlaç etkisini iyice hissettirmeye başlamıştı. Önce Escargasse yere yuvarlandı. Doğrulup masaya tutunmak istediyse de beceremedi. Boylu boyunca yere serilip taşların üstünde kalakaldı. Ölmüş filan değildi, zira horlamaya başlamıştı.

Escargasse'ın yerlere yıkıldığını görünce, Gringaille'in bulanık gözlerinde bir zeka ışığı yandı. Külyutmaz Parisli diye övünmüş olmasına rağmen prensesin ikisinin de sırtını yere getirdiğini galiba anlamıştı. Kalkmak için kımıldamak istediyse de artık iş işten geçmişti. Dudakları hafifçe kıpırdadı. Fakat hiç sesi çıkmadı. Nihayet o da arkadaşının yanına uzandı ve horlamaya koyuldu.

Fausta derhal ayağa kalkarak, o zamana kadar hiç kıpırdanmadan uyuyan veya uyur görünen iki adamına bir işaret çaktı. İkisi de yerlerinden fırlayıp Escargasse'la Gringaille'in üstüne çullanarak silahlarını almaya koyuldular. Fausta adamına dönüp sordu: "Böyle, kaç saat uyurlar dersin?"

"En aşağı öğleden sonra saat dörde kadar uyurlar."

"Şimdi saat dokuz, saat dörde kadar benim işim çoktan bitmiş olur. Sen onları burada saat sekize kadar alıkoyarsın Albaran."

Bu sırada iki adamı, iki arkadaştan aldıkları kılıçlarla hançerleri gösteriyordu. Fausta bu kılıçlardan birini alıp kuşandı. Sonra iki adamına bakarak, birine öbür kılıcı verdi ve ondan peşinden gelmesini söyledi. Ötekine de bir hançer vererek, "Sen burada efendinin yanında bekleyeceksin. Ben sonra bir araba gönderip kendisini buradan aldırtacağım," dedi.

Adamlarını Albaran'ın çevresine toplayıp âdeti olduğu gibi kısa ve açık bazı emirler verdikten sonra saate bakıp, "Dikkat! Hancı neredeyse gelecek!" dedi.

Kendisi ve iki adamı, hancıya karşı yapmaya karar verdikleri saldırı için hazır bir halde durdular.

Birkaç dakika geçti. Hancı görünmedi. Fausta sabırsızlıkla bekledi. Üçü birden kılıç ve hançer kabzalarıyla kapıyı döverek bir ağızdan bağırmaya koyuldular.

Fakat Jacquemin Usta yine görünmedi. Fausta, "Bu serseri hancı, saati unuttu anlaşılan... Bekleyelim," dedi. Canı sıkılmış değildi. Daha önünde epey vakit vardı. Bir saat önce veya sonra dışarıya çıkmanın ne önemi olabilirdi ki? Fakat bu düşünceler arasında bir saat daha geçtiği halde hancı görünmedi. Fausta adamlarıyla beraber kapıları dövüyordu. Bu gürültünün yukarı kattan duyulmamasına imkân yoktu. Halbuki Jacquemin Usta bir türlü görünmüyordu.

Böylece saatler geçti. Albaran'ın hesabınca Gringaille'le Escargasse'ın uyanacakları saat de nihayet geldi çattı. Ayılmadan önce ikisi de sıkı sıkı bağlandı, ağızlarına birer peçete tıkıldı. Az sonra da uyandılar. İki arkadaş önce kendilerini toparladılar. Durumu kavrayınca bağlarından kurtulmaya çabaladılarsa da gayretlerinin boşuna olduğunu çarçabuk anlayıp bundan vazgeçtiler. Zaten kendilerini bu hale getirmek için bu kadar uğraşmış olan prensesin kapıyı bir türlü açtırıp çıkamadığını fark etmişler ve acı acı gülmeye başlamışlardı. Hayal kırıklığına uğrayan Fausta'nın korkunç öfkesini sözle anlatmak zordu. Kadın hiçbir şey söylemiyor, hiçbir hareket yapmıyordu. Ancak patlamak üzere olduğu belliydi.

Nihayet saat altıya doğru, kirişte bulunan kulağı çok uzaktan bir gürültü duyunca hızla kapıya atılıp birkaç defa daha vurdu: Jacquemin Usta'nın uzaktan gelen sesi işitildi: "Geliyorum! Geliyorum!"

Fausta hancı yaklaşıncaya kadar sesini çıkarmadı. Kapının arkasına geldiğini hissedince: "Nerelerdesiniz usta?" diye söylendi. "Bizi unutup gittiniz."

Sesiyle hancıyı korkutmamaya çalıştı, sesinde en ufak bir tehdit vurgusu yoktu. Sanki kendisine iyi hizmet edilmemiş bir müşteri gibi şaka yollu laf söylüyordu.

"Affedersiniz, monsenyör... Biraz iş çıktı da handan ayrılmak zorunda kaldım."

Fausta sözünü kesti: "Peki, peki... Şarabımız kalmadı. Gırtlağımız kurudu. Çabucak bize şarap getir."

"Baş üstüne, monsenyör..."

Sabrı tükenmiş olan Fausta'ya geçirdiği müthiş saatlerden daha uzun gelen birkaç dakika daha geçti. Nihayet hancının ayak seslerini, anahtarın kilitte gıcırdayışını duydu ve Jacquemin Usta, kapıyı aralar aralamaz öyle şiddetle itilip kakıldı ki yerde parçalanan şişelerin gürültüsü arasında yere seriliverdi. Fausta ile kılıçlı adamı dışarı fırlarlarken, mahzende kalan hançerli adam da el çabukluğuyla kapıyı kilitleyip Jacquemin Usta'nın yakasına yapıştığı gibi onu mahzenin dibine kadar çekti. Hancı neye uğradığını anlayamadan kıskıvrak bağlandı.

Öte yanda Fausta bir hamlede merdivenleri çıkarak ahıra koşmuştu. Hemen hayvana başlığını takıp eyer vurdu. Üstüne atladığı gibi hayvanı şiddetle mahmuzlayıp dörtnala yola çıktı.

Aklında bir tek düşünce vardı: "On hayvan bile çatlatacak olsam yine de gece bastırmadan Valvert kontundan önce hedefe ulaşmalıyım."

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM
İSPANYOL'UN MİLYONLARI

Bir yanda anlattığımız olaylar meydana gelirken öte yanda da artık önlerinde hiçbir engel kalmayan Odet de Valvert'le Landry Coquenard dörtnala yollarına devam ediyorlardı.

Biraz yol aldıktan sonra hayvanlarını yavaşlatarak havadan sudan konuşmaya ve bu arada, az önce yollarını kesmeye çabalayan öfkeli ve çılgın delikanlıdan bahsetmeye koyuldular. Pardaillan kesinlikle onun hakkından gelmiş olmalıydı. Tanımadıkları bu adamı daha önce görüp görmediklerini tartıştılar. Ama bir sonuca varamadılar.

"Belki de Fausta'dır. Bu kimin aklına gelirdi ki?" diye ortaya bir laf attı Valvert.

Bu söylediğine kendisi de pek ikna olmamıştı ama böyle bir ihtimali de düşünmeden edemiyordu. Landry Coquenard'a bu ihtimal o kadar komik gelmişti ki durmadan gülerek:

"Yani aniden Fausta'nın çenesinde sakal mı çıktı?" dedi.

"Budala! Takma bir sakal olamaz mı?"

"Bunu hiç akıl edememiştim!" dedi Landry Coquenard. Oldukça şaşırmış ve şüphelenmişti.

"Mösyö Pardaillan, Madam Fausta'nın çok iyi kılıç kullandığını söylemişti ve beni bu konuda sık sık uyarmıştı... Görünüşe göre hiç de haksız sayılmazmış. Muhteşem bir kılıç kullanma göstergesiydi," dedi Valvert.

"Böylesine korkunç bir oyuncudan her şey beklenir!" dedi Landry Coquenard. Fausta'nın bu role girdiğine ikna olmuştu.

"Sanırım bu konu hakkında bir şeyler biliyoruz, Landry!" dedi Valvert.

"Mösyö, bunları düşününce size hak veriyorum. Sanırım o genç delikanlının kim olduğunu çözdünüz. Başta bunu söylediğinizde

güldüğüm için özür dilerim."

"Yine de onu tanıyor olmalıydın," dedi Valvert. "Benimle çalışmaya başladığında onun elinde bir kukla olduğunu ne de çabuk unutuyorsun."

"Tanrı aşkına! Haklısınız!" diye bağırdı Landry Coquenard ve sonra daha da hiddetlenerek devam etti:

"O zamanlar onun kuklası haline gelmiş olabilirim. Çünkü o zamanlar onu Sorrientès düşesi olarak tanıyordum. Madam Florence'ın mutluluğunu umursadığına dair beni o kadar ikna etti ki... Kahretsin! Ona inanan aklım ne olsun... Mösyö Pardaillan gelip gerçekleri söylemesiydi şu anda ne halde olurdum bilmiyorum..."

"Ah benim zavallı Landry'yim... Beni de neredeyse kandırıyordu, seni de..." dedi Valvert. "Rolünü o kadar iyi oynuyor ki gerçekten Fausta'nın öyle biri olduğunu düşünmüştüm. Florence'ın mutluluğu mu umurundaymış? Emin ol, umurunda olan en son şey bile onun mutluluğu değil. Onun derdi Florence'ın annesiydi. Sen de hiçbir şey bilmeden ona yardım ediyordun," dedi Valvert ve daha sonra iç çekerek:

"Ah benim sevdiceğim... Ah canım Floronce'ım... Babasının yanında bile güvende olup olmadığını kim bilebilir ki?"

Valvert sadece biricik sevgilisinden bahsetmeye başlamıştı. Landry Coquenard, Valvert'in hem hizmetkârı hem de çok güvendiği bir sırdaşıydı. O yüzden Valvert gönlünce sevdiceğinden bahsetmekte özgürdü.

Sohbet ederlerken bir yandan da nehir kıyısını hızlı bir şekilde dolaşıyorlardı. Köyleri, tepeleri aşıyorlardı. Landry Coquenard bir yandan da Valvert'e Paris'in bu çok da bilinmeyen yerleri ona tanıtıyordu. Valvert Landry Coquenard'ın bu kadar bilgili olduğunu görünce çok şaşırmıştı.

"Mösyö," dedi. "Artık Ruel'e[5] yaklaştık. Benim buradan ayrılıp şövalyenin emrini yerine getirmem lazım. Bana nerede buluşacağımızı söyleyin..."

Valvert, "Onu asıl senin söylemen lazım. Buraları karış karış biliyorsun," dedi.

5. Rueu. (M. Zévaco'nun notu.)

"Peki... Şu halde dört yüz metre kadar solumuzdaki Saint-Germain yoluna çıkalım, mösyö."

Birlikte Saint-Germain yoluna çıktılar. Landry, efendisine gereken tembihleri yaptıktan sonra Ruel'e yöneldi. Valvert de gittikçe nehre yaklaşan şose üzerinde yoluna devam etti. Bir ara, ağaçlar arasına gömülmüş bir köşkün önünden geçti. Az ileride yol, nehir boyunca uzayıp gidiyordu. Valvert orada, büyük bir ağacın gölgesinde durup atından indi. Atını bir fidana bağlayınca, hayvan hemen bol yeşilliklerden koparıp iştahla yemeye başladı. Valvert ise bir kayın ağacının dibine oturdu.

Odet de Valvert herhalde sevgilisi Florence'ın hayalini kuruyor olacaktı ki vaktin geçtiğini bile hissetmeden, burada tam iki saat bekledi. Nihayet uzaktan Landry Coquenard'ın dörtnala geldiğini gördü. Valvert seslendi: "Umarım yiyecek getirmeyi unutmamışsındır."

Landry Coquenard, "Hiç unutur muyum, mösyö?" dedi. "Hem midemiz tamtakır hem de gırtlağımız kupkuru..."

"İyi etmişsin. Zira ben de açlıktan ve susuzluktan neredeyse yere yıkılıyordum."

Landry atından atlayıp iki sepet dolusu yiyeceği de indirdikten sonra hayvanını bir ağaca bağlayıp otlamaya bıraktı. Birlikte bu zengin sofranın başına çöktüler. Bu sırada iki kocaman katırın çektiği ağır bir araba da gelmişti. Arabacıya, hayvanlarını gölgeye çekmesini tembih ettikten sonra ona bir şişe şarapla yiyecek verdiler. Bu arada hızlı hızlı yemeye koyuldular.

Tekrar yola çıktıkları vakit saat öğle üzeri ikiydi... Aşağı yukarı bu saatte de Pardaillan Louvre Sarayı'na gidiyordu. Arabacıya gereken tembihleri yapıp kendisini orada bıraktıktan sonra yavaş yavaş tekrar yola koyuldular. Valvert'in yemek yediği yerde uzaktan gördüğü evin yanından geçerken Landry Coquenard, yine tüm bilmişliğiyle, burası hakkında da bilgi vermekten geri kalmamıştı:

"Mösyö, mutlaka bir asilzadeye ait olan şu eve de bir bakın!"

"Görüyorum Landry," dedi Valvert eve şöyle bir inceledikten sonra. "Tuğladan yapılma sıradan bir ev işte. Dikkat çekici bir şeyi yok."

"Burası Chausseé Şatosu, efendim," dedi Landry Coquenard. Daha sonra efendisinden bir hareket göremeyince devam etti:

"İşte bu evde efendim... Bu evde Gabrielle d'Estrées,[6] Beaufort düşesi olmadan önce IV. Henri ile aşk yaşadılar."

"Gerçekten mi?" diye sordu Valvert.

Landry Coquenard efendisinin alay mı ettiğini yoksa ciddi mi olduğunu anlayamamıştı. Sonra devam etti:

"Yüce kralımızı güzel Gabrielle ile birlikte şu görkemli ağacın altında şarkı söylediğini gördüm," dedi.

Biraz yol aldıktan sonra birden Valvert bağırdı:

"İşte bu gelenler bizimkiler değil mi?"

Kendilerine doğru gelen bir atlı kalabalığını gösteriyordu. Landry de ilave etti: "İşte mavna da geliyor..."

Ve süvarilerin kıyıdan yedekte çektikleri kocaman bir tekneyi gösterdi. Valvert, "Dikkat et, Landry," dedi. "Şimdi tetikte bulunmalı ve kendimizi ele vermemeliyiz."

Valvert bu sözü söyledikten sonra atını tırısa kaldırıp öne geçti. Şimdiye kadar yanında gitmiş olan Landry de terbiyeli bir uşak gibi onu dört adım geriden izledi.

Valvert atlıların önünde giden kafile başkanına yaklaşınca hayvanını yavaşlattı. Şapkasını çıkarıp saygılı bir selamla eğildi. Atlıların başı da bu selama tam bir nezaketle mukabele etti. O zaman Valvert, "Mösyö," "Ben beklediğiniz bu atlıların komutasını vereceğiniz kişiyim. İşte belgem. Lütfen tetkik buyurun."

Bu sözü söylerken koynundan Albaran kontundan almış olduğu kâğıdı çıkarıp uzatmıştı. Beriki, kâğıdı alıp dikkatle okuduktan ve mühürleri de iyice gözden geçirdikten sonra geri vererek yeniden eğilip, "Galiba Albaran kontuyla karşılaşmak şerefine erdim?" dedi.

"Hayır, mösyö... Ben Valvert kontuyum. Sorrientès düşesinin

6. Daha sonra Chaussée Şatosu Mesmes markisi tarafından satın alındı ve daha sonra III. Napolyon'un eski yardımcılarından biri olan Odilon Barrot burada yaşamaya başladı. Bugün ise bu şato Argence kontuna aittir. Üstelik güzelliğiyle herkesi büyüleyen Gabrielle'in senelerini geçirdiği bu yerden geriye sadece binası kaldı. (M. Zévaco'nun notu.)

hizmetinde bulunan bir Fransız asilzadesiyim..."

"Halbuki bana, görevimi Albaran kontuna teslim edeceğimi söylemişlerdi."

"Doğru söylemişler, mösyö... Fakat Albaran kontu bu sabah bir kılıç yarası alıp bir süre için istirahat etmek zorunda kaldı. Bunun üzerine görev bendenize verildi. Ayrıca şunu belirtmek isterim ki, efendim, itina ile okuduğunuz mektupta herhangi bir ismin bahsi geçmemektedir. Sadece sizi hamiline itaat etmeye yönlendirir."

İspanyol belli belirsiz tereddüt ettikten sonra, "Şu halde ben ve adamlarım emrinizi bekliyorum mösyö," dedi.

Valvert huzursuzdu. İçgüdüleri ona güvende olmadığını söylüyordu. Acele etmek de istemiyordu. Büyük bir nezaketle:

"Efendim ben sizin bir uşağınızım. Kralın size iletttiği emirlerden biri de bu andan itibaren üzerinize yüklenen sorumlulukları bana vermeniz. Şu andan itibaren görevinizi onurlu bir şekilde bitirdiğinizi düşünebilirsiniz. Majestelerinin güvenini, bu değerli emaneti bu ana kadar dikkatli bir şekilde sakladığınız için kazandığınızı söylemekten onur duyarım."

Bu sözlerden sonra, asık suratlı İspanyol'un karanlık yüzü bir gülümsemeyle birdenbire aydınlanıverdi. Valvert bu adamın iltifatlardan hoşlandığını anladı. Gülümsemeyle devam etti:

"Ah... Bildiğinize eminim ama yine de söylemek isterim, efendim. Majestelerinin, verilen emeğe ne kadar değer verdiğini hepimiz biliyoruz. Hele de işini mükemmel bir şekilde yapan birine olan vaatleri, bir kraliyetin sadece bir miktar para vermesinden öteye geçiyor. Siz de bu işinizi layığıyla yaptığınız için çok cömert bir ödül sizi bekliyor."

Valvert bir yandan da bu adamın tepkilerini göz ucuyla izliyordu. Daha sonra yine oldukça kibar bir şekilde sözlerini bitirdi:

"Lütfen benimle birlikte Saint-Honoré Sokağı'na kadar gelin. Sizinle oraya kadar gitmekten şeref duyarım. Orada benden ayrılır ve adamlarınızı bildiğiniz yere götürürsünüz."

Şüpheleri bir an için yatışan İspanyol'la adamları, Valvert'le birlikte yola koyularak arabanın beklemekte olduğu yere kadar geldiler. Orada, iki mavnacıyla atlılar, ufak fakat ağır fıçılardan ibaret

mavnanın yükünü arabaya yüklediler. Mavna boşalınca, iki gemici küreklere asılıp akıntı boyunca hızla uzaklaştılar.

Küçük kafile, önde İspanyol'la Valvert, ortada kıymetli ve ağır yüküyle araba ve onun yanında Landry, arkada da atlılar olduğu halde yavaş yavaş yola koyuldu.

Kafile, Neuilly'de Seine Nehri'ni geçti. Şimdi Paris'in Saint-Honoré kapısına ulaşmak için bir saatlik yolları kalmıştı. Yolda İspanyol beyzadesinin şüphelerini ortadan kaldırmak isteyen Valvert, Sorrientès düşesi hakkında konuşmaya başladı. Kendine güvenerek, bazılarının sadece muhatabının bildiği isimleri aktardı ve ayrıca onları çok iyi tanıdığını gösteren bazı detaylar verdi. Şüpheli İspanyol'un güvenini tamamen kazanmayı başardığını anladığında sevindi.

Valvert'in arabasını[7] bıraktığı Chausseé Şatosu'na vardılar. Landry Coquenard, getirdikleri köylüler, iki denizci ve İspanyol süvarileri hemen işe koyuldular. Yarım saatten kısa bir sürede teknenin yükleri boşaltılmış ve aracın üzerine taşınmıştı bile.

Bu iki denizci teknelerine geri döndüler. Valvert ve İspanyol liderliği ele alarak önden yürüyorlardı. Köylüler ise yüklü aracı çekmeye başlamışlardı. Bu köylülerin başında Landry Coquenard bulunuyordu. İspanyol süvariler ise arkadan geliyorlardı.

Bu küçük topluluk Seine Nehri'ni geçmek üzere Neuilly'deki köprüye doğru yola çıktılar. Bu köprü o zamanlar yeni inşa edilmiş olsa da pek sağlam bir köprü değildi. Bu yüzdendi ki bu olaydan neredeyse yirmi yıl sonra yıkıldığı varsayılıyor. Neuilly'den Saint-Honoré kapısına varmak çok uzun sürmese de bu topluluk ağır yüklerden dolayı epey yavaş ilerliyordu.

Tam bu sırada Fausta da zindandan çıkmış ve her ne pahasına olursa olsun Valvert'ten önce Paris'e ulaşmaya karar vermişti. Fakat Valvert'in bundan haberi olmadığı gibi, Fausta'nın şövalye tarafından hapsedilmiş olduğundan da haberi yoktu. Paris'e hava kararmadıktan sonra girmesini Pardaillan'la kararlaştırmış oldukları için, Valvert, vaktin daha epey erken olduğunu düşünüp Neuilly'de yarım saatlik bir mola verdi. Bu mola, bütün kafile tarafından sevinçle karşılandı. Çünkü bir hanın önünde durmuşlardı ve kont atlılara bol

7. Bu "kayarga" adı verilen insanlar veya hayvanlar aracılığıyla çekilen bir araç. (ç. n.)

yiyecekle birlikte, Paris dolaylarının o berrak renkli fakat biraz sertçe şaraplarından da ikram etmişti.

Bu kısa mola bittikten sonra tekrar yola koyuldular. Artık dosdoğru gidip Saint-Honoré kapısına ulaşmaktan başka yapacak bir şey yoktu, ama Valvert, Louvre Sarayı'nın rıhtıma açılan ufak kapısının önüne çıkmak istiyordu. Bunun için de biraz dolambaçlı bir yol izlemesi lazımdı. Fakat küçük kafile, bu dolambaçlı yolu aşmakta da zorluk çekmeyerek, Pardaillan'ın gözlemekte olduğu kapıya doğru yöneldi.

Henüz gece bastırmamış olmakla beraber, hava gittikçe kararıyordu. Pardaillan, karanlığa rağmen, uzaktan gelen küçük kafileyi fark etmişti. Yerinden kalkıp, gözetleme yuvasından aşağı indi. Louvre'un kapısına kadar uzanıp oralara bir göz attı. Rıhtımın yeni kapıya kadar ıpıssız olduğunu görünce bir girintiye sokulup sindi.

Valvert, beraberindekiler ve ağır araba, kapıyı geçince durdular. İspanyollar burada ayrılıp gideceklerdi. İspanyol asilzadesine veda ederken onu kibarca selamlayan Valvert, "Bahçe duvarı boyunca ilerlerseniz, Saint-Honoré kapısına ulaşırsınız," dedi. "Saint-Honoré Sokağı'nda size yol gösterecek pek çok yolcu bulunur."

Pardaillan bunu duymuştu. Hemen kestirmelerden geçerek Saint-Honoré Sokağı'na gitti. Orada paltosundan bir kumaş parçası bıraktı. Yolun ortasından yürüyerek aylak aylak dolaşıyor gibi görünüyordu.

Tahmin ettiği şey olmadı. İspanyol Mouton Sokağı'na[8] giden yolu göstermek için ona döndü. Doğal olarak Pardaillan da Mouton Sokağı'na çıkan yolun Tisseranderie Sokağı'ndan[9] geçeceğini söylemişti. İspanyolların yaptığı şey sadece onu takip etmekti.

Mouton Sokağı girişinde bir adam İspanyolları bekliyordu. Pardaillan'a olması gerektiği gibi teşekkür ettiler. Oraya götürdükleri süvariler atlarından inmemişlerdi bile. Sanki yollarına devam etmelerini beklediklerini anlamışlardı. Pardaillan'ın gitmesini beklediler. Pardaillan da bunu hiç fark etmemiş gibi uzaklaşıyor gibi yaptı. Ama çok da uzaklaşmamıştı. Birkaç adım ötede bir yere saklanarak onları izledi.

8. Daha sonra l'Hotel de Ville Meydanı'na bağlandı.

9. Rivoli Sokağı.

Onları bekleyen adam liderliğinde, süvariler Mouton Sokağı'na girdiler. Pardaillan da uzaktan onları takip etmeye devam etti. Saint-Gervais Kilisesi'ni geçerek Pet Au Diable Sokağı'nın yanında, birkaç dakika önce ayrıldıkları Tisseranderie'ye geri döndüler.

Buradan uzağa gitmediler. Pet Au Diable Sokağı'nın[10] karşısında Barentin Çıkmazı[11] vardı. Buraya girdiler. Tabii ki Pardaillan da arkalarından onları takip etmeye devam etti. Ama onlara fazla yaklaşmadı. Buranın bir çıkmaz sokak olduğunu biliyordu. Burada birkaç tane yıkık dökük ev vardı. Bunların arkasında ise, diğer evlere kıyasla daha küçük ama bakımlı olan bir ev daha vardı. Kapısı açıktı. Pardaillan buradan içeriye bakarak onların sırayla siyah bir kubbenin altından sessizce ve aceleyle bir yere geçtiklerini gördü.

Kapının arkalarından kapanmasını bekledi ve oradan ayrıldı. Pardaillan oldukça öfkeliydi.

"Lanet olsun!" diyerek uzaklaştı. "Onları olduğum yerde beklemek zorundayım. Yani Tisseranderie Sokağı'nda. Onları takip etmeme gerek yoktu."

Öfkesini biraz yatıştırdıktan sonra kendini teselli etti:

"Evet, ama nereye gittiklerini de bilmem gerekirdi. Bilseydim de onları Tuileries'de üç saat beklemek zorunda kalmazdım. O zaman da onları Mouton Sokağı'na yönlendirmeme gerek olmazdı."

Daha sonra kendi kendine konuşmaya devam etti:

"Tam bir aydır aradığımı boş yere bulduğumda neden bundan şikayet ettim ki? Giderek huysuz bir adama mı dönüşüyorum? Eğer bunlara bir çeki düzen vermezsem yakında çekilmez bir insan olup çıkacağım!"

Biraz sessiz kaldıktan sonra sözlerine devam etti:

"Ne önemi olacak ki bunun? Zaten şunun şurasında yaşayacağım kaç sene kaldı? İşini bitiren Valvert'in yanına gideyim."

Görüldüğü gibi Pardaillan Valvert hakkında endişelenmiyordu. Son anda tesadüfen başına bir şeyler geleceğini hiç düşünmedi.

10. Lobau Sokağı. (M. Zévaco'nun notu.)

11. Baudoyer Merkezi olarak adlandırılan Napolyon'un kışlasının bulunduğu yer.

Valvert, İspanyolları savdıktan sonra bir an olduğu yerde kalıp onların uzaklaşmalarını beklemişti. Herifler iyice gözden kaybolunca, Landry Coquerd'a döndü: "Haydi bakalım, Landry," dedi. "Dikkat et de tam limana ulaştığımız sırada gemileri batırmayalım."

Landry, "Ağzınızdan yel alsın," dedi. "Tanrım koruyun bizi! Şimdi bu da nereden aklınıza geldi?"

İkisi de şakalaşıyorlardı. Pardaillan gibi endişeleri yoktu, artık işi sonuna erdirdiklerinden kesinlikle emindiler. Ancak endişe etmeseler bile, her önlemden vazgeçecekleri anlamına gelmiyordu. Aksine her zamankinden daha fazla tetikteydiler, dedikleri gibi, kendi hataları yüzünden gemileri batırmak istemiyorlardı. Valvert öne geçti. Karanlık çöken rıhtımları kollaya kollaya yola koyuldular. Valvert'in arkasından araba geliyor, atların arkasında da Landry yol alıyordu. Arabacı, fıçıların üstüne oturmuş, kırbacını boynuna dolamış, bu kadar ağır yükün hayvanlarına zarar verebileceğini düşünerek homur homur homurdanıyordu.

Böylece Ponte Neuve'den geçtiler. Artık varacakları yere varmışlardı. Bir iki dakika sonra işleri bitmiş olacaktı.

Tam bu sırada, Valvert, bütün hızlarıyla kendilerine doğru seğirten yirmi kişilik kadar bir kalabalık gördü. Hepsinin ellerinde kılıçları olduğu için niyetlerini anlamak zor değildi. Bunlar Fausta ile adamlarıydı. Fausta daha önce de yetişebilirdi, ama adamlarını almak için önce konağına uğramış o yüzden vakit kaybetmişti. Biraz daha önce yetişebilse, Valvert İspanyol askerlerini yollamadan önce gelebilseydi o zaman iki ateş arasında kalacak ve şüphesiz durumu daha kötü olacaktı.

Ama Fausta yalnızca beklediği tekneyi düşünüyordu. Doğruca rıhtıma gelmişti ve neredeyse on beş dakikadır nehre bakıyordu. Teknenin yükünün karadaki bir araca boşaltılabileceği hiç aklına gelmemişti. Valvert'in Louvre'un kapısına ona fark ettirmeden varmasının neredeyse imkânsız olduğunu düşünüyordu.

Nerede olursa olsun, Fausta kendisine ait olan eşyaları almanın peşindeydi.

Valvert, başlarında sabahleyin karşılaştığı öfkeli ve çılgın delikanlının bulunduğu silahlı adamları görünce hemen kılıcını çekip Landry'ye dönerek, "Gözünü aç, Landry! Bu herifleri çiğnemeden

geçemeyeceğiz," dedi. Sonra arabacıya seslendi: "Bas kırbacı hayvanlara! Bas kırbacı, yoksa atların işi bitiktir!"

Landry Coquenard sakince, "Merak etmeyin, hepsini çiğnemek gerekirse çiğner geçeriz, mösyö," dedi.

Ve kılıcının ucuyla atını merhametsizce dürtükledi. Arabacı da, "Bu kuduzlara hayvanlarımı kolay kolay bırakacak değilim..." diye homurdandı ve bir yandan da hayvanlarını var gücüyle kamçıladı. İki hayvan can havliyle ileri atıldı. Ağır araba, sarsıla sarsıla ilerlemeye koyuldu.

Aynı anda birtakım sesler yükseldi: "Durun! Geçmek yasak!"

Valvert alaycı sesiyle, "Hem geçerim hem ezerim!" karşılığını verdi.

Araba, karanlığın içinde korkunç gıcırtılar çıkararak, önüne çıkan her şeyi ezip kıracakmış gibi harekete koyulunca, Fausta bunun karşısında durmanın faydasızlığını derhal anladı. Adamlarını ezdirmenin manası yoktu. Elli adım kadar sonra bu araba nasıl olsa Louvre Sarayı'nın kapısının önünde duracaktı. O zaman adamlarından ikisi arabayı kaçırırlarken, diğerleri de nasıl olsa Valvert'in hakkından gelirlerdi. Nitekim koca ve ağır araba gacır gucur Louvre'un küçük kapısının önüne kadar gitti. Orada, karanlıkta hiç de göze görünmeyen bir kalabalığın biraz berisinde durdu. Bu kalabalık, Kral Louis ve Vitry ile iri kıyım dört muhafız erinden ibaretti. Pardaillan onlara, ilginç bir manzara göreceklerini söylediği için, kendilerini belli etmeden bu manzarayı seyre hazırlanmışlardı. Valvert, bu seyircilerin hiç görünmeden az berilerinde durup Landry'ye seslendi: "Landry! Asıl dövüş burada olacak. Hem de adamakıllı bir dövüş. Sıkı dur, ha!"

Landry sızlandı: "Ah, sormayın mösyö, halim harap!"

"Korkuyor musun yoksa?"

Landry düpedüz itiraf etti: "Gerçekten korkuyorum, mösyö... Hem canım, nasıl olsa biz bu arabadaki yükü krala getirmedik mi? Onun yüzünden başımızı belaya sokmakta ne mana var? Çalalım kapısını, gelsin malını korusun."

Landry Coquenard, Louvre'nin kapısına yönelecek olduysa da Valvert'in kılıcının ucunu göbeğinde görünce duraladı. Valvert soğukkanlılıkla, "Dur orada, alçak herif! Benim şerefim, haysiye-

tim var. Ben kraldan yardım istemeye değil, ona hediye getirmeye geldim. Krala, 'Majeste, size hediye getirdim ama önce bu hediyeyi düşmanlardan kurtarmak lazım!' diyeceğimi mi sanıyorsun? Ben başladığım işi ya bitiririm ya da ona hiç başlamam."

Landry sızlanmaya devam etti: "Canım, iyi ama üç beş kişi değiller ki pek kalabalıklar. Yirmi kişi varlar. Halbuki biz bir iki kişiyiz."

"İki kişiyiz ama her birimiz beş kişiye bedel..."

Vitry kralın kulağına fısıldadı: "Amma cesur adam ha!"

"Öyledir. Ona Valvert kontu derler," dedi ve hayranlık dolu saygı tonuyla, "Pardaillan'ın öğrencisidir," diye ekledi.

"İşe müdahale edelim mi majeste? Artık zamanı geldi sanırım."

"Kim demiş? Bırak, onlar işi kendi başlarına hallederler."

Öte yanda Landry Coquenard da başka çare kalmadığını görmüştü, "Pekâlâ," dedi, "mademki öyle uygun görüyorsunuz, vuruşalım."

"Hayvan! Ben de sana yarım saattir bunu anlatmak istiyorum zaten..." Tam zamanıydı, Landry arabanın bir yanına, Valvert de öbür yanına geçtiler. Kont, arabacıya, "Atlarını da arabanı da koru. Aşırmaya çalışacaklar," dedi.

Bunun üzerine arabacı, bir yabayı kavradı ve arabasından yere atlayıp korkunç bir tavırla sallayarak haykırdı: "Kim gelirse, delik deşik ederim..."

Aynı anda da Fausta'nın ikiye böldüğü kafilenin yarısı Valvert'e yarısı Landry'ye saldırmıştı. Valvert işin böyle olacağını tahmin ettiği için planını ona göre hazırlamıştı. İkisi de atlarını şaha kaldırıp dört bir yana öyle bir saldırdılar ki çifteyi yiyenin göğsü deşildi, kafatası patladı. İniltiler, homurtular arasında, saldırganların yarısı dövüş dışı oluverdi. Fakat kurnaz Fausta ne yapmış etmiş, kılıcını Valvert'in hayvanının karnına saplamaya muvaffak olmuştu. Zavallı at, can acısından kişneyerek yere yıkıldı. Fausta'nın adamları, Valvert'in yere düşeceğini hesaplamış, zafer naraları atarak ondan yana seğirtmeye başlamışlardı. Halbuki bu sevinç boşuna oldu. Valvert gayet usta biniciydi. Yıkılan atının üstünden yere sıçramıştı. Valvert'e saldıranlar, önlerinde delikanlının müthiş kılıcını buldular. Bu yetmiyormuş gibi, arabacı da atlarını çalmak istediklerine ikna

olup, korkunç yabasıyla heriflere arkadan saldırıya geçmişti. Bu süre boyunca Landry Coquenard, kendi adına mükemmel bir yaver olduğunu ortaya çıkararak saldırganları uzak tutmayı başardı ve atını yönlendirmeye devam etti.

Kral ve yanındakiler, bu harikulade dövüşü, hayranlıktan dilleri tutulmuşçasına seyrediyorlardı. Vitry, kralın bu dövüşe katılmamak için kendini zor zapt ettiğini fark etti. Nihayet genç kralın emri duyuldu: "Haydi, Vitry!"

Muhafız komutanı tek başına ve büyük bir soğukkanlılıkla kargaşalığın ortasına atılıp bağırdı: "Kral adına! Bütün silahlar aşağı!"

Fausta bu emri duymamış olacaktı ki kılıç sallamaya devam ediyordu. Adamları da ona uydular. Hatta birisi Vitry'ye, "Çekil oradan, yoksa geberirsin!" diye bağırdı. Vitry, bu itaatsizliği hiç beklemiyordu. Kral da fena halde şaşırmış, kızgın kızgın söyleniyordu: "Bunlar söz de dinlemiyor. Hiçbirini kaçırmayın!" Sesini yükseltti. "Kralın emrine karşı koyan kim?"

Fausta ancak o zaman işin farkına vararak bağırdı: "Kral!" İlk düşüncesi iki adım geri atmak oldu, adamları da onu takip etti. Adamları dehşet içinde tekrarladılar: "Kral!"

Valvert de şaşkın şaşkın, "Kral!" diye söylendi.

Dövüş birden durmuştu. Kralın öfkesi de geçmişti. Vitry'ye, "Bunları yakalayıp deliğe tıkın! Kim olduklarını yarın öğreniriz," dedi.

Sonra artık onlarla meşgul olmayıp Valvert'e, "Merhaba kont..." dedi.

Valvert eğildi: "Derin saygılarımı sunarım, majeste..."

Kral daha fazla ağız kalabalığına lüzum görmeden: "Bu kadar iyi muhafaza ettiğinize göre, galiba bize pek değerli bir hediye getiriyorsunuz," dedi.

Valvert güldü: "Barut getirdim, majeste..."

"Barut mu?" diye bağırdı kral. Oldukça hayal kırıklığına uğramışa benziyordu.

Fakat Valvert'le daha fazla konuşmasına vakit kalmadı.

Fausta şaşırmıştı. Ama aklına bir fikir gelmişti:

"Kral burada neredeyse yalnız başına... Bu ıssız rıhtımda yalnız bir kral... Elimin hemen altında... Tanrı böyle bir fırsat yarattıysa eğer kral buradan canlı bir şekilde gidemeyecek demektir!"

Vitry ve muhafızları kralın emrini yerine getirmek için henüz bir hamle yapmamışlardı. Kılıcı kınına geri soktu ve şöyle dedi:

"Biz isyancı değiliz... Kralın emrine direnmiyoruz..."

Vitry güvenliği sağlamak için devam etti:

"Kılıçlarınızı geri verin!"

Fausta, kralın bu kargaşalık ortasında adeta yapayalnız dolaşıp durduğunu görünce, birdenbire ümitsizliğin verdiği bir hırsla veya en uygun fırsatı şimdi bulmuş olduğuna inanarak ceketinin altından hançerini çekti, bir iki sıçrayışta XIII. Louis'in yanına ulaştıktan sonra, göz açıp kapayıncaya kadar müthiş hançeri tutan elini kaldırdı... Ve hızla indirdi...

Genç kral, tüyler ürpertici bir kâbus yaşıyormuş gibiydi. Yüzünün rengi uçmuş, üstüne kalkan müthiş eli gördüğü halde, kaçınmak için en ufak bir hareket bile yapmamıştı. Ama yanı başında bulunan Valvert derhal durumu kavramış ve yıldırım hızıyla müdahale etmişti. Fausta'nın havaya kalkan eli, inerken korkunç bir mengeneye yakalandı. Ondan sonra, bütün çırpınmasına rağmen ne kendini kurtarabildi ne de yerinden kımıldanmaya imkân buldu. Bütün bunlar o kadar çabuk olup bitti ki kral bile hâlâ sağ oluşuna şaştı ve Valvert'in alaycı sesiyle bu kâbustan uyanır gibi oldu:

Kont, "Hele hele..." diyordu. "Krallar o kadar çabuk öldürülmez!"

Fausta hırsından çıldıracak gibi haykırdı: "Tanrı cezanı versin!"

Kral da hemen kendini toparladı: "Bırakma Valvert! Tut Vitry!"

Fakat Fausta, hançerini hemen sol eline aldı, hiç tereddüt etmeden, gelişi güzel Valvert'e saldırdı. Hem bu sefer, o kadar hızlı davranmıştı ki genç kont kendini korumaya vakit bulamadı. Hançer Valvert'in koluna saplandı. Delikanlı tuttuğu bileği salıvermek zorunda kaldı. Fausta böylece yakayı kurtarır kurtarmaz, bir kaplan gibi sıçrayıp rıhtımdan kendini nehre fırlatıverdi.

Kralın arkasındaki dört muhafız, kılıçlarıyla Fausta'nın adamlarına saldırmışlardı, ama iş işten geçeli çok olmuştu. Herifler çoktan

sıvışmışlar ve ortalıkta kral, Valvert ve Vitry'den başka kimse kalmamıştı. Bir yanda da Landry ile arabacı duruyordu.

Kral, nehre atlamış olan Fausta'yı göstererek bağırıyordu: "Tutun! Yakalayın! Belki buradaki kayıklardan birine düşmüş, bacakları kırılmıştır."

Landry, Vitry ve Luynes birlikte seğirttiler. Hatta Landry, rıhtıma bağlı kayıklara indi. Fakat ne Fausta'yı bulmak ne de her biri bir tarafa kaçmış bulunan adamlarını yakalamak mümkün oldu.

Nihayet, kral da uzun boylu aramadan vazgeçti. İlk iş olarak gökten sanki zembille inmiş bu muazzam servetin emin bir yere yerleştirilmesiyle meşgul oldu ve bu iş yarım saatte bitti. Sonra uğradıkları saldırıyı olağanüstü bir cesaretle savuşturan arabacıyla Landry'yi mükâfatlandırdı.

Valvert'in yarası ağır değildi. Delikanlı, oracıkta yarasını kendisi sarmıştı bile... Kral, genç kontu saraya alıp kendi özel dairesine sokarak, onunla baş başa, tam bir saat konuştu. Valvert, sarayın iç avlularından birinde kendini bekleyen Landry Coquenard'a ulaştığı vakit pek keyifliydi. Sarayda bulundukları müddetçe bir şey konuşmadılar, ama dışarı çıkar çıkmaz, Landry dayanamadı: "Pek keyifli görünüyorsunuz, mösyö... Yoksa epeydir peşinde koştuğunuz servet ve mevkiye nihayet eriştiniz mi?"

Valvert neşesini karşısındakiyle paylaşmak ihtiyacını hisseden biri haliyle: "Hem onlara hem de mutluluğa eriştim," dedi. "Kral, Florence'ı benim için Ancre mareşalinden isteyecekmiş... Hem de öyle ısrarla isteyecekmiş ki mareşal katiyen reddedemeyecekmiş!"

"Demek kral meseleyi biliyor?"

"Hem de göründüğünden çok fazla şey biliyor. Tabii bilir. Daha bugün Mösyö Pardaillan'la konuşmuş..."

"Demek bu yüzden şövalye, bu seferi hazırladıktan sonra tamamlama görevini size mi bıraktı?"

Landry yüzünü ekşitti: "Orasını bilmem, ama kral, herhalde Concini'yi tanımıyor. Bu herif, aklına koyduğu şeyi yapmak için kralın isteğini de reddeder."

"Budala! Pardaillan yapamayacağı işe girişir mi? Kim bilir kralın eline ne biçim bir silah verdi ki kral bu kadar kendinden emin konu-

şuyor. Hem yalnız o kadar da değil. Kral, mareşalin Florence'a çeyiz olarak en aşağı iki yüz bin frank vereceğinden de emin..."

Landry dilini şaplattı: "İki yüz bin frank mı? Siz sahiden bir taşla iki kuş vurmuşsunuz. Bu hem servet hem de saadet değil de nedir?"

"İşte bir saattir sana bunu söylemeye çalışıyorum," dedi Valvert ve daha sonra içini çekerek:

"Şimdi bu güzel haberi Florence ile paylaşmam gerekecek. Ama bu iş hiç de kolay olmayacak!"

"Hadi canım!" dedi Landry Coquenard. "Eğer bu işi ciddiye alırsanız hemen bir hafta içinde halledersiniz..."

"Hadi oradan! Seni budala!" diye mırıldandı Valvert. "Buna ayıracak boş bir zamanım yok. Mösyö Pardaillan'ın bana ihtiyacı olduğunu unuttun herhalde."

"Mösyö Pardaillan birkaç günü de pekâlâ sensiz geçirebilir."

"Belki de! Ama Pardaillan, onları reddetmem için bana sadece birkaç gün verdi."

Valvert'in bu sözünden onun kalbinin kırıldığını anlamak oldukça aşikârdı. Ama bir o kadar da kararlı görünüyordu. Landry Coquenard ise oldukça zeki olmasına rağmen bunları anlamamıştı ve sözlerine devam etti:

"Tanrı aşkına! Neden ki?"

"Şu anda Mösyö Pardaillan ile beraber kaderimizin bağlı olduğu büyük bir mücadele içerisindeyiz," dedi Valvert oldukça kararlı bir şekilde. "Kralın yaşamına, servetine ve onuruna bağlı olan çok önemli bir mücadeleye katıldım. Ne yazık ki bu şanlı görevden bir an olsun ayrılamam. Benim için şanım, aşkımdan çok daha değerli bir mesele. İşte bu yüzden Mösyö Pardaillan'ı yalnız bırakamam. Eğer Florence da bu durumda olduğumu bilseydi, eminim ki o da bunları düşünürdü. Bunlar göz ardı edemem Landry. Beni anlıyor musun? Bunları göz ardı edemem!"

"Maalesef çok doğru söylüyorsunuz, efendim!" diye cevap verdi Landry Coquenard.

Daha sonra sessizce yürümeye devam ettiler. Valvert'in içinde bulunduğu bu durum ona çok acı veriyordu. Ama kendince yapabileceği bir şey de yoktu. Kendine acı verse de bu fedakârlığı yapması

gerektiğini düşünüyordu. Landry Coquenard ise kendince bu seçeneklerin doğrularını ve yanlışlarını düşünüyordu. Düşünceleriyle tartışıyordu adeta. Landry Coquenard daha fazla kendini tutamadı ve:

"O halde efendim, sizin onurunuzun lekelenmesindense bu yapamayacağınız şeyi ben yapacağım!"

"Sen mi Landry?" diye bağırdı Valvert.

"Evet, ben, mösyö! Florence'a bu haberi ben veririm. Daha ciddi işler de yapmışlığım var. Pekâlâ bunun da altından kalkabilirim."

"Bunun üstesinden gelebileceğine adım kadar eminim. Ama bilmiyorum Landry, bunu kabul etmeli miyim, bilmiyorum!" dedi Valvert. Oldukça tereddütte kalmışa benziyordu.

"Neden kabul etmeyesiniz, mösyö?"

"Riske atacağın şey senin canın Landry. Canın pahasına..."

"Ben sizin hizmetinizdeyim, mösyö. Size hizmet etmek için her şeyi yaparım."

"Ah benim canım Landry'yim. Ne de cesursun! Hayatım boyunca bu fedakârlığını unutmayacağım!"

Böyle konuşa konuşa Fers Sokağı'ndaki eve vardıkları vakit orada Gringaille ile Escargasse'ı şövalyeden özür diler bir halde buldular.

Fakat Pardaillan, Valvert'le Landry'yi sağ salim görünce iki arkadaşa, "Haydi haydi, gevezeliği bırakın," dedi. "İşte ikisi de burada... Her şey yolunda sayılır. Demek ki oğlumun başına da bir kötülük gelmeyecek. Çünkü Fausta çok geç kaldı."

Sonra oturdular ve başlarından geçeni birbirlerine tatlı tatlı anlatmaya koyuldular.

Krala yaptığı suikastta muvaffak olamayan Fausta da kendini nehre atıp karanlıktan yararlanarak yakayı kurtarmıştı. Konağına ulaşıp üstünü başını değiştirdikten sonra oturmuş, başına gelenleri düşünüp nihayet şu kararı vermişti:

"Bu milyonlar nasıl olsa elimden çıktı. Onları krala bırakıp aleyhime kullandırmaktansa, ana kraliçeye haber vereyim. Paraları oğlunun elinden alıp rasgele sarf etsin de hiç olmazsa bu servet benim zararıma kullanılmasın."

Ve sonra sabah erkenden saraya gidip ana kraliçeyi ziyaret ederek meseleyi istediği şekilde anlattı. Saraydan çıktığı vakit pek keyifliydi ve Pardaillan'a oynadığı oyuna çok seviniyordu.

Nitekim biraz sonra hemen oğlunun dairesine giren Marie de Médicis doğrudan doğruya konuya gelerek oğluna dedi ki: "Louis! Dün akşam elinize dört milyon geçtiğini öğrendim. Hazinenin tamtakır bulunduğu ve borçla yaşadığımız bir sırada bu paranın sizde durması doğru olmaz. Barbin'i göndereyim de bu paraları hazineye taşıtsın."

Kraliçe gözlerini oğluna dikmişti ve Fausta'nın anlattıklarından son derece emin görünüyordu. Ne yazık ki kral, Valvert tarafından uyarılmıştı, hazırlıksız değildi bu yüzden oldukça doğal güven verici bir şekilde yalan söyledi: "Bu masalı da kim uydurdu, madam?" diye karşılık verdi.

"İşi oldukça iyi bilen birileri... Mesela bana bu paraların kırk fıçı içinde bulunduğunu ve bunları size Valvert kontunun getirdiğini de bildirdiler. Hatta fıçıları hangi mahzene koydurttuğunuzu bile biliyorum."

Aslında fıçıların hangi mahzene konulduklarından kraliçenin haberi yoktu ama oğlunu kıskıvrak yakalamak istiyordu. Halbuki Louis gayet sakin: "Şu halde buyurun, birlikte o mahzene bir bakalım," dedi. O kadar sakin ve kendinden emin görünüyordu ki Marie de Médicis bozuldu. Ama Fausta o kadar kesin ayrıntılar vermişti ki oğlunun sözlerine kulak verirse kafasının karışacağına inanıyordu.

Bununla haberi kendini hemen yine toparladı: "Zaten ben de onu diyecektim," dedi.

Birlikte mahzene gittiler. Fıçılar oradaydı. Fakat bir iki tanesi açılınca içinden, baruttan başka bir şey çıkmadı. Marie de Médicis, sonsuz bir hayal kırıklığına uğramıştı. Fausta'nın kendisine neden böyle bir oyun oynadığını bir türlü bulup çıkaramadı. Bir hileye kurban gittiği hiç aklına gelmiyordu.

Halbuki Fausta pekâlâ doğruyu söylemişti. Söylemişti ama ne çare ki Pardaillan her şeyi önceden düşünmüş, hazırlıklarını ona göre yapmıştı.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM
LANDRY COQUENARD'IN TALİHSİZ MACERASI

Fausta, Paris'te dört cephanelik bulunduğunu Pardaillan'a söylediği andan beri, bunların dördünü de havaya uçurmak, şövalyenin biricik amacı olmuştu.

Şövalye, bu dört cephanelikten birinin, bir akşam önce İspanyolları takip ederek ulaştığı Barentin Çıkmazı'ndaki konak yavrusunda olduğundan hiç şüphe etmiyordu. İspanyolların dikkati çekmemek için orada oturup kalmayacaklarından da kendisi kadar emindi.

Muhakkak ki bu herifler, daha ertesi sabahtan itibaren oradan çıkıp prensesin öteki cephaneliklerine dağılacaklardı. O halde bunların peşine düşmekle diğer cephane depolarının yerlerini de öğrenebilirdi. Ayrıca, ertesi gün, gün ağarırken, Pardaillan Barentin Çıkmazı'nın yakınlarındaki Tisseranderie Sokağı'nda sinsice dolaşıyordu. Zaten Fausta bunlardan birinin, şehrin merkezinde, ötekinin l'Université Sokağı'nda olduğunu söylememiş miydi? Biri de şehrin dışındaydı ki Pardaillan burasının da Montmartre köyü olduğundan hiç şüphe etmiyordu.

Şövalye bunları kafasına koyunca, hemen o akşam, arkadaşlarına direktiflerini verdi ve aynı anda birkaç yolu gözetleyemediği için ertesi sabah, Valvert, Escargasse ve Gringaille'le birlikte, Barentin Çıkmazı'nın ağzında pusu kurdu.

Evde, Fers Sokağı'nda Angoulême dükünün evinde, yalnız Landry Coquenard kalmıştı. Bu ev hâlâ ıssız bir yer görünümünü koruyordu.

Bir önceki gün Pardaillan açıklamalarını oldukça kısa bir şekilde anlatmıştı. Çünkü saat oldukça geç olmuş, erken kalkmaları gerekmişti. Bu yüzden Valvert odasına çekilmiş ve Landry'ye kendisini

takip etmesini söylemişti. Louvre'dan ayrılırken yaptıkları konuşmayı daha da detaylı bir şekilde orada yapmışlardı.

Landry ona defalarca, bir iki gün sürecek olan "işlerini gözden geçirmeden" sefere gitmeyeceğini söylese de, Valvert o gece yatmadan önce nişanlısına mektup yazmak istedi ve bu mektubu Landry'ye verdi.

O mektubu cebine atmış ve genç kıza nasıl vereceğini kara kara düşünmeye koyulmuştu. Aklına hiçbir çare gelmiyordu. Ancak mektubu Florence'a teslim edebilmek için Concini'nin konağına girmesi kesinlikle gerekliydi. İçeri girerse de tanınacağından emindi.

O akşam Pardaillan ile arkadaşları yorgun argın ve o günkü takiplerinden hiçbir sonuç elde edememiş bir halde döndükleri vakit, Landry hâlâ bir karara varamamıştı.

O gece erkenden yattılar. Sabahleyin Pardaillan'la arkadaşları tekrar yola çıktıkları vakit, Landry de yapacağı işi kafasında eviriyor, çeviriyor ve kendi kendine:

"La Gorelle'i bulmaktan başka çare yok," diyordu. "Ama bu şeytan cadı da Sorrientès düşesinin konağında bulunuyor. Orada beni yağlı ve sağlam bir ip beklediğinden eminim. Concini'nin eline geçersem onun da beni sağ bırakmayacağı kesin. Düşes hazretleri ise, şu son olaydan beri bana diş biliyordur. Bilmem ki ne yapmalı?"

Telaşla yürürken bir yandan da düşünüyordu:

"Bir daha hiç kimse beni Sorrientès Konağı'na sokamaz. La Gorelle'i arayıp bulacağım. Hem de tuzağıma düşmesi için onun alacağı kokuyu etrafa bırakacağım. Bu işin ucuna para koyayım. Para kokusuna asla dayamaz!"

O akşam Landry bu fikrini Valvert'e anlattı ve Valvert onayının ardından söz konusu parayı verdi.

Ertesi sabah saat on bire doğru, Landry Coquenard, cebinde Valvert'in Florence'a yazdığı mektup ve kendisinin La Gorelle'e göndereceği kâğıt olduğu halde sokağa çıktı. Cossonnerie Sokağı epey kalabalıktı. Landry, bu kalabalık arasında pelerinine iyice sarınmış bir adamı fark edemedi. Halbuki bu adam da günlerdir kendisini arayan Stocco'dan başkası değildi.

Landry onu görmemişti, ama, gözleri fıldır fıldır dönen Stocco,

Landry'yi hemen fark etmişti. Stocco tarif edilemez bir öfke içindeydi: o gün Léonora'nın kendisine Landry Coquenard'ı getirmesi için verdiği beşinci günün sonuncusuydu. Léonora'nın kendisine, beş gün içinde başarılı olmazsa asılacağına dair emir vereceğini söylediğini hatırlayalım. Eve eli boş döndüğünde, her gün soğuk bir şekilde bunu hatırlatmış ve şöyle söylemişti: "Sadece dört günün var...", "Sadece üç günün var...", "Sadece iki günün var...", "Bugün son gün, başaramazsan bu gece asılacaksın."

Stocco Léonora'nın sözünü tutacağını biliyordu. Hatta bunu o kadar iyi biliyordu ki, kalan kısa sürede başarmaktan ümidini keserek, bu sabah tüm altınlarını ve değer verdiği birkaç eşyayı yanına aldı. Landry gibi canına değer veren Stocco, korkunç efendisinin önüne çıkmamaya ve gerekirse İtalya'ya dönerek ondan kaçmaya kararlıydı. Tahmin edebileceğiniz gibi Stocco, Landry gibi dikkatsiz değildi. Beş gündür her yerde aradığı adamı hemen tanıdı. Ve öfkesi çılgın bir sevince dönüştü. Döndü ve iki üç metre öteden her hareketini izleyen dört ya da beş uğursuz görünümlü adama işaret etti.

Landry'nin peşine düştüler ve biraz sonra Saint-Honoré Sokağı'nın oldukça ıssız bir yerine geldikleri vakit kılıcını Landry'nin ayaklarının arasına sokuverdi. Birdenbire takılan bu çelme, zavallı Landry'nin sunturlu bir küfür savurarak boylu boyunca yere uzanmasına sebep oldu. Bunun üzerine Stocco ile adamları, derhal Landry'nin üstüne çullanıp kendisini sımsıkı bağladılar. Landry, karga tulumba edilip kaşla göz arasında götürüldüğünü gördü.

Gerçi bütün bunlar pek kısa sürdü, ama, Landry'ye epey uzun geldi. Sonra bir tahta döşemenin üstüne bırakılıverdiğini hissetti ve kapanan bir kapının gürültüsünü duydu. Gözleri bağlı olduğu için çevresini göremiyor ve nereye getirilmiş olduğunu da bilemiyordu. Fakat kulakları kirişteydi... Tek başına bırakıldığını anladı. Ama uzun zaman yalnız kalmadı. Birdenbire çevik ellerin, gözlerindeki bağı çıkarmakta olduğunu sezdi ve nihayet gözleri açılınca, kendisine bu yardımı yapanın kim olduğunu görerek hayret etti:

"La Gorelle!"

La Gorelle'in gözleri Landry'yi bu talihsiz halde bulmuş olmaktan dolayı sevinçle ışıldıyordu. Çekici hale getirmeye çalıştığı itici

bir gülümsemeyle gülümsüyordu. Kısacası kötü niyetli biri gibi görünmüyordu.

"La Gorelle!" diye tekrarladı sonra saf bir tavır takınarak: "Vay canına!" dedi. "Ben de seni arıyordum!" Bu sözleri duyan La Gorelle kulaklarını dikti ama istifini bozmamaya çalıştı:

"Beni mi arıyordun?" dedi. "Öyleyse buldun işte... Ne istiyordun benden bakayım?"

Landry en kinayeli sesiyle: "Hiiç... Sana bin frank kazandıracaktım..." dedi.

La Gorelle'in gözleri ışıldadı ve elini uzatarak, "Ver şu bin frangı... Fena para değil," diye söylendi.

Landry alay etti:

"Bu ne acele böyle? Hele dur bakalım. Önce şu ellerimi kesen ipleri çöz de..."

"Öyle ya... Sonra sana buradan sıvışılacak yolu göstereyim, değil mi?"

Kadın alay etmiyor ve pek tabii bir alışverişten bahsediyormuş gibi konuşuyordu. Landry, La Gorelle'in bin frank uğrunda bu dediklerini yapacağını sanarak üsteledi: "Şu ipleri kes, beni buradan çıkar, bin frangını al. Ondan sonra sana bin frank daha kazandırmanın yolunu göstereyim."

La Gorelle'in gözleri fal taşı gibi açıldı: "İki bin frank eder!"

"Hesabın kuvvetli, bravo..."

La Gorelle düşünceye dalmıştı. Landry endişelendi: "Nedir yani? Senden istediğim şey pek mi zor? Beni buradan çıkaramaz mısın?"

La Gorelle'in verdiği cevap şu oldu: "Ondan daha kolay bir şey yok, ama..."

"Ama?"

"Bu ipleri kesip sana özgürlüğünü vermek istiyorum da sadece iki bin frank pek az, Landry..."

Landry soludu: "E ne kadar istiyorsun bakayım!"

"O iki binin yanına bir elli bin daha katmalısın."

Kadını kandırdığını sanan Landry, fena halde hayal kırıklığına

uğramıştı. İçerledi:

"Elli bin mi? Tanrı'nın belası kadın! Ben o kadar parayı nereden bulayım?"

Beriki hiç kızmadı: "Doğru... Sende bu kadar para yoktur. Öyleyse vazgeçelim bu alışverişten."

Ve Landry'nin dişlerini gıcırdattığını, kendisine yiyecekmiş gibi baktığını görünce, açıklama lüzumunu hissederek:

"Seni buradan salıverirsem, tam elli bin frank kaybederim, anlıyor musun?" dedi. "Hayır, anlamıyorsun, değil mi? Ben seni sabırsızlıkla bekliyordum."

Landry hayret içinde, "Beni mi bekliyordun?" dedi.

"Ne sandın ya? Tam beş gündür seni bekliyordum..."

"Beş gündür beni bekliyordun ha? Neden?"

"Neden olacak, elli bin frangıma kavuşayım diye... Sen buraya gelir gelmez bana elli bin frank vereceklerini vadettiler. Nasıl beklemem? Şimdi anladın mı?"

Zavallı Landry, yine bir şey anlamamıştı. Anlamamıştı ama bu işin altında kendisi için hiç de hayırlı olmayan bir haber saklı bulunduğunu hisseder gibi oluyordu. Merak ve endişe içinde sordu:

"Bu parayı sana Sorrientès düşesi mi verecekti?"

"Hayır. Ben artık onun yanında çalışmıyorum."

Landry soluk soluğa, "Ya kimin yanında çalışıyorsun?" diye sordu.

"Artık Concinilerin yanına geldim."

Landry'nin gözleri büyümüş, yüzünün kanı çekilmişti: "Ne diyorsun? Şimdi ben burada, Concinilerin evinde miyim?"

Korkunç kadın, gözlerindeki şeytani zafer pırıltısıyla gülümseyerek onu izledi, Landry'nin sıkıntısından zevk alıyordu, ölümcül bir endişeyle beklediği cevabı vermek için acele etmedi.

"Tabii ya... Sen şimdi Ancre mareşalinin konağındasın. Yoksa bilmiyor muydun?"

Bu soruyu yapmacık bir merhametle sormuştu.

Landry inledi: "Öyleyse mahvoldum!"

Bu sırada bir çıngırak sesi duyulunca, La Gorelle ilave etti: "Seni monsenyör görecek."

Landry denize düşüp de sarılacak bir yılan arayan adam haliyle çevresine ümitsizce bakındı.

La Gorelle, "Boşuna uğraşma, bu sefer kıskıvrak yakalandın," dedi. "En iyisi kadere boyun eğmek."

Ve sözde onu cesaretlendirdi: "Hem ne üzülüyorsun, canım? Bir saniye bile acı çekecek değilsin. İşini çabucak bitiriverirler. Haydi, monsenyörü fazla bekletme, bilirsin ya, hiç sabrı yoktur."

Landry, korkak olduğunu sık sık söylemesine rağmen pekâlâ cesur bir adamdı. İlk telaş anını çabucak atlatıp eski efendisinin karşısına ölümden titrer bir halde çıkmamaya kesinlikle karar vererek La Gorelle'in açtığı kapıdan içeriye girdi.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM
LANDRY COQUENARD'IN TALİHİ DÖNÜYOR...

Geniş odayı, aynı azimli adımlarla bir baştan bir başa geçerek, ardında Léonora ile kocasının yan yana oturdukları üstü kâğıt dolu masanın önüne kadar gelip saygıyla eğildi. Ve doğrularak, haysiyetten yoksun olmayan bir tavırla bekledi. Önce tehdit dolu bir sessizlik oldu. Concini de Léonora da sert bakışlarıyla Landry'yi mağlup edemediler. Sonra Concini sert bir sesle, "Seni ne biçim bir akıbet beklediğini biliyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Biliyorum, monsenyör..."

Landry bu cevabı verirken gülümsemişti. Concini bu akıbeti açıklama lüzumunu hissetti: "Gırtlağında sağlam, yağlı bir iple darağacında can vereceksin!"

Landry umursamaz bir tavırla omuz silkti: "Nasıl olsa bir gün ölecek değil miyim? Nihayet kötü bir saniye geçireceğim, o kadar..."

"Görüyorsun ki bana ihanet edenler cezasız kalmazlar."

Landry iki adım atıp masaya yaklaştı: "Eğer ben size gerçek ihanet etmiş olsaydım, benim çenem gevşek olsaydı, siz ne şimdi Ancre markisi olmuştunuz ne de mareşal!"

Bu cevap Concini'yi bir an düşündürdü. Léonora ise, Landry'ye hak verir gibi bir tavır takınarak, "Adamın hakkı var," dedi. "Doğru söylüyor."

Landry'nin yüreği hop etti. Léonora neden kendisini müdafaa ediyordu? Landry budala değildi. Bunda bir iş olmalıydı. Aklından şu düşünce geçti: "Kurtuldum! Bana ihtiyaçları var." Ve hemen kendisini düzeltti: "Kurtuldum mu? O kadar hızlı gitmeyelim! Kurtuluşum benden ne isteyeceklerine bağlı."

Concini de karısının söylediği sözlere hak vermiş göründü ve

devam etti: "Orası öyle... Çenesini tuttu. Ama benim hangi ihaneti kastettiğimi de biliyorsun."

Landry içinden: "Ha! Bana Florence'dan bahsetmek istiyorlar," diye söylendi ve gayet sakin, ilave etti: "Çocuğu kastediyorsunuz istiyorsunuz sanırım, monsenyör?"

"Evet... İşte bu ihanetin hayatına mal olacak." Concini tehdit dolu sesiyle ve ondan merhamet beklenmeyeceğini gösteren bir tavırla ekledi.

Landry Coquenard, bir eylemin hedefi olduğunu öğrendiği andan itibaren gergin bir yüz ifadesi takınmıştı. Tehditler karşısında adım atmadı. Duygusuz, gergin bir halde bekledi. Landry ölmekten çok korkmasına rağmen Florence'a bir şey yapmayı reddetmekte kararlıydı. Yine de eğer reddederse Concini'nin ona hiçbir iyilik yapmayacağını da biliyordu. Yani az sonra vereceği karar kendi kaderini belirleyecekti.

Concini onun konuşmasını bekledi. Belki de teklifini sunmadan önce merhamet dilemesini bekliyordu. Onun inatla sustuğunu gören Concini konuşmaya karar verdi ve bu sefer gücünden emin ve bunu kötüye kullanmaktan çekinmeyen bir adam olarak açıkça konuştu: "Seni kılın bile titremeden astırırdım. Ama ne yapayım ki sana ihtiyacım var." Landry tahmin ettiğinin farkına varılmaması için dikkat etti. "Şimdi sana bir şey teklif edeceğim. Önce kafana şunu sok: Reddedersen darağacını boylarsın. Hem de dünyada hiçbir kuvvetin seni asılmaktan kurtaramayacağını bilirsin, tabii..."

"Ya kabul edersem?"

"Seni affederim, serbest bırakırım ve bir daha da sana hiç dokunmayacağıma söz veririm. Hatta ceplerini de altınla doldururum."

Landry heyecandan boğulan sesiyle, "Hele şu teklifi bir görelim bakalım," dedi.

"Vaktiyle sana emanet etmiş olduğum çocuğun anasının Léonora Dori Galigaï, yani şimdiki karım olduğuna dair usulünce bir kâğıt imzalayacak ve gerekirse bunu yemininle tasdik edeceksin."

Landry Coquenard rahat bir soluk aldı. Doğrusu böyle bir teklifi hiç beklemiyordu. Léonora'ya dönerek hayretle bağırdı: "Nasıl, madam? Böyle bir fedakârlığa razı oluyorsunuz, demek?"

Léonora, tabii bir tavırla, "Şüphen mi var?" dedi. "Zaten bunu monsenyöre teklif eden de benim..."

Landry kadının önünde saygıyla eğildi: "Bu yaptığınız gerçekten hayran olunacak bir davranış, madam..." Sonra Concini'ye dönerek şaşırtıcı bir soğukkanlılıkla: "Bunu kabul etmek kolay," dedi. "Yalnız, ben böyle bir kâğıdı imzaladıktan sonra vücudumu sessizce ortadan kaldırmayacağınızı nasıl temin edersiniz?"

Concini bu güvensizliğe alınmaksızın, "İstediğin şey üzerine yemin edebilirim," dedi.

"Yemin etme Concini." Léonora araya girdi. "Bu çocuk aptal değil, anlayacaktır." Ve Landry'ye hitaben: "Monsenyörün sana ne dediğini duymadın mı, şüphesiz senin ifadene başvurması gerekecek. En iyi temin bu değil mi?" dedi.

"Gerçekten de madam, anlıyorum ki mösyö için değerli bir tanığım. Ama beni çok rahatsız eden bir konu daha var."

Léonora sarsılmaz bir sabırla, "Konuş," dedi.

"Pekâlâ," dedi Landry biraz alaycı bir şekilde, "Monsenyör yeminli bir ifadeden söz etti. Ben Hristiyan'ım madam, sahte bir yeminle cehennemi boylamak istemem."

"Bu doğru. Kardeşim Sébastien, Tours'un başpiskoposudur. Senin günahlarını affedecek. Kiliseden bir prensin affi vicdanınızı rahatlatacak mı?"

"İnancıma göre öyle madam, her şeye cevabınız var."

"Yani kabul ediyor musun?" dedi Concini çabucak.

Hinoğluhin Landry, taşı gediğini koyarak, "Bir dakika, monsenyör," dedi. "Mademki bir iş konuşması yapıyoruz, konuşulmadık konu bırakmayalım. Demin ceplerimi altınla dolduracağınızı da söylemiştiniz. Bunun miktarını da söyler misiniz lütfen?"

Concini sabırsızlanmaya başlayarak, "Beş yüz ekü," dedi.

"Yani bin beş yüz frank... Doğrusu siz fakirken, bundan çok daha cömerttiniz, monsenyör..."

Léonora yazıhane çekmecesinden dolu bir kese çıkararak söze karıştı: "Bunun içinde de bin ekü var!"

"Hah şöyle! Bu iyi bir para..."

Concini adamakıllı sinirlenerek söylendi: "Maskara herif!"

Landry aynı soğukkanlılıkla, "Neden kızıyorsunuz monsenyör?" dedi. "Birazdan bana teşekkür bile edeceksiniz. Fakat başka bir iş için... Önce şu işi bitirelim; benim de size teklif edeceğim bir şey var. Şimdi ben sizin teklifinizi kabul ediyorum, monsenyör... Yalnız, bir şartım var: Matmazel Florence'ı görmem ve kendisiyle konuşmam lazım..."

Concini kuşkuyla sordu: "Sebep?"

"Florence'a sizin kızımız olmayı kabul edip etmeyeceğini sormak istiyorum... Eğer bu şartıma razı olmazsanız, hemen celladınızı çağırın."

Concini tereddütsüz kabul etti: "Bundan kolay ne var? Hem kendisiyle yalnız konuş. Biz yanınızda bulunmayalım. Bu suretle genç kızın bizden korkarak değil, kendi isteğiyle böyle bir şeye razı olduğunu daha iyi anlarsın."

Bu sözler üzerine Concini sevinçle atıldı ve masanın üstünden aldığı bir hançerle Landry'nin kollarını bağlayan ipleri kestikten sonra çıngırağı çaldı. Bu arada bin ekülük keseyi işaret ederek: "Al bunu da cebine at. Benim sana güvenim var..." dedi.

Bu sırada Marcella içeri girdi. Concini onun kulağına bir emir fısıldadıktan sonra Landry'ye, "Bu kadın seni Florence'ın yanına götürecek," dedi.

Florence, Landry'yi görür görmez, Oder'ten bir haber olduğunu hemen anladı. Bir şeyler soracak, söyleyecekti. Fakat Landry, bir işaretle ona susması gerektiğini belirttikten sonra, cebinden çıkardığı ufacık mektubu gösterdi. Genç kız, meseleyi derhal anlayıp sustu. Landry Coquenard, genç kıza doğru ilerledi. İyice heyecanlanmıştı. Konuşurken sesi titriyordu:

"Siz beni tanımazsınız, matmazel," dedi. "Fakat ben sizi çoktan beri, doğduğunuz günden beni tanırım. Ben Landry Coquenard'ım. Sizin vaftiz babanızım matmazel. Bundan on yedi yıl önce sizi ben vaftiz ettirdim ve size bu güzel Florence adını koydum."

Florence da son derece heyecanlanmıştı: "Demek benim hayatımı da siz kurtardınız?" diye fısıldadı.

Bu ihtiyatsızca soru, Landry'nin kendini toparlamasına sebep

oldu. Etrafına şüpheli bakışlarla baktı. Sonra kıza göz kırpıp, belki de kendilerini dinlemekte olduklarını işaret ederek sesini yükseltti ve dinleyen varsa, daha iyi duysun diye: "Hayatınızı mı kurtarmıştım?" dedi. "Yok, canım. Tanrı'ya şükür hayatınız hiçbir vakit tehlikede olmadı. Fakat doğumunuzun gizli kalması gerekiyordu. Ben size bu meseleden bahsediyorsam, bunu bana karşı şükran duygusu beslemeyesiniz diye yapmıyorum. Böyle bir şeye hakkım da yok... Bunları, size doğumunuzun sırrını bilen bir adam olduğumu anlayasınız diye söylüyorum. Hem sonra size söylemek istediğim bir şey daha var: Babanız Monsenyör Concini, sizin Madam Ancre'nin kızı olduğunuza tanıklık etmemi istiyor. Dediğini yapayım mı?"

Florence tereddüt bile etmeden, "Elbette," dedi.

"Ama Madam Ancre'ın anneniz olmadığını biliyorsunuz..."

"Fakat tanımadığım gerçek annemi kurtarmak için böyle yapmam gerekiyor."

"Demek bu fedakârlığı bile bile yapıyorsunuz? Aferin yavrum! Siz çok asil yürekli bir kızsınız. Bana inanın ki çok mutlu olacaksınız. Bunu size ben söylüyorum, evladım." Landry derin bir saygıyla eğildi, sonra, "Elinizi öpebilir miyim?" diye sordu.

Genç kız bir solukta, "Nasıl isterseniz..." dedi. Landry Coquenard, Florence'a iyice yaklaştı. Elini öpmek bahanesiyle Valvert'in mektubunu avucuna sıkıştırırken fısıldadı: "Hiç korkunuz olmasın. Biz sizi kolluyoruz."

Florence hafif bir hareketle ona alnını uzattı: "Vaftiz babam beni alnımdan öpebilir."

Ve ayrıldılar. Landry dışarı çıktığı vakit Marcella da oradaydı. Landry tekrar Concini'nin odasına girdi ve Concini'yi o kadar keyifli buldu ki herifin kendilerini gözetlediğinden hiç şüphesi kalmadı. Concini kayıtsızca sordu: "Evet, ne oldu?"

Landry, "İstediğiniz kâğıdı imzalamaya ve yeminle tasdik etmeye hazırım," dedi.

Concini sevinç içinde, "Zaten ben bunun böyle olacağını biliyordum," dedi. "Bu öğle vakti her şey hazır olacak, o zamana kadar burada, benim mahpusum olarak kalacaksın, Landry..." Sonra bir kahkaha atarak sözlerine ekledi: "Yoksa korkuyor musun?"

Landry de şakrak bir kahkaha atarak, "Hayır! Benim de size güvenim var, monsenyör," dedi ve ciddileşerek ilave etti. "Şimdi bu işi bitirdik. Gelelim öteki işe... Benim de size bir teklifim var."

Concini izin verdi: "Konuş, ama kısa olsun!"

"Söyleyeceğim zaten kısa, monsenyör. Görüşüme göre siz, Matmazel Florence'ın Madam Ancre'ın kızı olduğunu ispat etmeye uğraşıyorsunuz, değil mi?"

Léonora söze karıştı: "Elbette... Böyle olmasaydı, kızı evlatlığa kabul ederdik, olur biterdi."

Landry devam etti: "Tamam... Bunun için de bir şahide kâğıt imzalatıyorsunuz. Ama bu kâğıt, sizin engel olmak istediğiniz şeye, yani halk arasında dedikodu yapılmasına engel olabilir mi? Zannımca olamaz."

Concini masaya bir yumruk indirdi: "Orasını ben de biliyorum. Bize asıl lazım olan, çocuğun vaftiz kâğıdıydı, ama bulamadım ki... Kilisenin vaftiz defterinde o yaprak eksik."

Landry muzaffer bir eda takındı: "Defterin o yaprağını bundan on yedi yıl önce ben koparıp almıştım. Bu yaprağı iyi bir fiyat karşılığında size vermeye hazırım, monsenyör..."

Hiç ummadıkları bu teklif, Léonora'nın bile soğukkanlılığını altüst etti. Concini, Landry'ye doğru atıldı: "Vay! O yaprak sende mi?"

"Bende, monsenyör. Hem o zaman, vaftizi yapan papaza rica ettim, çocuğun vaftiz kâğıdına 'meçhul anadan' ibaresini yazdırtmadım. Orasını boş bıraktırdım. Yani siz oraya 'Matmazel Léonora Dori' kelimelerini kolayca ilave ettirebilirsiniz. Üstelik bu kâğıdı götürüp deftere takmayı deneyecek olursanız sayfanın tıpatıp uyduğunu görürsünüz."

Concini sevinçten çılgına dönmüştü. Léonora da sevincini saklamıyordu. Mareşal, "Landry," dedi, "eğer bu yaprağı bana verirsen, sana yüz bin frank veririm."

Landry Coquenard da Conciniler kadar sevinçle, "Zaten ben de bu kadar para istiyordum," diye bağırdı. "Alın kâğıdı, monsenyör. Peşin peşin iş görelim."

Sonra ceketinin astarını söktü. Oradan, yıllardan beri sakladığı vaftiz defteri yaprağını çıkarıp uzattı. Önce Concini kâğıdı dikkatle

okudu, sonra da Léonora gözden geçirdi. Bu sırada mareşal, kasasını açmıştı, "Peşin peşin, Landry," diyordu. Kasadan birbiri ardınca, on kese alıp masanın üstüne sıraladı: "Bu keselerden her birinde on bin frank var. İstersen say," dedi.

Cebinde aynı boyda bir kese bulunan Landry, usta bir gözle bu keselerin değerlerini ölçüp biçtikten sonra: "Aman efendim! Ne münasebet? Ben size itimat etmez miyim?" dedi.

Bu iş, hemen o öğle üstü bir noter huzurunda ve aralarında Rospignac'ın da bulunduğu şahitlerin önünde bitirildi. O andan itibaren Florence, Ancre mareşalinin kızı oluyor ve kendisine Kontes Lésigny unvanı da veriliyordu.

Landry Coquenard, otuz kilodan fazla gelen para keselerini taşıyamayacağı için onları Concini'nin verdiği bir katırın heybesine yükleyip yola koyuldu ve Fers Sokağı'ndaki eve geldi. İlk işi, bir keseyi bir kenara koyarak, on kese altını bir masanın üstüne sıralamak ve üzerlerine de bir örtü örtmek oldu. Sonra da geceleyin aç kurtlar kadar mideleri boş döneceklerini bildiği dört ahbabına mükemmel bir sofra hazırlamaya başladı.

Nihayet Pardaillan, Valvert, Escargasse ve Gringaille döndüler. İşlerinin istediği gibi gittiğinin kanıtı olarak Pardaillan iyi bir ruh halinde görünüyordu. Doğal olarak diğerleri de mutluydu. Landry bu görüntüden mutlu oldu.

Valvert sordu: "Ne oldu? İşi başardın mı?"

Landry ağzı kulaklarına vararak, "Tamamen başardım, mösyö," dedi. "Hem bugün kimi gördüm biliyor musunuz?"

"Nereden bileyim?"

"Sinyor Concini'yi gördüm." Valvert yerinden sıçradı: "Yoksa Concini'nin konağına gittin mi? Yani Concini seni gördükten sonra serbest bıraktı ha? Haydi haydi, martaval atma!" dedi.

Pardaillan da hayret etti: "Buna ben de şaşarım doğrusu!"

Landry'nin koltukları kabardı: "Şaşarsınız, ama oldu işte... Hem görüştük hem de ondan her istediğimi kopardım. Hatta önce kendilerinden Matmazel Florence'ı görme müsaadesini aldım."

"Sonra?"

"Sonra Matmazel Florence için yüklüce bir çeyiz parası... Tam

yüz bin frank kopardım. Concini kötü bir adam değil, sadece onunla nasıl başa çıkılacağını anlamak gerekiyor."

Sözlerini dinleyenlerin hepsinin gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Valvert başını sallayarak Pardaillan'a baktı, Pardaillan da onun gibi başını salladı. Daha az çekingen olan Escargasse ve Gringaille işaret parmaklarını alınlarına kaldırdı. "Delirmiş" demek istemişlerdi. Landry suratlarının ifadesini gördü ve bir kahkaha patlattı:

Landry bir çekişte altın keselerinin üstlerindeki örtüyü kaldırdı: "İnanmazsanız bakın işte... Bu keselerin her birinde on bin frank var."

Buna rağmen dört arkadaş hareket etmedi. Açıkçası torbaların içinde sadece kum, taş veya kuru yaprak olduğunu düşündüler. Bunu gören Landry dikkat çekerek selam verdi: "Yaklaşın... Bakın, dokunun mösyöler!"

Ve keselerden birini alarak fırlattı. Madeni paralar şıngırdayarak masanın üzerine, yere döküldüler. Ardından Valvert, Gringaille ve Escargasse öne atıldı. Pardaillan küçük masaya yaklaştı. Hepsi sarımsı madeni paraları hissetmek, altın olduklarından emin olmak istediler.

Hep birlikte keselerin üstüne eğilince Landry'nin bütün söylediklerinin doğru olduğunu gördüler. Pardaillan düşünceli bir tavır takınmıştı. Valvert itiraz etti: "Bu para, Florence'ın çeyizi olamaz. Senindir. Zaten kral, Florence'a çeyiz verdirtecek." Landry, mahzun bir tavırla boynunu büktü: "Bu para Florence'ın çeyizidir. Kabul etmemeye kalkışırsanız kırılırım, mösyö... Hayatını kurtardığım kızın istikbalini temin edeceğime de söz vermiştim. Ömrümce bu emel uğrunda yaşadım. Nihayet buna muvaffak olduğum sırada buna siz mi engel olacaksınız? Bütün hayatımca yapabildiğim tek iyi hareketin canlı şahidi odur. Beni kırmayın, mösyö!"

Valvert, "Ama sen de meteliksizin birisin... Altınları kendin için saklamalısın," dedi.

Landry, kendisine ayırdığı dolgun keseyi çıkarıp gösterdi: "Artık değilim, mösyö. Burada da bin altın var. Bu bana bol bol yeter."

Gringaille, "Bu harçlığı da Concini'den mi kopardın?" diye sordu.

"Evet..."

Escargasse, "Yaman tilkisin ha!" dedi.

Valvert kararsız kaldı, bir yandan, hayatı pahasına edindiği bu serveti Landry'den almaya isteksizdi. Öte yandan, böylesine dokunaklı bir adanmışlığı aşağılayıcı bir şekilde reddedemezdi. Ve Pardaillan'a baktı. Ancak Pardaillan, bildiğimiz gibi, insanların duygusal meselelerini kalplerinden geçene göre halletmelerini isterdi ve onları etkilememek için hiçbir şey yapmamaya ve söylememeye dikkat ederdi. Üstelik kendisi de merakla kararı bekliyordu. Uzağa baktı ve mizacına bir duygu yansıtmadı.

Efendisinin sustuğunu gören Landry Coquenard, dizginlenemez bir duyguyla devam etti:

"Mösyö... Bu çocuk yıllarca bana hayatını borçluydu. Bense buna karşılık onun bana mutluluk ve hayatımı devam ettirebileceğim bir servet borçlu olduğunu düşündüm. Görüyorsunuz, tüm açık yürekliliğimle söylüyorum bu sözleri. Ama bu çok sevdiğim çocuk değil, efendim. Onu pek fazla tanımıyorum bile. Sadece ara sıra sokakta görmüşlüğüm var. Onunla en uzun sohbet ettiğim an bugündü. Onun hakkında en sevdiğim şey, uzun süredir hayatını devam ettiren bir budala olarak, evet kendimi kastediyorum, yaşadığım süre boyunca yaptığım tek iyiliğin kanlı canlı hali olmasıdır. Umurumda olan tek şey bu... Gördüğünüz gibi bunu canımdan bile çok umursuyorum. Söylediğim şeyler tüm bunların ne kadar önemli olduğunu göstermez mi? Her şeyi açıklamaz mı? Onu kurtardığım bu hayat... Ona mutluluk getireceğinize ikna olmuştum. İşte sırf bu yüzden size bu kadar bağlandım. Bu yüzden size hizmet ettim. Bunu reddettiğim için bana büyük bir üzüntü yaşatacak mısınız, mösyö?"

"Hayır, Landry," Valvert güvence verdi. "Hayır, sen çok iyi bir insansın ve seni incitemeyecek kadar çok seviyorum."

"İşte! Teşekkürler efendim, bu cevabınızı duydum ya, artık dünyanın en mutlu adamıyım!"

"Gelin," dedi Pardaillan, "İkiniz de iyi insanlarsınız." Gülerek mi, ciddi mi konuştuğunu ayırt etmeyi zorlaştıran soğuk bir havayla konuştu. Hemen ardından ciddi ciddi şunları ekledi: "Artık yatalım," dedi. "Yarın önemli işler göreceğiz."

Valvert de gizlemediği memnuniyetle, "Bu iş pek uzadı, can sıkmaya başladı. Sonunda bitecek," dedi.

"Paris'te biraz ses getirecek bir iş!" dedi Escargasse.

"Öyle," dedi Landry ve üçü de kahkahayı patlattı. Ancak Pardaillan, aynı ciddi havayla onların neşesine ket vurdu: "Her şey bittiğinde gülmenin zamanı gelecek! Ve Fausta'nın son cephanesini bulup yok ettiğimizde her şey bitmiş olacak."

"Yani daha var mı?" diye acı dolu bir şekilde sordu Landry.

Pardaillan, "Hâlâ bir tane kaldı," dedi. Ve yarı ciddi yarı gülerek devam etti: "Postu tehlikeye atmadan buna muvaffak olursak ne mutlu bize!"

Landry Coquenard, Valvert'i bir bakışla sorguladı. Onu çok ciddi gördü, şövalyenin uğursuz sözlerine başına salladı. Bir iç çekiş boğazından çıktı.

Biraz sonra hepsi yataklarına girmişlerdi. Landry Coquenard da kârlı bir gün yaşamış bir adamın keyifli memnunluğu içindeydi.

On beş dakika sonra hepsi horul horul uyumaya başlamıştı.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM
FLORENCE'IN DÜĞÜNÜ

Ertesi sabah dört ahbap, hem bu sefer yanlarına Landry Coquenard'ı da alarak erkenden evden çıktılar. Akşamleyin, yine geç vakit ve yorgun argın döndüler. İki gün sonra yine, mutlu bir ruh haliyle evden topluca çıkıp, birlikte Planche Mibrai Sokağı'na kadar gittiler (Burası Saint-Martin'in başlangıcıydı). Orada Pardaillan onlardan ayrılarak Vannerie Sokağı'na saptı. Diğer dördü, şehrin göbeğine kadar beraber gittiler. Fakat orada Valvert'le Landry kaldılar ve Gringaille'le Escargasse onlardan ayrılarak Petit Pont'un, Petit Châtelet'in altından geçip l'Université Sokağı'nın dar ve karanlık sokaklarına daldılar.

Öğleye doğru Bastille'den belediye binasına kadar bütün şehri temelinden sarsan müthiş bir patlama duyuldu. Pardaillan, Barentin Çıkmazı'ndaki evi havaya uçurmuştu. Bu kalabalık mahallenin bütün halkı çılgınlar gibi sokaklara dökülmüş, dehşet içinde oraya buraya koşuşmaya başlamıştı. İşin en esrarengiz tarafı, havaya uçan evin yıllardır boş bilinmesiydi. Nitekim bir can kaybı olmamıştı. Fakat olay aslında o kadar muammalı ve esrarengizdi ki uyandırdığı heyecan da o ölçüde büyük oldu. Sonra böyle olaylarda daima olduğu gibi, gerçekle uzaktan yakından ilgisi bulunmayan uydurma haberler alabildiğine yayıldı ve ilk korku geçip de ortalık biraz sükûnet bulduğu zaman heyecan yerini meraka bıraktı.

İşte tam bu sırada şehrin göbeğinde Saint-Landry kapısı yakınlarında ikinci bir evin daha aynı esrarengiz şartlar içinde havaya uçtuğu haberi yayıldı. Bu ev de yıllardır içinde kimsenin oturmadığı terk edilmiş bir yapıydı.

Kısa bir zaman sonra, l'Université Sokağı'nda şehir surlarının yakınında, üçüncü bir ev daha havaya uçtu. Bu ev de öncekiler gibi kimsesiz, ıssız ve terk edilmişti.

Söylentiler birbirini kovaladı, nihayet saraya kadar gitti ve XIII. Louis'nin kulağına kadar ulaştı.

Aynı haberler, süratle Fausta'ya da yetiştirildi. Prenses bunları duyduğu anda gayet sakin karşıladıysa da yalnız kaldığı vakit müthiş bir öfkeye kapılmakta gecikmedi. Bütün bu darbelerin Pardaillan'dan geldiğini anlamak için kâhin olmaya lüzum yoktu.

Bu haberler Concini'nin konağına da ulaşmış, Léonora'nın kulağına da gelmişti. Fakat mareşalin karısı, şimdi gayet önemli başka işlerle meşgul olduğu için bu çeşit haberlere kulak asacak halde değildi.

O anda Léonora, meşru kızı olan Florence'ın odasını girdi, arkasından La Gorelle ve Marcella da yatağın üzerine gösterişli saray kıyafetini ve La Gorelle'in şehvetle baktığı değerli mücevherlerin bulunduğu çantaları koydular.

Florence yasal olarak annesi olmasından bu yana geçen iki gün içinde Léonora'yı ilk kez görmüştü. Kâğıtların imzalanmasından ve tanıkların ayrılmasından sonra Léonora da odasına çekilmişti. Léonora ya da Concini onunla ilgileniyor gibi görünmüyordu. Buna ne şaşırmıştı ne de bundan etkilenmişti. Aslında baş başayken onlara bir yabancıdan başka bir şey olmayacağını biliyordu.

Florence'ı resmen kızı olarak ilan ettikten sonra Léonora, hemen kraliçenin yanına gitmişti. Marie de Médicis meseleyi haber alınca sevinmiş, Léonora'ya teşekkür etmiş ve yüreğinde en ufak bir analık sevgisi bile bulunmadığını belli eden bir tavırla, "Bu kız, bütün ömrümce unutamayacağım heyecanlı günler yaşamama sebep oldu," dedi. "Artık onu ortadan kaldırmanın çaresine bak... Bir daha ne yüzünü görmek ne de ondan bahsedildiğini işitmek isterim. Anladın mı Léonora?"

Concini'nin karısı itiraz etti: "Yazık ki bu arzunuz yerine gelemeyecek, madam." Bu öyle bir üslupla söylenmişti ki, Léonora'dan başkası kraliçeyi bu kadar üzen bir konuda tek kelime etmemeye özen gösterirdi. Ama Léonora, kimsenin yapmaya cesaret edemediği bir şeyi yapmış oldu. "Kendisini bir kere daha görmek zorundasınız."

"Sen delirdin mi, Léonora? Onun benimle ne ilgisi kaldı?"

Léonora açıkladı: "Hiçbir ilgisi kalmadı, ama kızımı size resmen takdim etmek isterim. Bu takdim töreninde, onun benim kızım ol-

duğunu iyice öğrenmesi gereken başkaları, özellikle de Sinyora Fausta bulunmalı."

Marie de Médicis, Fausta'nın neden bulunması gerektiğini önce anlamadı. Fakat Léonora, "Vakti gelince, ben size en büyük düşmanınızın kim olduğunu söyleyeceğimi haber vermiştim," dedi. "Artık vakti geldi, madam... Sizin mahvınız için çalışan müthiş düşmanınız Fausta'dır."

Marie önce inanmak istemediyse de Léonora'nın gösterdiği deliller karşısında sözlerinin doğruluğuna iyice aklı kesti. O zaman, Fausta'nın gösterdiği bu korkunç ikiyüzlülük karşısında korkunç bir öfkeye kapıldı. Hemen onu çağırtıp kendisiyle yüzleşmek istedi. Ve Léonora, bütün bunların önüne zorlukla geçebildi. Nihayet, Fausta'ya, kraliçenin her şeyi bildiğini belli etmenin bir faydası mı olacaktı? Hayır! O halde bütün bunlara ne gerek vardı?

*

Léonora böylece kraliçeyi her şeye razı ettikten sonra Florence'ın odasına gitti ve genç kıza:

"Florence, birazdan kraliçeyle tanışma onuruna sahip olacaksınız. Hemen şu saray kıyafetlerini giyin ve mücevherleri takın. Acele edin, fazla zamanımız yok. Size eşlik etmesi için La Gorelle ve Marcella'yı göndereceğim."

Hâlâ aynı nezaketli ses tonuyla konuşuyordu. Ama genç kıza göre bu ton nezaketten çok emir havası taşıyordu.

"Peki madam," dedi kibar bir şekilde.

Annesinin gerçekte kim olduğu bilmesine rağmen onu görmek için çok heyecanlıydı. O güzel gözleri ışıl ışıl parlamaya başlamıştı. Ama bu anneden ufacık da olsa bir sevgi hareketi göremeyeceğinden emindi. Ama yine de bunun için umutlanmak istiyordu. İmkânsız bir şeyi daha da çok arzuluyordu.

Sonra genç kızın gözlerinde bir ışık parladığını fark ederek şüphe içinde sordu:

"Saraya gideceğinize seviniyor musunuz?"

Florence bu sorudaki tehlikeyi derhal sezdi: "Hayır madam... Hiç gitmesem daha iyi olurdu. Ben oraya yakışamam!" dedi.

"Nedenmiş o? Şunu asla unutmayın, matmazel. Siz ülkenin en

ünlü ana babasına sahip birisiniz. Sizin yeriniz ancak taht tarafındadır."

"Ne olduğumu ve nereden geldiğimi unutmuyorum, madam. Doğa doğmaz nasıl vazgeçildiğimin farkındayım. Kraliyet beni asla cezbetmiyor. Bildiğim bir şey varsa, o da bugün oraya mahcupluk hissettiğim için gideceğimdir."

Florence artık gülmüyordu. Bu dediklerini bir o kadar da ciddi bir şekilde söylemişti.

"İyi..." dedi Léonora. "Böyle düşündüğüne ne kadar sevindim anlatamam. Bir daha bu saraya adımını atmayacağını öğrenmen sana zarar vermeyecek demek ki."

Léonora Florence'ın aniden değişen yüz ifadesini gördüğü anda bir açıklama ekledi:

"Annenizin güvenliği için ne kadar uzakta olursanız, o kadar iyi olur."

"Bu hayatım boyunca bu evde tutsak olarak kalacağım mı demek oluyor?" dedi Florence oldukça endişeli bir sesle.

Léonora onu yatıştırmak gereğini duydu:

"Ne münasebet, canım? İstediğiniz zaman çıkıp gitmekte serbestsiniz. Tabii yanınızda, sizin gibi asil kızların her zaman yanlarında bulunduğu gibi, bir kadının da bulunması şartıyla..."

Bunu söyleyen Léonora içinden de şöyle düşünüyordu:

"Bu serbestlik de pek uzun sürmeyecek ya... Birkaç güne kadar ya Rospignac ile evlenmeye razı olacaksın ve Paris'ten uzaklara gideceksin ya da manastın boylayacaksın..."

Bir saat sonra Florence, Marie de Médicis'ye takdim ediliyordu.

Salonda seçkin bir kalabalık vardı. Florence'ın asıl annesi olan kraliçe, kurumlu bir eda ile tahtına oturmuş, değil kızına birkaç hoş söz söylemek, onun yüzüne bile bakmamıştı. Florence ise heyecandan titreyen sesiyle bir iki saygılı söz söyledi. Söylediği şeyler, basitliklerine rağmen, en hissiz anneyi bile yumuşatacak cinstendi, ama Marie de Médicis, sanki karşısındaki kendi kızı değilmiş gibi bunlara da hissiz kaldı.

Zavallı Florence en son ümidinin de böylece söndüğünü gördü.

Gözlerinden boşanacak yaşları zorla zapt edip bir kenara çekildi ve sessizce kalakaldı.

Bu sırada Léonora da Fausta'nın yanına gitmişti. Artık Fausta'yı tamamen ezip yere serdiğinden emindi. Şimdi zaferinin keyfini çıkarmak istiyordu.

Fausta bunu en zarif tebessümüyle karşılamakla beraber, bu dalavereyi yutmadığını da Léonora'ya bildirtmekten kendini alamayarak fısıldadı:

"Bravo! Oyunu mükemmel oynadınız, Léonora... Kraliçenin beni neden gayet soğuk karşıladığını da şimdi anlıyorum. Tamamen gözden düştüm, öyle mi? Hem bunu da size borçluyum değil mi, Léonora?"

Concini'nin karısı hiç bozuntuya vermedi:

"Evet, fakat bunu başarmak için fazla bir şey yapmadım. Sizi gözden düşürmek için sadece gerçeği söylemem yetti de arttı bile..."

Fausta dişlerini gıcırdatarak söylendi:

"Ama bu, aramızda bir savaşın başlaması demektir."

"Zaten o savaş sinsi sinsi başlamamış mıydı? Varsın açık olarak devam etsin," dedi Léonora.

"Kendine iyi bak Léonora. İntikamımı alacağım," dedi Fausta.

"Madam, küstahlığımı affedin. Ama sizden en ufak bir korkum yok," dedi Léonora.

Bu sözlerden sonra Léonora saygıyla Fausta'nın karşısında eğildi. Marie de Médicis'nin Florence'ın varlığından oldukça rahatsız olduğunu fark etti ve Florence'ı götürmeye gitti.

Fausta da artık buralarda durmanın doğru olmayacağını hissetmiş ve kendisinden müsaade istemek üzere kraliçeye yönelmişti. Bugün şüphesiz ömrünün en uğursuz günlerinden biriydi.

Fausta o ana kadar birçok darbe almıştı. Ama en beklemediği darbe Léonora'dan gelmişti. Bu kıskançlığı hastalık derecesine gelmiş kadının, kraliçenin kızını kendi kızı olarak tanıtması aklının ucundan bile geçmezdi. Bu son darbeyi kendi hatasından dolayı almıştı. Bu yüzden oldukça öfkeliydi. Pardaillan'a karşı verdiği mü-

cadeleyle o kadar meşgul olmuştu ki geri kalan mücadelelerini hepten unutmuştu. Yaptığı büyük hatayı oldukça geç anlamıştı. Bütün bunlardan sonra ne şekilde bir yol tutacağını düşünmek için hemen evine çekilmesi ve yalnız kalması lazımdı.

Ne yazık ki bugün Fausta'nın başına gelecekler bu kadarla da kalmayacaktı. Tam Marie de Médicis ona gayet soğuk bir jestle çekilme iznini vermiş ve o da kapıya yönelmişti ki birdenbire kapının iki kanadı açıldı ve kral salona girdi.

Yalnız değildi. Yanında üstü başı kireç ve kan içinde olduğu halde Valvert kontu vardı.

Fausta da herkes gibi kralın önünde saygıyla eğilmek zorunda kaldı.

Kral oldukça heyecanlı görünüyordu. Fausta'yı görünce ona yöneldi. Valvert ise içeriye girer girmez oldukça görkemli bir saray kıyafetinin içinde son derece mütevazı duran ve güzelliğiyle herkesi büyüleyen Florence'ı gördü. İki âşığın bakışları bir anda birbirlerine kenetlendi. İkisi de gülümsedi. Sadece ikisinin anlayabileceği vücut diliyle iletişim kurmaya başladılar.

Concini de kralın yanında oldukça bakımsız ve kirli görünen Valvert'i görür görmez tanımıştı. Concini burada ciddi bir şeylerin olduğunu anlamıştı. Hemen olayları öğrenmek için kralın yanına, saygıyla eğilip onu selamlamaya koştu.

Kral Fausta'nın önünde durdu ve aceleyle:

"Ah, elçi hazretleri! Ben de sizi arıyordum," dedi ve daha da heyecanlanarak, "Biliyor musunuz, bugün benim sakin Paris'imde art arda üç ev havaya uçtu?" diye ekledi.

Kral içeriye girdiğinde ona hürmeten ortalık sessizliğe bürünmüştü. Kralın bu sorusundan sonra da bu sessizlik öyle bir hal almıştı ki kralın heyecanlı ses tonu içeride yankılanmıştı.

Fausta Valvert'i orada görünce hemen işin içyüzünü kavramıştı. Her zamanki gibi Pardaillan'a yardımcı olduğunu, hatta onun kralla konuştuğunu düşünmüştü. Eğer konuşmuş olsaydı, Fausta, İspanya kralının özel elçisi olmasına rağmen darağacına giderdi.

Prenses üzerine çöken korkunç tehdit havasına rağmen soğukkanlılığını korudu. O ahenkli sesiyle cevap verdi:

"Birtakım söylentiler benim de kulağıma çalındı, majeste... Ama neyse ki can kaybı olmamış. Buna pek memnun oldum."

"Bu evlerin sahipleri kimler, biliyor musunuz, madam?"

"Bilmiyorum, majeste."

"İspanyol, madam! Hepsi de İspanyol!"

Fausta, sonsuz bir hayret içinde, "İspanyol mu?" dedi. "Şu halde zavallıcıklara hemen yardıma koşayım."

Rolünü o kadar iyi oynadı ki genç kral bir an için şaşırdı. Hemen Valvert'e baktı. Amacı ondan yardım istemekti. Ama Valvert o sırada Florence'a bakmakla meşguldü.

"O zavallıcıklardan bahsedelim. Evleri birer cephanelik haline gelmiş... Barut mu ararsınız, tüfek mi, hatta top mu? Bir orduyu silahlandırmak için ne lazımsa hepsi var..."

Fausta şimdi de pek kızmış göründü: "Ne söylüyorsunuz majeste?"

"Gerçeği söylüyorum, madam! Haberiniz yok muydu?"

"Bu güzel memlekette gördükleri konukseverliğe böyle karşılıkta bulunmak... Doğrusu büyük alçaklık... Acaba kral hazretleri, kendilerine verilen bu haberlerden eminler mi?"

Kralın verdiği cevap şu oldu:

"İşte, Valvert kontuna sorun da bakın... Kont bu barut depolarını havaya uçuran birkaç namuslu arkadaşımdan biri. Canları pahasına bu zehirli akrep yuvalarını yok ettiler. Hayatımı kurtardılar. Zaten kontun, hayatımı kurtarışı ilk değildir ya... Hepinizin önünde özellikle belirtmek isterim: konta karşı apayrı sevgim vardır. Bunu böylece bilesiniz."

Valvert utangaç bir tavırla konuştu: "Kral hazretleri, bana layık olmadığım şerefi bahşediyorlar." Fausta'ya döndü: "Bu sabah dört arkadaşımla birlikte havaya uçurduğum üç ev, tamamen gizli silah depoları haline getirilmişti ve İspanyollara aitti. Eğer sözlerime inanmazsanız bunu delilleriyle ispat ederim." İki adım ilerlemiş ve Fausta'ya öyle dik dik bakmaya başlamıştı ki korkunç kadın, inanmaz göründüğü takdirde Valvert'in pek müthiş şeyler söyleyebileceğini ve kendisinin hemen burada tutuklanacağını sezdi:

"İnanmamak ne demek? Sizin gibi bir Fransız asilzadesinin sözlerinden şüphe edilebilir mi? Elbette inandım."

Sonra gayet serbest bir hareketle krala döndü: "Majestelerine, korkunç olaylardan büyük üzüntü duyduğumu belirtmek isterim," dedi. "Konuksever Fransız milletine karşı bir iki soysuzun işlediği suçtan ötürü çok mahcubum. Konağıma gider gitmez, ilk işim suçluları arayıp bulmak olacak. Onları öyle cezalandıracağım ki bir daha kimse böyle alçaklıklara kalkışmayacak."

Fausta bu kurnazca manevrasıyla durumu da, kendini de kurtarmış oluyordu. Zaten Valvert'in halinden, henüz krala doğrudan doğruya kendisini suçlayan bir şey söylememiş olduğunu sezmişti. Söylediği sözlerin kralı pek memnun ettiğini ve kralın hemen yatıştığını gördü. XIII. Louis'e saygılı bir reverans yaparak kapıdan çıkmaya hazırlanan Fausta'ya, "Gidin, gidin ve suçluların cezalandırıldığını görelim..." dedi majesteleri.

Fausta selam vermek için eğildi ama ona bakan kimse yoktu. Salondan ayrıldı.

OTUZUNCU BÖLÜM
FLORENCE'IN DÜĞÜNÜ (DEVAMI)

Kral hemen Concini'ye döndü. Ona karşı çok nazik davranıyordu. Henüz beşikteyken kaybolan, ama daha sonra mucizevi bir şekilde bulunan kızını kendisine tanıtmasını istedi.

Florence yeniden ilgi odağı olduğu için utancından yanakları kızarmıştı. Kralın onu nazikçe karşılaması Florence'ı biraz olsun rahatlatmıştı. Kral, kraliçenin aksine, bu kızı o kadar hayran olmuşçasına karşılamıştı ki tüm salon gözlerini bu kızın üzerinden alamamıştı.

Bu karşılama pekâlâ iki âşığı da bir araya getirmişti. Çünkü Valvert kralın emirlerine uyarak bir an olsun kralın yanından ayrılmamıştı. Küçük kral Valvert'e muzip bir bakış atmıştı. Sanki bu iki âşığı bir araya getirmek ister gibiydi.

Bu yüzden Concini'nin kolundan tutup çekti ve bu çocuğu nasıl bulduğunu anlatma bahanesine onu birkaç adım uzağa götürdü. Concini de yalandan bir hikâye anlatırken bir yandan da öfkeli bir şekilde Valvert'i izliyordu.

Bu konuşma birkaç dakika sürdü. Bu süre boyunca iki sevgili baş başa kaldılar ve konuşabilecekleri kadar şeyi konuştular.

Nihayet kral, Concini'yi gayet zarif bir tavırla selamladıktan sonra Valvert'i de yanına alıp salondan çıktı.

Hemen ardından da Léonora, Florence'ı alıp çıktı. Genç kızın gözleri mutluluktan parıl parıl parlıyordu. Bu mutluluğunu gizlemek için hiç de uğraşmamıştı. Biricik sevgilisiyle az önce konuştuklarını tekrar tekrar zihninde geçirip durdu. Léonora'ya itaat edip onun yanında yürüyordu. Léonora ise oldukça karamsar bir şekilde düşünceliydi. İkisi de yolda tek bir söz etmeden eve gittiler.

Florence Lésigny kontesi olduktan sonra kendisine tahsis edilen daireye geri döndü.

Léonora ise inzivaya çekilmişti. Odasındaki koltuğa oturmuş tedirgin bir şekilde düşünüyordu:

"İçimden bir ses kralın Valvert ve Florence'a karşı gösterdiği iyiliğinin altında bir bit yeniği olduğunu söylüyor. Ama bu ne olabilir? Kim buna zihin yormuş olabilir?"

Uzun bir süre bu soru kafasında döndü dolaştı ve nihayet bir sonuca vardı:

"Ne kadar kafa yorsam da bunu bulamayacağım demek ki. Hazır fırsat varken en iyisi bir şeyleri aceleye getirmeliyim."

La Gorelle'i ve Rospignac'ı çağırttı. Önce La Gorelle geldi ve Léonora La Gorelle'e çabucak yapabileceği birkaç emir verdi. La Gorelle çıkar çıkmaz içeriye Rospignac geldi.

"Kararımı değiştirdim, Rospignac! Fazla zamana lüzum yok. En kısa sürede düğününüzü yapalım!"

"Ben hazırım, madam," dedi Rospignac, gözlerinde sevinç ışıkları yanarak:

"Güzel! Şu halde yarın gece yarısı Saint-Germain l'Auxerrois Kilisesi'nde evleneceksiniz."

Rospignac'a bir açıklama yapma ihtiyacında bulunarak:

"Zavallı Rospignac. Size ne yazık ki bu ufaklığın sizden nefret ettiğini söylemeliyim!" dedi.

"Ne önemi var ki?" dedi Rospignac.

"Son ana kadar dikkatli olmalıyız. Her şey olabilir."

"Anladım, madam. Gündüzleri kilise oldukça kalabalık olur. Gece ise kilisede sadece davet ettiğimiz kişiler olacak."

"Biz sadece monsenyörün en güvenilir adamlarını davet edeceğiz!" diye bir hatırlatma yaptı Léonora.

"Böylece bir şey olursa aramızda kalacak..." dedi Rospignac.

"Çok akıllısınız!" dedi Léonora. "Hadi bakalım Rospignac, gidin ve yarın tam vaktinde hazır olun!"

Rospignac sırıtarak, "Hiç merak etmeyin, madam," dedi. "Tam vaktinde orada olacağım."

Léonora bir saniye bile kaybetmeden kalkıp Florence'ın odasına

girdi. Genç kıza da hiç dolambaçlı yollara sapmaya lüzum görmeden şöyle söyledi:

"Florence... Ben ve babanız, sizi evlendirmeye karar verdik."

Yumuşak bir eda ile konuşuyordu, ama tavrında, şimdiye kadar hiç göstermediği bir kesinlik de yok değildi. Florence bunu derhal sezdi ve "Emredersiniz madam," dedi.

"Evet, bu bir emir, Florence. Biz bu evlenme işine ciddi sebeplerden ötürü karar verdik. Nikâhınız da yarın gece kıyılacak."

Florence bu pek ani gelen darbe altında sendeleyerek mırıldandı: "Yarın gece mi?"

"Evet, yarın gece, Saint-Germain l'Auxerrois Kilisesi'nde..."

Genç kız hemen yine kendini toparlamıştı. Yarın gece yarısına kadar nasıl olsa Valvert'e haber ulaştırmanın çaresini bulurdu. Léonora'yı bile şaşırtan bir sükûnetle, "Beni zorla evlendirmek istediğiniz adamın adını da öğrenebilir miyim?" dedi.

"Rospignac baronu!" Hiç ummadığı bu isim, zavallı Florence'ın kafasına bir balyoz gibi indi. Birdenbire ihtiyatı elden bıraktı ve isyanla haykırdı:

"İşte bu olamaz! Bu alçağı bana koca olarak kabul ettirmektense beni öldürün daha iyi..."

"Seni öldürmeyeceğim, onunla evlendireceğim."

"Asla!"

"Evleneceksin diyorum sana! Ben seni yola getiririm!"

"Siz kim oluyorsunuz? Ben sizin neyinizim? Beni bir hayvan gibi istediğiniz yere sürüklemeye ne hakkınız var?"

Léonora zalimce bir sükûnetle, "Şuna bakın hele..." dedi. "Sen istesen de istemesen de artık benim kızımsın. Senin üstünde bir annenin sahip olabileceği bütün haklara sahibim. İyiliğin için, sana istemediğin şeyler de yaptırabilirim. Bize isyan etmeye kalkarsan, bazı asil ailelerin kızlarına yaptıklarını biz de sana yaparız. Seni bir manastıra kapatırız ve oradan ancak ölün çıkabilir. Manastırda diri diri mezara gömülmüş olursun. Seni oradan hiçbir kuvvet çıkaramaz."

Florence, Léonora'nın öfkeyle söylediği bu sözlerde, birdenbire gerçeği görür gibi oldu. Kendisini öyle bir yola sokmuşlardı ki ev-

lenmediği takdirde bunun sonu kesinlikle bir manastıra kapanmak, yani diri diri mezara gömülmek demekti. Demek annesi, asıl annesi o kadar sevdiği annesi, nihayet ona bu oyunu, bu korkunç oyunu oynuyordu, öyle mi? Birden içinde bir isyan dalgası kabardı. Kendi kendine:

"Demek ki beni köşeye sıkıştırıyor! İstese kanımın son damlasına kadar vereceğim annem beni köşeye sıkıştırıyor, öyle mi? Hayatta kaldığım için beni asla affetmeyecek olan annem. Hançerle ya da zehirle öldüremediği için bambaşka bir yol biçmiş bana meğerse. Bir manastırın dibinde korkunç bir şekilde ölmek mi!" diye söylendi.

Florence yanılıyordu. Bu korkunç fikri bulan öz annesi değil, Léonora'nın ta kendisiydi. Bunu Concini'nin sadakatsizliğinden dolayı vermişti. Ama bu aldatma girişimi evliliğinden önceydi.

Florence biraz toparlandı ve isyan etti:

"Hayır," dedi. "Ben bunu istemiyorum. Böyle bir son istemiyorum ben... Kendimi müdafaa edeceğim Her çareye başvurarak müdafaa edeceğim."

Ve bu kararı verdikten sonra kendini tamamen toparladı. Sakinleşti. Hiçbir heyecan belirtisi göstermedi. Léonora genç kızdaki bu değişikliğin farkına varamadı. Ayağa kalkarken kesip attı: "Düşün... Aklım başına topla. Bu gece ve yarın düşün. Yarın akşam gelip senden cevap alacağım... Ya buradan çıkıp nikâha gideceksin ya da manastıra..."

Florence, sakin bir eda ile: "Düşüneceğim madam," dedi.

Léonora giderken şöyle düşünüyordu: "Manastır korkusuyla kendisini Rospignac'ın kollarına atacaktır."

Florence yalnız başına kalınca, Léonora'nın az önce kalktığı koltuğa oturdu ve düşündü. Ağlamadı. Son derece sakin bir şekilde, şu anda panik yapmaması gerektiğini düşündü.

Florence yardım etmesi için Valvert'i aramaya karar verdi. Bu evde bir tutsak olmadığını, istediği zaman çıkabileceğini hatırlayınca rahatladı.

"Eğer bu doğruysa hemen gidip Odet'yi bulmam, bu olanları ona anlatmam gerek!" dedi.

Hemen ayağa kalktı ve pelerinini takıp dışarı çıkmaya hazırlandı.

Daha sonra son derece ağır hareketlerle kapıyı yavaşça açtı ve evin girişine geldi. Léonora bu kapıların hiçbirini kilitlememişti. Florence bunun iyiye alamet olduğunu düşündü.

Daha sonra bir koridora girdi. Buranın da kapısını, Léonora'nın kilitlemediğini düşündü. Ama içinden bir ses de o kapının kilitli olduğunu söylüyordu. Yine de umut ederek devam etti.

Tam o koridora bir adım atmıştı ki bir ses onu korkuttu.

"Çıkmayı mı düşünüyorsunuz, madam?"

Florence'ı ürküten kadın La Gorelle'di.

La Gorelle artık Florence saygı duyuyor ve ona "madam" şeklinde hitap ediyordu. Florence bu soruya iki soru sorarak cevap verdi:

"Tutsak mıyım? Geçmeme engel olacak bir emriniz mi var?"

"Ah! Tanrı aşkına! Tabii ki de hayır, hanımefendi. Sadece bir kontesin tek başına sokağa çıkması uygun olmaz. Bu yüzden size eşlik etmem emredildi. Az önceki soruyu da bu yüzden sormaya cüret ettim."

"Öyleyse beni takip edin. Çünkü gerçekten dışarı çıkıyorum!" dedi Florence. La Gorelle de arkasından sinsi bir kedi gibi onu takip ediyordu. Bir yandan da kara kara düşünüyordu. Florence arkasını dönüp bu kadını bir görebilseydi o zaman belki de az önceki teklifi yaptığı için pişman olacaktı.

Ama Florence yoluna devam etti. Muhafızlar ve uşaklarla dolu avludan geçtiler. Ev halkı artık bu genç kızı tanıdığı için, gördükleri anda ona saygıyla eğiliyorlardı. Kimse onu durdurmaya çalışmadı. Genç kız ise dışarıya çıkıp özgürlüğüne kavuşacağı için o kadar heyecanlıydı ki kalbi yerinden çıkacak gibiydi. Birkaç adım ötedeki çıkış kapısına adeta koşar adımlarla gidiyordu.

Arkasında gelen La Gorelle de sanki bir düelloyu kazanmış gibi olanca özgüveniyle sırıtıyordu.

Florence'ın neredeyse vardığı kapının girişinde Concini'nin birkaç adamı duruyordu. Florence bunu göründe oldukça canı sıkılmıştı. Bu adamların arasından geçmek için elinden gelen her şeyi yapacaktı. Bir anda Rospignac'ı gördü ve sersemlemiş bir şekilde durdu.

Tam o sırada Rospignac Florence'ın yanına geldi ve şapkasını

çıkararak saygıyla genç kızın önünde eğilip onu selamladı.

"Dışarı çıkmak mı istiyorsunuz, madam? Lütfen dışarı çıkabilmek için şifreyi bana söyleyin de sokağa kadar size eşlik etme onurunu yaşayayım."

"Dışarı çıkabilmek için şifre mi?" diye kekeledi Florence.

"Tabii ki, madam," dedi Rospignac, her zamanki gibi gülerek. Daha sonra ekledi:

"Ah, Madam Léonora size şifreyi vermeyi unuttu mu yoksa?"

Florence "hayır" anlamında kafasını salladı. Buna karşılık Rospignac devam etti:

"Üzgünüm, madam. Bana verilen emirleri yerine getirmeliyim. Şifreyi söylemeden kimsenin dışarıya çıkmasına izin veremem. Ama bir dakika beklerseniz hemen Madam Léonora'ya..."

"Gerek yok!" diye sözünü kesti Florence. "Dışarı çıkmaktan vazgeçtim."

"Size dairenize kadar eşlik etmeme müsaade eder misiniz?" diye sordu Rospignac.

"Teşekkür ederim," dedi Florence da oldukça soğuk bir şekilde.

Birkaç dakika sonra tekrar odasına döndü. Pelerinini çıkarıp tekrar yerine oturdu. Birdenbire birinin öksürük sesine irkildi. Öksüren La Gorelle'di. Florence'a bir şeyler diyecekti. Florence kendini düşüncelerine o kadar kaptırmıştı ki La Gorelle'in odaya girdiğinden hiç haberi olmamıştı.

Florence tam oldukça öfkeli bir şekilde onu kovacaktı ki La Gorelle buna müsaade etmedi:

"Bir isteğiniz mi var?" Ve sesini alçaltarak ilave etti: "Buradan çıkamayacaksınız sanırım, matmazel... Fakat eğer birilerine haber ulaştırmak istiyorsanız, emrinize hazırım..."

"Siz mi?" dedi Florence, oldukça şaşırmıştı.

La Gorelle pek ciddi konuşuyordu, ama bu hilekâr kadının kendisine yardım edeceği nereden belliydi? Cadı, genç kızın bu şüphesini sezmiş olacaktı ki, "İstediğinizi yaparım. Siz bana sadece paradan haber verin," dedi.

Odaya girdiler. Florence, "Benim param yok," dedi. "Fakat bu-

rada mücevherlerim var. Birini size versem, yazacağım mektubu götürür müydünüz?"

"Elbette."

Cadı, genç kızın uzattığı kıymetli yüzüğü alıp dikkatlice gözden geçirdikten sonra, "Bu yeter," dedi. "Siz hemen mektubunuzu yazın. Şimdi vakit geç... Fakat yarın sabah mektubunuzu derhal ulaştırırım."

La Gorelle, Florence'ın aceleyle karalayıp katladığı kâğıdı koridorda koynuna sokmadan önce adresine baktıktan sonra kendi kendine söylendi: "Bayan Nicole, Grand Passe-Partout hanı... Şu Saint-Denis Sokağı'ndaki han... Bu kızın o kadınla ne ilişkisi olabilir?"

Sonra kâğıdı koynuna sokup yüzüğü hayran hayran süzdü: "Benini neme lazım? Pekâlâ bir ücret verdi. Şu yüzük hiç değilse üç bin frank eder. Yüz frank bile verseydi, ben bu mektubu yine yerine ulaştırırdım."

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM
FAUSTA'NIN RANDEVUSU

La Gorelle'in, Florence'ın mektubunu hancı Nicole Hanım'a götüreceği cuma günüydü... Gringaille, Escargasse ve Landry Coquenard'ı evde bırakan şövalye, saat ona doğru, Valvert'i yanına alarak sokağa çıktı. Hem bir gün önce olan patlamanın halkta uyandırdığı heyecanı görmek, hem de ne zamandır görmedikleri Nicole'e uğramak niyetindeydi. Hancı kadını, sokağa çıkmaya hazırlanırken buldular. Sevimli kadın, şövalyeyi, "Tam vaktinde geldiniz," diye karşıladı. "Ben de şimdi size geliyordum. Sabahleyin bir mektup getirdiler de..." Sonra Valvert'e döndü. "Kont... Siz de ahırlara kadar bir gidin. Sabahleyin saray seyislerinden biri, sizin adınıza dört tane mükemmel at getirdi. Kral göndermiş..."

Pardaillan, Nicole'un uzattığı zarfı alıp bakınca, üstünde Fausta'nın armalı mührünü tanıdı. Ne yazdığını anlaması da uzun sürmedi. Açmadan cebine attı. Sonra Valvert'e dönerek muammalı bir tebessümle:

"Anlaşılan, kral zararlarımızı ödemeye nihayet karar verdi," dedi. "Gidip şu atlara bakalım, kont... İster misiniz kral dört tane lagar beygir göndersin."

Valvert güldü: "Bakıyorum, kralın cömertliğine güvenemiyorsunuz."

"Güvenemem ya. Ne de olsa babasına çekmiştir. Zaten babasına tek benzer tarafı, onun kadar, hatta ondan daha cimri oluşu değil mi?"

Ahırlara gidip hayvanlara baktılar. Doğrusu, kral hediyesi olmaya yaraşacak kadar güzel hayvanlardı. Valvert sevincini gizleyemezken, Pardaillan, "Bakın kral hazretleri, benim harcadığım paraları ödemeyi de akıl etmişler mi?" diyerek, hayvanların heybelerini yoklamaya koyuldu. Nihayet heybelerden birinden altın dolu bir kese çıkarınca,

memnun bir tavırla, "Hah," dedi. Bu kralcık fena iş görmüyor. Şu kesede bin altın olmalı. Sermayeden ziyan etmiyoruz demektir."

Bir an düşünüp ilave etti: "Şimdi bu hayvanlar sizindir, Valvert. Krala getirdiğimiz İspanyol altınları uğrunda senin hayvanların öldü."

Valvert itiraz etti: "Hayır, yalnız ikisi benim, öbür ikisi de Gringaille'le Escargasse'ın."

"Güzel... Onlar da ziyan etmediler demektir. Paraya gelince: Bu iş uğrunda en çok parayı ben sarf ettim. Şimdi size yüz altın veriyorum. Bu sizin hakkınız. Onar altın da şarap içmekten başka bir şey bilmeyen bizim üç hımbıla vereyim. Yirmi beş altını da kendi cebime atayım. Hah şöyle..."

Bu sözleri söylerken harıl harıl para sayıyor ve dediklerini yapıyordu. Kesede bir mektup buldu, eline alıp, "A! Kralın özel mührü, tamamen onun el yazısıyla! Mösyö Kont Valvert'e! Ne düşüncesizim ben! Buyurun okuyun. Mektup size yazılmış," dedi.

Valvert notu aldı ve yüksek sesle okudu: "Bu yalnızca, harcadığınız şeylerin meşru bir geri ödemesidir."

Valvert mutluluktan kızarmıştı. Pardaillan alayla yandan bir bakış atıp: "Saklanması gereken bir not," dedi.

Valvert çok ciddi bir şekilde, "Kesinlikle saklayacağım," dedi.

Pardaillan ise keseyi bağlayıp hancı kadına uzatarak, "Madam Nicole, şunu al da benim için iyi bir yerde sakla," dedi.

Bu iş bittikten ve hancı kadın çekildikten sonra, cebinden Fausta'nın mektubunu çıkarıp açtı:

"Bakalım, Madam Fausta ne mücevherler yumurtlamış?" dedi. Sessizce okuduktan sonra Valvert'e uzattı. Delikanlı mektupta şunları okudu:

Pardaillan,

Size Saint-Denis'te verdiğim sözü tutma zamanı geldi. Montmartre köyünü bilirsiniz. Manastırın yakınındaki yolun üstünde, manastırın çiftliği ve kümesleri vardır. Bu yol But Çeşmesi'ne gider. Yarın, yani cumartesi günü saat sabahın altısında sizi bu çiftlikte bekliyorum. Küçük Loïse'i ve ondan bir türlü ayrılmayan köylü kadınını oraya kendim getireceğim.

Daha önce gelirseniz beni bulamazsınız. Ancak dediğim saatte oradayım. Yanınıza istediğiniz kadar adam alabilirsiniz. Ama size yemin ederim ki bu randevuya ben yalnız geleceğim.

Valvert mektubu okuduktan sonra bir an bekledi sonra mektubu Pardaillan'a uzatıp sordu:

"Şimdi ne yapma fikrindesiniz şövalye? Bu tuhaf buluşmaya gidecek misiniz?"

Pardaillan kâğıdı yırtıp ufak ufak parçalar haline getirerek yere serptikten ve gerçekliğe yeniden döndükten sonra dudaklarında alaycı bir gülümsemeyle:

"Fausta'nın randevusuna gidip gitmeyeceğimi henüz bilmiyorum. Ama şimdi, hiç vakit kaybetmeden Montmartre manastırı başrahibini ziyaret etmemiz gerektiğini pekiyi biliyorum," dedi. "Orada şu anda Madam Fausta hazretlerinin vefalı uşağı Kont Albaran cenaplarına ve daha bazı adamlarına rastlamazsak pek şaşarım."

Handan çıktılar. Saint-Denis Sokağı'nda henüz elli adım atmamışlardı ki La Gorelle'le karşılaştılar. Ona hiç dikkat etmediler. Öte yandan La Gorelle onları tanıdı. Bir an duraksadı ve dudaklarında belirsiz bir gülümsemeyle uzaklaşmalarını izledi. İki arkadaş Fers Sokağı'na yönelirken La Gorelle de Grand Passe-Partout hanına girdi. La Gorelle'in Florence'a verdiği sözü tuttuğu görülüyordu. Ne yazık ki o sırada Nicole meşguldü ve La Gorelle'i biraz bekletti.

Mektubu verdikten sonra muhakkak bir bahşiş kopartmak kararında olan La Gorelle arsızlık edip biraz bekledi ve istediğini elde ettikten sonra çıkıp gitti. Hancı kadın, Valvert'le Pardaillan'ın pek uzakta olmayacaklarını sanarak peşlerinden sokağa fırladıysa da iki ahbap, o sırada Fers Sokağı'ndaki evin önüne ulaşmış bulunuyorlardı.

Şövalye garip bir ıslık çaldı. İçeriden de buna aynı şekilde bir cevap geldi. Sonra şövalye ile Valvert, Cossonnerie Sokağı'na gidip, oradaki gizli kapıdan çıkacak olan üç arkadaşı beklediler.

Nicole, Fers Sokağı'ndaki evin önüne geldi ve etrafı kollayıp anahtarla kapıyı açarak mektubu bırakmak üzere içeri girdiği sırada evde kimse kalmamıştı. Escargasse, Gringaille ve Landry, Cossonnerie Sokağı'ndaki gizli kapıdan Pardaillan'la Valvert'in yanına ulaşmışlardı. Sadık hancı kadın biraz daha ileri gitseydi, şövalye ile konta ulaşacağı muhakkaktı ama bunu yapmadı.

Montmartre köyüne ulaştıkları zaman şövalye adımlarını hızlandırdı. Üç arkadaş da nereye gittiklerini bilmeden ona ayak uydurdular. Tam Porcherons Köprüsü'nü geçerlerken, Pardaillan keskin gözleriyle uzaktaki bir arabayı ve bunun yanında, at üstünde giden iri yarı bir adamı seçince, "Ben demedim mi? Hele şuna bakın, şu dev yapılı herife..." diye seslendi.

Valvert, "Albaran..." dedi.

Pardaillan, "Ta kendisi..." dedi. "Sizden aldığı kılıç yaralarını çabuk iyileştirmiş. Şimdi de Madam Fausta'ya muhafızlık ediyor. Zaten ona rastlamasaydık, hayret edecektim. Manastır önünden geçip tepeye[12] çıkacak ve çiftliğin yanındaki yoldan yürüyecek."

"Çiftliğe mi gidecek?"

"Doğal değil mi ya? Oraya gitmezse bileklerimi keserim!" Ve bıyık altından gülmeye başladı. Fausta bu gülüşü görseydi, şüphesiz çok endişelenirdi.

Pardaillan üç arkadaşını yanına çağırıp kralın gönderdiği paradan ayırdığı altınları onlara verdikten sonra şöyle dedi.

"Escargasse, sen yanına Landry'yi al. Yapacağınız şey şu..."

Pardaillan onlara ne yapacaklarını güzelce anlattı. Sonra kendisi de Valvert ve Gringaille'i yanına aldı. Birlikte bir keçi yoluna saparak hızla yürüdüler. Epeyce yol aldıktan sonra tepesinde beş tane yel değirmeni bulunan bir sırtın eteğine ulaştılar. Bu etekte büyük bir taş ocağının geniş ağzı görünüyordu. Yolda, Valvert'le Gringaille'e talimat vermiş olan şövalye, buraya varınca, Valvert'e ötekilerden ayrı duran bir yel değirmenini gösterdi:

"Gringaille seni oraya çıkarır," dedi. Valvert'le Gringaille hızla değirmene doğru seğirttiler. Değirmenden birkaç yüz adım ötede bir çeşme, ikisinin arasında da tepenin eteğindekinden biraz daha küçük bir taş ocağı vardı. Valvert'le Gringaille hemen taş ocağından içeriye girdiler.

---

12. Bu yola eskiden Champeaux'ya Giden Yol deniliyordu. Daha sonra ise des Porcherons Yolu olarak adlandırıldı. Daha sonra tekrar Martyrs Sokağı'na bağlandı. Daha sonrasında ise bu yol Montmartre Mezarlığı'na gittiği için Champ du Repos adı verildi. Bugünlerde ise Martyrs Sokağı olarak bilinmektedir. (M. Zévaco'nun notu.)

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM
FAUSTA TERTİBAT ALIYOR...

Şövalyeye gelince, o da büyük taş ocağının içinde kaybolmuştu. Girdiği yer zifiri karanlıktı ama şövalye kendinden gayet emin şekilde ilerliyordu. Epey bir zaman yürüdü ve ancak yer altında, içi bir sürü alet dolu, genişçe bir mağaraya gelince durdu. Buraları pek iyi bilen biri haliyle belirli bir tarafa yönelerek oradan bir şey alıp pelerinin altına sakladıktan sonra tekrar yola koyuldu.

Çok fazla uzağa gitmemişti ki bir duvarla karşılaştı. Bu duvardaki gizli bir kapıdan geçti. Sağa dönerek bir dehlize girdi. On, on iki adım attıktan sonra önüne yeni bir duvar çıktı. Şövalye bu duvardaki gizli kapıyı da açtı. Sonra durdu, az önce yerden alıp pelerininin altına sakladığı şeyi çıkardı. Bu bir fenerdi. Şövalye feneri yaktıktan sonra tekrar yola koyuldu. Şimdi girdiği yer, içerisinde kırık dökük bazı sandıklar, birtakım aletler bulunan küçük bir mahzendi... İçinde taş bir merdiven vardı. Görünürde başka bir kapı veya gedik yoktu. Fakat şövalye bu merdivene yürümedi. Sol taraftaki duvara gidip fenerinin zayıf ışığını oraya doğru tuttu ve kendi kendine söylendi:

"Manastır şu istikamette. Yanılmıyorsam Fausta da bu taraftan gelecek. Şuraya belki yirmi defa girdim de bu duvarda gizli bir kapı var mı yok mu diye araştırmak aklıma gelmedi. Şüphe etmiyordum ki... Hem zaten kafa çatlatmaya ne lüzum var? Nasıl olsa Fausta şimdi çıkagelir. Kapının nerede bulunduğunu, nasıl açılacağını bana kendi eliyle gösterir."

Fenerini söndürüp pelerinin altına sakladıktan sonra merdivene doğru ilerledi. Hem çıkıyor hem de kendi kendine söyleniyordu:

"Birinci mahzenin kapısı açık olmalı..."

Gerçekten de merdivenlerin yukarısında, kalın meşeden sağlam bir kapı ardına kadar açıktı. Burası geniş bir mahzendi ve içinde,

köylülerin böyle mahzenlere koymayı âdet edindikleri bir sürü şey vardı.

Bu mahzenin bir tarafı bölmelerle üçe ayrılmıştı ve tepelerinden küçük pencerelerle ışık alıyordu.

Burası, ertesi sabah için Fausta'nın Pardaillan'a randevu verdiği çiftliğin mahzeniydi.

Mahzenin ortasında yukarıya doğru kıvrıla kıvrıla çıkan bir merdiven görünüyordu. Yukarıdaki kapı da açık olmalıydı. Çünkü şövalye binbir ihtiyatla bu merdivenden çıkarken, etrafın gittikçe aydınlandığını gördü. Ayrıca yukarıdan, konuşan iki erkeğin sesi geliyordu.

Pardaillan yukarıya kadar çıkarak kapıdan içeriye bir göz attı. Burası çiftliğin mutfağıydı.

Ortada kaba, fakat temiz bir masa vardı. Üstünde açık bir şarap şişesiyle iki kalaylı kupa duruyordu. Masanın başında, arkalıksız iki iskemlede iki köylü oturuyordu. Bunlar gerçekten köylü müydü? Kıyafetlerine bakılırsa öyleydi, ama dilleri şövalyeyi bir an bile aldatmadı. Bunlardan biri, İspanya kralının altınlarını Valvert'e teslim eden İspanyol subayı idi. Ayakta bir köylü daha duruyor ve bu iki adama hizmet ediyordu. Bu adam gerçekten köylüydü ve herhalde çiftliğin sahibiydi.

Şövalye bu adamların daha ilk sözlerini duyar duymaz, Fausta'yı beklediklerini anladı. Fausta herhalde dehlizden gelecekti. Nitekim İspanyollardan biri koynundan çıkardığı bir saate baktıktan sonra:

"Gidip Yüce Efendi'yi karşılayalım," dedi.

Kalkıp birer meşale aldılar ve bunları yakmak için ocağa yöneldiler:

Pardaillan daha fazla beklemedi. Hemen ikinci mahzene kadar indi. Çevresine şöyle bir bakınca, merdivenin yanındaki kırık sandıkların arkasında mükemmel surette saklanabileceğini kestirip oraya sığındı ve kendi kendine söylendi:

"Buradan hem sol duvardaki gizli kapının nasıl açılacağını görürüm, hem de onların konuştuklarını duyarım."

İki İspanyol, köylüyü mutfakta bırakmışlardı. Aşağıya yalnız indiler. Birkaç dakika mahzenin ortasında durup beklediler. Nihayet

Pardaillan'ın gözetlediği duvardaki kapı açıldı ve Fausta mahzene girdi. Arkasından da Albaran belirdi. İki İspanyol sanki bir kralı karşılıyormuşçasına saygıyla eğildiler. Fausta kendilerini:

"Günaydın beyler!" diyerek selamladı.

Pardaillan'ın onlara baktığı yoktu. Albaran'ın gizli kapıyı nasıl kapatacağına dikkat ediyordu. Zaten bu iş de pek çabuk halloldu, ama şövalye de görmek istediğini muhtemelen gördü.

Kapı kapandıktan sonra, ortadaki merdivenden önce Albaran çıktı. Arkasından Fausta yürüdü. Onun arkasından da İspanyol subayı ile meşalesini aşağıda bırakmış olan öteki İspanyol çıktılar.

En arkasından da, bıyık altından kıs kıs gülen Pardaillan'ın çıktığını söylemeye bile lüzum olmasa gerek.

Fakat şövalye bu sefer merdivenin en üst basamağına kadar çıkmıştı. Tam vaktinde davranabilmek için orada kaldı. Buradan her şeyi görüp işitebiliyordu.

Fausta mutfağa girince, kaba iskemlelerden birine bir tahta kuruluyormuşçasına kibirli ve muhteşem bir tavırla oturdu. Köylü yerlere kadar eğilmişti. Fausta önce onunla meşgul oldu ve Albaran'a:

"Bu adamcağıza on bin frank ver, Albaran," dedi.

Albaran ilerleyip köylünün eline dolgun bir kese verince, adamcağızın gözleri fal taşı gibi açıldı. Bir şeyler söylemeye çalıştıysa da beceremedi ve nihayet Fausta onu:

"Haydi şimdi git cesur adam... Bana yaptığın bu hizmeti hiç unutmayacağım," diyerek savdı.

Köylü iki büklüm çıkarken, İspanyol subayı da onun peşinden gitti. Biraz sonra dönerek:

"Gitti, madam," dedi. "Kapıları da iyice kilitledim. İşte anahtarlar."

Fausta emrini verdi:

"Şu halde iş başına efendiler. Albaran bu asilzadeleri mağaraya kadar götür. Kendilerine yadım et. İş bittiği zaman gelir bana haber verirsin, sonucu bir de ben görürüm."

Pardaillan daha fazla dinlemeden hızla indi. Hem bu sefer, mer-

diven altına da saklanmayıp, duvarda yeni öğrendiği gizli kapıyı açtı ve dehlizde yirmi adım kadar gidip oradaki girintiye sindi.

Az sonra Albaran'la iki İspanyol da indiler ve dehlizden geçip bir mağara içinde gözden kayboldular. Biraz zaman geçince, her biri birer fıçı yuvarlayarak tekrar belirdi. Koca Albaran, sırtındaki şık kostümünün kirlenip harap olmasına aldırmadan harıl harıl çalışıyordu. Şövalye bu fıçıları pek iyi tanıyor olacaktı ki hayretle mırıldandı:

"Barut! Gülleler! Bunların maksadı ne acaba?"

Sonra birden elini alnına vurup düşündü: "Öyle ya... Nasıl oldu da bunu akıl etmedim. Herhalde Fausta benim buraları bildiğimi kestirdi. Buradaki cephane deposunu taşımaya karar verdi. Zavallı! Bütün mahzenlere nasıl girileceğini öğrendiğimden haberi yok..."

Ama bir yandan da bu düşüncesinin pek doğru olmadığını aklı kesiyor gibiydi. Nitekim bu sırada Albaran'ın:

"Siz fıçıları buraya kadar yuvarlayın, ben yukarıya çıkarıp dizerim," dediğini duydu.

Albaran yukarıya çıkmıştı. İki İspanyol hem fıçı yuvarlıyor, hem de gevezelik ediyorlardı. İşte şövalye bu gevezelikler sayesinde yukarıda, binayı uçurmak için hazırlık yapılmakta olduğunu öğreniverdi.

Bu fikir onun aklına gelmemiş değildi. Ama Fausta'nın bu kadar bayağıca bir iş yapabileceğine ihtimal vermemişti. Demek doğruydu! Demek, kendisine burada randevu veren Fausta, onun canına kıymak için patlayıcı bir tuzak hazırlıyordu!

İçinde müthiş bir tiksinti hissetti. İçinden:

"Yani beni bu binayla birlikte havaya uçuracaklar, öyle mi?" dedi. Yerinden fırlamak, bu alçakların hepsini parça parça etmek için dayanılmaz bir arzu hissetti.

Kendini zor zapt edebildi. Zaten bu sırada Albaran da yukarıya çıkmış, Fausta'ya:

"Patlayıcı madde hazırlandı, madam," dedi. "Mahzende birkaç fıçı daha kaldı. Onları bırakalım mı?"

Fausta itiraz etti:

"Olmaz. Pardaillan'ın buraları bildiğini unutuyorsun Albaran.

Bak, öteki cephaneliklerimi bulup hepsini teker teker havaya uçurdu. Şimdi benim mektubumu da almıştır. Belki bu mektup ona mağaraları hatırlatacaktır. Orada ona barut bırakmaya gelmez."

"Öyleyse ne yapalım? Bu fıçıları ortada bırakamayız."

Fausta ayağa kalktı:

"Dur, ben de seninle geleyim," dedi.

Birlikte aşağı indiler. Bu sırada iki İspanyol, dibini patlattıkları bir barut fıçısını döke döke getiriyorlardı. Fausta:

"Mağarada kaç fıçı kaldı?" diye sordu.

"Bir tane, madam."

"Getirin onu da..."

O zaman Fausta, az önce kendisinin girdiği gizli kapının açıldığı duvara yaklaştı. Fakat bu sefer başka bir taraftaki bir yaya dokundu. Hemen ufacık bir kapı açıldı. Albaran ayaklarının dibinde duran altı lüzumsuz fıçıyı kapıdan içeriye itiverdi.

Fausta, Pardaillan'ın da bilmediği bu gizli kapıyı hemen kapadıktan sonra emretti:

"Şimdi mağaranın kapısını da kapatın."

Albaran dehlize girdi. Biraz sonra tekrar döndü. Bu sefer peşinde, kendini hissettirmeden gelen Pardaillan da vardı. Şövalye herifin dış kapıyı kapattığını görünce, işin bittiğini anlamıştı.

Fausta:

"Artık Pardaillan mağarayı istediği kadar arasın. Hiçbir şey bulamaz," dedi. "Şimdi yukarıya bakalım, neler yapıldığı görelim, Albaran."

Pardaillan bu sözleri duymuştu. Onlar yukarıya çıkınca, hemen gizli kapıyı açıp mahzene girdi. Yukarıdan Fausta'nın seslendiğini duydu:

"Aferin iyi olmuş, Albaran. Şimdi bana söyle bakalım, fitil barutu ne kadar zamanda ateşler?"

Albaran cevap verdi:

"Beş dakika sürer, madam."

"Onu sen ateşlersin. Mağaraya kaçacak zamanın olur, değil mi?"

"Merak buyurmayın, madam. Rahat rahat dışarıya bile çıkabilirim."

Bir an sustular. Sonra tekrar Fausta'nın sesi duyuldu:

"Şimdi mutfağa çıkalım, efendiler. Sizlere son talimatımı da vermek istiyorum. Sen bu mahzenin kapısını da kapa, Albaran."

Yukarıya çıktıklarını gösteren ayak sesleri duyuldu.

Arkalarından Pardaillan da merdiveni tırmandı. Patlayıcı maddenin hazırlandığı mahzenden geçerken, bütün cesaretine rağmen, ensesinden soğuk terler boşandığını hissetti. İkinci merdiveni de yarısına kadar çıktığı vakit, yukarıdan Fausta'nın sesi geldi:

"Bahçede tıpkı köylüler gibi çalışacaksınız, efendiler... Pardaillan'ı tanıyorsunuz. Gelecek olursa, çiftçinin burada bulunmadığını, kendinizin gündelikçi olduğunuzu söylersiniz. Onu şüphelendirmeyin. Hemen mutfağa davet edin. Akşam, güneş battıktan sonra da her tarafı kilitlersiniz. Sabahleyin erkenden, yine bütün kapıları açın. Yarın saat tam onda gideceksiniz. Göreviniz o saatte bitmiş olacaktır."

Bir süre sonra Albaran'ın acıklı bir sesle söylendiği duyuldu:

"Ben çok meraktayım madam! Çok meraktayım. Siz bu geceyi manastırda, başrahibenin yanında geçireceksiniz. Ben de Paris'e döneceğim ve sabahleyin erkenden taş ocağından mahzenlere gireceğim. Siz de gizli yoldan kucağınızda çocuk ve yanınızda o köylü kadın olduğu halde sabahleyin manastırdan buraya geleceksiniz. Sonra Mösyö Pardaillan gelecek. Siz çocuğu ona vereceksiniz ve çocuk, sütninesiyle buradan gidecek. Siz de Pardaillan'la beraber burada kalacaksınız. Böyle sanıyorsunuz. Oysa Mösyö Pardaillan çocuğu alır almaz onunla beraber gidecektir. Bundan eminim."

"Pardaillan çocuk gittikten sonra gidecek. Hem burada kalmayı da kendisi isteyecek. Bu işin nasıl olacağı bana ait bir mesele... Ondan burada kalmasını istemeyeceğim. O da kendi isteğiyle kalacak."

"Öyle olsun, madam. Saat on birde siz yine manastıra döneceksiniz. Mösyö Pardaillan burada yalnız kalacak, diyorsunuz. Kalır mı hiç?"

"Kalacak."

"Farz edelim ki kaldı, madam... Ben saat tam on birde gelerek,

fitili ateşleyip kaçacağım. Ama ya siz hâlâ buradaysanız? Ya kendi elimle sizi havaya uçurursam?"

"Bu olamaz."

"Nasıl, olamaz? Umulmadık bir aksilik çıkıverir."

"Peki, Albaran. Şu halde ben giderken arkamdan mahzen kapısını açık bırakırım. Saat on bire on kala sen girersin ve kapıya bakarsın. Açıksa ben gittim demektir. Açık değilse daha buradayım. O zaman fitili ateşlemezsin. Nasıl, bu iyi mi?"

"Muhteşem! Gördünüz mü işte? Yüreğime su serptiniz. Beraber gelmiş olsaydık, o zaman..."

Fausta sadık devin sözünü kesti:

"Ben Pardaillan'a yalnız geleceğime söz verdim. Sözümde durmazlık edemem. Haydi bakalım, artık gidelim."

"Başüstüne."

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
FLORENCE'IN DÜĞÜNÜ (SON)

Pardaillan aceleyle basamakları indi. Şu son konuşmadan, istediğinden de on kat fazlasını öğrenmişti. Daha fazla durmasına gerek kalmamıştı. Hemen geldiği yoldan hızla çıkıp gitti.

Yirmi dakika sonra arkadaşlarıyla buluşuyordu. Escargasse'la Landry Coquenard da oradaydılar. Manastırı kolaçan ederken, rahibelerden, Fausta'nın bu gece başrahibeye misafir olacağını duymuşlardı.

Pardaillan hepsini mahzene soktu. Yirmi dakikalık bir yolculuktan sonra hep birlikte çiftliğin mutfağına çıktılar. Sonra tekrar mahzene indiler ve saatlerce, birtakım esrarengiz işler yapıp durdular. Hava kararmış, vakit ilerlemiş ve İspanyollar, Fausta'nın tembih ettiği gibi her tarafı kapatıp gitmişlerdi. Mahzenlerdeki işlerini bitiren beş ahbap tekrar mutfakta buluştular. Pardaillan, Escargasse'la Gringaille'e ve Landry'ye oracıkta kendilerini beklemelerini tembih ettikten sonra fenerini eline alıp Valvert'le birlikte mahzenlerden manastıra giden gizli dehlize girdi.

Bir saat sonra tekrar geri dönmüşlerdi. Hem bu sefer şövalyenin kucağında küçük Loïse, yanında da Perrine Ana vardı. Çocuk her dakika:

"Annem nerede? Muguette Annem nerede?" diye sızlanıp duruyordu.

Şövalye de bıkıp usanmadan:

"Yarın anneni göreceksin, yavrum," diyordu.

Artık orada daha fazla durmaları için bir sebep yoktu. Pardaillan hep beraber Grand Passe-Partout hanına gitmelerinin daha doğru olacağını tasarlamıştı. Çocuk hem orada daha emniyette olacak, hem de daha iyi bakılacaktı.

Bürün yol boyunca Pardaillan'ın, mışıl mışıl uyuyan yavrucuğu kucağında taşıdığını söylemeye lüzum var mı? Bu gidişle kale kapısına ulaştıkları vakit saat gecenin on bir buçuğu olmuştu. Kapı kapalıydı. Fakat Pardaillan'ın gösterdiği bir kâğıt hemen kapının açılmasını sağladı.

Hasılı Valvert'le Nicole karşılaştıkları zaman saat neredeyse on iki oluyordu. Üstünkörü giyinebilmiş olan Nicole, delikanlıya hemen sabahki mektubu haber vermeyi ihmal etmedi.

Valvert mektubu alınca yerinde duramaz oldu. Arkadaşlarına bir şey söylemeden, yıldırım hızıyla Fers Sokağı'ndaki eve koştu. Bir mum yaktı. Masanın üstünde bulduğu mektubu açınca beyninden vurulmuşa döndü!

Trahoir hanına ulaştığı zaman saat on ikiyi çalıyordu. Bir yarış atı hızıyla koşuyor ve kendi kendine

"Ah! Geç kaldım! Geç kaldım!" diye söylenip duruyordu.

Nihayet kiliseye vardı. Kilisenin kapısında güçlü kuvvetli dört at koşulu bir kupa arabası duruyordu. Valvert bu arabayı görmedi bile. Kiliseye daldı, içeride yirmi kişi kadar vardı. Hepsi mihrabın önüne toplanmıştı. Kilisenin aydınlık olan tek yeri de burasıydı.

Mihrabın önünde, birinci sırada, bir tarafta Concini ve Rospignac görünüyordu. Öte tarafta da Léonora ile Florence duruyorlardı. Kilisede onlardan başka kadın da yoktu. Rahip mihraba çıkmış, törene başlamıştı.

Valvert bütün bunları doğru dürüst görmedi bile. Ölü yüzü gibi sararmış benziyle, Florence'ı kendisinden ayıran silahşor kalabalığını geçti. Florence'a doğru koşarken boğuk ve öfkeli bir sesle:

"Florence! Ben geldim!" diye haykırdı. Bu haykırışa keskin bir sevinç çığlığı karşılık verdi.

"İmdat Odet! İmdat!"

Ama Florence yalnız yardım istemekle kalmamış, etrafın şaşkınlığından yararlanarak ondan yana seğirtmişti. Valvert de ona ulaşmış, sevgilisini kollarının arasına almıştı. Birlikte, sevinç ve heyecandan titreyerek, kapıya doğru ilerlemeye başlamışlardı. On beş adım daha atınca dışarıda olacaklardı.

Valvert bu ana kadar muhakemesiyle hareket etmiş değildi.

Bomboş bir kafayla, ne yaptığını bilmeden ve adeta içgüdüsüyle davranmıştı. Karşısına bir engel mi çıkmıştı? O bu engeli aşmış mıydı? Bilmiyordu. Herhalde başına müthiş bir felaket gelmeden, sevgilisini kurtarmak istiyordu. Kafasında bu düşünceden başka bir şey yoktu. "Ah! Geç kaldım!" demişti ama, pekâlâ zamanında da yetişmiş ve sevgilisini kollarına alabilmişti.

Fakat bu sırada, mihrabın çevresindekiler de şaşkınlıklarından kurtuldular. Cani sürüsü homurdanmaya koyuldu. Léonora, kocasını en ufak bir sıyrıktan bile korumak için hemen ondan tarafa atılıp vücudunu ona siper etti. Concini ise Rospignac'a dönüp seslendi:

"Eee... Haydi! Ne duruyorsun? Karını korusana, Rospignac!"

Fakat Rospignac'ta, o cesur Rospignac'ta en ufak bir hareket bile görülmedi. Yerine mıhlanmış gibi kalakalmıştı. Nedendi acaba? Valvert'den sarayda gördüğü hakaretin bir aynını burada göreceğinden korktuğu için mi? Burası bilinemez. Muhakkak olan bir şey varsa, kılıcını çekip saldıracağı yerde, hançerini eline aldığı ve kendi gövdesine saplamaya hazır bir halde beklediğiydi. Mamafih bu şaşkınlığı ve tereddüdü uzun sürmedi. Kılıcını çekti, yavaş yavaş ilerlemeye başladı.

Yanındakiler de açılmış, iki rakibin rahatça dövüşebilmesi için çepeçevre sıralanmışlardı. Bir kısmı da iki sevgiliyle kapının arasında yer almış, Valvert'in gideceği yolu kesmişlerdi. Fakat hiçbiri kılıcını çekmiş değildi. Bu cani sürüsünden elinde kılıcı olan tek kişi Rospignac'tı.

Valvert, Rospignac'ın yalın kılıç geldiğini görünce durdu ve bir anda kılıcını kınından sıyırıverdi. Aynı anda yumuşak bir itişle Florence'ı kendinden uzaklaştırdı ve çarpışmaya hazırlandı.

Fakat bu kadar gözün heyecanla beklediği bu dövüş gayet kısa sürdü. Valvert, şimşek hızıyla kalabalığı geçip düello hilesine bile tenezzül etmeden müthiş bir hamleyle hasmına saldırdı. Rospignac'ın elinden kılıcı düştü. Ellerinin havada çırpındığı ve sırtüstü yere yuvarlandığı görüldü.

O zaman Valvert gerisin geri döndü, farkında değilmiş gibi davranmıştı ama cani sürüsünün, yolunu kesmek için yaptıkları manevrayı pekâlâ fark etmişti. Şimdi kendisine diş bileyen bu bir sürü haydudun arasından geçmesi gerekecekti. Tatlı bir sesle sevgilisine:

"Arkamdan gelin... Peşimi hiç bırakmayın ve korkmayın!" dedi.

Genç kız cesur bir gülümseyişle cevap verdi:

"Korkmuyorum. Siz gidin, ben geliyorum."

Ve Valvert, kanlı kılıcı elinde, karşısındakilerin hâlâ kılıç çekmediklerine şaşarak yürüdü.

Karşısına birdenbire Concini dikilmişti. Kılıcını çekmemiş, kollarını göğsünde kavuşturmuştu. Valvert'in, sevdiğinin babasını vuramayacağından emin görünüyordu. Bu bile bir kere sökmüştü. Neden bir daha sökmesindi?

Nitekim Valvert, Concini'ye dokunmadı. Sadece eliyle onu şöylece bir kenara itti. Fakat bu harekette öyle müthiş bir kuvvet vardı ki Concini, devrilen kilise sıralarıyla birlikte paldır küldür yere yıkıldı. O zaman gururu yaralanmış, hiddetinden kudurmuş bir halde haykırdı:

"Vurun! Öldürün!"

Léonora da haykırdı:

"İkisini de gebertin! İkisini de sağ bırakmayın!"

Bu kindar kadın, korkunç kinini bu feryatla kusmuştu. Bu kışkırtmalara, yirmi hançereden birden fırlayan korkunç naralar cevap verdi ve aynı anda yirmi haydudun ellerinde kılıçları beliriverdi.

Ancak o zaman Valvert'in sırtından soğuk korku terleri boşandı. Hayır, kendisi için değil, Florence için korkuyordu. Çılgınca bir dehşet okunan gözleriyle başını çevirip ona baktı. Genç kız meseleyi hemen anladı. Koynundan bir hançer çıkarıp Valvert'in boynuna sarılarak onu öptü ve mırıldandı:

"Beni canlı olarak ellerine geçiremezler! Birlikte öleceğiz."

Sevdiğinden aldığı ilk aşk öpücüğü, Valvert'in gücüne güç katmıştı. Delikanlı birden kendini Samson kadar kuvvetli hissetti. Yüzü ümitle ışıldadı. Bakışlarında bir parıltı belirdi:

"Ölmek mi?" dedi. "Ne ölmesi, canım? Biz bu köpek sürüsünün leşlerinin üstünden geçecek ve yaşayacağız, sevgilim..."

Aynı saniyede dosdoğru ileri saldırdı. Kılıcının ucuyla, yanıyla her tarafıyla vuruyor, deliyor, kesiyordu. Önündeki kalabalıktan boğuk iniltiler, feryatlar yükseliyor, dört bir yana kan fışkırıyor,

adamlar yerlere düşüyordu; hepsi Rospignac gibi bir daha kalkmamacasına yere seriliyordu.

Fakat önünde üç katlı, kılıçtan bir duvar vardı. Onu kolay kolay aşamayacaktı. Nitekim aşamadı ve ardından ölüm çemberinin kapanacağını hissetti. O zaman birdenbire aklına gelen kurtarıcı bir ilhamla kılıcını Florence'a verdi. Eğildi, yerden ağır bir meşe sırayı kaldırdı. Döndürüp savurmaya başladı. Florence sırtını ona dayamış, onunla beraber dönüyor; bu ölüm sağanağından zarar görmüyordu. Bu ağır meşe sıranın amansız saldırısından kaçamayanların hepsi kafaları kırılıp patlayarak, vücutları ezilerek, saman çöpleri gibi yerleri boyladılar. Kaçabilenler de soluğu pek uzakta aldılar. O zaman Valvert müthiş bir kahkaha attı ve hâlâ ölüm saçan sırayı savurmaya devam ederek ilerledi.

Kapının önü temizlenmiş, yol açılmıştı, ama şimdi ne olacaktı? Valvert burasını düşünmedi bile. Hele bir kere şu cehennem kilisesinden dışarı çıksın, ondan sonrası kolaydı. Tereddüt bile etmeden, Florence'a:

"Siz önden yürüyün!" dedi.

Genç kız ceylan gibi dışarıya sıçradı, O oraya vardığı sırada, yalın kılıç koşup gelmiş olan iri yarı bir adam da kapıdan içeriye girmeye hazırlanıyordu. Bu Landry Coquenard'dı. Landry, hancı kadının sözlerini duyunca deliye dönmüş, hemen Fers Sokağı'ndaki eve koşmuş, mektubu o da okumuş ve soluğu burada almıştı. Landry, genç kızı görünce, koşmaktan nefes nefese:

"Kapıda bir araba var, binin!" dedi.

İyi ki söylemişti. Zira Florence, onu da düşman sanmış hançerini kaldırmıştı bile... Landry'nin sesini tanımamış olsaydı, zavallının hali haraptı. Fakat genç kız da soğukkanlılığını kaybetmiş değildi. Landry'nin eline Valvert'in kılıcını sıkıştırırken:

"Odet!" diyebildi.

Valvert bu sırada toplanıp üstüne saldırmaya çalışan cani sürüsüne elindeki meşe sırayı fırlatmış, ortalığı yine allak bullak etmişti. Kapıya doğru koşunca, Landry'yi karşısında buldu. Hızır gibi yetişen Landry, bir yandan efendisinin eline kılıcını sıkıştırırken, öte yandan da:

"Arabaya mösyö, arabaya!" dedi. "Hemen sürmeye başlayın ve beni düşünmeyin!" Valvert arabacı yerine sıçrarken, Landry de hayvanlardan birinin üstüne gökten inercesine kondu. Ve hayvanı olanca gücüyle mahmuzladı.

Valvert'in sıçradığı arabacı yerinde horul horul uyuyan bir adam vardı. Delikanlı dizginleri onun elinden çekip aldı. Öteki eliyle herifi sarsarak emretti:

"Atla aşağı!"

Dehşet içinde uyanan zavallı arabacı, burnunun dibinde böyle müthiş bir surat görünce, aşağı atlamakla kalmadı, tabanları yağladığı gibi ardına bile bakmadan kaçıp gitti.

Hayvanlar kudurmuşçasına dörtnala kalkmışlardı, Concini'nin haydut sürüsü peşlerinden, "Vur!" diye bağırıyordu. Ama bu bağıranlara aldıran yoktu. Araba yıldırım hızıyla karanlık caddelere dalmış, peşindekilerin hepsini geride bırakmış, birkaç dakika sonra da gelip hanın önünde durmuştu.

Valvert handan apansız ayrılışından tam bir saat sonra, tekrar aynı yere dönmüş bulunuyordu. Arkadaşlarından hiçbiri yatmış değildi.

Bir saat sonra hanın avlu kapısı tekrar açıldı ve bir arabaya yol verdi. Arabacı yerinde gayet ciddi ve azametli bir tavırla Landry Coquenard oturuyordu. Bu adamın elinden gelmeyen iş yoktu galiba... Arabanın içinde de Florence, küçük Loïse ve Perrine Ana vardı. Florence, küçük Loïse'i kucağında tutuyor ve yavru da tombul kollarını onun boynuna dolamış, "Muguette anne?" diyordu. "Mademki sen öyle istiyorsun, şimdi gideceğimiz Bertille Anne'yi de çok seveceğim. Ama hepsinden fazla seni seveceğim, Muguette Anne!"

Arabanın ardından, tepeden tırnağa silahlı Gringaille'le Escargasse atla gidiyorlardı. Arabanın kapısı hizasında kralın hediye ettiği güzel atlardan birine binmiş olan Valvert gidiyor ve Pardaillan da onun yanında yaya yürüyordu. Bütün bu kalabalık Saugis'e gidecek, şövalye ise Paris'te kalacaktı.

Hanın önünde bir araba durduğunu gören Pardaillan, geceleyin, hiç vakit kaybetmeden yola çıkılmasını akıl etmişti. Bu bir çeşit kaçıştı. Zira Florence'ı Concini'nin elinden kurtarmak için Paris'ten sıvışmaktan başka çare yoktu. Çünkü Concini, babalık hakkına dayanarak kızını zorla konağına getirtebilirdi. Bu işe Valvert'in de aklı

yatmıştı. Hem Florence'ı, Léonora'nın zalim pençesinden kurtarmak, hem de küçük Loïse'i bir an önce annesinin, babasının kucağına teslim etmek istiyordu.

Şurasını da söylemek lazımdı ki, bir gün önce olsaydı, Valvert, Florence'la Loïse'i Escargasse'ın ve Gringaille'in himayesinde Saugis'e gönderir, şövalyeyi asla yalnız bırakmazdı. Fakat bugün artık iş değişmişti. Pardaillan'ın Fausta ile yapacağı son mücadelede kendi hissesine düşen rolü oynamış, Montmartre'daki işi bitirmiş bulunuyordu. Fausta'nın mağlup olacağı kesindi.

Onun için tasasız gidiyordu. Hem zaten bu ayrılık yalnız birkaç saat sürecekti. Şövalye de sabahleyin erkenden Fausta ile hesabını görüp Saugis'e hareket edeceğine söz vermişti.

Bu ayrılış da epey hazin oldu. Şövalye bile heyecanını belirten bir tarzda bıyıklarını ısırarak, onlarla sarmaş dolaş vedalaştı.

Araba hareket etmeden önce Valvert:

"Haydi, arabaya buyurun, şövalye!" dedi. "Kızınız Florence ve torununuz Loïse ile birlikte rahat bir yolculuk yapın. Bunu hak ettiniz."

Pardaillan ciddileşti:

"Yooo! Bu kadar kötülüğü Madam Fausta'nın yanına bırakamam. Ona son bir ders de vermezsem ömrüm oldukça yanarım." Ve gür sesiyle arabacıya emretti: "Bas kamçıyı! Bas kamçıyı!"

Araba hızla yola koyuldu ve karanlıkta kayboldu.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İNFİLAK

Montmartre'daki Bénédictines Manastırı'nda saat dokuz buçuğu çalmıştı.

Manastırın geniş bahçesinin ortasında küçük ve şirin bir bina vardı. Fausta, küçük Loïse'i bu binaya saklamıştı. Ve şimdi de Pardaillan'a götürüp teslim etmek üzere almaya gelmişti.

Binanın kapısındaki üç basamağı, kendi evine ayak basan bir insan serbestliğiyle aştı. Binaya girdi. Aradığını bulamayınca, hiç merak ve endişe duymadan tekrar geriye dönüp bahçeye bakmak istedi. Fakat döner dönmez de olduğu yerde mıhlanmış gibi kalakaldı. Kapı ile kendi arasında ve yol üstünde Pardaillan duruyordu.

Fausta dehşet içinde:

"Pardaillan!" diye mırıldanmaktan kendini alamadı.

Pardaillan gülümsedi.

"Evet, bendenizim..."

Fausta şaşkın şaşkın tekrarladı:

"Pardaillan, siz buradasınız ha?"

"Bunda şaşacak ne var? Çocuğu bana getirmek için boşu boşuna yorulmayasınız diye kalktım, onu kendim almaya geldim."

"Çocuğu aldınız mı?"

"Aldım ya, prenses... Ama merak etmeyin, kendisi şimdi Saugis'te anasının, babasının yanında. Orada emniyette olacağından da şüphe etmezsiniz sanırım."

Fausta şimdiye kadar sadece şaşırmış gibiydi. Fakat çocuğun alındığım da duyunca, yediği darbenin ağırlığım saklayamadı. Perişanlaştı. Bitkin bir halde bir iskemleye çöktü. Şövalye:

"Tanrım! Ne oluyorsunuz canım?" dedi. "Sizi bu kadar üzece-

ğimi nereden bileyim? Ben de sizin hoşunuza gidecek bir iş yaptım diye seviniyordum. Bilsem, yapar mıydım? Çok üzüldüm doğrusu!"

Fausta homurdandı:

"İblis!"

Beriki duymamış gibi devam etti:

"Haa, anladım. Siz bana çiftlikte randevu vermiştiniz... Beni burada görünce üzüldünüz herhalde. Kim bilir yine beni layık olduğum gibi karşılamak için neler hazırlamışsınızdır? Tarafınızdan tanınma şerefine nail olduğumdan beri, Tanrı sizi korusun, böyle sürprizlerinizi hiç eksik etmezsiniz... Buyurun, çiftliğe gidelim..."

Fausta hemen ayağa kalktı ve soluk soluğa:

"Sahi mi?" diye sordu. "Razı mısınız?"

"Neden razı olmayayım. Acelem yok ya... Daha bol bol çene çalarız. Bu kadar zahmet edip hazırlanmışsınız. Şimdi emeklerinizi boşa çıkarmak şövalyeliğin şanından mıdır?"

Fausta, "İnanayım mı, inanmayayım mı?" diye kendi kendine sorarak Pardaillan'ın yüzüne baktı.

Şövalyeyi gayet ciddi görünce:

"Peki gidelim," dedi.

"Buyurun prenses."

Saklayamadığı bir aceleyle binanın mahzenine önden kendisi indi. Bir meşale alıp yakmak istedi, fakat Pardaillan:

"Bırakın, nazik elleriniz kirlenmesin!" diyerek meşaleyi alıp yaktıktan sonra, sanki hiç yol bilmiyormuş gibi bir kenara çekildi:

"Buyurun, siz önden gidin."

Yer altı dehlizinde yürürlerken Fausta düşünüyordu:

"Hep gurur... Bu adam tepeden tırnağa gurur. Kendisine teklif edilen taçları, tahtları hep gururu yüzünden reddetti. Her türlü parlak geleceği, mevkiyi gururu yüzünden tepti. Gururu yüzünden meteliksiz bir maceracı olarak kaldı. Ömrü boyunca yalnız gururuna hizmet etti ve şimdi de gururu yüzünden mahvolacak! Orada kendisini ölümün beklediğini seziyor! Sezdiği halde gitmemeyi gururuna yediremiyor."

Çiftliğin mahzenine açılan kapıya geldikleri zaman, kenara çekilip Pardaillan'a yol verdi. Şövalye bunun bir nezaket gösterisi değil, sadece Albaran'a işaret vermek için kapıyı açık, bırakma kaygısından ileri geldiğini pekâlâ anladı. Fakat ses çıkarmadı. Merdivenden çıkarlarken Fausta'ya yol verdi ve:

"Meşaleyi buraya bırakayım... Merdivenler aydınlanmış olur," dedi.

Fausta, şövalyenin peşinden geleceğinden emin, çıktı. Mutfaktaki arkalıksız iskemlelerden birine oturdu. Şövalye yukarıya çıkınca, mahzen kapısını kilitleyip anahtarlarını cebine attı. Bütün bunları gayet sakin bir tavırla yaptıktan sonra, gelip Fausta'nın karşısında durdu ve şöyle dedi:

"Beni burada nasıl bir akıbetin beklediğini size söylemeye lüzum bile yok. Dün buradaydım. Siz beni görmediniz, fakat ben her şeyi gördüm ve duydum. İşte şimdi beni düşürmek istediğiniz kapana girmiş bulunuyorum. Şu farkla ki benimle beraber siz de aynı kapana girdiniz. Hem şimdi rollerimiz de değişti. İstersem ben çıkar, sizi burada bırakırım."

Fausta tir tir titredi. Endişeyle şövalyeye baktı. Pardaillan soğuk bir tavırla:

"Merak etmeyin, madam," dedi. "Böyle bir niyetim yok."

Fausta rahat bir soluk aldı. Pardaillan devam etti:

"Masum bir yavrucağı alet ederek beni düşürmeye kalkıştığınız bu tuzağa bile bile geldim. Bu hareketinizin ne iğrenç, ne çirkin olduğunu söylemeye gerek var mı? İstesem gelmeyebilirdim..."

Fausta dikkat kesilmişti:

"O halde neden geldiniz?"

"Gayet basit, madam. Ben artık yaşlandım ve yoruldum. Hayatta sevdiğim birkaç kimse vardı. Onların rahatça yaşayacak bir duruma geldiklerini, mutlu olduklarını görmüş bulunuyorum. Sizin bütün emellerinizi, kötü tasarılarınızı yıkıp yerle bir ettikten ve sizi artık hiç kötülük yapamaz bir hale getirdikten sonra benim hayattan ne isteğim kaldı ki? Artık öbür dünyaya göç edebilirim. Ha sizin uygun gördüğünüz ölümle ölmüşüm, ha başka türlü ölmüşüm. Hepsi bir. Bu bakımdan burada ve sizin beğendiğiniz şekilde ölmek istiyorum.

Yalnız, sizi de öbür dünyaya beraber götürmeyi aklıma koydum, madam."

Fausta dimdik kesildi:

"Beni de mi?"

Pardaillan gayet kesin bir ifadeyle:

"Evet sizi de..." dedi. "Siz de, uşağınız Albaran bizi havaya uçuruncaya kadar burada benimle beraber kalacaksınız. Şimdi artık istediğiniz kadar söylenin, bağırın, çağırın, yalvarın ve ağlayın, madam! Verdiğim karardan beni hiçbir şey caydıramaz. Hem artık ne söyleseniz, size cevap verecek değilim."

Ve Pardaillan ıslıkla bir marş çalarak bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Fausta, Pardaillan'ı buraya, şu barut fıçılarının üstüne getirdiğinden beri her ihtimali düşünmüş, yalnız bunu, yani şövalyenin kendisini de ölüme sürükleyeceğini tahmin etmemişti. Dehşet içinde bağırdı:

"Ama buna imkân yok! Siz bu kadar kötü bir şey yapamazsınız. Siz yeryüzünün en iyi yürekli adamısınız."

Pardaillan sesini çıkarmadı. Fausta, şövalyenin sözünde durduğunu anladı. O zaman, diğer söylediklerini yapacağını da aklı kesti. Bir an pek şaşırıp bozulduysa da sonra çabucak kendini toparladı. Başına gelen müthiş maceraya boyun eğmekten başka çare var mıydı?

"Pekâlâ," dedi. "Ben de ölümden korkuyor değilim. Hem zaten ben de canımdan bezdim. Bütün emellerim suya düştü. Dünyada ümit edebileceğim hiçbir şey kalmadı. Beraber ölelim, Pardaillan! Bu ölümlerin en güzeli olur!"

Pardaillan bir kelime bile etmemişti. Islık çalmaya devam etti.

O kadar derin bir sessizlik vardı ki her adım attıklarında topuk sesleri yankılanıyordu. Fausta bu rahatsız edici sessizliğin bir an önce bitmesini diliyordu. Ama zaman geçmek bilmiyordu.

Fausta'yı göz ucuyla izleyen Pardaillan'ın amacı belki de bu kadını çileden çıkarmaktı. Fausta hem Pardaillan'ın adımlarının ritmine uyan ıslığına hem de bir patlayıcının üzerinde bulunmasına o kadar öfkelendi ki ne yapacağını bilemedi. Tüm bunlara daha fazla tahammül edemedi ve:

"Dinleyin, size söyleyeceklerim var," dedi. "Siz isterseniz cevap

vermeyin, ama benim bir insan sesi duymam lazım. Onun için konuşacağım. Size itirafta bulunacağım. Evet. Mademki son saatim geldi, bazı itiraflarda bulunma durumunda değil miyim?"

Anlatmaya devam etti. Olağanüstü hayatının en ilginç bölümlerini teker teker saydı döktü. Daha çok şey de söyleyecekti, ama Pardaillan sert bir tavırla sözünü kesti:

"Vakit geldi! Saat on bire on var, madam... Bu saatte, sadık köleniz Albaran, emirlerinizi yerine getiriyor. Mahzene giriyor... Bakıyor ki kapı açık... Halbuki kapıyı kapalı bulması lazım... Yoksa barutları ateşleyemez. Ben gidip kapıyı kapatayım... Siz de benimle gelir misiniz?"

Fausta ayağa kalktı:

"Gidelim," dedi.

Şövalye manalı manalı gülümsedi: "Kaçmaktan ümidinizi kesin!" demek istiyordu. Kaçma düşüncesi gerçekten de Fausta'nın aklından geçmişti. Düşüncesinin sezilişinden utanarak başını çevirdi. Birlikte indiler. Kapıyı kapadılar ve tekrar mutfağa döndüler.

Yine uzun, pek uzun ve bitmez gibi görünen dakikalar geçti...

Birden, uzaktan bir saat sesi, bir tek saat vuruşu aksetti... Fausta bunun ardından gelecek öbür on vuruşu bekledi. Bekledi... Bekledi... Fakat hiçbir ses duyulmadı.

Saat bir defa vurmuştu. Başka vurmamıştı ve hiçbir şey de patlamış değildi. Kadın kekeledi:

"Saat! Saat!"

"Evet, saat geçti. Şimdi on biri çeyrek geçiyor, Demin on biri çalmıştı ama siz o kadar dalgındınız ki farkına varamadınız..."

"Peki, o halde... Albaran ne oldu?"

Pardaillan bir meşale alıp mahzenin kapısını açtı:

"Gelin madam," dedi...

Birlikte indiler. Pardaillan ona, mahzenin kapısının ardına kadar açık olduğunu gösterdi. Meşalesini yere eğdi. Fitil olarak kullanılmak üzere yere upuzun dökülmüş olan barut yoktu."

"Sizin Albaran görevini yaptı," dedi. "Fitili yaktı... Yaktı, ama bakın..."

Ve üst üste yığılı fıçılara bir tekme vurunca, hepsi paldır küldür, yerlere döküldü. Fausta:

"Boş..." dedi.

Pardaillan:

Evet, bütün fıçıları boşalttım ve barutlarını suya attım," cevabını verdi. Fausta tekrar kendine hâkim olmuş, sakinleşmişti.

"Şu halde neden yukarıda beraber öleceğimizi söylemiştiniz?"

"Çünkü size, öleceğini bilen bir adamın ne kötü dakikalar yaşadığını anlatmak istedim. Şimdi siz de bunu biliyorsunuz ya. Artık umarım ki bundan böyle başkasına bu çeşit oyunlar oynamazsınız."

"Peki, şimdi beni ne yapacaksınız?"

Fausta bunu, adeta kendisine acındırmak isteyen bir tavırla sormuştu. Pardaillan çok soğuk bir tavırla cevap verdi.

"Hiiiç..."

Birden dimdik kesildi. Erkekçe bir gururla söylendi:

"Haydi, gidin madam! Sizi affediyorum!"

Fausta yüzünde bir kırbaç gibi şaklayan bu sözlere kızdı mı, yoksa bundan memnun mu oldu, belli değildi. "Beni af mı ediyorsunuz?"

Pardaillan devam etti:

"Evet, sizi bağışlıyorum! Eğer yaşarsanız, benim için, 'Bu adam her karşılaşmamızda bana vurmaya tenezzül etmemiş ve beni affetmişti,' demenizi istiyorum madam!"

Pardaillan bunu söyledikten sonra elini uzattı, hükmeden bir tavırla ona kapıyı gösterdi.

Fausta başını eğip hiç cevap vermeden çıktı. Aşağıya inince Pardaillan'ın merdiven ayağında bırakmış olduğu meşaleyi kaptı. Mahzenin sol duvarına sıçradı. Fazla gelen altı fıçı barutu koymuş oldukları küçük mahzenin gizli kapısını açtıktan sonra barut fıçılarına koştu. Bu fıçılardan biri taşınırken biri patlamıştı. Fausta ellerini baruta daldırdı ve heyecanla söylendi:

"Barut! Hem de ıslak filan değil! Ah, Pardaillan! Bunu akıl edememişsin! Demek beni affediyorsun ha? Halbuki ben seni affetmi-

yorum işte! Kendi canım pahasına da olsa affetmiyorum seni, Pardaillan!"

Fıçıyı yakalayıp devirmiş, dört bir yana barut saçmıştı. Avuçlarını da barutla doldurarak mahzenin kapısına kadar yerlere barut serpti. Sonra meşaleyi alıp bu barutun üstüne atınca barut tozları ateş alıp çıtırdamaya koyuldu. Şimdi artık barut fıçılarına doğru alevden bir yılan uzanmaya başlamıştı.

Fausta fazla beklememiş, meşaleyi barutun üstüne atar atmaz koşa koşa karanlığa dalmıştı.

Fausta mahzene inerken, Pardaillan yukarıdan gözleriyle onu takip etmiş ve düşünmüştü:

"Şimdi ne yapacak? Benim yok etmek istediğim o küçük mahzene girip oradaki barutları ateşe verecek mi? Eğer bunu yaparsa, kendi hayatını da tehlikeye atacak demektir. Eğer barutu ateşler de ölürse, kabahat benim mi? Ne münasebet! Kendi mukadderatı hakkında karar vermeyi yine ona bıraktım. Ölürse kendi kendini öldürmüş olur... Bunda benim ne suçum var?"

Bunları, düşüncenin korkunç hızıyla aklından geçiren Pardaillan aşağıya inerek, bir an Fausta'nın hangi kapıdan geçtiğini anlamak ister gibi bakındı... Sonra gizli kapıyı açarak oradan içeriye daldı.

Hemen aynı anda, toprağın altında sanki müthiş bir gök gürültüsü kopuverdi. Yer yerinden oynadı. Mağara duvarları çatlayıp sarsıldı. Sonra göğe doğru muazzam bir alev fışkırdı. Her şey yandı, uçtu ve darmadağın oldu...

SONUÇ

Pardaillan öldü mü?

Oğlu Jehan Pardaillan ve Valvert, bu müthiş haberi alınca hemen oraya koşup arama yaptılar. Vaktiyle çiftliğin bulunduğu sahada, toprak yüzünde epey uzaklara kadar bir sürü yıkıntıyı gözden geçirdiler. Fakat yıkıntılar arasında, Pardaillan'dan en ufak bir ize rastlayamadılar...

Buna karşılık, Jehan ile Valvert, Fausta'nın ölüsünü buldular. Ateşin bu vücuda hiç dokunmamış, hiçbir zarar vermemiş oluşu cidden garipti. Sadece Fausta'nın alnında hafif bir ezik ve yine aynı yerde birkaç damla kan vardı, o kadar. Fausta mahzenlerin kumlu toprağına uzanmış taşlar ve döküntüler arasında uyur gibi yatıyordu. Karanlıkta koşarken ayağı bir yere takılmış, başını çarpıp yaralanmış olmalıydı. Acaba bu çarpmadan mı ölmüştü? Yoksa barut dumanlarından mı boğulmuştu? Anlaşılamadı...

Buna karşılık ne toprağın altında, ne de üstünde Pardaillan'a ait en ufak bir ize bile rastlanamadı, ama o ister yaşıyor, ister ölmüş olsun, bir hayal gibi kaybolmuştu. Yer altı mahzenlerini babası kadar iyi tanıyan Jehan'la Valvert, günlerce ve haftalarca ısrarla aradıkları halde hiçbir şey bulamayınca bu işten vazgeçmek zorunda kaldılar.

Ancak bu araştırmalar da Pardaillan'ın ölmediği hakkındaki inançlarını güçlendirmekten başka işe yaramadı.

Kral, Pardaillan'a verdiği sözü tuttu. Ancre mareşali ile karısına, kızları Kontes Lésigny'yi arkadaşı Valvert kontuna vermelerini istedi. Ve kral, bu isteğini, daha doğrusu emrini, o tarzda bildirdi ki hem Léonora, hem de Concini, kralın Florence'ın doğumundaki müthiş sırrı bildiğini ve ancak bu emrinin yerine getirilmesi sayesinde suçlarını affedeceğini sandılar. Oysa yanılıyorlardı. Kral sadece Pardaillan'ın kendisine ezberletmiş olduğu cümleleri söylüyor, hatta bunların gerçekte neyi belirttiklerinin bile farkında bulunmuyordu.

Fakat Concini ile karısı, kralın pek çok şey bildiğine hükmettiler. Korkudan ödleri patladı. Kralın bütün isteklerine razı olmakta acele ettiler. Üstelik bu kadar ucuza kurtulduklarından ötürü de sevinçlerinden kaplarına sığamadılar.

Halk için ebedi bir sır perdesine bürünüp kalan o müthiş patlamadan üç ay sonra, Valvert, sevdiğini Rospignac'ın elinden kurtardığı o Saint-Germain l'Auxerrois Kilisesi'nde, kralın ve bütün maiyetinin huzurunda Florence'la evlendi.

Sonra büyültüp genişlettiği, zenginleştirip güzelleştirdiği, kuzeni Jehan'ınkine komşu topraklarına çekildi. İki aile orada, bir tek aileymişçesine yaşamaya koyuldular.

Efendisi sayesinde zenginleşen Landry Coquenard, yine Valvert'den ayrılmadı. İçinden, "Yavrum!" dediği Florence'dan, dünyanın bütün hazinelerini verseler ayrılmazdı. Zaten o da vaktinin büyük bir kısmını, yine oralarda toprakları bulunan Escargasse ve Gringaille'le baş başa geçirip keyif çatıyordu.

Perrine Ana'nın, Loïse'den ayrılmayacağından kimin şüphesi olabilir? Hele artık üç annesi ve dört beş de babası olan Loïse'in keyfine diyecek yoktu.

Valvert'le kuzeni Jehan, sık sık Pardaillan'ı hatırlar ve ondan söz ederler. Söz şövalyeden açıldığı vakit, biri öteki tarafından hararetle desteklenerek şöyle haykırır:

"Hayır! Şövalye Pardaillan ölmüş olamaz! Onun gibi bir adam ölemez! Ona Azrail bile el sürmekten çekinir. Hayır! Yüce ruhlu şövalye, kahramanlar kahramanı Pardaillan ölmedi! Bir gün, hiç ummadığınız bir sırada kim bilir yine hangi uzak ve efsanevi maceradan dönüp aramıza katılacaktır!"

PARDAYANLAR SERİSİNİN SONU